154

समाधि

ॐ नमः सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्यः ॥ अनिबाधम
नाविच्छया ॥ त्रैधातुकं सर्वसत्त्वानां धात्वात्मानमाग
काशकल्पमत्यलंगम्भीरं अक्षयं अक्षयानः
कलक्षवर्जितं प्रापकं बोधिमार्गस्य अनुत्तरां महा
बोधिमनुत्तरदं महायानं नमाम्यहं ॥ अश्वघोषाद्य
बुद्धवर्णुनां ॥ अप्रपंचनिरालम्बबोधिसत्त्वेनमस्कृतं ॥

नूत्पन्नमनाविलमनङ्गं महायानमहाकाव्यबुद्ध
वाक् । सेस्तुपकक्षनिर्वाणमाकङ्क्षमानिनूलनो ॥ आ
मसेमेरुक्षाकनसदादवाक् ॥ अनुपममनिरोधकल
कक्षः ॥ गम्भीरादात्रविपुलाधर्मायेकुप्रकाशकं । क
वहिनमकहयविवर्जितं । शून्यताप्रकर्षमाकंगम्बद
नमामिनिरसाकुसुमहायानमसंस्कृतं । स्तुत्वायानम

नूरुत्रन्निवृमसंसानसकाकंयस्यस्यविर्तविमविविसलमूर्तुगसंनिश्चलं । सवस्तनकुनःप्रयातुवपलेसंप्राप्ययाताधिपेनिर्वाणेविव
कुःपूरारुमवरेवृक्षायथसर्वविर्तः आर्यचन्द्रप्रदीपन्दशवलदृषरुर्यविदसूर्तेनाकुसरत्नाकीर्तेःप्रगीर्तेशुर्तिहृदयपविश्रीधनेकुमहाकुं ॥
सेतिगूरुवकुनिवयमलक्षधिनोतिःसदेवअविन्यस्तात्मरावःप्रधानिमूपगतःस्तानहुरुकिःहृदःवल्लोपेयस्यवर्कुमूनिवरवृषरुःसूर्यूणा
यान्तिसादसर्वक्षावबाधप्रसमितरुपसाप्यप्रभयंसदेवैः आर्यचन्द्रप्रदीपेदशवलगदितःसेयसूत्रानिर्मलःकृचन्द्रप्रचयिष्यपेवमनुलेसं
वर्णितेनायकेन्वन्धसमाधिधर्मकुशलेआर्यसदारुकितःस्तुत्वाधर्मस्वकावादशवलकुननीसर्वबुद्धाश्चवीरीआर्यचन्द्रप्रहेवकिनवनमनयं
सर्वेदबाधिवन्धपूर्वप्रापकमपायनुस्किनगगनसमेरुनलाकश्चसयलाहीयथासमाधिःशतुतमस्विलयाःशक्रमिहायस्थेव ॥ समस्तसुगताकी

समा
धि

र्थुसर्वसमाधिराजकः आर्यचन्द्रप्रदीपाभिपर्यालम्बमुद्धीर्य्यहे॥ ॥विधूयनिर्दीमुरुविप्यहुकैश्चासमूयायकपार्यधर्म्मनिर्वाणनिम्वेवि
अदेत्मनीहिविक्लयनामबलासृक्षेद्धेयदुल्लहकल्पदाकैवनकेश्मानुष्यसफ्रक्षेदाद्यहीकैकस्प्रेकप्राफैमकाकवहिःकार्यहिधर्म्मसुवक्षे
यश्च॥यस्माच्चलोककनूक्षत्रिकानीनिर्वाक्षेमार्गेकमदशिकानीसुदुल्लहकत्मकथागतानामपिधर्म्मश्रवणेनिरोधायस्माच्चनेकव्यसना
धनक्षनकाकनैधर्म्मकथश्रुतस्यकवक्रिश्चान्नवकषूकस्मादयंसधर्म्मश्रवणस्यकालः॥कुकर्मइःखाकूलचकसश्चयस्मान्नवोःपुरुगतोसुमः
ग्नाःश्रेतुनःक्षाःसुगतस्यवाक्यूयंसधर्मश्रवणस्यकालः॥निस्यान्सधर्मप्राप्यमहुल्लाकैप्रमाददाषःलिताश्चयस्मान्नकुर्वतधर्मविपोप्र
यत्नमयंसधर्म्मश्रवणस्यकालः॥प्राफयावत्सकलद्रियर्वःदेवचिरुकुशलानूकूलैःयावत्धर्मःसूलकःपृथिव्यामयंसधर्मश्रवणस्यकालः॥

ऊनाकुपावप्रकानक्षयावत्तदक्षकंकंयीवनपनमर्क्षुकार्यक्रमेयावदिदेवमानमयंसधर्मश्रवणस्यकालः॥आमाग्येसस्यास्यदयश्चयावत्तस्यस्य
व्याधिमहास्मकृष्टायावच्चकायस्वनूयाकवृद्धिवयंसधर्म्मश्रवणस्यकालः॥यावच्चियाऊविनपूर्वचन्द्रानगीयकंमृत्कमहणेहनाकावदकार्यकूनू
काप्रमादमयसधर्म्मश्रवणस्यकालः॥सर्वानूकैपाप्रक्रिकाकयश्चवच्चलोकंसुगतस्यशिष्याःनिश्चक्तिधर्मोक्दयायकावदयंसधर्म्मश्रवणस्यक
लः॥यावच्चनिर्वाक्षपूर्वानूयायीमार्गःशिवःपूर्वजिनानूपाकःप्रकास्यकंलोकहिकायकावदयंसधर्मश्रवणस्यकालः॥यावच्चसर्वक्लदिवाकनस्य
वाशीसधामाहकमोसिहिर्वोधर्मावकासंकनयक्लिलोकस्वयंसधर्मश्रवणस्यकालः॥कस्माद्धकार्यंदपहायसर्वंमन्वास्वकार्यंपनमार्यधर्मश्रे
कर्वंएवप्रयकन्नतधर्मोयस्मादकःसर्वस्याकवक्रिः॥ऊस्यक्षक्षाकाकविमूकादवमिमंक्षक्षप्राप्यनवक्षकस्माकसंकूस्यधर्मश्रवणेनिषवीपथेसू

२

समाधि

कथयामि वाक्यब्रह्म॥ तस्माद्दानगुप्तवस्तुनिधानहस्तामेतत्महार्थकवृक्षादवगमेवापाल्यांश्रयं मुनीन्द्रवचनैर्निस्तद्रिया श्वेतामाधिकैश्रु
वक्षमावचनायमस्मि। वियदिव विपुलाकुमीवकाशं पदनूपमेश्वगुप्तदयेश्वकाशं शृंगमतदखिलविहायमानं दशावलयानमिदं नि
गद्यमानं॥ अग्निकल्पयुक्तमप्रमुदितहृदयाय श्वकाशं हृज्जीवगमदवपदीतवृधिवमधिमपि कवैधुजीवप्रकाशं सेवियाद्धि श्वदहासितवक्त्र
निहीलरवनीयश्वकुप्राग्धश्वसूक्तकुतःसकिलमुनिवलःसूत्रमतक्रसादृश॥ महाकृपाग्निवमनेत्रतमर्वकुतुमवक्रसीकामलवाहसिकःमुनेः
मुखानिःप्रतिकैवृक्षावाकुसकुक्षुःश्वेतवचमामृतवेवै। महायोनस्यया मार्गःसैवृक्षेपतदसितैकुतुहस्तकसंयुक्तैतस्मुंश्रुयतामिह॥ आयान्तुदेव
मनुक्षाःसद्धर्मक्षाकुगेवबाइल्लैकैश्रवश्चक्षस्यकल्पकाटीशकैवपि॥ आयान्तुदेवतुक्षगमसुरकिन्नरयक्षाःयक्षादयप्रवरधर्मकृताधिकारावाह्

वचःप्रसमसौख्यनिमिरुमतत्पुकास्यतकुःकुश्वश्वयतस्य॥ नागनतलगताश्चयवदिग्यःधवहितलसलिलचयवसकिःभूसूरसूरमहावगमश्चदे
ग्यक्षाःस्वनिकमूपेत्यनिवामर्यंतुसूर्यःयदमूलतवमतकल्पकाटीप्रसवमतैवपिकुवर्क्षितानीकवहुहिनक्षिन्नाकवस्मिकुकमदिदमहंप्रविव
कवग्रयाहं॥ कवतमेवधूयवालतीक्षिनवचनश्रवश्चमूकाःसदोःउकयमिदंक्षीवइल्लैकैक्षिनवचनैचमनुष्यक्रमेच॥ गम्भीरैचनवान्यस्कइल्लैक
वमूनस्वःनचतनविनोमाकुस्मास्कुतयमादवाक। अविकथवचनेमुनीप्रकाशकगवकिसाक्षविसक्षिवश्यकर्किंशृंगमकसुगकुसुमादव॥ व्य
सनविनाशकनैदवयस्मात्॥ अथपादवक्षापमागिविनदीवगमपमापोवनैमाचर्यक्षलविकुलोलवपलःस्कनोपमक्षीविकैधर्मीयानकनामिनि
श्चितमहिसकुगिलाघाटनापश्चमापहकाक्षगपविलमाश्चमकाग्निनादक्षगःवलाधिकुकिकुलकैगयोवनैकुमाकुदकनकनैमदवक्षिक्षीविकैक्षुहामकुः

स्वविस्मयकारिवृष्टिः॥ ॥एवं मया श्रुतमेकस्मिन्समये भगवान्राजगृहे विहरति स्म गृध्रकूटपर्वते महता भिक्षुसंघेन सार्द्धं पञ्चभिः
भिक्षुशतैः सर्वैरर्हद्भिः क्षीणाश्रवैः वशीभूतैः सर्वसत्त्वधर्मदाँ सर्वकर्मभिः क्लेशक्षयानुत्पादज्ञानकुशलैः सर्वपारमिताप्रापकैः सर्वबोधिसत्त्वसमाधिसमापत्तिव्यवस्थानक्षयज्ञानकुशलैः
सर्ववृद्धमुक्तविमुक्तैः सर्ववृद्धकृतव्याकृतज्ञानकुशलैः सर्वमानसंक्लेशनक्षयज्ञानकुशलैः सर्वधर्मयथावस्थानज्ञानकुशलैः सर्वसत्त्वेन्द्रियपरापरज्ञानकुशलैः
सर्ववृद्धपूजाकर्मसमुत्थानपरज्ञानकुशलैः सर्वलोकधर्मावृद्धलिप्तैः कायवाक्चित्तसमलंकृतैः महामैत्रीमहाकरुणामहामुदितामहोपेक्षामहाविर्यामहाप्रज्ञामहाविमोक्षमहाविमोक्षम

समाधि

हिः सत्यवृषेश्वरुमहाराजपूर्वगमेश्वरात्रुमहाराजकायिकेदेवपुत्रेत्पयालैः यावद्ब्रह्मपूर्वगमेश्वरब्रह्मकायिकेदेवपुत्रेस्कदन्येश्च महतामहाबलाः
दानवेदवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहारगमनुष्यामनुष्यैर्भगवान्सत्कृतागुरुकृतामानितापूजिताऽर्चिताप्रविष्टश्चतस्रःसृष्टमविपर्षदीसदेवक
स्यलोकस्यवन्दनीयःपूजनीयःसत्कारणीयागुरुकरणीयामानणीयोऽर्चनीयोऽपचायनीयः। कतरवलुभगवानतकशतसहयापर्षदापरिवृतःपूर्व
स्मृतोधर्मदेशयतिस्म। आदौकल्याणंमध्यकल्याणंपर्यवसानकल्याणंसर्थंसव्यञ्जनकेवलंपरिपूर्णंपरिशुद्धंपर्यवदातंब्रह्मचर्यंसंप्रकाशयतिस्म
। कतरवलुपुनसमयतस्मिन्नपर्षत्सन्निपातेचन्द्रप्रभानामकुमारभूतःसन्निषण्णःपूर्वजिनकृताधिकाराः। अवलोकितकुशलमू
लाजातिस्मरेः। लब्धप्रतिभानःमहालाभसंप्रस्थितःमहाकरुणाभियुक्तः। अथखलुचन्द्रप्रभःकुमारभूतःउत्थायासनादेकांसमुत्तरासंगंकृत्वादक्षि

णजानुमण्डलंपृथिव्यांप्रतिष्ठाप्ययेनभगवांस्तेनाञ्जलिंप्रणम्यभगवन्तमभिदवाचः। पृच्छेयमहंभगवन्तंकथागतमर्हन्तंसम्यक्संबुद्धंकश्चिदेवप्र
देशसचेत्सभगवानवकाशंकुर्यात्सएष्टःप्रश्नव्याकरणायः। एवमुक्तेभगवानचन्द्रप्रभंकुमारभूतमभिदवाचः। पृच्छत्वंकुमारभूतंकथागतमर्हन्तं
सम्यक्संबुद्धंयद्यदेवकीदृशस्यभगवतस्त्वंप्रश्नस्यपृष्टस्यव्याकरणेनविकुमारोराधयिष्यामिः। सर्वज्ञोसिकुमारसर्वदर्शीसर्वधर्मवलवैशारद्यप्राप्तो
कामनुप्राप्तः। अनावरणविमोक्षज्ञानसमन्वागतश्चनास्तिकुमारतथागतस्यकिंचिदज्ञातम्वाअदृष्टम्वाअश्रुतम्वाअसाक्षात्कृतम्वाः। अनुत्
तरेसंबुद्धम्वाः। अनेकायर्यकोटिसहस्रकोटीनियुतशतसहस्रकुमारावकाशेभगवतःप्रश्नेपरिपृच्छनायाहंभगवतस्तस्यैवप्रश्नस्यव्याकरणे
नविकुमाराराधयिष्यामिः। अथखलुचन्द्रप्रभःकुमारभूतोभगवतःकृतावकाशोभगवन्तंगाथाभिरध्यभाषतः। कथंवचनैःसंबुद्धलोकनाथ

समाधिः

प्रकृतिकरालकृतिक्रियेक्षनेत्याकुवृष्वहिनैकवः। कथंचवत्तनवद्रसत्यवादिनःनकुप्रलानवदवपूरुनीयाः। अनुलियवनूलथअग्रयानेगिरव
वपृष्टवियाकुवृष्वनाथ॥ अक्षात्मनायनपृष्टमिसाक्षमसनविषयः। साक्षीनकश्चिदन्योयअन्यपूर्वाकुमारः। विपूलप्रतिभिसक्षमस्तिक्षदश्च
वियप्रज्ञानमिमक्षमाक्षमिहः। नवअक्रवचनमिन्नकारविशेलघुप्रतिपत्तिरक्षाहिमनवद्रुः। कुमारोहावकाधर्मावृष्टयानवहूकवाः। याकुवृष्व
महावीरसर्वधर्मानपारगः। उपकरमसमधर्मयूहिनाथयथसवृसवतुकाहिनाकूप्रक्षः। अपगतरुयरुवशाअनुक्लानवपविषागुकवाहिशीलस्कं
धेः। व्यपगतमदरागद्वेषमोहश्चनिचवाविकसर्वक्षयवः। कथन्नरुक्षानशीलेकथंक्षानेनविक्रमिः। कथंनिषवनलक्षेकथंक्लेशक्षयवर्द्धनः॥
कथंदशवलक्षसनउदारअनिवनिविन्दतिशीलवेक्रमाणः। कथंरुवनिअक्षिप्तशीलस्कंधः। कथंचतुवनिस्वरावसंस्कृतस्यः। कथंकायनवाचापवि

शुद्धाकाहिपरिकः। असंकिलिष्टस्वचित्तनवद्धक्लानेगवयः॥ कथंरुवनिविशुद्धकायकर्मा। कथंचविवर्जितकाकिवाचदोषाः। कथंरुवनिअसं
किलिष्टचित्तः। पुनर्वचनमसमपृष्टयाकुवृष्वनि॥ एवंमूर्कुरुगवीश्चन्द्रप्रकुमारकुमारकदवाचकः। एकंधर्मंकुमारसमन्वागताबाधि
सत्वामहासत्वः। एकांगुणंप्रतिलरुकः। किंचिंचानूरुवीसम्यक्षबाधिमहिसंवृष्यः। कतमनेकधर्मंकुमारबाधिसत्वामहासत्वः सर्व
सत्वयुसमचित्तारुवनिः। हितचित्तादयाचित्तः प्रतिहतचित्तः। अविषमचित्तः। अनुनकुमारेकधर्मंसमन्वागताबाधिसत्वामहासत्वः
एकांगुणंप्रतिलरुकः। किंचिंचानूरुवीसम्यक्षबाधिमहिसंवृष्यः। अथखलुरुगवीस्मयावलायांचन्द्रप्रकुमारकुमारकुमारमथाहिप्रत्यक्षाघः।
एकधर्मसमादायबाधिसत्वाप्रवर्तकः। एकांगुणंसलरुकः। किंचिंबाधिचेवृष्यः। नवकचित्प्रहिरुन्यकस्यचित्तः। अप्रतिहन्यकचित्तयाहाः

निर्बाधिसत्वः नवखिलज्ञानयानिनप्रदार्थलक्षणियथावत्किंकीर्त्तिकाविशेषोसमत्रिकनिषविधः। विपाकादशिनः समः समापादकला
लाक्षिसमाञ्चनवानगोचरः। समसविषमत्रिकेलावचिलाञ्चुपगकेदाषखिलः प्रहीणकीर्त्तिः। चनधवलकलाः समास्वलाकीपनमप्रकृ
त्यवशुद्धदर्शनीयाः। दशदिगकेबाधिसत्वः स्फुटमिनीयप्रलयवृद्धकुं। यदकेवलिसत्वस्य कलसीकदकेसत्वस्य पनिबुद्धज्ञानः। मः
कुमारसर्वसत्वसुसमत्रिकाबाधिसत्वाहिकेकेत्रिकाः। विषमत्रिकः। कुमैसर्वधर्मस्वभावसमताविपत्रिकैनामसमाधिप्रतिलक्षकः। कतम
कुमारसर्वधर्मस्वभावसमताविपत्रिकैनामसमाधियदुतकायसंवरावाक्संवरामनःसंवरः कर्मपानिशुद्धिः आवरणसमतिक्रमः स्कन्ध
पनिर्ज्ञः धातुसमताआयतनापर्यः। स्पर्शप्रहाणं। अनुत्पादसाक्षात्क्रियावलावः। कुतुदीपनाकर्मलाविषयः। धर्मदर्शनं। मार्गभावना। कथ

गतसमवधानंकुलपुत्रकः। सत्वानुप्रवसः। धर्मज्ञानंप्रतिसंविदावलाभज्ञानं। अक्षयपदप्रतिलभज्ञानंवस्तुसमतिक्रमः। धायपनिर्ज्ञप्रि
माणप्रतिलाभः। धर्मपीयनुरुवनेका। आर्यवर्ग। मार्दवर्ग। सहकर्ग। अकुटिलर्गविगतकुटिलः सुवर्ग। सारिल्यमाधुर्यमिंगः
मूरवर्गपूर्वाभिलाषिका। ह्रीमिस्वागतवादिका। अनालस्यंगुरुगौरवर्ग। गुरुशुश्रूषा। उपपत्तिसंतुष्टिः शुक्लधर्मकर्ग। आर्जवविशुद्धिः।
आवरणवासानुसर्गः कुमित्रवस्तुनज्ञानं। स्मृतविप्रभ्रंशः स्कंधकौशल्यं। धातुकौशल्यं आयतनकौशल्यं अभिज्ञासाक्षात्क्रियावलावः क्लेश
पकर्षणवासनानुसन्धिसमुद्घातज्ञानविशेषगमिकाभावनानिष्यन्दआपत्तिव्युत्थानकौशल्यं। पर्युत्थानविक्रमः। अनुत्पादप्रहाणं। कवस
मतिक्रमः आभिस्मवधानानिष्काङ्क्षा। कर्मविपाकधर्मचिकर्ग। अकुतपर्यहिःज्ञानंहस्तसुज्ञानयहमिः संलापमत्रिकर्ग। आकर्ष्यर्ग। अव

समाधि

लनता। अविषूनिवर्त्तनीयरूपिव्यवस्थानस्थानेकुशलधर्मनिष्यन्दः। पापधर्मेहगुप्तनता। असमुदाचारता। क्लेशानीप्रहाणाअपनिष्ठागः॥
समाधिव्यवस्थानं। आसयस्थानं। सत्वयूथपरिविशेषस्थानं। समतास्थानं। वचनसंधिस्थानं। गृहावासपरित्यागः। ऐश्वर्यकुलाभिनिवेशः॥
अनवलीनताचित्तस्य। धर्मस्थानहिनिवेशः। सद्धर्मपरिग्रहः। धर्मगुप्तिः। कर्मविपाकप्रत्ययनता। विनयकौशल्यं। अधिकरणव्यपशमः
अविग्रहः। अविवादः। क्लिष्टमिः। क्लिष्टसमादानगतिसमता। धर्मप्रविचयकौशल्यं। धर्मविनिश्चयकौशल्यं। धर्मपदप्रभेदस्थानं। धर्मप
दाभिनिर्हारकौशलस्थानं। अवीनवीर्यप्रदपदनिर्हारकौशलस्थानं। पूर्वान्तस्थानं। अपरान्तस्थानं। प्रत्युत्पन्नस्थानं। शुद्धसमतास्थानं। निर्मलपरि
शुद्धिस्थानं। कायावस्थानस्थानं। ईर्यापथनिरूपणं। ईर्यापथनिरूपणं। ईर्यापथविकापनं। ईर्यापथविकल्पनं। ईर्यापथप्रसादिकता। अ

८

थानर्थकौशल्यस्थानं। यत्कृतारिता। लाकस्थता। मुक्तत्यागिता। प्रतिपाधिता। अनवगृहीतचित्तता। हीनापतापिता। अकुशलचित्तहस्तनता। प्रतिगुप्त
नुत्सर्गः। चानित्रसमादानानं। प्रियसमुदाचारता। गुरुषु प्रत्युत्थानासनप्रदानता। मानानिग्रहः। चित्तसंग्रहः। चित्तसमुत्थादस्थानं। अर्थप्रतिवेधस्थ
नस्थानानुबाधः। अध्यानविगमः। चित्तप्रवेशस्थानं। चित्तस्वभावानुबाधस्थानं। आरूपनिर्हारकौशल्यस्थानं। सर्वबुद्धचित्तस्थानं। निर्वृत्तिप्रा
वस्थानस्थानं। अर्थविनिश्चयस्थानं। अनर्थविवर्जनायताधायता। सत्पुरुषसमवधानं। कापुरुषविवर्जनध्यानानिष्पादनं। कुशलतास्वादनं
। अहिंस्रविकवर्तनं। नामसंकल्पप्रस्फिः। स्वभावावतानस्थानं। प्रस्फिसमुद्घातः। संस्कारपुनिवेदः। संस्कारस्वनहिलाषः। असंस्कारपुपक्रा
लाहः। अनर्थिकता। अलाहः। अनवलीनता। यत्सस्यानहिलाषः। अवस्थाप्रतिघातः। प्रसंसायामननुनष्टः। निन्दायामविषादः। सर्वअनहि

समाधि

[illegible]

[illegible]

[illegible]

गृहीतादशवर्षेन नूवक्षदवेषपूजनीयाबुद्धानांवन्दनीयाशक्रेवधिगमनीयानागेनमस्करणीयावज्रवमादनीयाकिंनरेस्तोत्रयामहानगेः
पर्वतनायावाधिसत्वैर्गावणीयापरिषदेः पर्यवापकयाधनमनूरुवैदानैनिवामिमरुषर्ग्लानानीमुदिताशक्रविकानीकाशाक्लानस्यामूरुयप
रिहानेनयःमूलाकानीविषयःमूलाशैपरिक्लेशुभुकस्यकालःपावगमनीनोगेघमयगमानीःकीर्तियस्कामाशैवर्षुवृद्धानीप्रसंशाम
थगमानीःस्कवादशवलानीःगुह्यवाधिसत्वानीःउपकाकावृधिकानीःमैत्रीदाघसमयिकुकामाशैःआस्वादमहायानिकानीप्रतिपत्तिःसिंह
नादनादिनीःमार्गवृद्धक्लानस्यमूलासर्वधर्मोशैःआरुविकासर्वक्लेशक्लानस्यउद्यानैवाधिसत्वानांविशमनैनावकसनायाःविद्याकूमगमिनीःमू
थःसिद्धाथनीजासक्षमसिद्धमयगमानीमहधर्मधप्रत्यर्थिकनिगृहसत्वाकावेशवद्यानीरूपपर्यष्टिवालानीपूर्वनिमिरुमस्वादशशैःआ

नां॥ ॥अथ सकुमारउवाच। सर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चिकानामसमाधिः॥ ॥भूमिरत्नपुनः सर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चिकसमाधि
निर्देशः॥ एवं मया श्रुतमेकस्मिन्समये भगवान्नयुतानीदेवमानुषिकायाः प्रजायाः पूर्वपनिकर्मकृतायाः अनुत्तरिकधर्मचक्रं प्रतिलभ्य राजगृहे ग
ध्रकूटपर्वते नयुतानामनूलामिकायाः प्राणकोटीनियुतशतसहस्रानीयायाः प्राणकोटीनियुतशतसहस्रस्यानूपि
दायाः प्रवर्त्यश्चिकानि विमुक्तानि। षष्टेश्च प्राणिसहस्रार्थं देवमानुषिकायाः प्रजायाः विनयाविगतमलं धर्मचक्षुर्विशुद्धं। अशीतेश्च भिक्षुसहस्रा
णां अनुत्तरायां प्रवर्त्यश्चिकानि विमुक्तानि। पञ्चभिः श्रावकशतैर्नानागमिफलं प्राप्तं। षष्ट्या च उपासिकाशतैः सकृदागमिफलं प्राप्तं। अयं च त्रिसा
हस्रमहासाहस्रलोकधातुः षड्विकारं प्रकम्पितः प्रकम्पितः संप्रकम्पितः चलितः प्रचलितः संप्रचलितः वेधितः प्रवेधितः संप्रवेधितः क्षुभि

११

तः प्रक्षुभितः संप्रक्षुभितः नदितः प्रनदितः संप्रनदितः गर्जितः प्रगर्जितः संप्रगर्जितः॥ पूर्वादिगवनमभिपश्चिमादिगुन्नमभि।
पश्चिमादिगवनमभि। पूर्वादिगुन्नमभि। उत्तरादिगवनमभि। दक्षिणादिगुन्नमभि। दक्षिणादिगवनमभि। उत्तरादिगुन्नमभि। अ
धादवनमभि। मध्याइन्नमभि। मध्यादवनमभि। अधाइन्नमभि। अप्रमयस्यावभासस्य लोकप्राइर्भावाहेतुः। सदेवकश्च लोकः स
मारकः सब्रह्मकः सश्रमणब्राह्मणिकायाः प्रजायाः नावभासनावभाषितास्फुटा अभूत्। ॐ मीचचन्द्रसूर्यावेवं महर्द्धिकावेवं महा
नुभावावेवं महाप्रभावावेवं महाप्रतापावेवं महाविषयावेवं। यावदपि लोकान्तरिकाअन्धकारिकाचेमे मिश्रलोकाअपि नावभासस्फुटा अभूत्॥
यपि तासूपपन्नाः सर्वास्तथ्यान्यसंज्ञानीमस्म॥ एवं बाहुनन्यः किलापेक्षाः सर्वं हापपन्नः यावदवीचीमहानरकादिभि॥ ॥ॐ मिनि

दानपरिवर्तो नाम प्रथमः॥ ॥नमस्त्रैलोक्यगतानां बुद्धानां भगवतां कुमारभूतेन मया सत्यया॥ कुमारभूतेन गतार्हतः सम्यक्
संबुद्धा॥ पूर्वाधिसत्त्वचर्यायां चरतां बुद्धिर्वाञ्छितं नमो मे समाधिमाकीर्णकुमारिपृच्छोऽनुलोमा सम्यक्संबोधिमहिसंबोधिकामनमो
हेवगृद्धकूटपर्वतस्थे भगवान्महाभिक्षुसंघेन कोटिनियुतशतसहस्रैः सार्धं बोधिसत्त्वैः महासत्त्वैः सर्वे ते अर्हन्तः क्षीणाश्रवाः निष्क्लेशाः
वशीभूताः सुविनीताः सुदान्ताः सुप्रसन्नाः सुविमुक्ताः सुविमुक्तचित्ताः सुविमुक्तप्रज्ञाः सर्वे ते महानागा बुद्धक्षेत्रनिवासिनः पूर्वजिनाधिकारकृतकुशलमूलाः
सर्वे ते रत्नपुष्पधूपगन्धमाल्यविलेपनचूर्णचीवरछत्रध्वजपताकाभिः सर्वतूर्यतालावचरैः वैजयन्तीभिः नानारत्नमयविचित्रैः नानारत्नमयविचित्रैः
नानाकोटीनियुतशतसहस्रैः बुद्धक्षेत्रे कुमारभूतेन गतार्हतां नामभिः कादयमर्वधर्मस्वभावसमतां विपञ्चितः समाधिविस्तरं शक्रेण उद्ग
हीतः दृष्टाभिलापितः पर्यवापूर्वर्द्धितः अनभिलापनयाभिलापितः बहुलीकृतः परस्परविस्तरं संप्रकाशितं तस्मिंश्च कुमारभूतेन

१२

गतानीसर्वापश्चिमकः सालेन्द्रराजानामतथागतार्हन्सम्यक्संबुद्धानां तस्य च कुमारभूतस्य सालेन्द्रराजस्य तथागतस्य शतसहस्र
स्रानिश्रावकाणां बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां षष्टिकल्पस्य वर्षकोटीसहस्राण्यायुः प्रमाणमासीत् तस्य च सालेन्द्रराजस्य कुमारभूतस्य तथागत
स्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्याष्टादशवर्षकोटीसहस्राणि सहस्रयुगोपस्थानेन दिव्यचन्द्रमसयानीरत्नमयानीचविहारोद्यानकोटीकानि तस्य च भ
गवतः सालेन्द्रराजस्य कुमारभूतस्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्य षष्टिवर्षकोटीसहस्राण्यायुः प्रमाणमहतस्य च भगवतः सालेन्द्रराज
स्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्याकिंकादयमयाप्रवृत्तिवासर्वधर्मस्वभावसमतां विपञ्चितः समाधिविस्तरं चतुर्दशवर्षकोटीसह
स्रानिश्रावकाणां गृहीतः दृष्टाभिलापितः प्रवर्द्धितः अनभिलापनयाभिलापितः बहुलीकृतः परस्परविस्तरं संप्रकाशितं तथागतस्य भगवतः पुन

नपिचन्द्रप्रभकुमारकृतमामकुयकस्मात्तस्मात्तर्हिकुमारकुमारसमाधिमाकीर्त्तनाद्धि प्रत्यक्षमनुभवीसम्यक्त्वाधिमहिमवाञ्छकामनवयावन्नेवसर्वतथा
गतपूजापस्तुनपरिचर्याश्चतियक्तनतविपक्तनेतविनयतक्तस्यतथाः सर्वतथागतपूजापस्तुनपरिचर्यानिष्यन्दाहिकुमारवाधिसत्वानामहा
सत्वानानइर्त्तातवस्यनुकुनासम्यक्त्वाधिः किमर्गपूनतयंसमाधिः तस्मात्तर्हिकुमारसर्वतथागतपूजापस्तुनपरिचर्यास्वपरिखिन्नमानसन
सतातविनर्यः अथखलुतगवान्स्मर्यावलायाचन्द्रप्रभस्यकुमारभूतस्यपुरतदवपूर्वयागपरिपूर्णुस्वरूपस्यामात्यागाथाहिगीयतनविस्तरतसं
प्रकाशयतिस्मास्मवमिदंशवलानवष्टिर्द्वीयूविमरुवनिवर्षिसगृद्धकूटपूनिसमवनमाशवाधियासिमनसःकसमाधिदशयित्वा तयोपश्चिमकाला
शीलवतनाथप्रभंकनवशासालन्द्रराजनामनसमयापरिपृच्छितः अहंवतुत्रियाजासनाजुनाहामहीपतिःसमवाशतपूजाशीयंचासूवतनूनकाशाकाः

दीमयाविहानाशीतस्यवृद्धकानिकाः वन्दनस्यविशिष्टस्यकविद्वत्तमयाऽहत्प्रियोमनापश्चवकुजनस्यहीक्षाकनानामऋषिराजाः आकाः
र्षिवृद्धस्यविशिष्टपूजामेष्टादशवर्षसहस्रकाद्यः जिनस्यद्विपदाकमस्यसालन्द्रराजस्यविनायकस्यष्टादसकनिवर्षसहस्रकादियाजा
पूस्तदाजासिजूनिन्दितस्यः नियुतान्यशीतिसहस्रावकाशीतेविग्रवदहिस्त्रजिनेन्द्रियाशीः क्षीणश्रवाशीतिमदहश्चनिशीसंघस्तदाजासि
नवोरुमस्यः वृद्धप्रकनामपितस्यपूजाकृताजिनस्यद्विपदाकमस्यअथयलोकस्यसवकस्यऽमसमाधिपूर्तिकीकृतामयाः सपूतदाजा
सिप्रवजियित्वाअचन्द्रराजस्यजिनस्यऋद्धिकः चतुर्दशवर्षसहस्रकादियाऽयंसमाधिः परिपृच्छितामया अथाहिगाथानियुतासहस्रा
स्थनेचकाशीतिशतविग्रवाशीः तस्याजूहीताः सूगतस्यमक्तिकादिकः समाधेः परिवरुपकः तस्माद्धिनाहार्यतथैवपूजानतनैप्रहर्तकथखे

समाधि

यत्रास्मि किञ्चिद्भवामि तत्र कपूर्वं ॐ मम समाधिस्तिष्ठतु कावनं स्वामिवृक्षानमहस्रकाटीयानइ कनयकिकर्मगवालिका यहिष्ठिचा ॐ कु
गुह्यकूटं अर्यं समाधिवृक्षमुदष्ठितः। सर्वे वृक्षाश्चर्यं नामधेयाः सर्वे षवानाहलनामयुक्ताः आनन्दनामाः पवित्रानकाश्च कपिलाकृयाः
पुष्पजिनाश्च सर्वे। अर्यं पूर्वं कालिकः शविपूजासमनामसर्वे वस्तुहिमायिनेः। सहनामिकाश्चाहदेलाकधातुः सर्वे पिशीयलकषायकालः सर्वमः
यासकृतकवनद्रॐ मांवनत्वनमिवाधिवाविकीः यावकिवाकाविजिनानपूजासर्पाकलापतुः समाधिमषका॥ प्रतिपत्तियाप्रयसमाधिलस्यहवद्
प्रकाशप्रतिपत्तिनकाः गुरोषु सर्वे प्रतिष्ठितस्यनइलहस्तस्य समाधिप्रयः। नेमस्तगृह्यस्यअलालुपस्यकुलेषसकस्यअनीषुकस्यमैत्रीविहारि
स्यअक्रोधनस्यनइलहस्तस्य समाधिप्रयः। सत्यावलाहषूअनर्थिकस्यआजीवशुद्धस्यअकिंचनस्याविशुद्धशीलस्यविज्ञानदर्शनइलहस्तस्य समा

१४

धिप्रयः। आनन्दवीर्यस्यअहद्रितस्यअनर्थवादिस्यप्रहस्तिकस्य। नैनात्मकाकीयप्रतिष्ठितस्यनइलहस्तस्य समाधिप्रयः। सत्यकविकस्यअनुद्धत
स्यॐ र्यायवर्यायप्रतिष्ठितस्य। त्यागाधिमुक्तस्यअसत्यवस्यनइलहस्तस्य समाधिप्रयः। अनुर्वाङ्गनालहधावुद्धधर्मायष्टादशीकीर्तिनायकः
नावलाधिष्ठानयनतस्यइलहाधाप्रियः। अस्मिमं समाधिः। वृद्धनयवद्धवहृष्टसत्वाकृतकालस्मिहवयूवृक्षाः। हषिकनकस्यहवयूअङ्
चिक्रियाकल्पसहस्रकाटियूः। हयेकमकस्यशिवाहवयूः सर्वः समूहयूयथेववालिकाः। यायान्कि चासर्वेशिवाहवयूः शिवजिकाहवयूः
क्रिकाः। हतस्यसर्वेहिष्ठिआनुशीसीयागमथधानयॐ हः समाधिहः। नकिंचिमात्रपत्रिकीर्तिहवतकिस्वापुनयाहिष्ठिक्षधानयतः पूर्वोस
मादायगुणाश्चवर्लहः स्तूहिदेवासनयहगुह्यकाः। नाज्ञानहाकीजनुपातस्यधानेनियः। हसमाधिइहः पवित्रगृहीतहवकीजिनहीदेवाश्चना

समाधि

गाः सदा अनुयाताः प्रत्यर्थिकाः प्रियनामहृदि। क्षत्रियः अहं समाधिः इत्यहं। अनन्तुनस्य प्रतिज्ञानुगामि अनुकूलाः कमहस्रलाषमः नमस्याधिष्ठानुक
दाविहीनि क्षत्रियः अहमिमं समाधिं। वज्रबुद्धिवुद्धभूमिमातुनायकं सुखावतीं वाय्यथलोकधातुं। यपश्चिमकालिमहाहवक। समाधिं कृत्वा ॐ मुक्ता
वयमुः प्रकाशयित्वा ॐ मुक्तानुमैत्राः अक्षेमहमस्तु स्वयं स्वयं। पनिनिर्दहस्योमममपश्चकालसमाधिवथ ॐ सविशुद्धं। यकेविवृद्धादिसोमा
विवृतोऽनागतायपिचप्रत्युत्पन्नाः। सर्वजिनाऽनुसमाधिसिद्धिं वृद्धवाक्यिधिविवरामसंस्कृतामिति॥ ॥ॐ मिसालन्द्रनाऽपनिवरो
न्यमद्विहीय॥ ॥ हहहगवीपुनवपिचन्द्रप्रहकुमारहहमामहयहस्य। हस्मारुहिकुमारयोधाधिसत्वामलासत्वआकोकुमिहथागतस्याहं
हः सम्यक्वीवृद्धस्यहहंवृद्धगुणवर्णुसंप्रकाशयितुं। नावार्थनाव्यंजनाबापर्यादानंगच्छतु। सर्ववमवचसंवृद्धपरिगृहीतेनिश्चयदिमिहनकुमा

वृद्धहीनवी। ...वयिनव्यप्रवर्तयिनव्यः उद्दृष्टव्यः श्रावयिनव्यः अ
...वलसप्रकाशयिनव्याः। कमचहकुमारनथागतस्मलवृद्धगुणाः ॐ हकुरवाधिसत्वे
...वाभूत्यागमवगतावाॐ नः प्रतिसंसिद्धः। ॐ त्यपिसहगवान्स्थागताहन्सम्यक्वीवृद्धो
...मवथिः अस्मादवानीचमनुष्याणांचवृद्धाहगवानिष्यन्दः सनथागतः पुरुषनामविप्रः
...नीविधिनानुव्यंजनैः कुसुमितालंकारैः प्रतिरूपाणांचवलाऽप्रतिकूलादर्शनसुखिनि
...नायावलैः अहं सर्वसत्वानापिनाधाधिसत्वानांराजाऽऽर्यपुद्गलानांअर्थवाहऽऽदिकर्मिणां। अप

[illegible]

[illegible]

[illegible]

समाधिः

१७

नवद्रानित्वबाधिविलसुकुक्रिनकुषिश्चर्यंतुधर्म्मं
लिकाप्यस्कावेककल्यकशवसानुशीसानवपविकृय
उकानाक्रिप्रमुद्दिशथाउर्मसमाधिवेद्धवेद्धिकं।हमक
सकाकवृषउकानेंदसुर्मनिनुव्यक।वकुकुप्यस्मिमिद्धि
नाक्रिवाकुकुन्यनीनथिकाशशीलस्यवस्तुवस्तुक्रिशीलन
याकुकुयावसुनथिकाश।विमुक्तिवस्तुवस्तुक्रिशधिमुक्तव

[illegible] यनकल्पमिमं वगर्धनवमाहं। एवं यागेप्ययुक्तानां शील
[illegible] नीसमाधिवर्धनजीविका। पश्चिमकथनकालसमाधिश्चैषां
[illegible] कथ्यं। एवं यागेप्ययुक्तानामुक्तिवर्धनजीविका। कथ्य
[illegible] महीजनस्य। सबलेकनिधानयश्चकालधनयोनि
[illegible] कुलायकनाकुसानीयथपुरुषदविद्यमर्थहीनः॥

यदपुनर्नियलस्वकाक्षिकाकरुमीमुकुलिपुधर्मनिधानपालिकनं। मनुमजस्यकाजानकिकतसवध
[illegible] स्वमानुषीसापनमपदीकयकीर्तिकाजिनने। सकवर्वजदियस्तुलाकमोरथं। ॐ मवनमुद्दिश्यथासमाधि
विर्दनाजनागयपिवपत्पुयन्नाः। सर्वसिद्धिर्वॐ कः समाधौ बोधिविवृद्धाजुलामविक्रियां। वर
नस्यिद्धिकथवाचलाषी। अकपुरुषवनस्यनिर्दनस्यामुकिसविकालिॐ दधविधिप्रकं। कायजुकुलाजिथज
दक्षिलोकंकुकुजुकमहीकयस्मिकालॐ मुवनधाकसमाधिधावयिष्य। महकवृधजनिस्वसत्वकायमुइःखिक
मुपसंहविस्वमेजामिमवनधाकसमाधिदेशयिष्य। पचरःकजुनूनकस्मिकालेउद्धिकरुसमाधिधावकाशं। पू

समाधि

वचसत्रपरिग्रहेऽङ्गम्॥ ॥ॐ नमो भगवद्बुद्धगुणवर्णप्रकाशनपरिवर्तो नाम तृतीयः॥ ॥अथखलु चन्द्रप्र
दकाशमूलनामगर्भकल्पादक्षिणजानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य यत्र भगवतो बुद्धनीलिप्रशस्य भगवतो बुद्धमहादेवाव
महसम्यक्संबुद्धविदेवप्रदर्शनसर्वसत्त्वभगवतो बुद्धकार्यस्य स्वरूपं प्रस्तुत्य कथयामि। एवमुक्ते भगवान् चन्द्रप्र
कुमारभूतमगर्भमहासम्यक्संबुद्धं यद्यदवकीर्णिनिस्तुतमुक्तकुमारभूतमगर्भेणावकाशः। एवमुक्ते चन्द्रप्रभ
भगवन्तमभाषत। समाधिसमाधिरिति भगवन्नुच्यते कतमस्मिन्समाधिवचनं समाधिरिति। एवमुक्ते
वाच। समाधिः समाधिरिति कुमारोच्यते यत्र बुद्धविषयनिश्चितः। अनुपपत्तिप्रतिसंधिः। प्रतिसं

ऋषिकावागविकिल्मा। क्षयवृषमः। माहात्म्यप्रहाणं। यक्षयागिका। अयुक्तविवर्जनता कुशलधर्मच्छन्दः। सत्यानामाकुकामता। अ
प्रपत्तिः। अगतिकायाश्रोसवनं प्रहाणस्यानुसगः। स्थानकुशलधर्माणां। उपपत्तिश्चविश्वासः। अनतिसंस्कारः। कर्मः। मध्यान्ति
तनामायतनानामनभिकारः। वाञ्छानामायतनानामसमुदाचारः। आत्मनानुत्कर्षः। पर्यायमपत्तनां। कुलस्वनुत्पत्तानां। पृथग्जनस्य
लस्यनिष्यन्दः। दुगतादता। महोऽस्कता। आत्मस्थानं। अत्रपलेता। ॐ यो पथमं पदवस्थानं। अव्याप्यदः। अपायस्थो पत्रस्वनुत्पत्ति
गुरुमतुस्यमानकुशः। अविहिंसाशीलवतो। अनुपीडनता। अकुत्रवता। सर्वसत्त्वानुकम्पनिश्चनता। सर्वधर्मशून्यता। अ
स्थानकीर्तिच्छन्दता। समाधिः। समाधिरिति कुमारोच्यते यावदेव वैपुल्यधर्मपुष्पप्रतिष्ठितविप्रतिपत्तिः। अयं सर

समाधि

थरत्नलोकभगवानलोकसर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चिकं समाधिमुद्भावयंश्चन्द्रप्रभस्य कुमारभूतस्य शीतवनायां [illegible]
स्कन्धसंप्रकाशयति स्म। अपादकं मञ्जुभूतस्य शारदाभ्रिकाधर्मस्वभावव्याहारः। निदर्शिताभ उपपत्तिव्याहारः प्रकाशिता
ऊनीयाः सदापापमित्राः कल्याणमित्राश्च निश्चविकल्पाः वस्तुवस्तुव्यगर्भाऊहिलामैश्चविकल्पदर्शनीयैः शुद्धचर्यालक्षण [illegible]
ः सदविन्दिकव्याः स्वागश्च प्रस्तुवनिश्चयव्यानइस्तौ प्रथमसमाधिरविद्यति। तत्रालहिलाङ्गमध्यकल्पीयस्यामलमिः पृथ्वीश्रावकानी [illegible]
मुगतस्य धर्मप्रतिलस्याथ बुद्धगुणानचिन्तियानुः इस्तनवीताऊनबुद्धिमन्तीवाधिचित्तस्य समादयथा जूनूलनस्तानि प्रतिष्ठायित्वानइ
माधिवाऊः। यस्याथिः ऊषीपूनसंऊनव्याआहनिनिष्यन्तिकप्रत्यवकल्पः। पर्यन्तिलक्षेपनिहागतश्चनइस्तौ प्रथमसमाधिरव्यति। समाधिन

चैयशून्यताविशुद्धशीलानयुमूर्द्धनिष्ठति। स्वभावताधर्मसदासमाहितावालानऊनकिञ्चयूकयागः। यथामयैः कसमाधिनिर्भुनकयऊनल
यूबुद्धनिष्ठति। सदानूपस्थकिनवाधमूलमैः मोनिषविवपः कलमैः आकानतायः स्मवकलथगतीयतानिः कन्द्रियः कमानसः। अजाक
चित्तः सकलं समाहितः शुकनस्तमनवसागवायमः। अस्मिं समाधौ हिप्रतिष्ठितिहिवायश्चैकमिवाधिसत्वः। सैपस्थतीबुद्धसहस्रकाटियकुइव
नमाकिकगंगवालिका। उत्माइगङ्गयननस्यचिकैयाबुद्धधर्मप्रमाधगृहीयात्। नैवाप्रमाणस्यप्रमाणमस्तिञ्चिकियासर्वगुणेहिनायकाः। नसाक्षि
सत्वादशसुदिक्षसूयालोकनाथेनसमः कृतास्तुविसर्वहिसर्वस्तुगुणेवृपकमाकाकथालप्यथबुद्धस्तनः। सुवर्णवस्तुनसमुद्भयः। समकप्रा
सादिकलोकनाथः। यस्याप्रज्ञाचम्बधिचिन्तुवलकं समाहितः। स्मध्यतिवाधिसत्वः। अमस्कृतमस्कृतुस्तत्वविस्तुनिमिलमस्तायविलाविनायाः। मस्ता

निमित्तकृतवतिप्रतिष्ठितः प्रज्ञानीशून्यकसर्वधर्मानाथाधर्मकायकृतवतिप्रतिष्ठिताज्ञानाभिसमर्वकावान। अज्ञावसंस्कारविकारविमायननूपका
यनजिनस्तूपश्चमि। आनाचयामिप्रतिवेदयामिवायथायथावज्ञलविकर्कयन्नवः। तथातथाकृतवतिकिंचिद्विकल्पकरीविकर्कहिनिश्चिप्तिकहि। ए
वंमुनीन्द्रसुवर्णानवस्यज्ञाकावकाह्लानकुज्ञप्रमयं। अनुस्मृतिकायकः सदवकक्तिहविकृतवतिकपोलो। सर्वक्रमस्तुनिषयमाप्तिमाज्ञाकोकू
कपूर्वयवनस्यस्थानं। आकाकुमाणः प्रतिवतिवाधयकविष्यिहलोकिनीनूकवाजिनः। सवृद्धसज्ञानतिवृद्धपश्चकवृज्ञानवाधर्मनप्रत्यवकृतः
ॐकसमाधिस्त्रिप्रतिष्ठिहिज्ञानमस्यकवृद्धमहानूकावान। कायनेविकृनप्रसन्नमानसावृज्ञानवर्णुकधर्मीजूकीर्ण। तथाहिसाकाविकविकल्पकी
नाद्रिद्रिवंपश्चमिलाकनाथे। यदापिसाकाभिगिलानज्ञातुवः प्रवर्तकवेदनमानस्थानिका। नवृद्धमानस्यस्मिः यमूव्यकनवदनाहिन्सनूसेहनी

यति। तथाहिकनाविकथितिस्त्रकाज्ञनागकाज्ञागकधर्मशून्यका। साकाहलेधर्मवयप्रतिष्ठिकानविद्यकविकुवनकुवाविकी। तस्माद्बुद्धिलाॐ
मज्ञानूसाज्ञथक्कदंज्ञतुलायवाधय। सापश्चिकालपवीकापूर्वव्यकीसूर्ल्लकंसगकचवाणदर्शनं। अहंचकाधय्यप्रतीकधर्मीपूर्यवशुद्धान
समावनथा। कैयस्यकस्मुवगृहीत्वज्ञातुवाज्ञपनतुवाधिन्नप्रतीकिज्ञात्मनः। कस्माद्विधिस्त्रानविवकृतेनॐमेसमाधिप्रतिकाकृनामयो॥
शीलेशुद्धेन्यागुविधविकवन्नइर्ल्लकाप्रयसमाधिकव्यति॥ ॥ॐनिवृज्ञानुस्मृतिपविवर्तनामश्चतुर्थः॥ ॥कुयकस्मा। कस्माकुर्हिकुमान
वाधिसत्वनमहासत्वनेमेसमाधिः। आकीकुकाक्रिपैवानूकनीसम्यक्कैवाधिमहिसंवाकुकामनादीकशिनश्चैलापमविकुसमाप्तापिहपुरुषहि
हस्त्रतिसालेहिकसम्बंधिवीकार्यादीश्चमिवदपहायसर्वनाशेश्चर्यसरवीश्चखटपिण्डकइस्त्रमिनिष्क्राकाकगृहावासेनकविकव्यमनस्थाहि

समाधि

मूरवनवाकस्यहेतोः अभिनिष्क्रान्तगृहावासस्यहि कुमारावस्थाभिमूरवस्यवबोधिसत्वस्यमहासत्वस्यनइत्येतत्वस्यनूतनासम्यक्संबोधिः
किमङ्गपुनर्यसमाधिः तस्माद्धि कुमारेपूत्पन्नेतुषितालाहितसंचिन्तितोधर्मोतार्यादीश्वयावकवइत्यस्यसर्वनाशुश्चर्यसंखीश्चरवटपिण्डुक
वदपहायाभिनिष्क्रान्तगृहावासाः नवस्थाभिमाधीयदाभगवतकालेनकेनसमयेनभगवानधोषदकानामतथागतार्हन्सम्यक्संबुद्धालोकउदयादि
विद्याचरणसंपन्नः सुगतालोकविदनूत्तरःपुरुषदम्यसारथिःशास्तादेवानांचमनुष्याणांचबुद्धोभगवान्तत्रखलुपुनःकुमारकालेनकेनसमयेन
स्यभगवतोधोषइत्येतस्यतथागतस्यार्हतःसम्यक्संबुद्धस्यशीतिःश्रावककोटयःप्रथमःसन्निपातोभूत्सर्वेषामर्हताद्वितीयःश्रावकसन्निपातःप
ञ्चतिःकोटयर्हतामभूत्तृतीयःसन्निपातःषष्टिःश्रावककोटयर्हतामभूत्अपरिमाणश्चबोधिसत्वामहासत्वाःसद्धर्मपरिग्रहकाअभूवन्तद्यथ

२२

तद्यथापुनःसमयेनतस्यभगवतोधोषदत्तस्यतथागतस्यार्हतःसम्यक्संबुद्धस्यचत्वारिंशद्वर्षसहस्राण्यायुःप्रमाणमभूत्सूर्यचन्द्रजम्बुद्वीपाभद्रः
क्षभूतस्त्रीमध्यमश्चरमश्चरमणीयश्चवहुजनाकीर्णःमनुष्यश्चाभूत्तत्रकेनखलुपुनःसमयेनाभिजम्बुद्वीपेद्वौराजानावभूतांनामतःहस्तवलश्चनाममहा
वलश्चनामतयोर्राजोर्द्वाजम्बुद्वीपस्यपरिद्वीपस्यपरिपुष्कलिनीयाप्यर्वपरिपुष्कलसद्भस्त्रीमध्यस्यचरमस्यसुभिक्षस्यरमणीयस्यवहुजनाकी
र्णमनुष्यस्यतेनचकुमारकालेनकेनसमयेनराज्ञोमहावलस्यविजितेभगवानधोषदत्तस्तथागतोर्हन्सम्यक्संबुद्धःउत्पन्नभूतःतद्यथिहिकुमारवा
ह्मणमहावलेनसभगवानधोषदत्तस्तथागतोर्हन्सम्यक्संबुद्धःपरिपूर्णवर्षसहस्रेनिमन्त्रितोभूत्तत्रार्द्धबोधिसत्वसंघेनसार्द्धंबोधिसत्वसंघेनकल्पिकेनपरिवारितेनानवद्येनचीवरपिण्डपातशयनासनग्लानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारेणतेनचकुमारकालेनकेनसमयेनतस्य

समाधि

भगवतो घोषदत्तस्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्य बोधिसत्त्वसंघस्य श्रावकसंघस्य वास्तव्यो लोकः सत्कारं लोकः श्रद्धां श्रद्धाश्रद्धाब्राह्मणगृहपतयः
यो भगवतो घोषदत्तस्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्य बोधिसत्त्वसंघस्य वास्तव्यो लोकः सत्कारमकार्षुः श्रद्धाब्राह्मणगृहपतयो भगवतो घोषदत्त
स्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्य लोकः सत्कारायाग्रुकाः कुरुवन्तः। यदुत लोकामिषपूजायाः बाह्यं च वस्त्रमहावस्त्रानृशिक्षमाणवूपाध्यायिकुः
मारकस्य भगवतो घोषदत्तस्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्य दर्शनं परिहीयते। वस्त्रमसत्त्वाः शीलसाधव समादानं तथागतानां सूपसंक्रम
णं तस्य तथागतपर्युपासनं ब्रह्मचर्यवासनं प्रव्रज्यायां उपसंपदादिकुशलाः। ते सत्त्वाः कदनं कृत्वा सुखगुरुकाः। तस्य हेतोः तथाहि तदन
कर्मसुखमिदं यदुत लोकामिषपूजायां ते सत्त्वा इषुं च धर्मगुरुकाः संपत्तायगुरुकाश्च। यदुत स्वर्गलोकाद्यालम्बनतया। नोत्पत्तिनिष्ठकुशल

२३

मूलायां। तत्कुमारकं तमेवं इत्यक्तमिदं कुशलमूलं यदुत्पत्तिविशुद्धिः। अत्यन्तब्रह्मचर्यवासः। अत्यन्तपर्यवसानं। अत्यन्तनिष्ठं कुशलमूलं। यत्त्व
मेव तथा सत्त्वानां तथा तथा धर्मदेशनायां यथा नूनं तया धर्मपूजायां धर्मगुरुकायां यथा तथागतपूजायां यथा। अथ खलु कुमारश्चादत्तस्य तथागतस्या
सम्यक्संबुद्धस्य बलायां बाह्यं महाबलस्य तथा च ब्राह्मणगृहपतीनां सर्वज्ञानाभिप्रायं मागधं श्रेष्ठिनं। दानप्रदानं शून्यानां सर्वतीर्थ्यानां
मन्यस्मिन्नेकाभिगौरवं। तत्र दृष्टीसर्वनवर्धुयं किं बुद्धविषयं प्रहीणवासनं। सत्त्वदृष्टाः किं न वासुसविकायधर्मवादिनः किं हि तायकुशिनां। तथा
न्यमन्यस्मिन् अस्य यूपमयस्मान्तकाठाभिनशक्तिं दुःलोकामिषुर्लेनवसवतीरत्नौ तत्र षष्ठीनृष्टिकुशलाभिः अर्थः। निवामिषधर्मनिषवकाहिम
हान्तु अर्थेन वतीनवाहीनिवामिषं विक्रुष्टपस्थुयिवानि। वामिषं मप्रकाशयत्वा। निवामिषं यथा भगवतः प्रमतादृष्टाः किं प्रहवक्तिं बुद्धाः। तत्रा तुका

मोप्रतिश्रवमाणः कुशपुष्पदानपूजानित्यहस्तौ गृहचरसवकुटुंबगुप्तनीयैः अनुरूपीप्राप्यतिसाहवाधिं। यकामवर्जयतियथाग्निकर्षूपुरेषूपादवज्र
ज्वालिलहस्तौ। उपरुक्तोहादहिनिष्क्रमतिनदुर्लभाःस्त्रियेमगवाधिं। नकश्चिद्बुद्धः पूर्विमहाश्रीदनागताहस्यतियावतिष्ठतः। यतिष्ठितेवगमनम
स्थेप्राप्ताःयैः उरुमसमुद्रवाधिः। प्रहापनाश्रयथेरवटपिंडुवसदनस्थेषुविवरुकामः। अनाप्रहायविनिहन्यमानैर्वृक्षकिवाधिविवज्रामसंस्कृतैः। यावद्
ध्रुवीनायथगंगवालिकोउपस्थिप्यावद्रुकल्पकाटियः। पश्चगृहाःपरिखिन्नमानसाःमुहिनिष्क्रमयाःअयुरुरुमः। अन्धहिपुत्रहिवधीवत्रहि
पुत्रहिगन्धहिविलपनहिः। मायस्थिताहाकिनवारुमाजिनायथप्रव्रजिलावनियाधधर्मीयथैवबाधिप्रतिकीक्रमाणः सर्वावविनिर्मुक्तसंस्कृतः
कः। अवस्थाहिमूरवः सफदानिप्रक्रमदर्यकरः पूर्वदिशिसहानि। अश्रेषामुखलूपुनः कुमारराजामहाबलाहगवताघोषदरुनकथागतनार्हः

२४

कासम्यक्संबुद्धनःमामेवरूपाणवर्हितानेकल्यप्रतिसंयुक्ताकथांश्रुत्वाविस्मयाहि। यथाहंहगवताहामस्यार्थमाज्ञानामिनहगवतीदानपान
मिताविवर्धयति। शीलपारमिताहगवतीवर्धयति। अत्यन्तनिष्ठाहगवतीमेवर्धयति। अत्यन्तविशुद्धिमत्यन्तब्रह्मचर्यवासंअत्यन्तनिर्वाणहगवती
वर्धयति। तस्यतदहनदेसुकवगोमध्यावसताअनुरूपाधर्मप्रतिपत्तिःसेपादयितुनथेवानुप्राप्तुं। परिहीनोस्मयनुरूपायाधर्मप्रतिपत्तिः
अयन्वहंकथास्मशुद्धेवनार्थकाषायाधिवस्त्राणिपरिभ्रायसम्यगवशुद्धयाअगारादनगारिकीप्रव्रजयं। अनिहिकुमारराजामहाबलः
सार्द्धमशीत्याब्राह्मणगृहपतीशतसहस्रैःपरिवृतःपूर्वस्तुतायनहगवीघोषदरुस्तथागतार्हसम्यक्संबुद्धस्तनापसंक्रामद्उपसंक्रम्यह
गवतपादौशिरसाभिवंद्यहगवन्तंत्रिःप्रदक्षिणीकृत्यएकान्तस्थितः। अथखलुकुमारहगवानघोषदरुस्तथागतार्हसम्यक्संबुद्धःब्राह्मा

समाधिः

महाबलस्याश्चर्यं विदित्वा ॐ मैत्रसमाधिं सर्वधर्मस्वभावसमतां विपश्चितं समाधिमदर्शयत्। अथ खलु कुमारो राजा महाबलः ॐ मैत्रसमाधिं श्रुत्वा तुष्टुष्टुदग्रात्मा मनाः प्रमुदितः प्रीतिसौमनस्यजातः कंसश्मश्रुस्थवनार्यकाषायाणि वस्त्राणि परिधाय सम्यग्गौरवश्रद्धया जुगुप्सादनगारिको प्रव्रज्यां रुरुक्षुः सन् तथा प्रव्रजितः सन् मैत्रसमाधिं गृहीतवान् उष्णीषपर्यवाप्तं धारयित्वा वाचयित्वा भावनायां मनो युक्त्वा गृहीतवान् सन् नैव कुशलमूलं न दशकल्पकायं न जातुः दुर्गतिपरिपाकं न गमनं विंशतिं च वृक्षकोटीनां गयामासः सर्वधीः कथं गतानां मल्लिकादिमैत्रसमाधिं श्रुत्वा धर्मं श्रुत्वा वैराग्यं वृक्षस्य स्कन्धं गृहीतः पर्यवाप्तः धारितो वाचितः भावनायां मनो युक्त्वा गृहीतः सन् तः पश्चात् नैव कुशलमूलं न दशनीकल्पकोटीनां मध्ये पूर्णं न कल्पशतसहस्रं नूनं सम्यक्त्वं बोधिमहिमैव बुद्धो हि। साप्रमयाक्षैः सत्त्वानामर्थं कृत्वा पश्चाद् बुद्धपरिनि

२३

र्वाणेन परिनिर्वृतो हि। स्थानशूरानां मध्ये गतो हि सम्यक्त्वं बुद्धो हि। कुमारयानिमान्यभिज्ञैः प्राणिशतसहस्राणि बाह्यं महाबलेन सार्धं गौरवकषायवदनं मध्ये गतं मूर्ध्नि सीकोत्तानि। अपि सर्वं ॐ मैत्रसमाधिं श्रुत्वा तुष्टुष्टुदग्रात्मा मनस्काः प्रमुदिताः प्रीतिसौमनस्यजाताः कंसश्मश्रुस्थवनार्यकाषायाणि वस्त्राणि परिधाय सम्यग्गौरवश्रद्धया जुगुप्सादनगारिकां प्रव्रज्यां रुरुक्षवः। अपि तथा प्रव्रजिताः ॐ मैत्रसमाधिं गृहीतवन्तः। अपि तथा प्रव्रजिताः ॐ मैत्रसमाधिं गृहीतवान् पर्यवाप्तं धारयित्वा वाचयित्वा भावनायां मनो युक्त्वा विहरन्ति स्म नैव कुशलमूलं न विंशतिः कल्पकायं न जातुः दुर्गतिपरिपाकं न गमनं न सर्वं च कल्पकल्पं वृक्षकोटीनां गयामासुः सर्वधीः कथं गतानां मल्लिकादिमैत्रसमाधिं श्रुत्वा ॐ मैत्रसमाधिं गृहीतवान् पर्यवाप्तं धारयित्वा भावनायां मनो युक्त्वा विहरन्ति स्म नैव पूर्वकं न कुशलमूलं न विंशतिं नीकल्पकोटीनां मध्ये न गतं पश्चात् परिपूर्णं दशभिः कल्पसहस्रैः नूनं सम्यक्त्वं बोधिमहिमैव बुद्धो

समाधिः

२६

काः पर्वतिकाः पुष्पमयाः वसिकाहिरमीहिवसुपतिष्ठिताः आत्मन्निकृष्टमवनिवाधिवृधिकुंयवाधिसत्वाकस्यसूक्तिकायिनः। ॐ कुरुजम्बू
द्वीपस्मिन्ऋषिराजाहरुवलानामहाबलश्च। उपाचूराजस्यकदवकुरुहिरीयवावस्यऋषिराजा॥ महाबलस्याविजितस्मिन्वृद्धाउत्पन्नेसादव
मनुष्ययुजितः लहिरवराजामृगतस्मिंश्रद्धान्। उपस्थितहीवर्षसहस्रपूर्वं। तस्यानेतिक्रीवकुंयिसत्वाः कुर्वन्तिसत्वानुकथागतस्य। लोकामिषलो
नहिधर्मपूजयासश्रावकस्याश्रुत्वाकुरुसदेः। ऋषिविलंहियदाकुमस्यदग्धधिधर्मकुंमिधर्मकामाः। यत्नेनसर्वप्रजहिरवकामानिहप्र
वजयुत्मनसमनस्मिन्। महाबलगाथनवाणमूलमः सैलखधर्मसगतानतिक्रीगृहवासदोषाश्चऋनकुः रवीप्रतिपत्तिधर्मस्थिरधर्मपूजा
प्रतिखेगाथकदराजपार्थिवाःकोविविक्तिवहागतानृपः। नसंकुरागहस्मिन्हिखेसर्वाः प्रतिपद्यिकुंउत्तमधर्मपूजाः। सवाजूत्यक्तयथ

समाधि

खटपिण्डपातीसहस्रैः भिक्षुभिः सह। उपसंक्रमीत्यस्य जिनस्य भूत्वा कृतांजलिः वन्दित्वा पादौ पुनः शिरसा। कथयति स्म भगवन्। अयं कुमारः अनागतमाद्धानि संभवन्
समाधिदृढं। अप्रतिप्राप्तायतनसुखनप्राप्तिकामः उदग्रः सदा प्रव्रजितः। अप्रव्रजितानां मे समाधिमावर्त्तयेत्वं पर्याप्तिं दत्वा। न कामतो ग
च्छीविनिपातदुर्गतिकल्याणकाङ्क्षः पतिपूर्णविंशतिः। कुशलनकर्मणा पूजाकुर्वन्तः सहस्रकाटियः। सर्वेषु बाह्यजिनानां सन
प्रव्रजितेषु समाधिलाभयी॥ अपश्चिमकालिं ऋषिवृद्धादृढसूत्रनामानं जुनकवीर्यः। कृत्वा वज्रार्थं स्वकुप्राप्तिकाटिनीं अपश्चकालस्मिन्
खीवनिर्दोषः। महाबलानां जयज्ञानिपूर्वं सल्लनभूतानां हृदयुक्तलाकं। कदावकुप्राप्तिसहस्रकाटियः स्तूपस्य वाक्यं सपश्चनिर्वृतः। कस्माकुर्वि
त्वा ॐ मूपश्चकालं अथ सर्वं ॐ मूवृद्धवेदिं वा विलिमं ॐ दृढं धर्मगजैः विद्यथा क्षिप्रं बाल मूलमोंॐ॥ ॥ॐ निर्वाणदक्षः पतिवर्ल्ल

२८

नामः पंचमः॥ ॥कतरः गवीपुनः पिवद्रुपः कुमारः कुलसामकुयमस्य॥ कस्मात्कुर्हि कुमारवाधिसत्वनमहासत्वनमे समाधिमार्गं कृत्वा
पैवानूलवीं सम्यक्वाधिमहिसंवाङ्कामनसमाधियपतिकर्मकनवीयं। कतकुमारकतमे समाधिपतिकर्मं ॐ कुमारवाधिसत्वामहासत्वा
महाकवृत्तसंप्रहिमनविलुनविलुप्तान्वानथागतानां पतिनिवृत्तानां वापूजाकर्मलेउयूकीरवनियुङ्गचीवरपिण्डपातशयनासनग्लानप्र
त्ययभैषज्यवनिष्कार्थैः पुष्पधूपगन्धमाल्यविलपनचूर्णुचीवरछत्रध्वजपताकाभिः सूर्यतादावरवरवैजयन्तीभिः। कश्चकुशलमूलसमाधिप्र
तिलभ्यायपतिक्षमयति। सनेकंचिद्धर्मामाकाङ्क्षन्थागतं पूजयति। नकामीनरागीनश्वर्गन्नपतिवानं। अविदुखलपुनधर्मचिन्तकाकवति।
सआकांक्षधर्मकायनापिनथागतं नापलक्षकिमगं पुनरूपकायकउपलप्यमनस्मात्कुर्हि कुमारत्रयासानथागतानां पूजायदुनथागत

समाधिः

स्यादर्शनस्यानन्तानुपलब्धिः। कर्मविपाकस्य वाप्रतिकीर्णता। अनया कुमारतिमतुलपवित्रशुद्धया पूजया तथागतं पूजयित्वा बोधिसत्त्वः
महासत्त्वः समाधिप्रतिलाभं प्रतिलभते। तद्यथानुरूपीसम्यक्सम्बोधिमतिसंवृद्धं। अथखलु भगवान् कुमारभूतस्य
एतदवोचत् समाधिपरिकर्मनिर्देशं हे कुमार यस्यामाज्ञायां गत्वा अतिगतैर्विस्तरेण संप्रकाशयतिस्म। अनन्तज्ञानिस्यदिदिग्गन्धनन्तगन्धो भव
तीनवाक्षीनकल्पकाटीयप्रवृत्तिर्दुर्गतिर्दुर्गतियर्तनाकुशलानि। कल्पकाष्ठाश्चनमाणवाविकीपूजत्वं वृक्षानहसहस्रकाटीयुतः म
ज्ञानगन्धेनसमृद्धनभवति वृक्षावनशालगन्धिकाः। सर्वत्यनर्ज्ञानतिर्मतिसत्वायागन्धदनी तथयस्यदीयतः। एतनविक्रनदादिग
न्धात घास्यक्रान्तिमहाज्ञानुलामिकी। तस्यवक्रान्तीमधिमाकुसवतः सर्वत्रतः काकलिङ्कयूक्तियतः। कल्पनकाष्ठायथगंगवालिकानः

२८

तस्यविक्रमवतीविवर्द्धियं। किंकारणं वक्ष्यतिक्रान्तिनामः। कथं पुनावृत्तिः। आनुलामिकी। अविवर्त्तियावृत्तिकनकमुनाथं पुनावृत्ति
बोधिसत्त्वः। क्रान्तिधर्मप्रकृतीनिवासकनैवास्यसंज्ञिस्मकिलक्षणानि। स्वयादृष्टंज्ञानतिसर्वधर्मानस्मादिकाण्णः कृतुक्रान्तिनामः। अनु
लामसर्वविज्ञानानिक्रमनवास्यधर्मचरनमविवक्रमः। नवृद्धधर्मेषुक्रमतिसंज्ञायानियंसक्रान्तिभवतानुलामिकी। एवंवनकस्यलाकि
मानास्त्रवृद्धनृपतिकल्पेयवाचा। सहस्रकाबोधिभवाहिश्रावकोनगृहतीवाक्रमबोधिवर्त्तः। बोधेतिसत्वाचिवमानुहस्तिकानत्रयमार्गेअ
मृतस्यप्राकथं। कुमारुवर्त्तियथेस्त्रपतिर्मकारणंउच्यतिबोधिसत्त्वः। क्रमिष्यनुलामयथेस्तिनस्यनैवास्यसंज्ञयविबोधिकस्य। स्वप्नान्तर
प्यस्यनकाकुशलानि। अक्षोनवापूर्णलजीवसत्त्वाः। अविमानकाष्ठायथगंगवालिकाकेवृक्षनृपतिउपागमिष्यः। कल्पपूर्वस्यकविकायूजीवाकसीव

दन्नाक्तिनयूयवृक्षाः। क्लानननजानान्यस्कन्धशून्यकल्पत्वाचक्रतोहिनसवशमि॥ व्याहारमाकृतवत्वाहनामिपनिनिर्वृतालोकमिमेचनामि। यथाहिपू
रुषःपूरुषस्यजातोकृतमिनामीजूयभवनामा। नामेनकरोक्षदिशतासूलस्यकथागतस्यनामेनकूतश्चिनागतः। तथैवनामेकृतुबाधिसत्वानवास्यना
मेदिशतासूलस्यकः। पर्यधमाक्षेजूयबाधिसत्वाजानातियात्वसवाधिसत्वः। समुद्रमध्येपिक्लनजूनिनबाधिसत्वस्यसकायदृष्टिः। यतास्यवै
धायउत्पन्नविकल्पजातकथतस्यनजीवदृष्टिः। नसूत्रजातावकश्चिइत्यन्नसत्वामनूजानबाबा। मायापनाधर्मस्वभावशून्यानशक्तजानातुतीविकहि।
नबाधिजाहाथिमूर्छितहिलथहिगृहहिचपाजीवन। नबाहुतहीनपिवान्नदहीसत्वाजूयंजनिउबुद्धबाधिः। नस्यानसिद्धाहिहनेःकुशीदैः
कथेहिमाविहिजूनोजयहि। यथानबुद्धस्मिप्रसादजूक्तिनशक्यकल्पावनबाधिबुद्धिर्ङ। नहिन्नवृक्षहिपृथग्जनहीयथान्नेधर्मस्मिप्रसादजूक्ति॥

सब्रह्मचारीपूनबाक्तिगोनवै। नशक्यतहीवनबाधिबुद्धिर्ङ। जूहिन्नवृक्षाहिविमंकलक्तिमायबाक्तिबुधिधर्मसमसब्रह्मचारीपूबतीब्रगोनवै।
कथापूर्वजीवनबाधिमूकमी। स्मकनूपस्तुविहियथगोनवः। प्रामोयप्रातिशयनेउपस्कर्ङ। ध्यानानिचोहाकसमाधिपर्नियैबूध्यक्तिकपीवनबा
मूकमानानेनात्मसंस्लचेदिवाविहाबोजूनूस्मतीश्चक्रमशून्यकावै। बाध्यंगपूर्व्यासूनहीमेनानमा। कपूर्वसोनावेनबाधिप्रापूर्ते॥ याबाधिसत्वा
नवेनजीविहनामेहमिबन्यसजनस्यकः। उपस्यकबुद्धानवशवकानबाकाबाबुविक्लानजनयकर्दं। सचत्समाआयुरुवयूपकर्कं। कल्यानको
ष्ठायथगोगवालिकाः। एकस्यनामस्यकथेयुवर्ङ्ग। बाहुनक्लानननपर्यकुनाक्ति। तस्माकृशित्वाजूसजानूर्ध्वाजूनोहिकनजिननदमिमानजूमेसमी
धिलघूउहिकषीनइर्ल्लकाकथ्यकिजूगबाधिः॥ ॥ॐमिसमाधिपनिवर्तनानामेःषष्ठमेः॥ ॥कुलकगवीपूनबपिबन्दुप्रकुमोबहु

कुमारभूतयक्षस्य। तस्मात्तर्हि कुमारबोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन यैः समाधिमाकीर्णकाङ्क्षिभिर्वा नानुत्तरां सम्यक्संबोधिमभिसंबुद्धकामेन तिष्ठाकाङ्क्षिणा कु
शलेन तत्त्वविदर्शनेन प्रथमायाकाङ्क्षितव्यं प्रज्ञापारमितायाकाङ्क्षितव्यं प्रज्ञापारमितायाकाङ्क्षितव्यं विशेषकुशलेन तत्त्वविदर्शनेन तिष्ठाकाङ्क्षिणा
विशेषकुशलेन तत्त्वविदर्शनेन तत्कस्य हेतोः कथं हि कुमारयदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः तिष्ठाकाङ्क्षिणा विशेषकुशलो भवति तिष्ठाकाङ्क्षिणा ३०
विशेषकुशलश्च भवति तदायं कुमारबोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमिमं समाधिं प्रतिलभते क्षिप्रं चानुत्तरां सम्यक्संबोधिमभिसंबुध्यते
तस्मात्तर्हि कुमारबोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनानुत्तरां सम्यक्संबोधिमभिसंबुद्धकामेनायं तिष्ठाकाङ्क्षवता धर्मपर्यायः उद्गृहीतव्यः उद्गृहीत्वा च पर
स्यावितस्य संप्रकाशयितव्यः तद्भविष्यति बहुजनहिताय बहुजनसुखाय लोकानुकम्पायै महतो जनकायस्यार्थाय हिताय सुखाय देवमनु

वमनुष्याणां च इति। अथ खलु भगवांश्चन्द्रप्रभस्य कुमारभूतस्य मैत्रेयाय बोधिसत्त्वाय धर्मपर्यायं गथाभिर्गीतेन विस्तरेण संप्रकाशयति स्म। नकनचित्साधूक
तादिविग्रहेन लाघवचमनर्थं सहितो। अर्थवद्धर्मवत्सदप्रतिष्ठितः प्रथमायाकाङ्क्षितव्यं सनिर्दिष्टायतिः मायापमाणानि सर्वधर्मानवापि साहानिनि
मित्तगोचरनः नहीयते स्थानविवृद्धतमः प्रथमायाकाङ्क्षितव्यं भविशेषाः। सर्वसूत्रेनयवूकाविदः सूत्राधिकस्मिन्नधिमुक्तपण्डितः। अनेकस्था
नीसूत्रगानस्थानप्रथमायाकाङ्क्षितव्यं भविशेषाः। यत्कश्चिद्धर्मशृणुते सूत्राधिकं बुद्धानवाताधिकुतकर्कीकृतिः। अधिमुच्यति वैजिनानधर्मतीप्रथ
मायाकाङ्क्षितव्यं भविशेषाः। नीतार्थसूत्रविशेषज्ञानतीयत्थपदिष्टासूत्रगतेनशून्यतीयस्मिंपुनः पुद्गलसत्त्वजीवानयार्थतीज्ञानतिसर्व
धर्मानायज्ञस्मिलोकपृथग्जनतीयः तेनतस्यतपूर्वनिहन्यतमनः कानुबुद्धमतनउपस्थितीप्रथमाकाङ्क्षितव्यं भविशेषाः। आलाम मागच्छ

[illegible]

[illegible]

समाधि

इयापिसवृक्षस्थान। अल्वनलक्षननकानिसूमनानवाप्यनर्थनशकानिइर्मना। लोल्यपमविकिसदाप्रतिष्ठिताअयैविलोमस्कीयायक्रान्कीयघाया
तगामाः ॐ यक्रान्किविकामपीलोवनस्यानूलामिकी। शुद्धमयीसाअनूपकिकायाशिक्रावअनाप्यपूर्वाधिमार्गः। निश्रापिक्रान्कीयपदानिवृक्षाः सं
वाधिसत्वनरवकिलक्षाः इस्थानकसंसृगेनानशकमाः विद्याकवाक्कीविवेकायवाधय। तनास्यहंव्याकरणंशुद्धिलाप्रकीपिकामदिनिबहिकानं आ
कायकुंकरवकप्रकास्वनैपूर्याणिवावर्षिषूदवकाशुः। तस्यावर्णव्याकरणंशुद्धिलासत्वानकाटीनियुक्तासविकिया। उत्पादयीविंशुपवाग्रवाधय
वयंयिरुव्यामजिनाग्रवनिवा। कस्याः ॐ माक्रिश्रनिवृक्षायदाशंवाधिसत्वनरवकिलक्षाः। नवापिसाक्रायनिनापिग्रीयनवापिसथवनिनवाप
पश्यन। यदाः ॐ माक्रान्किश्यानिवृक्षावाधिसत्वनरवकिलक्षाः। नपश्यनिक्रायनियश्चग्रियनहिकधर्मनीपश्यनिसर्वधर्मान्। तथाहिनानादनथे

३२

निक्लनामायापमाधर्मास्वभावशून्याः। नशुद्धनीपश्यनिनाचस्रायनस्वभावशून्याः ॐ मिसर्वधर्माः। यदाप्यसौशक्तुतानिकनाचित। उपस्थि
तामानिउपूजिताः। नतस्यकस्मिनतनीयनमनाक्रानकीधर्मस्वभावशून्यकी। आकुकुसत्वहिप्रकानकर्जिनानकपूर्वाधकुवूनमामैं। मेनीक
कवूहरुसंकुनकी। कथेवसत्वानप्रमाचनाय। लाहहिदहुहिवमाद्यमानप्रतिव्याकुनकुनकेवानिपाहुकः। नेवास्यक्रान्कीयप्रतिष्ठितस्यनविद्य
नकाधखिलेनमानः। तथाहिनानाविकथेनिक्लनामायापमाधर्मस्वभावशून्याः। सनाहहोधर्मनयप्रतिष्ठितः सुसंस्कारुवनिसदवलाकः॥
यदापिसत्वाप्रेगृहीनसम्मुःस्थिदयुनस्यापथुअंगमंगं। नतस्यपूर्वप्रतिरुपयनमनानाव्यापिमेव्याकरणंशुद्धीयनं। एवंचसाकरुकुनानिविनं
स्थियक्रिनहीपथुअंगगंगं। मानावमस्कीसियशक्तानर्दनीयावत्तस्थ्यस्थिमिअग्रवाधय॥ एनाहहोक्रान्किवलनिवृक्षनेवास्यक्रान्कीसमका

समाधिः

विहारिणी। अमृतवाधिसत्वानमहायशानी कल्यानकाघ्रः सकलैमुक्तविकाः। कलाकुलयाकिकगौरवालिकानलाचवाधीकुवकीकुस्पर्शिकाः। यवृद्ध
ह्लानकवाकिकार्यकिम्वापुनह्लानुकथागलानी। रूपकुवर्णुसुकुवैनकथीप्रकाशनाकल्यमलान्यचिक्रियी। अनकुकीकीनमहायशानीनेवास्त
शक्तीयप्रतिष्ठितानी। तस्माद्विथाँ ॐ शुद्धिवाधिवृद्धिर्तुनैह्लानलक्ष्वप्रवनैनिवृकुमैं। सकीकिलावकुक्रिनवर्द्धिनीनइह्लाधिवनाकुविश्व
नि॥ ॥ॐ इति क्रीकाव्यवलाव पनिवर्त्तनामः सप्तमः॥ ॥ कुलकुमारवाधूनवपिवद्धपुर्कुमारकुलमामसकुयकुस्म। तस्माकुर्हिकुमारेवाधि
सत्वनमहासत्वनेमैसमाधिमाकीकुलाक्रिप्रवानुकुवीसम्यक्वाधिमतिसंवाङ्कामनसर्वधर्माक्षमलावस्वलावह्लानकुशलनकोविदवी। कथंच
कुमारवाधिसत्वामहासत्वः सर्वधर्माक्षमलावस्वलावह्लानकुशलाकुवति। ॐ कुमारवाधिसत्वनमहासत्वनेअलावस्वलावाअनिमिलाअलः

कक्षाअनुत्पन्नाअनिरुद्धाअनुकुवाः शून्याआदिक्षाकाः प्रकृतिविशुद्धाः सर्वधर्माः प्रह्लकुयाः यदावकुमारवाधिसत्वनमहासत्वनअलावस्वलावा
अनिमिलाअलकुक्षाअनुत्पन्नाअनिरुद्धाअनुकुवाः शून्याः आदिक्षाकाः प्रकृतिविशुद्धाः सर्वधर्माः पनिह्लाकाकुवति। यथाकुकुकः कयकुमारवा
धिसत्वामहासत्वः सर्वधर्माक्षाअलावस्वलावह्लानकुशलेॐ व्युच्यक। सर्वधर्माक्षमलावस्वलावह्लानैकुशलाहिकुमारवाधिसत्वामहासत्वः सर्वबुद्ध
क्षेत्रगन्धवसस्पृष्टव्यधर्मस्थानवजनवइष्यकनमुक्तक। तत्कस्यहेतोः कथंहिसर्वधर्मैनसमनुपश्यतिसर्वधर्मैनापलकुक। यावक्कयकुवावक्कथन
वावक्कमयाइष्यकुकुवाइष्यकुयनवाइष्यकुयामुक्तकुयकुवामुक्तकुयनवामुक्तक। सर्वधर्मैनापलकुक। सर्वधर्मसमनुपश्यन्नुपलकुमानः सर्वसंधे
कुकनाश्चवसिकाकुवति। क्रिप्रकिमैसमाधिस्थितिलकुक। क्रिप्रक्षाअनुकुवीसम्यक्वाधिमतिसंवुध्यक। कुकुदमुच्यक। अलावः सर्वधर्माअनिमिलाः

समाधिः

अलक्षणः अनुत्पन्नाअनिरुद्धाश्चैव धर्मा विज्ञातव्याः अभावाः अनक्षराः सर्वे शून्याः आदिनिर्मिताः यत्र वै जानतीं धर्मा कुमारा वृद्धाः अग्रं कस्माद्धि यं
ऽ ऽ द्धि विपश्चिन्नामिनी स्वभावसमतीसूगतानमाती। सभावयाः सर्वे अभावधर्मा प्रतिलब्धा मीं जननीं जिनानीं। कदनकापि कुमारपर्यायेषु वैवादि
कयी। हृदपूर्वे कुमारा मीं कथं निर्मुसंख्येयकल्पे असंख्येयकल्पे विपुले अप्रमेये अविक्षे अपरिमाणे यदा मीं कनकालनकनसमयनअभावसमुद्ग
गानामकथागताहं सम्यक्बुद्धालाकउदपादि विद्यावरणसंपन्नः सुगतालाकविदनूत्तरः पुरुषदम्यसारथिः शास्ता देवानां च मनुष्याणां च बुद्धा
भगवीं स्तिं मन्यसे कुमारकनकाचलेन सतथागताभावसमुद्गं कं ऽ ऽ स्यं। सखलु पुनः कुमारे तथागतज्ञानमात्रेण पर्यंकनीं सपकालमात्रमस्य सपकवदामि प्रक्रमित्वा अभावशब्दमुदीर
यति ऽ ऽ किं भावसमुद्गाः भावसमुद्गं ऽ ऽ। तस्य तथागतस्य नामधेयमुदपादि। तस्य च भगवतो बोधिप्राप्तस्य सर्ववृक्षपत्रस्यः सर्वतृण
गुल्मौषधिवनस्पतिस्यः सर्वशैलशिखरस्य अभावसमुद्गं गच्छति। यावत्कीयं तत्लाकधातुः शब्दप्रस्फुटिः सर्वं अभावसमुद्गविस्फुटि
ं गच्छति। तत्र कुमारकनकालनकनसमयनतस्य भगवतो अभावसमुद्गं स्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्बुद्धस्य प्रवचनं महाकवृक्षाविकीना
मनाकुमारा हृदतिरूपः प्रासादिकादर्शनीयः अथ खलु कुमारं महाकवृक्षाविकीराकुमारायं नमो भगवतीं भावसमुद्गं स्कथागतार्हन्स्

३४

हस्रमहासाहस्रालाकधातुः स्वब्रह्मतिविस्फुटा हृदं तत्तोमीं देवानुपादाय। यावत्ब्रह्मलाकपर्यंतं यावत्शब्दमुदीरयामासुः। घोषमनुश्रावयामा
सुः। अभावसमुद्गं भगवायं तथागतो विद्यति। यात्रा कुमारा अत्र पर्यंकनीं सपकालमात्रमस्य सपकवदामि प्रक्रमित्वा अभावशब्दमुदीर
यति ऽ ऽ किं भावसमुद्गः भावसमुद्गं ऽ ऽ। तस्य तथागतस्य नामधेयमुदपादि। तस्य च भगवतो बोधिप्राप्तस्य सर्ववृक्षपत्रस्यः सर्वतृण
गुल्मौषधिवनस्पतिस्यः सर्वशैलशिखरस्य अभावसमुद्गं गच्छति। यावत्कीयं तत्लाकधातुः शब्दप्रस्फुटिः सर्वं अभावसमुद्गविस्फुटि
ं गच्छति। तत्र कुमारकनकालनकनसमयनतस्य भगवतो अभावसमुद्गं स्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्बुद्धस्य प्रवचनं महाकवृक्षाविकीना
मनाकुमारा हृदतिरूपः प्रासादिकादर्शनीयः अथ खलु कुमारं महाकवृक्षाविकीराकुमारायं नमो भगवतीं भावसमुद्गं स्कथागतार्हन्स्

समाधि

म्यक्संबुद्धस्य नाम संक्रामइ यत्संक्रम्य तस्य भगवतः पादौ शिरसा शिरसा वंदित्वा भगवंतं त्रिः प्रदक्षिणीकृत्य कांक्षन्तः अथ खलु कुमारः सह भगवान्हं
वसमूहतः सुखं गतो ऽहं सम्यक्संबुद्धो महाकरुणाविहारी कुमारश्चाध्याशयं विदित्वा ऽहं समाधिदर्शयामीति। सहं समाधिं प्रसादयि
प्रयन्नविरुद्धकं शब्दमुच्चैर्वनार्यकाषायाणि वस्त्राणि परिक्षयं सम्यगवश्रद्धया अगारादनगारिकीं प्रव्रजितो हतः। स प्रव्रजितः सन्निमं समा
धिमुद्गृहीतवान्ऽहं सुपर्यवाप्तश्चयित्वा वाचयित्वा भावनायागमं मनसि कृत्वा कुशलमूलनिर्वेशनिः कल्पकाष्ठनकोटुङ्गोत्रिवि
निपातं मगमविंशतिश्च वृद्धकोटीनां वागयामासुः सर्वे चैव तथागतानामक्रिकादिमं समाधिमुद्गृहीतः श्रुत्वा च तस्य वृद्धस्य सकाशाद्गृहीतश्च
पर्यवाप्तश्चाविहारी च प्रवर्तितः अवश्यं भावेन यथा भावितं कृत्वा भावनायागमं मनसि कृत्वा सहैव पूर्वकं कुशलमूलनिर्वेशनी

३८

नीकल्पकाष्ठीनामस्य यत्नानुरूपं सम्यक्संबोधिमभिसंबुद्धो हतः। सविचिकित्सार्थेनामतथागतार्हत्सम्यक्संबुद्धालाकउदपादि। ऽप्रमयानसं
ख्येयीसत्वीपरिपाच्यत्पत्तिमाश्चनीचसत्वानामर्थं कृत्वा तत्रः पश्चाद्दृष्टवन्तः यावत्परिनिर्वृतो हतः। तदमनाधिकुमारपर्यायस्तेवं वादि
तव्यं यथा यं समाधिवद्भिक्षवो बोधिसत्वानां महासत्वानामनुरूपस्य बुद्धक्षेत्रस्य परिपूरणाय संवर्तते। अथ खलु भगवान्मुखीवलायाहयस्या
मात्रयाऽतमभवपूर्वयागपरिवर्तप्रकृत्यकुमारहतस्य विस्तरेण गाथाभिर्गीतेन प्रकाशयति स्म। स्म वाम्यहमहीतमर्थनी। अविचिकित्सकल्प
नवाहमूलमश्चोत्पन्नलाकार्थकरामहर्षीनान्नाम्नाकसोरावसमूहतो हतः। सकाशमाताग्रगनिर्हिहिलाशसर्वाधर्माशअग्रावदर्शयी। तदानुरू
पैकुनामधियंशद्दनसर्वजिसहस्रविरूपी। दवापिसर्वप्रमुख्यवशद्दैअग्रावनाश्चाभिजिनाहविष्यति। यावत्तमाशपदसंक्रमणावधर्म

समाधि

एवं वीर्यनायकः। बुद्धानां यदा कथयिष्यामि धर्मराजं सर्वाधर्मा एव प्रकाशकाः। कामनिः। तृणवृक्षगुल्मौषधिशैलपर्वतं भूतावधर्मा एव नरकाः कथयिष्यामि। यावत्
किंचिद्धा लोकधातौ सर्वसत्त्वानां हि कश्चिल्लावः। तावत्तानस्य तथागतस्य स्वभूनिश्चयो लोकविनायकस्य। तस्मिंश्च काले भूतराजपुत्रा कनकवृक्ष
पवित्रीभूतनामधेया। अतिरूपप्राप्तादिकुदर्शनीयाः उपागमीत्। तस्य जिनस्य अन्तिके। वन्दित्वा पादौ मुनिपुंगवस्य प्रदक्षिणीकृत्य च गौरवेण। प्र
सन्नचित्ता निषसादन्तः। तत्र वयं धर्मविचयं शृणुमः। सावकिनां आशयं बुद्धबोधिप्रकाशयामास समाधिमग्रं। श्रुत्वा च साधु मुनिवरं समा
धिलघुप्रकाशिनं वनमासनस्थिनं। सुप्रतिष्ठितानं मे समाधिं श्रुत्वा विस्तरेण पर्याप्तशिक्षा। कल्याणकाशः परिपूर्णविंशतिनाडुकं मुनिं
निषादहमिमं। सकलं चैव कुशलं नकर्मक्षमा रागेयी विंशतिवृद्धकाशः। मेघीवसवषुक्तिनानं शृणिकं मे वर्णं समाधिलाभ्यी। स पश्चकाल

३६

शुद्धलोकसुविचिकित्सार्थे सदनामधेया। कृत्वा च अर्थं बहुप्राणकोटिनां सपश्चकालस्मिं निर्वाणनिर्वृतः॥ ॥ किं शृणु भावसमूहं परिवर्ते
नामशृणुमः॥ ॥ कतरो भगवान्पुनरपि चन्द्रप्रभं कुमारं कुमारमतयं कस्मात्। कस्मात्तर्हि कुमारय बोधिसत्त्वा महासत्त्वः किमित्यहं क्रियमानं
बीसम्यक्बोधिमतिं संवृत्तेयं। सर्वसत्त्वाश्चेत्तानयेयं वार्तुवादिनि। कनकुमारबोधिसत्त्वनमहासत्त्वनायं सर्ववृद्धवर्तिनः सर्वधर्मस्वभावसमता
वियविचितः समाधिराज्ञानयितव्यः परत्यश्चविस्तरतः प्रकाशयितव्यः तत्कस्य हेतोः। कनकस्य कुमारस्य सर्वधर्मस्वभावसमताविपविचितः समा
धिराज्ञस्तथागतानामर्हतां सम्यक्बुद्धानामतीतानागतानां सर्वतथागताः सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धाश्च तस्मात्तर्हि कुमारत्वयायं सर्वतथागतवर्तिनः
सर्वतथागतजनकः सर्वधर्मस्वभावसमताविपविचितः समाधिराज्ञानयितव्यः वाचयितव्यः परत्यश्चविस्तरतः प्रकाशयितव्यं मे॥ तत

दमुच्यते। तस्माद्भिक्षो ॐ इच्छतिबोधिवृद्धिं सत्त्वेश्वसत्कारयितुं तद्वाञ्छुद्धान। अवतुशुद्धौ ॐ मूर्द्धावर्द्धितुं नइच्छेत्तावाधिवगाहविष्यतीति। तद्यथा।
वान्यूनवपिचन्द्रप्रदीकुमारैरुत्तमामलयतस्म। तस्मात्तर्हिकुमारबोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ॐ मैत्रसमाधिमाकाङ्क्षताकिंपुनर्वानूरुवीसम्यक्बोधिमहिस
वाङ्कामनगम्भीरधर्मक्षान्तिकुशलेनहविहरी। कथंचकुमारबोधिसत्त्वोमहासत्त्वोगम्भीरधर्मक्षान्तिकुशलोभवति ॐ हकुमारबोधिसत्त्वेन महा
सत्त्वेनमायोपमाःसर्वधर्माःयथाभूतःप्रज्ञातव्याः। स्वप्नोपमाःमरीच्युपमाःप्रतिश्रुत्कोपमाःउदकचन्द्रोपमाःनिर्मितोपमाःप्रतिबिम्बोपमाःआ
काशोपमाःसर्वधर्माःप्रज्ञातव्याःयदाचकुमारबोधिसत्त्वेनमहासत्त्वेनमायोपमाःसर्वधर्माःपरिज्ञाताभवन्ति। स्वप्नोपमाःमरीच्युपमाःप्र
तिश्रुत्कोपमाःप्रतिभासोपमाःउदकचन्द्रोपमाःनिर्मितोपमाःप्रतिबिम्बोपमाःआकाशोपमाःसर्वधर्माःप्रतिज्ञाताभवन्ति यथाभूतं। तदाय

कुमारबोधिसत्त्वोमहासत्त्वोगम्भीरधर्मक्षान्तिकुशलःइत्युच्यते। सगम्भीरयाधर्मक्षान्त्याःसत्त्वोगतानैऊनीयपूधर्मपूनरक्षते। दाशयीयपूधर्म
पूनइष्यते। माहनीयपूधर्मपूनमुञ्चतेतत्कस्यहेतोःकथंहिसतन्धर्मन्नसमनुपश्यति। तन्धर्मनापलभते। यानरक्षतेयतवानऊनेयतवानरक्ष
नयाइष्यतेयतवानर्थनवाइष्यते। यामुञ्चतेयतवामुञ्चते। यतनवामुञ्चते। सतन्धर्मन्नसमनुपश्यति। तन्धर्मन्नापलभतेतन्धर्मसमनुपश्यन्न
नूपलभमानःअवक्रअइरूअमूढअविपर्यस्तचित्तःसमाहितःइत्युच्यते। निष्प्रपञ्चइत्युच्यते। तीर्णोपारगइत्युच्यते। स्कन्धगतइत्यु
च्यते। क्रमप्राप्तइत्युच्यते। अनयप्राप्तइत्युच्यते। शीलवानमित्युच्यते। श्रुतवानमित्युच्यते। प्रज्ञावानित्युच्यते। पूर्वधामित्युच्यते।
अभिज्ञमानित्युच्यते। स्मृतिमानित्युच्यते। मतिमानित्युच्यते। गतिमानित्युच्यते। क्षीमानित्युच्यते। धृतिमानित्युच्यते। वाग्मिवानित्युच्यते।

समाधि

धूगुणसैलरवबानिस्यूच्यम्। अनङ्गणङ्स्यूच्यम्। निःकिंचनङ्स्यूच्यम्। अर्हन्निस्यूच्यम्। क्षीणास्रवाङ्स्यूच्यम्। निःक्लेशवशीकृतः सुविमुक्तचि
त्तः सुविमुक्तप्रज्ञः। आज्ञानयामहानागः कृतकृत्यः कृतकरणीयः। अपहृतभारः। अनुप्राप्तस्वकार्थः परिक्षीणभवसंयोजनः सम्यगाज्ञासुवि
मुक्तचित्तः सर्वभावशिखरमपारमितप्राप्तः। श्रवणङ्स्यूच्यम्। ब्राह्मणङ्स्यूच्यम्। स्नातकङ्स्यूच्यम्। पारगङ्स्यूच्यम्। वेदकङ्स्यूच्यम्।
श्रोत्रियङ्स्यूच्यम्। वृद्धपुरुषङ्स्यूच्यम्। शास्त्रपुरुषङ्स्यूच्यम्। मदिरकण्ठकङ्स्यूच्यम्। उद्भिक्षपरिखङ्स्यूच्यम्। आवीरशल्यङ्स्यूच्यम्। नि
र्हरङ्स्यूच्यम्। निर्हरनिस्यूच्यम्। अथवसानङ्स्यूच्यम्। पुरुषङ्स्यूच्यम्। सत्पुरुषङ्स्यूच्यम्। अग्रपुरुषङ्स्यूच्यम्। महापुरुषङ्स्यूच्यम्। पु
रुषसिंहङ्स्यूच्यम्। पुरुषनागङ्स्यूच्यम्। पुरुषाजानयङ्स्यूच्यम्। पुरुषक्षेत्रपङ्स्यूच्यम्। पुरुषगौरङ्स्यूच्यम्। पुरुषवीरङ्स्यूच्यम्। पु

३८

रुषपुष्पङ्स्यूच्यम्। पुरुषपद्मङ्स्यूच्यम्। पुरुषपुण्डरीकङ्स्यूच्यम्। पुरुषदमकङ्स्यूच्यम्। पुरुषचन्द्रङ्स्यूच्यम्। कापुरुषङ्स्यूच्यम्। अ
नुपलब्धङ्स्यूच्यम्। अथखलु भगवानिममवुगीतधर्मकाव्यवतारधर्मपर्यायमुक्त्वा त्रिमार्गमथ अनुगायम्। यदलाकधातुनविवर्तमा
नीआकाशगतानीअयसर्वलोकः। यथैवमपूर्वमथैवपश्चात्थैवमीजानथसर्वधर्मा। ङ्दैजगाद्यावमकिंचिद्वर्तमानमधस्तमनीअय
मापस्कन्धः। यथैवमहाहिमथैवबुद्धकथैवमीजानथसर्वधर्मान्। यथाकवाकस्मिनेकिंचिदर्शकस्तनवादृश्यतिअनमसुलं। पूर्वाकुजानय
कृतः प्रसक्तकथैयमीजानथसर्वधर्मान्। कथागतस्यापरिनिर्वृतस्यमनसीकरोतः प्रतिविम्बदृश्यम्। यथैवमपूर्वकथैवपश्चात्थै
वमीजानथसर्वधर्मान्। यथैवस्वप्नस्यमदाकुपिण्डुमनउत्पन्नकुनवागिनीकृतनिर्मितस्यनमदर्शीकथैवमीजानथसर्वधर्म

न। दवायथावर्षाहिस्फुलविद्युत्पृथक्पृथग्बुद्धदर्शनैरुदीरितं। उत्पन्नतत्क्षणनहिनाशिबुद्धदानथेपमीजानथसर्वधर्मान्। यथेवग्रामाकविलखं
दर्शनात्क्रियाप्रवर्तकपृथक्शुभाशुभाशनलखसंक्रान्तिगिवायविद्यतत्थेवमीजानथसर्वधर्मान्। यथानवशोनमादनमाहिमात्रमेतु
सकंसनहिमाम्बसूर्यवान्नवामहीयवलिनत्रकैपिहैतथेपमाजानथसर्वधर्मान्। आदर्शपृष्ठतथैलपातनिवीकृतनाविमूर्खेजूलीकृतं
सकृतनागैजनयिखवालाप्रभाविनाकामगवयमाप्तमः। सूर्यस्यसंक्रान्तियदानविद्यतविम्बमूर्खेनेवकदाचिलग्नः। यथासमूलाजनयनवा
गैतथेपमाजानथसर्वधर्मान्। यथेवगन्धर्वपुरंमरीचिकायथेवमायासूपिनैयथेवस्वभावशून्यानुनिर्मितुभावनातथेपमीजानथसर्व
धर्मान्। यथेवचन्द्रस्यनहविशुद्धहृदप्रसन्नप्रतिबिम्बहृष्यतं। सभिस्यसंक्रान्तिजननविद्यतं। तल्लेकृतीजानथसर्वधर्मान्। यथानवशैले

३२

वनाकवस्थितानहेस्यगायेव्यहसस्यवादयीप्रतिशुकाशुकयतिनाचहृष्यतनतथेपमीजानथसर्वधर्मान्। गीतवाद्यवतथेवयोवदिनप्रतिशु
काशायतिनैप्रतीत्य। गिवायपाशोनकदाचिविद्यतनतथेपमीजानथसर्वधर्मान्। सतथेवकामासूपिनोवसविद्यप्रतिबुद्धसत्वः पूर्वाशतप्रत्य
ति। सर्वालकामस्थितिकामलाहीनतथेपमाजानथसर्वधर्मान्। वृपाशुथानिर्मितिमीपकावाहस्तीरथाश्विविद्यीनवातकश्चियथकृतहृष्यतनतथे
पमीजानथसर्वधर्मान्। यथाकुमारीसूपिनाकवस्थितिमापुरुषानकृमृतंवपश्यति। जातमितुस्यामृतदोमनस्थितानतथेपमीजानथसर्वधर्मान्॥
यथामृतान्मातनमात्मजंवास्वप्नुवेशादितुडम्बरात्। नेतस्यमातास्त्रियतनपूर्वं। तथेपमीजानथसर्वधर्मान्। यथेवराजीजलचन्द्रहृष्यतं। अ
च्छस्विवाविस्मिसुनाविलस्मिं। अग्रमकुष्ठजलचन्द्रशून्यं। तथेपमीजानथसर्वधर्मान्। यथेवग्रीष्मातपमध्यकालं। तृषाहितकः पूर्वाव

ऊर्द्ध। मरीचिकायश्चिकायनाशिंतथोपमाज्ञानथसर्वधर्मान। मरीचिकायाउदकन्नविद्यतेसमूलसर्वंपिविदुकदिष्टंति। अहूतवादिपिविदुनश
क्कथोपमीज्ञानथसर्वधर्मान। यथेवआईक। दलीयस्कंधसारार्थिकःपुरुषविचारयेत। वहिवअध्यात्मनक्षानमस्तिकथोपमीज्ञानथसर्वधर्मान। न
वक्रप्रामाण्यनाथोरुप्रामाण्यनकिंकुप्रामाण्यनकायविकं। प्रामाण्यंयथितुवयुनिंद्रियाकस्यार्थमार्गेणकुवनकार्यं। यस्मानिमद्रियअप्रमाणःकुजोः
स्वरावनअध्याकुलाश्च। तस्माथनिर्वाणपथेनअर्थिकःसआर्यमार्गेणकुनाकुकार्यं। पूर्वोक्तुकार्यस्यअयंकुमाणेनचाकुकायानपिकायसंस्कारनयकुका
यानपिकायसंस्कारअसंस्कृतकाश्रुतमिदंप्रवृत्तिं। निर्वृतिधर्माःयनतिनाक्तिनकुजुक्ति। अस्तीतिनास्तीतिचकल्पयनावती। एवंवनकानतःखं
शाम्यति। अस्तीतिनास्तीतिउभयिअस्ता। शुद्धीअशुद्धीतिउभयिअस्ता। तस्माइहअस्तुविवर्जयित्वामध्येपिस्तुनैनकनोतिपण्डितः। अस्तीतिनास्तीति

विवादप्रवशुद्धीअशुद्धीतिअयंविवादः। विवादप्राकानइःखेनशाम्यतिअविवादप्राकानइःखेनिनूयकं। स्मृतंपुरुस्तुनकथंकथित्वामन्यतिवा
लीवयकायशाक्षी। नकायसाक्षीस्यवअस्तिमन्यनाप्रहीणतस्यापृथसर्वमन्यना। वतुर्थध्यानप्रकथंकथित्वावदतिवालावयध्यानगोचरोनअ
ध्यायीनवअस्तिमन्यना। विदित्वस्तुनमदःप्रहीयतेवतुर्थध्यानप्रकथंकथित्वावदतिवालावयशाक्यदर्शिनः। नसत्यदर्शिस्यवकाविमन्यना
अमन्यनासत्यजिननदर्शिना। वहुतशीलनवतनमन्यशुद्धिप्रधर्मनवतनमन्य। यनेवसामन्यतिअत्यप्रस्तुतमूलकंदःखविवर्धतस्मादःखस्य
मूलंमइसन्निदर्शितसर्वक्लिनालाकविनायकन। मदनमक्तानइःखेप्रवर्द्धतअमन्यमानानइःखेनिनूयतेक्रियतेकुर्धर्मपर्यापूर्यशीलेनवहु
तपुरुंनमक्तःनवाहुश्रुत्यनसंशक्तापिकुइःशीलयनवहुसानइर्गतिं। सचेत्पुनःशीलमदनमक्तोनवाहुश्रुत्यस्मिकवानियागेःक्रियत्वसोशील

फलञ्च दोषं पुनापि सप्रत्यनुमानि दुःखं किं वक्ष्यपि तावत्यं समाधिलाकनं वा विरापे स्यमस्य मस्ति। पुनः प्रकृष्यक्रिकियषूनस्य। यथा दकस्य हसमं
धिरावनानेनान्यधर्मान्यदिप्रत्यूवहुमं मीप्रत्यवश्यं यदि तावयन। सहकुनिर्वाहफलस्य प्राकथयञ्जन्यहुनसमानिधानकथं। यथा न नश्चेन गस्तो नृ
पद्रुकः पलायितुं ॐ छ्रुतिजीविकार्थिकः। न कस्य पोदाः प्रहदक्रिगच्छितुं गृहीत्वा चौरहिंसकहन्यमं। एवं न नः शीलविहीनमूढः पलायितुं ॐ छ्रु
कि सेकुमानः। सशीलहीनानप्रहानिगच्छितुं जनायवाक्षमवरं न हन्यमं। यथैव चौराण वहुसहस्रानान्यमूर्खहीप्रकथानिपापे। एवं किलक्षविविधे
मूर्खहिर्यथैव चौराहनिशुक्लपक्षे। यनासनिश्चकुनिवात्मकक्षाक्रुष्टपविरास्तुनमं कुमानि। शुक्लसमानस्य वसंकगच्छमयः शून्यमीक्षानानिसानकु
यमं। वहुक्षनाराषमिस्कंधशून्यमीनवप्रक्षानक्रियथानिवात्मकाः। मंजुवक्षानकपवहिवादिनाः क्षाधहिरुक्षाः पूर्वषवदक्रि। यथा न वासानुवूका

४१

यदुःखिनावहुहिवस्वेहिनक्षानुमूयमं। सदीर्घरोगेलान्यदुःखेन पीडितः। यर्यप्रमं वेयाविकिसनार्थिकः। पुनः पुनस्तनगवयवाचक्षासादिनावेयं
विदविचक्षणः। कानूध्यूमीकनउपस्थियेलाप्रयुक्तेयग्रमिदक्रियवाणी। गृहीत्वेयथापृथम्वनाश्वाकसवकमाकुनूपनमूयमं नवेयदाषानवस्थे
क्षनाकस्येवदाषाहविक्षानुनस्य। एवं ॐ हाक्षसनोप्रवक्रिलापर्यापलिक्षवनक्षानॐ इन्द्रियानानरावनायामहियुक्तुमीक्षयुक्तयागीनकुमाक्षिनिर्वृ
तिः। स्वभावशून्याः सदसर्वधर्माः वस्तुविभावक्रिक्रिनानपूजाः। सर्वदासर्वैरवसर्वशून्याः प्रादक्षिकीशून्यमीर्थिकी। नविक्लवालहिनकथानिविग्रहं
सकुलवालान्यनिवर्जयक्रि। समाक्रिकनक्रिप्रदुष्टविक्रानवालधर्महिकथानिसंस्कवं। नविक्लवालानकथानिसवनाविदित्ववालानस्वभावसंकर्मं। कि
यक्षिनवालसमविभापिपूनापिमहाक्रिक्षमित्रसन्निराः। नविक्लवालहिहविश्वसक्रिवियवालानस्वभावधर्मगी। स्वभावहिन्नाः प्रकृतीयवालानचा

[illegible]

[illegible]

समाधिः

र्थयुक्तान॥ येषां विज्ञानक्रिया नामधर्मतीर्थ्यानां लयीसगतानां तथा। तद्धर्मश्रुत्वा ॐ भवबुद्धौ लभ्यक्रियाविनामिर्थं॥ ॥ ॐ किंनरीनरध
र्मकाक्रिपरिवर्तनामनवमः॥ ॥ तत्र भगवांपुनरपि चन्द्रप्रभकुमारभूतमामन्त्रयतस्म। तस्मात्तर्हि कुमारप्रतिपत्तिसाराभिविद्यामीश
वैलयाकुमारसमाधिक्रियां। तत्कस्मात्। प्रतिपत्तिसारस्तर्हि कुमारबोधिसत्त्वस्य समसमत्वस्य इच्छातो भवत्यनुत्तरां सम्यक्संबोधिं किमं
गपुनरयं समाधिः। अथखलु चन्द्रप्रभकुमारभूतउत्थायासनादेकांसमुत्तरासंगं कृत्वा दक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवांस्तेनाञ्ज
लिं प्रणम्य भगवन्तमभिगत्य भगवन्तं बोधिसत्त्वा भगवन्तं तथागतमर्हन्तं सम्यक्संबुद्धं। प्रतिपत्तिसमाधिं भगवान् संदर्शयतु
सुप्रसन्नः भगवन्बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां भवबाधानुगतसत्त्वानां सर्वबोधिसत्त्वशिक्षादर्शिता। स्वाख्याता सुप्रसन्ना सर्वतथागतगोचरायं भग

४३

वन्यगाहमिः सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां कः पुनर्वादान्यतीर्थिकानां प्रतिपत्तिसारा। भगवन्तं विद्यामः। अनपराधः कायजीविनं वहन्तं तथाग
तस्यानुशिक्षिष्यामहे॥ तत्कस्मात्। शिक्षितुकामा भगवन्तं तथागतस्य ऋद्धिं सेवाङ्कामा भगवन्तं अनुत्तरायां सम्यक्संबोधिमर्थिका भगवं
तं अनुत्तरायां सम्यक्संबोधौ विश्वासयितुकामाश्च भगवन्तं मानः पापीयान् संभावयितुकामा भगवन्तं सर्वसत्त्वानां सर्वतथतायाः सर्वदुःखेभ्यः
दातुमभिगतवन्तो मूर्ध्नि दक्षिणपाणिं॥ तद्यदभूत्यत्र खलु समाधिबलावतारूपधरा अशीतिरञ्जलक्षणप्रभासुता। सुतरां गुणोदधिकानुचिकादद मू
र्ध्नि पाणिं ममेत्प्रतिमा। एवमुक्ते भगवान् मकुटकुशलमूलानि जातानि विचित्रलक्षालंकृतं। दिव्यैः सर्वशुभैर्दक्षिणपाणिं चन्द्रप्रभस्य कुमारभूतस्य मूर्ध्नि
स्थापयामास। समनन्तरस्थापितेन भगवता चन्द्रप्रभस्य कुमारस्य मूर्ध्नि दक्षिणे पाणौ पाणिं वधनतः। अस्मिन्नवचन्द्रप्रभस्य कुमारभूतस्य सर्वबु

पसन्दर्शनमनाञ्जवगानगीञ्जवञ्जापमधुनैगमञ्जनावनधकादिसर्वतथागतसन्दर्शनसर्वशून्यताविषकप्राप्तःप्रमुखान्यनकानिप्रस्लपानमि
तानिञ्जानिसमाधिकाटीनयुतशतसहस्रानिलाप्यान्यामुखीहृतान्यरुवन।अनकानिवक्षवधीविमाक्षमुखान्यामुखीहृतान्यरुवन।दिव्यै
वानोपम्यमुदानमविन्यसर्ववृद्धवाधिसत्वगोचरविदिनैप्रीतिसुखैप्रतिलब्धवायतुदार्याञ्जावकृत।ततदमुच्यत।ञ्जालोचनछत्रविचैकल
शैकशैकं।श्रीवत्सचक्रथञ्जमीनपताकचिह्नं।वज्रकल्पकादिनानाविसर्गसौष्ठवद्रुप्रतस्यतगवान्दिमूर्ध्निपोषिं।अथखलचन्द्रप्रतःकुमा
नहृतादिव्यनानोपम्यनाविन्यनादानधसर्ववृद्धवाधिसत्वगोचरविदिनप्रीतिसुखेनसमन्वागतउत्थायासनादकोसमुरुवीसंगृहवादक्षि
णंञ्जानुमण्डलंपृथिवाप्रतिष्ठाप्यायनतगवीक्षनोञ्जलिंप्रणम्यतगवन्तंगाथाभिरभिनन्द्यावीत्।नमास्तुतेञ्जूतयेदक्षञ्जूनूरुवानमास्तु

तपनहितसत्वबन्धवा।नमास्तुतदशबलसत्वविक्रमानमास्तुतञ्जसमसमाततथागता।वैदनाथेञ्जूतिकानृषिकैवन्दशूनैचतुनाविञ्जितैं।वन्दवी
नैपनमार्थमिदैवन्दवैवनधर्मतनूं।सुविशालपद्मनतमंडलादिनैकुपमेतनधिञ्जितशूर्यसदनैं।सुगतीनधर्मपनमार्थदशकैंशनधी
गताभिनवदवनिपहं।अथखलचन्द्रप्रतःकुमानहृतातगवन्तंगाथाभिरभिष्टुत्यतगवन्तमतदवाचत।अधिवासयतुमं
तवांसत्वेतनयाममगृहतङ्गतांकुशाद्धैवाधिसत्वसंघेनसार्द्धंतिङ्गसंघेनचानुकम्यामुपादाय।ततदमुच्यत।अतियाचामिसंगतुनचन्द्रंगुवि
ममंमदिवृद्धिंजितुतकं।अधिवासतुसुनवनाथमंकनुकम्ययामानमुनीन्द्रा।अधिवासयतिस्मतगवानचन्द्रप्रतस्यकुमानहृतस्यतूष्णी
तावनश्चत्वेतनयागृहतङ्गतांकुसाद्धैवाधिसत्वसंघनचानुकम्यामुपादाय।अथखलचन्द्रप्रतःकुमानेहृतातगवतस्तुष्णीतावनेनाधि

समाधिः

वासनां विदित्वा उत्थाय स्नानादिकं समूह्य वासे गृहीत्वा भगवतः पादौ शिरसि वैश्रवणभगवतः प्रदक्षिणीकृत्य भगवतः अनुज्ञिकाप्रकाशनं। अ
थ खलु चन्द्रप्रभः कुमारभूतः गृद्धकूटपर्वतादवतीर्य तस्यां वेलायां यावद्भगवतः गृहं महानगरं यावद्गृद्धकूटः पर्वतः तावत् अनुभावेन सर्वं मा
र्गं समं कारयति स्म। विपुलविस्तीर्णं समपरिणतं रत्नानुकीर्णं कपाषाणसंस्तरकं० शुचिवालिकसंस्तीर्णं नमदीयं मृदुकाविलिप्तिकसुखस्पर्शं दिव्यं स्थलकुमुदपुण्डरीकसौगन्धिकादिभिः कुसुमैः मल्लिकचम्पकपाटलकुन्दतिलककर्णिकादिभिः सर्वैः सर्वर्तुकैः पुष्पवर्षैः संछन्नमवष्टब्धं
पट्टदामकलापैः माल्यदामालंकृतं नानारत्नधूपघटिकावलीविरचितपार्श्वं सर्वचन्दनरत्नधूपघटिकाः कालागरुपरिपूर्णधूमायितं स्म। समुद्गतं
तद्ध्वजपताकावैजयन्तीदिव्यरत्नतोरणविमानविरचितं दर्शनीयं चन्दनचूर्णकीर्णं दिव्यनृत्यगीतवाद्यसंनिवद्धसंघिक्रीनिवर्तयति स्म। अनेकानि च

४७

तुरगवरवारणवरसुदंगमुकुन्दमुरजाथतीस्त्रीपुरुषदारकदारिकाखलंकृतीस्तपयति स्म। मार्गस्यैवोभयपार्श्वयोर्दिव्यजाम्बूनदसुवर्णमयीना
नारत्नकिंकिणीजालावबद्धमुखवालंकृतानुकूलनानारत्नमयान्यनेकानि वज्रमंकाटीनियूतशतसहस्राणि संस्थापितानि। रत्नमयीश्च नानावृक्षीनानाप्रा
पनिक्षेपसंपन्नीः सर्वर्तुकपत्रपुष्पफलान्यतीस्तपयति स्म। यदुत भगवतः पूजाकर्मणः। तत्र दमूच्यतः सुप्रतिसंस्थितं मार्गं विचित्रैः उच्छ्रितध्वज प
ताकाविचित्रैः सुप्रतिनादितसूर्यवरवारणतथापिवगीतवरवारणसनाथैः। नटनर्तकनाविगणैर्बहुभिः सुविचित्रवस्त्रनिर्यूहैः विविधैः सुसुगन्धि
विचित्रकुसुमैश्च वरैः प्रतिसंस्तीर्णविपुलमार्गवरैः। संस्तुतमार्गं उदारविशालैः चन्द्रप्रभप्रासादैः संनिवाः। वृद्धप्रवरसंनिपूनवरनानाशुविशुद्धका
रुणिकासंनिवद्धैः शुचिवालिकसंस्तुतदिव्यैश्छादितपुष्पवरैः सुमनाभिः। सुसमृद्धितुमारवरत्नैर्तोषितमार्गं पूरवसराभिः। तथा खलु तुमार्गं विचित्रः

समाधिः

४६

प्राविसतु प्रविश्य वलामवलाभिप्रहर्षेणीहरवादनीयगाहनीयास्वादनीयमहिमैस्कारयतिस्म। मंगलं च संवत्सरनैमित्तादयित्वा तस्याः प्रवराणां अत्ययन
नाहगृहं महानगरे सुमिकैसमैमृष्टैमकुसुमाहिकाभिः। धूपनधूपितं विहरमवशकपटदामकलापैसमृद्धिकरुणध्वजपताकसर्वाहगृहं म
हानगरे सर्वथा कवायपतमयगतपाषाणशकैकैकस्त्रिविधिपुष्पाहिः। कीर्णं चन्दनचूर्णहिकीर्णं गवाहगानं धनिर्यपैकलकालार्द्धचन्द्रसमलैकृ
तं चन्दनानुलिप्तमकार्षीत। कृत्यवमपविमाधयाव्यूहवाहगृहं महानगरे कृत्यस्वकगृहमनकालैकावविचित्रप्रकारैविहृषितमनकवस्त्रहानवि
कानपलैविर्दिव्यपटवस्त्रप्रतिमसुमापरक्षहिमोपवावैविविधाविचित्रसास्यदामालैकृतं चकारयतिस्म। अनकानिवस्त्रमयान्यासनोकाटानि
यूहशतसहस्राणिप्रस्थापयतिस्म। मध्ये चहगवतः दवमूर्धानिक्रान्तदिव्यसिंहासनं प्रस्थापयतिस्म। नानावस्त्रमयाश्च धूपघटिकाश्चतुर्दिशमलवि

कास्कासवशुद्धमगरुधूमायमं। यइहहगवतःपूजाकर्मणेदिव्यमुखगीतवाद्यनिनादिनेसमुच्छ्रितहेमध्वजपताकं॥अनेकदेवनागयक्षगन्धर्वासुर
गरुडकिन्नरमहोरगमनुष्यामनुष्यशतसहस्रसमूहाकीर्णुवलाकिनेविविधविचित्रवस्त्रपुष्पादिकीर्णुचन्द्रप्रभःकुमारभूतस्तुहुवनमकाशीत॥
यइहहगवतःपरिहारमयं॥तदुदमुच्यतं॥सप्रतिमसिंहासनमध्यनिविष्टंयत्रविषस्यनिला
कप्रदीपः॥अमनकादिसहस्रअनेकस्तूपितवस्त्रमयासुविचित्रःयत्रनिषस्यतिसंघगुरुस्यालोकप्रदीपकनस्यजिनस्यअवर्वविनसर्वदिशःसुअ
गरुपद्मचंदनतनामयसर्वविचित्रःकपूरउद्धतिधूपमनाहरःबहुवस्त्रपुष्पवस्त्रैर्विविधैःसुगन्धिविचित्रकुसुमैश्चवनैः॥आकीर्णुवस्त्रव
नधवलितनचन्द्रप्रभादशबलगमनःकुशलागमयःवाद्यनवधनादितुगुरुवसुर्वसमकाद्॥सुसमुच्छ्रितुहेमपताकैनासुप्रतिमन्दिरुमनूयथैव॥

आकीर्णुपूर्णुनवनाविगाधेस्तथनागयक्षगन्धर्वासुरैर्वहुभिःअवलाकिनेचबहुदेवशतैश्चन्द्रप्रभस्यमहाहवनवनेअथखलुचन्द्रप्रभःकुमा
रभूतोऽस्यवमपरिमाणयीव्यूहयावाऽगृहंमहानगरंसमलंकृत्यस्वकनिवशनंसमलंकृत्यकृत्वाचतस्यएवंनाम्नाअस्ययुनमहतिप्रत्यय
कालसमयनानातूर्यशतैःप्रवाद्यमानैःहेमध्वजपताकाकीर्णोहिनपुष्पादिभिःअशीत्याचवाधिसहस्रकोटीनियुतशतसहस्रैःसार्द्धंसर्वोदिव्य
मान्योवपुष्पगरुविलीकलिपुटैःकचिरुरुकुंकुमादिप्रतिवद्धावाधिसत्वामहासत्वाःयइहावलाकिनश्चनमहास्कमप्राप्तागन्धहस्तिनस्त
कुडुइतिस्वनइवतिसंहवमंइशीकुमारभूतवीनसनसुवाऽवस्त्रकुसुमामाघदर्शिमेतुयप्रहृतयःएतस्यूर्वऽमनमहतावाधिसत्वगध
परिवृतःपूर्वस्तुतःआनानाहस्वनैहुताअनेकहस्तस्वनथसमूहसन्निश्रयावऽतनयापिअपरिमाणयाऽनेपदव्यूहयास्वकादर्यामन्दान

समाधि

वपुष्यरुविनीऊर्लिमहाबाधिसत्वानुभावनमहाबाधिसत्वयामहाबाधिसत्वविकुर्विणनदिव्यमनाङ्गैःमनाहतेर्बाधिसत्वहाहाकारकि
लिकिलाप्रकृतिहृष्टैःशुद्धयक्षिःबाऊगृहाल्महानगरान्कथंमहाबलनिःक्रम्ययनगृध्रकूटःपर्वतबाऊायनमहागवीक्ष्नापसंक्रामइयपि
क्रम्यभगवतःपादौशिरसाभिवंद्यभगवतःप्रदक्षिणीकृत्यदिव्यमान्दारवपुष्याऊर्लिनाचभगवतमवकीर्यएकांतस्थःकपिमेघयप्रल
तथाबाधिसत्वामहासत्वाभगवतःपादौशिरसाभिवंद्यभगवतःप्रदक्षिणीकृत्यस्वाभिःसाभिदिव्यमान्दारवपुष्याऊर्लिभिःभगवत
मवकीर्यएकांतस्थःएकांतस्थितवद्भगवतःकुमारभूतःउत्थायासनादेकांसमुत्तरासंगंकृत्वादक्षिणंजानुमण्डलंपृथिव्यांप्रतिष्ठाप्ययनभग
वान्ऊर्लिप्रशम्यभगवतःकालमोनावयतिस्म।कालोभगवन्समयःसुगतसंगीतकीयस्यदानीभगवान्कालमन्यमसार्द्धंबाधिसत्वसंघनवा

४८

त्रैश्चमहाश्रावकमहाश्रावकैर्बुद्धाबाधिसत्वैर्देवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहारगकुम्भाण्डोपरुपरुषनमनुष्यामनुष्यैरपिसार्द्धंबाऊगृहं
महानगरंप्रवेष्टुमभवगृहंकर्तुकामः।तद्यदमुच्यतः।सुजलेकुसुमयिपुरुषसर्वकथपिवमदिरुमणिकुनाथसंक्रिंतुसमनसुकाऊनदिव्यका
लकथागतउद्धिहिसुगतादशबलगुणधरमर्षिवरधमिकासुगतपरिवृतुप्रविसहिनगरं।उद्धिहुदिनकरुमनिकरहा।समयुक
भवतभगवन्ममगृहिताकुं।सुगतसहितादगच्छिहिगेहं।तुष्यहिजूंमहाकुंजनस्य।यथतुहुयाकुतुदीपकरक्षा।कथमसमयाकविलाकमसंकुं
याकरक्षीममशुविहलाका।चिंतुऊनेष्यहिजूगुउदारं।वृद्धतविष्यहिसर्वजगायनाक्षिंकुकश्चिदताऊनसत्वा।उद्धिहिउद्धिहिदशबलद
वाकुरुममनुगहुगच्छिहिगेहं।यथवहुगच्छसिमदिरुमक्षंकथजूहुयास्यामिबाधिडुपर्दं।कुरुचगत्वहुबाधिडुमर्दंवक्षाशासनजूवलेजूकंप्या॥

रुक्रियमाणमेत्यकुसुमेत्यापाप्यमिवाधियथाक्षयिप्राकाशपृथक्वलुरगवीश्चद्रुपरुमयकुमारहरुमणाचनीविदिलाचद्रुप्रहकुमारहरुमगथयाप्रत्यः
रोषमेंउत्तिहिचद्रुप्रहाक्रिनपूजाउत्तिहिहिदानवमावनसत्वाउत्तिहिकावृतिहरुशीलायामिमिहाकुनिवमनमयपृथक्वलुरगवाक्रिमीगमथीरुषि
चाउद्धायसनाकालमवनिवास्यप्राहचीवनमादायमहरुहिकुसंघनेसाकंपविपूर्णुनहिकुमनमहसुमनसंवहुलेश्चवाधिसत्वैर्महासत्वैःपनिवृतैः
पूवस्कृताइनकेश्चदवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहारगकुम्भाण्डपुरुषूदनमनुष्यामनुष्यैश्चमहसुरैःपूज्यमानाहिस्तूर्यमानैःमहताबुद्धा
नुभावनमहताबुद्धप्रातिहार्यमहताबुद्धपर्षथेनवस्मिकाटीनियुतशतसहस्रैनिश्चवहिनानानूर्यकाटीनियुतशतसहस्रैःउवाद्यमानैरुत्तुष्टिकुप
ताकाकाटीहिवनकाहिवसुक्तिकोहिनानाविधरूपवर्णुदानेवनकेहंसक्रौंचचक्रवाकसारसमयूरकारण्डकाकाकिलकलविंकहंसल

समाधि

कुटकटकेयूरकुण्डलीगदवलयावतंसकवस्त्रभूषणपुष्पदामकलापालंकृतशरीराः। अनन्तरहितात्मरूपाः दिव्यमाल्यवस्त्रकाविदानस्त्र-
लकफुल्लवकचम्पककर्णिकारातोककपाटलातिमुक्तकाश्वलतिलकमल्लिकाकुन्दकशतपत्रकुमुदकुण्डरीकसौगन्धिकवल्लदामकवल्लागवृन
त्तफुल्लतरुव्यग्रहस्तानानातूर्यशतसहस्राणि नोदयन्तावरकाटीक्रामयन्तः हाहाकारकिलिकिलापङ्क्तिकथाद्वीपमुच्चैःकामहापुष्पवर्षन्तः सर्वगगन
तलेनिरन्तरमापूर्यस्थिताः भगवन्तः पूजाकर्मणा पुष्पधूपगन्धमाल्यविलेपनचूर्णवीवस्त्रवर्षैश्च प्रवर्षन्तः भगवीस्कपाकन्ताभवाजगृहमह
नगनैहाकुंप्रविशन्तिस्म। ॐ यमस्य धर्मराजस्य दमस्य च। कालेविदित्वतथागतुवृद्धाप्रत्यक्षमहगवान्नवसिंहः। सर्वगुणैः समलंकृतुवाराणसीयमानुस
विक्रियकृतानू। तथावलाकितुस्तानूसुमाघगन्धेहस्तीपिचवस्त्रसवाहः। नत्वकंतुइवहिसंहवूवीराणिवान्यिजिनचन्द्रनूवृद्धाः। दक्षिणतामूक्रिनस्तु

तस्यमेतकुनामअनकगुणाद्भुतः। यास्यअनकवृतस्यतिवृद्धःपृथ्वस्थानपनिपूविकुलाव। मेरुपरमूलाविनकायाकवृषमयावजनिकःसमहा
स्मा। धर्मयेयापर्यकगुणाहिश्चिकयमानमुनीन्द्रगुणानिकावृणिकैसगतैअनुवन्धिनस्यअनूरूपत्वनकविरुद्धकल्पिमहासमिमकःयश्चतुवू
नकवृद्धमहस्राणितिपूवस्तुमेतकूरुतः। यनपूर्विपनिवाजगृहस्मिंकल्पिकल्पिजिनपूजितनकाःचन्द्रकाकप्रहदिव्यशरीराः। चन्द्रप्रभःपूव
रुःस्थितुरुतवामस्थितावनकावृणिकस्य। मेरुःश्रीवरुकाटिशतिःविद्धिगुणैहिनिष्यन्नूशरीराः। कृतशतान्यनकवजरुकाणस्यअनकनूश्रावकसंघ
शानिसुशावकालिवुकालाकास्यप्रकस्थिःशानन्दसहस्री। रुद्धिकूवाजरुथपिकोस्त्रिन्याआनन्दरुथवाकुलस्थविरास्वागतुकोविःकुपूर्णुउदायीभवतु
काष्टिलयालिनिवृद्धाःकुटिलानवपूर्णुसहस्रैश्रावकसंघनकविसर्वः। उग्रतपाउग्रतपदविधिस्थःश्रावस्तनूगुरुदानसमर्थाः। प्रोक्तलिप्तकुरुग

समाधि

त्रिपिटकाः अभ्रकमनाञ्जथदाकमनाहिः वृक्षपुत्रकुलाकप्रदीपाप्रविशानिकाबृलिकानवसिंहा। प्राणिसहस्रप्रमाणयमानाकार्त्तिकपूर्णमिच
न्द्रमथेवकाचगधाधिपतीपविशुद्धोद्भवसहस्रशतकिर्वहुतिः अप्रतिमापविशुद्धाकायश्चवलोपूर्ववाविनिष्क्रिको। कम्पितमदिनिशथनपशुद
वमहाचगदानवसंघाः पुष्पाक्रिपक्रिशुकाम्बवगश्चनवन्दनपूर्णुडदाबृविविशीकृत्वप्रदक्षिणाकाबृलिकस्यवाधयितप्रतिधिंप्रकर्षाति। समनकव
प्रक्रिफश्चकगवकादक्षिणाश्चकनलालीकृतकअपविमिनकृतालमूलसंविनकृष्णेन्द्रकीलपादः अर्थयतिसाहस्रमहासाहस्रालोकधातुः षष्ठिकावैक
म्पितकः प्रकंपितकः संप्रकम्पितकः वलितकः प्रवलितकः संप्रवलितकः। वेधितकः प्रवेधितकः संप्रवेधितकः। कुहितकः प्रकुहितकः संप्रकुहितकः। नधितकः
प्रनधितकः संप्रनधितकः गर्जितकः प्रगर्जितकः संप्रगर्जितकः। पूर्वादिगवनमनि। पश्चिमादिगुन्नमनि। पश्चिमादिगवनमनि। पूर्वादिगुन्नमनि। उ

७२

त्तरादिगवनमनि। दक्षिणादिगुन्नमनि। दक्षिणादिगवनमनि। उत्तरादिगुन्नमनि। अधादवनमनि। मध्यादिन्नमनि। मध्यादवनमनि। अधा
इन्नमनि। महतश्चावकासस्यलोकप्राइर्भावाहतः अन्यानिचाप्रमयाश्चर्याद्भुतानिप्रातिहार्याणिदृष्ट्वाकस्य। कृयमनधर्मताकृत
दमुच्यतः पुनवनुप्रविशनायकनाचवनाचवनस्थपितश्चकृष्णेन्द्रकीलाचलतिवसुमहीशिनायतस्याप्रमृदिताकवक्षिपुराकमस्मिमलाशयनवकृधि
ताधिपाशिताबा। नतवक्षितषक्षिघस्तकस्मिकाले। अपगतेतवक्षिकुक्षापिपासायदक्षिनूनिक्षिपतीन्द्रकीलिपादम। तथपुननयतवक्षिअर्ध
प्रतविहीनअनाथअन्यपूर्णुः। सर्विप्रतिलतक्षिवक्षुः प्रतेपदक्षिनूनिक्षिपतीन्द्रकीलिपादं। यमविषयायकविक्षवक्षिप्रताः सुदुखितवत
तसिहासनताकुनासाः। सर्विसुखितताक्षिआतस्यस्थायदक्षिनूनिक्षिपतीन्द्रकीलिपादं। शैलशिखलेवशृंगपर्वताश्चतथवपादपगल्ल

समाधि

कर्णिकावाः। सर्विसूतिरमक्रियनवृक्षायदक्षिनूनिक्षिपमीन्द्रकालिपादैः। शवगवनिगमामसागवाक्षाप्रवलिवसुन्धविषाहिकावसर्वानवनवनिवि
ह० कस्यचहायदक्षिमूनिक्षिपमीन्द्रकालिपादैः। मवमनूऊकृष्णाशुनाकसाश्चानकस्तिकतुकृतउदग्रहृष्टविक्राः। कृतधवियलाकनायकस्यः पवम
प्रतीत्वऊनत्ववाधिकृदैः। सघकगणशकानदक्षिकृष्णाः। कयस्तिवदाधिपमीप्रकृष्णकायाः। मृगपनयनदक्षिसिंहनादैयदक्षिनूनिक्षिपमीन्द्रका
लिपादैः। महिपमयकविरुमिपाददिशिविदिक्षमूयसागकाकवक्षिः। धवलिकलपनक्षिकृष्टविक्राःकृष्णऊनस्यशिवीनिमवनूपाः। सुस्थिसूति
स्तवक्षिलाकनाथसूपविक्षिपक्षिऊनस्यपुष्पवृष्टिः। सूपविदशनखाकलिकविवा। सूहाऊनूकानूशिकाकथक्षिवाचैः। कविवनक्षिपक्षिमूकका
वावकुविधआकवक्षीऊनत्वप्रीतिः। चीवनवनमनीक्षिपक्षिसूयसूतुलियूसूगुऊनित्वधाधिविकैः। कविवनक्षिपक्षिकमऊलीसूपविपूर्नमूखकः

५२

स्तकीक्षिपक्षिः। कविवनक्षिपक्षिकमनिक्षीस्तथसूपवपविकानकीक्षिपक्षिः। कटकेवनक्षिपक्षिकविकुरुसूपविकयूनक्षिपक्षिवस्तविशी। सूम
नकुसमीक्षिपक्षिविकुरुपत्वमियाम्वयंपिवृक्षाः। सूपविनवक्षिपक्षिकमविशी। स्तथमणिचूतवनीप्रसन्नविक्राः। कविवनमऊलिकीक्षिप
क्षिक्षलियदाक्षिकुरुक्षिलाकनाथः। पवमऽऊनियकवक्षिसत्वाःवकुविधप्रद्रवाकशल्यप्राकाः। सर्विसूखसमर्पिकाकवक्षी। पूतुषवनस्थिति
वीयनायकस्यः। यवकमशुकशविकामयूना। स्तथपिवसावसवापकसऊवकः। सर्विहिऊगक्षनकस्तिकिवा। पवमसमनाकूवूनानिवाकवक्षिप्रमू
दिकमदकाक्षिपक्षिसंघाः। मधुवमनाकूवकंप्रमूवमानाः। वागुकथसमक्षिदाखमाकीयवशूक्षक्षिमनाकूंपक्षिशक्षी। शुक्षियसवऊनीयसत्वकाघः
सर्विनकाक्षिवऊक्षिमानूलामान्। कीश्वसगकुवाकवाक्षिसर्वी। कविस्थथयूयऊनाऊनागकाश्चनवकवक्षिकिलशुकस्मिकाल। सर्विशाशेनवकाः

क्षिवक्राक्षिमानूलामान। तीक्ष्णसूगतुव्याकरणानि सर्वा। रुविष्यथ यूयजिनाज्ञुनागताश्चनवरुवनिकिलशुक्लिकाला। सर्विशमेवरवहाक्षिधर्म
नाज्ञा। अपगतरुयदोषमारुज्ञालाप्रक्षिपक्षिकासूगतज्ञुक्षिवूक्ष। पश्चियतदनूपूनायकस्यस्फुजनयक्षिवनस्मिवूक्षस्नान। कदवेयल
क्षिस्नानमर्वनृपैज्ञाशयूक्ष्लक्षिजिनस्यव्याकरणानि। वस्मिशतसहस्रनिश्चनक्षाक्षिकुलासूगतस्यनामकुमारभूतकुक्षियथगंगावालिकानपिवनि
मिंतुगृहीतुशक्नुयाः। सूर्यप्रतनशक्षिकस्मिकालनापिमलिनगिनसर्वदवशानी। सर्विप्रतवहाक्षिनस्मिकाला। यदप्रविशक्षिपूर्वविहारिवृक्षा।
पमलशतसहस्रप्राकृतक्षाधनक्षिकुकाटिसहस्रपत्रशुक्लाः। यतुदशवलस्फपक्षिपादमार्गगतः सूगतामहागतेना। अशुविकलमेलानशक्षिक
स्मिकालनगनवर्षप्रविशक्षिनायकस्मिं। अमनूसूक्षिसर्वधूपमनागन्धमनाकूप्रवायमसमक्षारु। वीथीनगविशुद्धशक्षिसर्वा अपगतला

स्तकः० स्नाक्षिकुगन्धः। पुष्पदशवलस्यवनूयाविविधविकीर्णुरुवक्षिमुक्तपुष्पाः। यक्षशतसहस्रोद्रविक्षाः कलकनिर्हिपदद्दृष्टवृक्ष।
जुनयिविपुलनायकस्मिप्रमेशवशमूयक्षिवनूक्षधर्मसंघान। दवशतसहस्रकाटियावा। उपगतसर्विनवद्दर्शनाये। वर्षमिसूगतस्यपुष्पव
र्षशतकलवक्षिरुक्षिमुक्तपुष्पाः। यननूक्षिपीजिनस्यपुष्पागगनतलवक्षिरुक्षिमुक्तपुष्पाः। यमनूक्षिपीजिनस्यपुष्पागगनतलेरुवनी
क्षिपुष्पक्षुर्ण। यपुनकुसुमीक्षिपक्षिदवाधवशिनलक्षिरुगशक्षिदिव्यपुष्पाः। नवरुवनिकदाविदृष्टदृष्टीदवमनुष्यकुस्कानुनाकुसानी। यदद
शवलदृष्टालोकनाथप्रमुदिताहवंक्षिउदग्रकल्यविक्षाः। नमनसिनदशक्षिदिव्यपुष्पाः नवपुनविस्मयुक्तायमवकुरु। यदापुनुषवनस्यका
यदृष्टानुस्फुरुवक्षिउदगसर्वसत्वाः। ब्रह्मदशवलस्यदक्षिणेनाकथपुनशक्रदवराजा। गगनतलगताअनन्यदवकाशः पूनुषेवनस्यजनक्षि

समाधि

चित्तिकाचैपचित्तुजिनदेवदानवहीमनुजशिर्विगमित्वसत्वात्। धवलितलजमहिचित्रयक्षाप्रविशिपूर्वेगवतानिमक्षयाः। कमलिकुसुमनु
वाजरनहिकायायथागगनपरिपूर्णकाकहि। पुनपक्षिहिंतुनाजमार्गिवृक्षः चन्द्रनतस्यथैवपूर्णमास्यां। मलिनतनूयथाचिशुक्लश्रेष्ठयप
गतदोषमलेप्रकाशमानं। दिशिविदिशिप्रमुक्तिःस्मारशुक्ली। तथाजिनहाशयतिसर्वलोकधातुन्। पवित्तुजिनूदेवदानवहीप्रविशानि। वाजगृहेन
वाणश्रेष्ठः। धवलितक्रमकलहिचित्रयक्षाप्रविशानिचन्द्रप्रकस्यगेहिवृक्षः। पववनूसमलकुसुमकाद्रुक्षजवाधिसहस्रउक्तिकाथाश्चवरवि
लिपकसर्वहमीसुमनप्रकीर्णुतथैववर्षिकाचायदासुगतकथंकथेतिनाथेवाथिमहामनुजीकृपायमानथानिर्मितुजिनूकतनिर्मितिलाचिवन
तिकयप्रणीतंवृक्षधर्मान्। दशनियूतजिनस्यनिर्मितानी। कनकनिहाजुतिवृपदर्शनायाः। पवित्तुजिनूवृक्षनिर्मितहाचिवनतिशून्यतशाकवृक्ष

नाधिं। प्राणिशतसहस्रतेशुशिलाप्रतिदधिविकुवनागवृक्षस्तान। कदवयलतिस्तानमवनूपं। आशायूस्तान्वजिनास्यत्याकथानि। कचित्स्यकुजनकिंतु
कालपवनमञ्चिलथतहिलाकाः। यहिजिनूनिमक्तिमानवेन्द्रा। नवपन्यकुसतपदक्रिशयाः। कचित्सूनउपादयित्सूचिकं। श्रावयंकाबुधिकंनिमक्तया
मशहिकवमनुकम्यकंप्रकानी। यस्यसुहस्तकदर्शनतवयु। कचिद्धिकनिर्यूतखाटकहीसुशुतधिहधिकप्रकप्रमतीयाः। दिव्यदशवलस्यमुकपुष्पा
ध्यवकिनतशुक्रनिस्वाधिचित्तं। सुवुचिनवनवम्यकस्यमालीतथाजिमुक्तिकगन्धवार्षिकाच। अपविपुनक्रिपक्षिपदहामीपवमनिवृतनूविकुसंक
निला। कचित्स्तिकगृहीतपुष्पा। पवमाविरुधितकायवीवलहि। पुष्पविविधगुक्षपदहामीप्रवर्षियनजिनामहानुभावः। पइमकुमुदउत्पलाक्रिपक्षा।।
अपविक्रिपक्षिविशिष्टतमपुष्पान्। मलिनतनक्रिपक्षिकचित्तस्मिं। अपविक्रिपक्षिपुर्णुचन्द्रनस्य। अपविमितरुवक्षिशुक्लनाया। अतुलियथनवश

समाधिः

[illegible]

[illegible]

गन्धर्वविनवन्द्रकस्तुवकः॥ दिविदिवलवलुयकरनाकापविवृतुयकरशकहिप्रमकाकः॥ गगनकलिस्थिहिलवहस्तविकः क्रियकिसुनकविचित्रपु
ष्पवर्षं॥ अपिपुनसदमकमालाधरीविविधविचित्रगृहीतमाल्यगन्धान्। सर्विसपविवानहस्तविकाः पूजुषवनस्पकवाकिनतपूजान्। वहवशकक
नाटयाशयकाअपिवअप्सरियकंषयकन्या। समधुरसुमनाहुयहवाथेकर्यशकहिकवानिवृद्धपूजी। लतिकमधुरगीतवादितस्मिंसकुशलैः सहकि
न्नरीसहस्रैः॥ ऊसउपगतुगन्धमादनाकाजिनवरपूजानकिन्नरगणराजा। सत्यवृवतिधर्मविति वाहुदानवकन्यसहस्रपविवानाः। अप्सुनगणसहस्र
र्षिकाश्चअन्यउपगतकवनानिवर्षमाणाः। शकनियुतअनकवाहुसानीवाहुसकाकिशकैवृपास्यमानाः। पृथुविविधविचित्रमुकपुष्पापुरुषवरस्य
क्रियकिस्मेनवक्षः उपगतुगिनिवलुकीकुनागराजौमहपविवानुकथगतस्यमूले। वरविविधगृहीतवनत्पुष्पाप्रणिपतिकीसुगतस्यपादयुगे

समाधि

।पद्मनथमहापद्मनागराजा।नथपुनर्वासुकिसुनकनागकश्च।उपगतवृषहिस्यतसैकाशीप्रतिपत्तिकाःसुगतस्यगौरवबलं।उपगतुगतिनागरा
जाप्रीतिमनापृथिवीस्यपादमूले।वरमणिगृहीत्वनागपुष्पापूरकस्तिकुसुगतस्यनामिदूर।नथपिवसुनवनकुनागराजा।पूरमसुतिक्रितस्य
नागकन्या।सुविनयतसहस्रनादयम्यो।उपगतपूजनतत्रलोकनाथे।पञ्चशतसुनवतफपुगविपुलसुनुरुवस्तानुप्रार्थयन्तःस्वजनपरिवृ
ताउदग्रहत्वा।उपगतपूजयितुस्वयंस्वयंहे।नथपिवसुपलोनागराजा।पूरुषवरस्यकृताञ्जलिप्रणम्य।वरवृविरगृहीत्वनागमुक्तास्तिकुग
गनमुनिराजामलकरानुक्ष।नथपिवमुचिलिन्दनागराजा।प्रीतमनापरितुष्टहर्षजातः।विविधवस्त्रामौक्तिकंगृहीत्वा।उपगमिनायकमाकिव
सुतत्र।नथपिवकालिकापिनागराजा।उपगतुमूलनथागतस्यहृष्टविलः।वरवृविरगृहीत्वरत्नदामीपूरुषवरस्यपूजकविस्वपूजश्रेष्ठान्

सापिपरमगौरवंजनित्वासुनुस्मरमाधगुणीस्तथागतस्य।स्वजनपरिवृतःसनागसैघावहुविधरागमणिवर्षुनायकस्य।नन्दनथउपनन्दनागरा
जानथपुनतक्षकतक्षकगौतमाच।उपगतुजिनतनमस्यमानाःप्रतिप्रतिकाःसुगतस्यपादयाहि।उपगतुधलपकनागराजा।परिवृतुनागश
तहिरादमानः।मुनिवरजिनकाध्यपस्मरनकालकउपपत्तिसुपश्चिसुरुगेषु।अहासुरुपुविसामिकीरुप्राप्ता।मयिपुविछिन्नपरानुमलपरु
न।सोसुरुउपपन्नेसुरुणस्मिन्नकुकवृधर्मविज्ञानिर्तुजिनस्य।रिफसुरुजहिस्वनागयानिम्यवमहगुप्तिमभतुजकुकायै।धर्मसुरुविज्ञानाति
शीतिरावपूरुषरावपूरुषवरशास्त्रुर्वाधिमगु।सागरसुहिवाहुवजवर्ती।परिवृतुनागतिप्रातिकाटिसैघः।वरवृतमनस्विगृहीत्वमुक्तांनि
।उपगतुमहगवतुपूजनाय।अन्यिवहुसहस्रनागराजा।अपिवमनस्वियसागरानुजगेन्द्रा।वरवृविरगृहीत्वनागइष्यो।उपगतमहसुगतस्य।

समाधि

पूरुलाय। क्रिकशिवजिनस्यकुरुयनागगनस्थितनगृहीत्वकस्मिकाले। नाजागृहिसकिम्पिलापियकृतः पूरनुस्थितुः सुगतस्यगौरवधा। अतक
वदिसमग्रनाजधानी। शून्यअहृषिनकुकश्चियकृतः सर्विक्रियकनिस्वअन्यमन्त्रउपगतपथितुसर्विलाकनाथे। कथपिवखवकर्तुसुवि
नामाओटावकस्कथयकुरुषकश्च। हमवतुसनागिनिश्चेयकाः उपगतुगर्दकाजिनेस्वयकः। ॐ इन्द्रकेतुविकटश्चसनृपा। वकुलपीविकुम
क्षप्रवधा। एकपर्वेपिवयकुन्दसहस्र। उपगतधूपघटपविगृह्य। विकुरुवकुटश्चखसंस्थितास्तेकावो। विगतिकस्यालवस्यजुनकनृपाः। वहुवशकस
हसुतस्मिकालउपगतकतुगृहीत्वेयकुपुष्पा। गौतमुगस्थितवहुस्यनिकुंकुकाश्चपकोशिकुमाकस्तेपि। विश्वामित्रुपराशरुगग्ग। उपगतुसर्विहम
थितुवृद्धकथपिवनावहुतुष्टुउदग्रव्यासमसीपिवशृंगिवसाव। कसंवसिष्टमनुरुगुवत्सा उपगतकपिवबदितुवृद्धं। ओमनिवामनिवेसपाय

ॐ

निकुमदग्नीपिवबल्मिकुमषिवनु। दुर्वासाथवव्यमनुशनेश्चरुपगतप्रववनायकुदृष्टु। दृष्टसहिसमयकुदपीतावन्दिषुवनधवगौमुनिराजा।
स्कुर्यहिवैयवलाकप्रदीपेप्राञ्जलयः पूरनकः स्थितुवीर। सर्षिगणसर्वियकविकुंहलाकउपगतपथितुवेपिनवर्दु। दृष्टचपुनकनिस्वउदा
वीप्राञ्जलयः पूरनकविवृद्धं। जलनिधिनिवसक्रियसुपक्षीउपगतब्राह्मधवशनिर्मिथिला। मुकुटधवविचित्रदर्शनीयागगनस्थितासुगतंनम
स्यमानाः। नगवशतयकविकुम्वृक्षापवनविवशयुकुदेवताश्च। सर्विनगनदेवतासमग्रे। उपगतपूजुकराजिनायकस्य। उपगतवनदेव
ताअनकाः। कथपिचसर्वियशैलदेवताश्च। कथपीचनदीदेवतासमग्रउपगतपूजुकराजनायकस्य। अटवियमवृदेवतानागिनिशिखवसूयद
वतासमग्रः। उत्सवकुतागदेवताश्चपगतसागरदेवताश्चवृद्धं। देवअसुरनागयक्षसिद्धाः गरुडमहानगकिन्नराः कृष्णाश्च। कथपिवबहुप्र

नपूर्वनाथ। पूर्वषवनस्यकनानिविविधकानि। अपिजिनवनकनिस्वपूर्वीनगरवरंप्रविशंतिनायकस्मिं। देवसुसूवनागयक्षराक्षसनमस्कृतव
क्तिदर्शन। यथपूर्विमहवपुलाकनाथः पूर्विमजिनपूर्वकार्षिपूर्वाश्रेष्ठी। पुण्यफलविपाकप्रवरपानवक्रनूहपुनवन्द्रपर्वधमानः। मनूरथसुम
नूवक्रवाजाहिमगिरिस्कंधगंधमादनश्च। श्रावनधनकजिनस्यकीर्तिश्रुतयदाजिनूर्वि वृद्धकूटः। यचः हसमुद्रवृद्धकूटः पिमहायसमाद्ध
दाहवक्तिं। सर्वसिद्धसमकुवृद्धकूटसमूहवर्णीकृसुमहिसम्पुकीर्णं। वस्मिंशतसहस्रप्रमयानवसिविपादनलहिधर्मराजा। सर्वनिवयशीतलाहव
कीर्तिः खवप्रपनीयसुखकुवदयक्तिं। धर्मदेवलः प्रकाशनगामनूमनूजानविशुद्धहानिचक्रः। प्राहिशतसहस्रप्रमयानियतरवक्तिवसर्विवृद्धल्लाम
। वकूः मिसगतस्यप्राप्तिहार्यानसकुवकुतकल्यकाथिहिः। पूनवनूप्रविशक्तिनायकस्मिंप्रमुदितुसर्विकुगर्जिनप्रवशः। ॐ मिगुणसुगतस्य प्रमया

नवनृषहस्यगुणानुपानगस्य। सर्वगुणविशेषयानगस्यसिवसिनमस्यथवृद्धपुण्यकूटं॥ ॥ॐ तिपूर्वप्रवशपनिवर्णनामदशमः॥ ॥अथ
खलुभगवांश्चन्द्रप्रभस्यकुमारभूतस्यनिवशनवस्यामवगमहयमानलचन्द्रप्रभस्यकुमारभूतस्यनिवशनंप्रविष्टाभूतः। प्रविष्टवन्यर्षीदस्कुफलवा
सनः। यथाहेश्चमनुर्वाधिसत्वसंघः हिकुसंघनिषण्णभूतः। अथखलुचन्द्रप्रभः कुमारभूतो भगवंतंसर्वाधिसत्वासंघंहिकुसंघंचनिषण्णंविदित्वामहतां
मामहर्घपानानुपूर्वीकृत्वास्वयमवशनवसनशाकनप्रणीतनप्रभूतनखादनीयनभक्षनीयनलक्षनभोज्यनयथनभगवंतंसत्कर्यसंप्रवार्यभगवं
तंकुकुमकमपनीतक्षेमपाणिपादिमविदित्वादिशननवनवनिकाटीशतसहस्रमूलनहस्ययुगेनभगवन्तमतिस्तुदयामासः। तथाचवाधिसत्वानां
हिकुसंघस्यचप्रत्यकंप्रत्यकंजिवीवनमर्हादिहिः। अथावउत्थायासनादेकांसमुत्तरासंगंकृत्वादिशोमान्यवेः पूर्वोभगवन्तमर्यांहिवंद्यवयनभगवी

समाधि

स्कनीऊलिंप्रसम्यक्भगवर्कसाधुयाहिवस्यस्वाहा। अविग्रहाअनुत्पन्नाः निरुद्धाअविक्रियाबुपलक्षणसंपन्नानमस्कृतगुणसागराः प्रकृत्याऊनामावीनाउपे
यवलविक्रमाः आकाशवनियावृद्धानमस्कृतनपारगाः स्कनीबुपस्थविहारगोचराभाग्यप्रीतीशयनाकथगतीसमाधिपानावेवक्षनहाऊनानः
मास्कुमंशून्यतवधवधिकाः बुपकायकदर्शसिकबुद्धवधिकाऊिनाः यनसर्वानुकम्यायपिवेंतुऊस्वहस्तः अहाअविक्रियावृद्धाः सर्वलोकविनाय
काः यत्वाहिपूजलोकायः याहिनिर्वाणमूर्धमः एवंसविवाअसमसमकनाथमिनप्रकाशीमुदिमनाकुमारभाहाऊिनत्ववृद्धंअतुलियविन्यकायः वृद्धा
रुवयंयथतुमदवदवंऊिः अथखलुवज्रप्रकुमारहमाहगवर्कदिव्यनशनदर्शनहाऊनानस्कर्पियिवादिव्यनवानर्घणवस्कुयुगेनाकायदिव्यव
मान्यानवेः पृथ्वीहगवर्कमस्यर्याहिवेयवसानुयाहिश्वगाथाहिवहिष्टूलएकाकस्मुरुमासंगहत्वादक्षिणीऊानूमंडलेपृथिवीप्रतिष्ठाप्यहगवर्कः पादौ

२८

सिनसाहिवेयथनहगवीस्कनीऊलिंप्रसम्यहगवर्कगाथाहिगीकनमनमाप्रस्तेपविपृच्छतिस्मा कथंचवत्रावितुवाधिसत्वः स्वभावधर्मांसमप्रकाशनम
कथंक्रियामाननविवक्षणः क्रियायउतावृद्धाहिनायकः कथंचऊाहिस्मवृद्धाहिनायकानवापिगर्भउपपद्यकथं कथंपनीवानुरुवदरुयः प्रतिकानू
हाहिकथंअनकर्मः सर्वसत्वानवनीप्रकाशनसर्वधर्मस्वाहिस्कनुवर्णकः असंगस्कनीपविशुद्धगोचरानंयाकशाहीमसधर्मस्वामीअतीतुऊानामिन
थअनागतः पश्चाऊहावर्णहिप्रस्यन्नेः तियथस्कनकिअसंगुवर्णकाकनाऊपृच्छमिहमस्यसिंहः तियथयुक्तानऊिनानधर्मताधर्मताऊानसिधर्मः
नाऊः धर्मस्वभावकुशलः स्वयंहास्कनाऊपृच्छमिहस्कनसागरः यत्किंचिधर्मस्वलिंगनस्थितमाहिचिलनिखिलंप्रहीणंप्रहीणमगन्धुरिवलमाहमाहः
कादरोहिमवाधिवनिनवद्रः यत्स्वरूपधर्मऊिनेनवृद्धाः स्वरूपंधर्मममप्रकाशयः यत्स्वरूपधर्मसर्वविदित्वानस्वरूपंवाधिवनिष्ठिवानिकौः वि

समाधि

लक्षणं सत्त्वनानत्वं कथं च तत्त्वं विमार्गयन्ति त्वं विप्रवर्णं समदर्शयस्त्वयं शुद्धं त्वं सत्त्वानविस्तृजानियो। विलक्षणं धर्मस्य वलक्षणं स्वभावशून्यं
प्रकृतिविशुद्धं प्रत्यक्षतां कथं वाधिसत्त्वः प्रकाशयस्त्वं समवृद्धमेशं। सर्वेषु धर्मेषु हि पारमिगताः सर्वेषु विर्दशपथेषु शिक्षवः। निर्दोषयीमे
शयकीर्ण्ण दकाप्रशयाहीं समवृद्धवाधिं। अथ खलु भगवांश्चन्द्रप्रभस्य कुमारभूतस्य चरमे वर्तमानः पार्थिवर्कमाल्लयवन्द्रप्रभं कुमारभूतं मा
मकृयक्षस्य एकधर्मेण कुमारसमन्वागतो वाधिसत्त्वो महासत्त्वः। एकेन गुणेन प्रतिलभते। क्षिप्रं वानुकम्पासम्यक्त्वं वाधिमहिमं वृद्धमाकं समनेकधर्मेण
ॐ हे कुमार वाधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वधर्मार्थं स्वभावं जानाति। कथं च कुमार वाधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वधर्मार्थं स्वभावं जानाति। ॐ हे कुमार वाधिसत्त्वो
महासत्त्वः सर्वधर्मानानामकाकामापगतं प्रजानाति। घाषापगतं वाक्यथापगतं नरनापगतं नूत्यजापगतं निर्वाणापगतं हे तुविलक्षणप्रत्ययवि

३०

नैरूपविवकलक्षणं नकलक्षणं न्यइतालक्षणं निर्मिलागतानविद्याविलापगतं मनापगतं सर्वधर्मं प्रजानाति। अथ खलु भगवान् कुमारीं वलायां
मिमागथ अनुशयं। एकं निर्दशधर्मार्थं सर्वधर्मा अलक्षणं दर्शितावनप्रश्नं यथा हे तुं प्रजानना। यत्र वैधर्मनिर्दशं वाधिसत्त्वः प्रजानाति। नैकस्य
हानिविस्तानं शुद्धकाशुद्धं प्रकाशयं। अधिष्ठिनानायकं हे तुकाटिं प्रजानाति प्रजानाति चर्मकाटीन्न वाशाकिंचिं हाषिशुं। अथ खलु भगवान् कुमारीं वला
यामिमागथ एकं नमर्वजानाति सर्वमकं न पृच्छति। किं यद्दुष्पिताषित्वानमस्यायं सदः। तथास्य विकुनिश्चयः सर्वधर्मा अनामकाः शिक्षितानाम
निर्दशं हे तुं वाचं प्रकाशयं। शृणु किं घाषयं कश्चित् पूर्वकर्मस्य जानिष्ल्वा घाषयं क्रियं नमः। यथा घाषस्य पूर्वकर्मवाधर्मा लक्षणं एवं वैधर्मा प्रजानका
नगर्हं शूपपद्यं। अजानि सर्वधर्मा अमनुष्यक्रिं प्रजानाति। प्रजानेजानि निर्दशं हे तुं जानिस्मवः सदा। यदा जानिस्मवा हानि हे तुं जानिक्रियां क्रियां क्रियाः

समाधि

मानवमाहात्म्यपरिवारानविद्यमानं यत्रैवं शून्यतीधर्माधिसत्वः प्रज्ञानमिनमस्यकिंचिल्लक्षणं एवं कोटिनकिंचना॥ अकिंचनायोकाद्यहिकिंचिल्लोकः
विकल्पितं यननकल्पकोटीयासंसवकिंपुनःपुनःसवनकल्पज्ञानीयर्यथाज्ञानमिनायकः ननर्षोदुःखज्ञायमनापिगच्छयुदुर्गमं एवं पृथग्ज्ञानाः
सर्वज्ञानकृत्यं मकयकियकिंकृत्यं धर्मोन्यतदुःखत्रिवृक्षमं अलथिः सर्वधर्मोधर्मसंस्थायवर्तमानं तत्रवज्ञानिकासंस्थासंस्थएवं विज्ञानथविज्ञानमात्रसंस्थवालवनद्विकल्पितं अकल्पितधर्मधर्मपुनातमुक्तकिंपलुताः पलुतानामियं हमिर्वालानीनातगोचरः गोचरावृद्धपूजाधर्मशून्यधर्मोज्ञनाविलाः बाधिसत्वानामियं हमिवृद्धपूजवनिर्यवृद्धधर्माधमलकानादशिताधर्मशून्यतां यथाबवाधिसत्वानीप्रहीधमहामिवासनानमक्रिः
यकिंनूपहिवृद्धगोचरस्थितिः स्थिताः अस्थनं सर्वधर्माधीस्थनमधान्नविद्यमानं यत्रैवं स्थनूज्ञानमिवाधिसत्वस्यमहल्लतोदानंशीलक्षांतिसविलामिहम

६७

ड्रकाकृमीक्रियीविनकाक्रियेवाधिसत्ववृक्षमिदवाथनागसदसत्कवाकिंगन्धवयक्षाअसुरामहानगाः सर्वेचनाज्ञानसूपर्णकिंनरानिश्चास्यः
कवाकिंपूजानायगोस्यकाषकिंचवृद्धकोटियावहुकल्पघषिअविस्थिहुकाः॥ धर्मप्रकाशोक्रियकाविवर्त्तेनशक्यपर्यंतुपहुनस्यः यःशून्यतीः
ज्ञानमिवाधिसत्वःकवाकिंस्मःथवहुप्राणिकोटिनांदशोतुधर्मपर्यायसूत्रकाःश्रुत्वास्यप्रमंजनयकिंगोचरेस्लीनवनर्षोविपूर्वप्रवर्तमानः य
नमिपःधकिनवांकमोक्रिनीः कृतंचपःधमिवियूहसाहवनोधर्मचक्रदशोकिंलाकनाथाः मायापमीज्ञानथसर्वधर्मान्यथाकनीकृप्रकृतीयशून्य
प्रकृतीपिसाज्ञानमिनमनाहमाएवंवनस्तानकहिंचिसंक्रमिःस्लनसमीनकवाकिंगथेलाकवनस्तावनवाधिवानिकीःस्लनसनकवाक्रियसर्वधर्मोप्र
लोकिंगनिर्मितमन्यकृतीःगवृद्धकृतंकविवाधनिर्मिताप्रकृतीयगच्छक्रियथेवधर्मतानूयथाहिप्रायेवलहकिंगथयाबाधिविहुस्मिनवाप्रतिष्ठिताः

समाधि

महामितिबुद्धानसदाकृतक्लेशावुद्धवंशस्थितीयथूयकरविचार्यमाननसमुद्भूयशब्दार्थकायस्यरुवकिलक्षणा। अन्यानन्तान्वक्रमानुसंसौश्रेष्ठसबाक्षे
वनमाशलेष्यकं। महाबलाहामितिसदाप्रकाशियाबाजानकस्यानमरुक्तिकरुक्ष। प्रासादिकोहामितिमहामियकं। पुल्यनकजानमितीयबाजकक्ष। दवापिनाम
स्यमरुक्तिकरुं। यावुद्धधर्मेषुवनयमणुकक्ष। मितुं महामीसदसर्वप्राणिनीयाबाधिचित्तस्मिंहरुप्रतिष्ठितक्ष। नचाम्बकाशास्यकदाचिहामितिप्रकाशयक
स्मिंमुद्धबाधिं। अपगतगिनवाक्यथ्यमुलप्यायथगगनकथनास्वभावधर्मक्ष। कुरुगमितपनमीविज्ञानमानाकतुरुवकीप्रतिहानुमुक्रयस। सुतशक
सहस्रशयमाक्ष। शुद्धप्रज्ञानमितपूर्विमीसकाटिं। सदविहरुवकीसुखीगवाक्ष। सुखमुधर्मस्वभावुज्ञानमानक्षनयक्षदकुशलश्चनिपुणाहीवरुविधक्ष
यनिवृक्तिमाविदर्शं। कर्मफलविरुक्तिनिश्चितश्चेहाक्तिविशेषधवबुधाक्ष। अविकलवलवगक्षवीहाहादशवलआस्रक्षपणिमामहात्मा। सदस्रु

३२

क्रियनिशुद्धमस्यहाकी। सुमुखुमुधर्मस्वभावुज्ञानमाक्ष। नक्रुक्षक्तिमनाहुक्षाकुशलीशुक्लक्रियाकमनाप्रनिस्यक्षीसदरुक्तिमनाहुरुस्यबाबासुमुखु
मुधर्मस्वभावुज्ञानमानक्षास्यक्तिमतिगतिप्रहुवकुहामितिथपिचचित्तमेनाविलेप्रकाशीसुखकमसहस्रशयकसुनकीसुमुखुधर्मस्वभावुज्ञानमानक्षा। अ
रुनदरुदकादिश्चेवुनवरुज्ञानमितिनेकसुन्यमन्य। अर्थिकुशलहामितीजनयरुमिगुक्षधर्मस्वभावुज्ञानमानक्षा। एवमनेकनागयरुवारुमानीसुमुखम
हानगकिन्नवाक्षमितीं। कथमदप्रियामनाप्रहाकीसुमुखुमुधर्मस्वभावुज्ञानमानक्षा। हुकगक्षपिक्षचवाहुमाश्चेपवनमुद्गानुक्षयवमाक्षरुक्षा। तस्य
रुपुनकाकुसंजनकीसुमुखुमुधर्मस्वभावुज्ञानमानक्षा। विपुलकथक्षुक्षिस्वपणिहानीविपुलप्रज्ञायकिशमहर्षकक्षीविपुलदज्ञानकिवुद्धयमेविपुल
सचिक्तिषुकषुहामिसुथक्षा। पुल्यवलनक्षाकुकषवकुंवरुमपिकल्यसहस्रशयमाक्षेक्ष। अपनिमिकसुनकसुप्रमयीकुंसुसुगानधवयधमेगवे

समाधि

सर्वजिनमुनीनपूजितानां उपविमिमायमुनागतानां वृद्धाः दशमुदिशमुपस्थितानां वृद्धाः ॐ सर्ववुद्धाकसमाधिमानयित्वा। यथनवुद्धकस्त्रिपुष्प
कामादशदशवलकावृत्तिकानपस्थिदया। उपविमिर्ह्रनकल्पकाटीपविमिर्वज्रनिस्वभूप्रम। द्वितीयनवुद्धपुष्पकामा ॐ तुपनमार्थन
यातुगमथमकी। धवयिवविमिकालिवर्तमानयुविमकुपुष्पुकलानहानिमस्य। पनमॐ यविशिष्टवुद्धपुत्रा। वियदानृत्तिकालिवर्तमान। वतु
पदमिनुगमथमकैगुह्वाधानयियुजिनकसर्ववुद्धाः। पनमसदशलथकहिलाहा। पनमदशवलस्यशस्त्रपुत्र। वज्रजिनपूजितमहिदीर्घनाथ। अ
हमपिॐ हृदयगुह्यकुटनथमयधाकुतुकपिवुद्धस्तन। अपिचमयपनाकुमैत्रकस्यापुननपिधाकनक्षयकस्त्रिकलनकथपुननमिनायुनपुन
ता। हाधनिवुद्धमुनकमानुषैधम। सर्वि ॐ मिमुखावनीप्रविष्टा। मुनिवनिगन्धमुनाप्युपधिवुद्धं। कल्पहानमहसमुपमयानेचविनिपातकर्य

३३

कदाचिनानि। ॐ सर्वनवनमाधवाधिचर्यामुनुरवनीसहिनिर्यमोमनस्थे। नस्यॐ मुविशिष्टनवनृपायॐ सप्रकाशितं। शस्त्रमानुषैसा। प्रतिप
दनुशिष्टमानामधैपश्चिमिकालिधनथनमुनै॥ ॥ॐ तिमुनधानवनपनिवर्तनामनकादशमः॥ ॥नतकुमानयावाधिसत्वामहासत्वः
सर्वधर्माधास्वभावजानाति। नस्यमनवैनृपागुह्यनुषसारुवक्ति। सनथागतानीहनगुह्यवर्णुलाधक। नचनथागतानयाख्यानिमुनीनामुहनन।
नकस्यहनायथाधर्मनयानथागतःप्रकाशयं। नाधर्मनीयथाहनस्यजानानिमुनेनवुद्धगुणप्रजानानि। नकस्यहनावकिनकाहिकुमारवुद्धगुह्य
मुविस्थाश्चिकापमनाकुनशुक्लविकयितुवाप्रमाणुत्वा। नकस्यहनाश्चिकहिकुमारनिःस्वभावमनुष्यमनिदर्शने। ॐ तिहिकुमारवयंस्वभावविवि
कनस्वभावावुद्धगुह्यःयस्वभावावुद्धगुह्यकस्वभावाकथागतःयस्वभावाकस्वभावाःसर्वधर्माःयःकुमारवाधिसत्वामहासत्वः। एवंसर्वगु

समाधि

३४

[illegible]

[illegible]

आत्मसंस्कारथेवसर्वगुणाधिष्ठानबुद्धिः सर्वत्रकस्वभावाधर्मविशुद्धागगनकल्पाः नहिकाकुमानसंयोनिः सर्वसंस्कारसर्वधर्माणां अक्षुद्र
कविमूकः प्रतिक्षानूनविषयगतस्य यथावदमिलीजूविनथवचनमनन्यथाकारी सर्वज्ञस्यवचनम् निश्चयनिर्जिनानुशासनं अनिर्द्धं
उकामहमिक्कि किलमहमिक्कः वृथाजावृथाधर्मधूमहमनसाप्रमुदितुवनगंजगाहिकाय अनिर्द्धातुनामहमाधाधाक्षानस्वभावभावनिकथंकि
यद्विवेपिहमानविषयनिमुयस्य संस्कारप्रवानुनाक्षीदृष्टिविपर्यासुसर्वतः क्षीणस्यविनिश्चितास्यबुद्धिश्चवगगनापमावीव स्वविमाव
कादिनयुगाहवयुविशुपक्षमर्थविलस्यजुतिरुवनि सर्वमावनवापिनर्यावसमुपेति सविशुद्धमावजालपविशुद्धः शीलवानपविशुद्धः
ध्यानसुखस्मिनिवनः प्रज्ञानमीचशूर्यकेलाकालाकश्चस्कन्धउक्काक्षीश्चापिसंशुन्यकीप्रज्ञानानि अनुत्पादाननिरोधस्सर्वांगगनापमाधर्मि

न आत्मनैसत्यजनचेवीमिक्षीशुल्वादशावलस्यसामीलयानमिनीकाउपपद्यति यत्प्रतिदधेमि विविधुवृद्धशुद्धचक्षुपश्यमिवृद्धकादिनि
यूनानि नयस्वर्गप्रार्थयनवापिप्राप्तिध्यानकामुकः नमीसुपतिसवीर्यमुद्गर्तमातमपिधर्मवनमाणप्रासेमिकश्चनाकीवृद्धहिदसदिसि
लोकः तस्माकुर्हिकुमारशुल्वाधर्मानिमीसमाधिस्मिन् ऊहियानस्मुलाहं प्रकासयमहाराजानधर्मान् याश्चुक्षीस्वयंशुवलवयवृद्धामहाग
ण॥समर्गीं ॐ हुमिक्रिवाकुमलादशावलाक्षवनीरुवनिवृद्ध॥ ॥समाधिनूमिकृत्यपरिवर्तनामद्वादशमः॥ ॥कस्यखलुरगवीवद्रुप्रह
कुमारहुतमामतुयतस्मतस्मात्कुर्हिकुमारवाधिसत्वनमहासत्वनजूनुलनामस्यक्षीवाधिमहिसवाहुकामनसमाधिनिर्द्दिसकुसलनरविग
ध्य कस्यकुमारकरमः समाधिनिर्द्दिसः याः यथावर्त्तसर्वधर्माणां समतानविषगताजूकल्पनाजूविकल्पनाजूविधयनाजूसमूस्मृच्छयनाजूनू

स्यादः अनिबाधः अकल्पविकल्पपरिकल्पसमुच्छदः विकल्पवल्लभः अमनसिकारः अप्रकृतिसमुच्छदः रागद्वेषमोहसमुच्छदः अकालकामन
सिकारः मनसिकारसमुच्छदः स्कन्धधात्वायतनस्वभावशून्यतास्मृतिमतिगतिधृतिजीवितावाप्तगोचरः प्रतिपत्तिस्थानं अवः अहमिः सालमहमिः
सर्वप्रपञ्चसमुच्छदः सर्वबाधिसत्त्वसिद्धा सर्वतथागतगोचरः सर्वगुणपरिनिष्पत्तिः अयमुच्यते कुमारसमाधिनिर्देशः यत्र समाधिनिर्देशप्रतिष्ठि
तो बोधिसत्त्वमहासत्त्वः अविवर्तिको भवति समाधिना अनाकुलः विरूढो भवति महाकरुणासमन्वागतः अप्रमाणानि सत्त्वानि अर्थकरणानि अथ खलु
गवीस्कन्धोपलायामिमागमथ अनाभोगतः समाधिविषयाहमिः सालाहमिः सर्वसंस्कारसमुद्घातः समाधिस्थानवाच्यतः अकल्पनाविकल्पनाश्च अग्रहस्व
मनिर्देशनैः अनापलब्धिः विरूपसमाधिस्थानवाच्यतः समाधिहितायदाहितिसर्वधर्मानमन्यतः अमन्यमानायथाहतं समाधिविनिसृष्टितः अनवस्थि

नाधर्मान्यथाधर्मानामविद्यतः अनापलब्धिधर्माणां समाधिस्थानवाच्यतः विरूपानुपलब्धिश्च विकल्पाक्षयवाच्यतः अविकल्पिताश्च धर्मा समाधिश्च
वैविज्ञानथः शब्दनभूविताअर्थः सर्वशब्दाअवस्तुकः प्रतिश्रुत्कोपमः शब्दाअकर्तृकयथानतः अस्थिताहिंसधर्मास्थितिश्चैषान्नविद्यतः॥
अस्थितिस्थितिशब्दनस्वभावननलक्षणः व्यवहारगङ्गाप्रवेगतिश्चमानविद्यतः अपगतिर्गतिशब्दनसमाधिर्गदितस्तथा असमाहिताबुद्धिप्रवसं
न्यनासमाहिताप्रवाहिताप्रवाहितायमन्यना अमन्यमानाविवर्तिबाधयअमन्यमानाः स्थिरबाधिमूलो समअविषमप्रवृत्तकरुणासमथविप
स्यनमानिमिलमषा सविपुलमषा कवृद्धरुमिसंरुप्रयुक्तसमाधिरावनायो नचपुनर्नियमरूपहिशक्तप्रविशितुमर्थगतिर्गतिप्रवेशो सर्व
नृकरुहिस्वभाष्यधार्षभवति समाहितुनावमन्यनास्य यश्चंरुसमाधिबाधिसत्त्वायथाउपनतथास्थितरुयुक्तः सविदितरुविकल्पदाङ्गरुगि

समाधिः

निवरमश्चगतकक्रन्दहग्निश्चयथगगननक्रातुदग्धपूर्वेसुवहुविकल्पशतहिदक्षमानै। गगनसमविज्ञानमानधर्माक्षननदक्षकिक्रातुसाग्निम
क्षे। सर्विपूनकलमानवृद्धकृतप्रसिधिकवादिसमाधियस्थिहिला। कलवृक्षयुप्रसाम्यगामशेषीपिथिविधिनस्थिनवासिशून्यथलाग। सस्थि
वर्द्धुमनेतुकस्यलाभीखगपविगच्छतिसाशुक्रमानश्च। क्रमगुणशूनूलादिवाधिसवायथशूनूसिद्धसमाधियस्थिहिला। क्रायमचवकवापिनेवक्रामि
र्नेवयुमिश्चयस्यविज्ञाननाशवासमाक्षस्यनइल्लेखाश्च। नचक्रमिनापिवाक्रोमिश्चलाथनाथेनदशिलोकनाथविदिलेवसमाधिकनक्रानथश्च शूनाय
लिक्रालोकनलोकधर्मधसर्क्रमिश्च। शसर्क्रमानक्रायनवृद्धकृतशिगच्छति। कृतयुपश्चधनिर्यसवृद्धिलोकनायकानीधर्मचक्रप्रहाकनकतवृद्धिश्चकृ
तशूलाधिकं। नकस्यक्रातुसक्लेनश्चर्मधक्रातुचक्रशाषकगतिक्लाश्च सकलाधर्मधर्मधक्रातुनमाहिस। शाषकश्च कल्पकाद्यापिप्रतिशानन्नकृयका निर्मिते

३८

निवकुनत्यीवाधिसत्वीविवकुलोशकृताश्चकृतगच्छतिवाधिसत्वननिर्मिताश्च। सहस्रपत्रपद्मयुपर्यकननिषर्णुकाश्च। वृद्धवाधिप्रकाशतिक्षनवीसतु
साकनाक। शून्यीश्चसूतकाटीयासमाधिक्षकलाविषश्च। शूविवर्त्तिकचस्थपक्तिवकुमत्वानविक्रियीं। प्रतिलाभकृयैनतिवृद्धवाधिप्रकाशयुश्च। कुरोगम
नहिगच्छतिनकनहिविचिकित्सेश्चाकिवक्तिकपुष्पहिगन्धवक्तिनायकी। शाकिवक्तिवपूर्णुहिगन्धवक्तिनायकी। कुर्वक्तिविपूलीपूजीसर्वकवा
धिकानक्षक। शप्रमयागुक्षवेकवाधिसत्वानकायिनी॥ निष्क्लिलसायदाकाक्तिकदासर्वलक्तिक। शूनूस्यक्तिक्लिलसानीशुद्धशुद्धप्रकाशवा। शूसंस्कृ
ताशूकाप्यावेवाधिसत्वानगोचराश्च। प्रक्षकाउपक्षकाचनिष्क्लिलेक्षशूनक्षश्च। शूप्रपक्षनिष्प्रपक्षसमनिक्रमाश्च। शूप्रवाराकृताक्षचसर्वधर्माश्चो
च। इविक्लयश्चयाशसमाधिस्कनवाचक। शूकृयाउपक्षकावशूनाकाशूदर्शनाश्च। गोचरश्चसर्ववृद्धानीहकाटिवनाविला। सर्ववृद्धानिसीकासर्व

धर्मास्वभावकाः ॥ ॥ कुशिक्षित्वसम्बुद्धाः गुह्यनीपारमिर्गताः । नचकुर्नैवपारैवापूर्वोक्तानविकल्पितः । कुर्नकसर्वसम्बुद्धाः गुह्यनीपारमिर्गताः ॥ अ
नागतानागतिकीधर्मोक्ष्मनस्वभावकः । निष्प्रपञ्चननाहागमैस्कुर्नपारमिर्गताः ॥ ॥समाधिनिर्देशापरिवर्तोनामतृयादशमः ॥ ॥अथख
लुचन्द्रप्रभःकुमारभूतउत्थायासनादेकांसमुत्तरासंगंकृत्वादक्षिणजानुमण्डलंपृथिव्यांप्रतिष्ठाप्ययेनभगवांस्तेनाञ्जलिंप्रणम्यभगवन्तंमहादेवा
वम् । आश्चर्यंभगवन्सुभाषितंयंभगवताकथितंनाहंतासम्यक्संबुद्धेनसर्वधर्मसमतासर्वबोधिसत्त्वशिक्षासमाधिनिर्देशः । यथापिनामभगवा
न्दीर्घरात्रमात्मशिक्षायांशिक्षित्वासमुदागतोऽनुत्तरायांसम्यक्संबोधौ । एवंप्रतिभातिमेकुमारयस्यज्ञानंकालेमन्यसे । अथ
खलुचन्द्रप्रभःकुमारोभगवतोभाषितमभिनन्दतिस्मसंतुष्टाभूयश्चभगवन्तमेतदवोचत् । भाषतुभगवान्सर्वोऽहंविज्ञातुंपश्यामि । भाषतुसुगतोदोषदर्शनं

३८

हतीचिर्कुत्वयाख्यादिशुबोधिकारणम्बुद्धाहत्वयक्षिप्रज्ञानमावकः । वाक्कुमिवीरावकुकल्पकाटियाज्ञानदमसंप्यमिनिरुत्सहिकः । शीलवक्रोक्तः
थवीर्यंतद्विदा । दानकादर्शविपुलसुनक्कर्कं । नवाहवामानसुक्तासुखिन्नैः । हस्तीवपादोस्यकुमानजीविकं । हितस्थसूवर्णंथपुत्रदानैर्नोर्थवस्यह
सुनपक्षिहत्वा । शीलंभवाक्कविमलेविशुद्धं । आत्माचस्यकानवशिलखशुद्धाकायनवाचामनसासुसंवृता । सदाकचिक्कसुगतानमाकुर्म । क्रान्तीवर्ण
कान्तिपथेप्रतिष्ठिता । कायकुर्मखशुद्धनेवकुर्यस्य । क्षीणकुर्मःप्रसविर्मेत्रभावना । दाश्चर्यंकुर्मासुगतानमाकुर्म । वलेवूपमादशहिर्वलेस्थिता ।
असंगज्ञानीविचिनसिसर्वधर्माःवनूक्षहिलाकहिकनधर्मस्वामीन्नेनूकम्यसप्रज्ञाः । मसर्थकामः । भूयक्षिप्तनन्नचपूनिहाक्षिसत्वा । लाकक्षुद्र
ष्टाकथवेप्रनष्टमार्गस्थिवाधिताक्षप्रकृतिनिनात्मधर्मं । विमुक्तिज्ञानानचक्षुविसाविमुक्तिः । प्रत्यूहिसर्वेजहियसदाप्रमक्तहिस्वाचमानेसवलम

नकमेत्यं। वृद्धिलवाधिविपूरमनकस्तनिन्दशासिधर्मपवनमविशुद्धमकं। गगनपरमप्यासहसमिनावकहिः पृथिवीविनस्यमनगवसेलसत्वा। आ
काशक्षमानपिवयान्यथस्वैनाखेवतुल्यैविमथरुक्षयवाचा। इत्यूस्वैदुःखिनीसत्वानृपलैरुनमान्मदा। अनापवैदशासिगक्षीवक्षकृत्यती॥
शिक्षिकासिमहावीरकल्पकाटिनविक्रिया। अनापलक्षशिक्षायीस्वलिंगनविग्रह। याहमशिक्षिकाधर्मनाहंधर्मलाषक। अहमिवतुवाला।
नायावकान्यनीर्थिकाः। येस्थिताआत्मसंस्थायीहस्वलिंगेअविक्षुशुक्लाधर्मदानेनात्मस्वलिंगनविग्रह। रुरुवादीमहावीररुरुधर्मप्रतिष्ठितः। रु
रुसुप्रस्थितानाथरुरुनीवावैलाषम। रुवानिकाआशीयथमप्रतिष्ठितःकुलः। तस्यरुरुस्यनिष्यन्दरुरुनीवावैप्रलाषम। अरुरुवर्यासंपन्नः रु
रुकोटिसुशिक्षितः। रुरुसयारुरुवरीरुरुप्रक्षनमास्तुरु। समस्तप्रक्षयानाक्षिक्षनवादिप्रलाकवः क्षनविशेषमाप्रक्षनवादिनमास्तुरु।

मिरुस्वैसर्वसत्वानामेशीरुवशुलाविका। अप्रकंप्यायथमवृवचलासुप्रतिष्ठितः। गाहेयुविषुवमास्तुर्गसम्यविकर्षसि। गक्षीवप्रक्षसुगता
नदशायर्षेगतः। सिंहनादनदीवृद्धः सिंहविक्रांतविक्रमः। जिनास्तुतीर्थिकाः सर्वसिंहनक्रांतकायथा। अपारुदमकावीरअपारुदमिगी
स्वयामपिमिनाहताहाकिअहयाहाकिमुस्थिताः। इत्यूस्वैदुःखिनीसत्वीआत्मदृष्टिसमाश्रिती। नैरात्म्यधर्मदशापियगनाक्षिप्रियाप्रियै। अशि
क्षितानीवालानांकुमार्गपथवाविक्षौ। मार्गस्वैसंप्रकाशासियनगद्धिनायकाः। यस्थिताआत्मसंस्थायीदुःखंगयुप्रतिष्ठिताः। नमक्षानक्षिनैः
नात्म्यंयतुदुःखन्नविग्रह। अस्वलिंगपदधर्मदशकाशास्वलिंगुनलस्यनिकुलालकनाथ। अविमथगिवसंप्रलाषसत्वैवदुःखमाकुकवा।
नमानाथ। वक्षुनियुगमनसहस्रकाद्यागगनस्थिताः पृथुदवनागयक्षाः। सर्वस्यहुक्षमनिनायकस्मिन्नुगवतुवावशुचिस्वअर्थयुक्तौ। स्निग्धम

पनिवृत्तविचित्रसर्वलक्षणोपेतः पृथ्वीशानिर्वृतसूक्ष्मशुद्धः प्रतपतिसर्वजगेक्षितस्यकायः शंखानशाद्याः प्रतवसूद्यावकाशैरनीशगशाद्यथ
पिवकिंप्यलानां सर्वशिशाद्याः सुमधुरप्रमदीयाः वृद्धस्यशद्धसतिमकलान्नहाकिः हर्षशकाटीनियूनशानसहस्रशाद्याः आस्वादनीयाः सुमधुर
दिव्यकल्याः प्रमादनीयामनुगशाः अप्सराश्चैचन्द्रप्रवद्धस्यशद्धसतिमकलान्नाकिः क्रीडामहूराः प्रतहतचक्रवाकाः हंसाकुलाः लावकुविधपक्षिसं
घायकसद्यासुमधुनप्रककालवृद्धस्यशद्धसकिमकलान्नहाकिः नागचयकानसूनमहानगनीदवन्द्रसद्यामनूपकिनीचशाद्याः यावकिसद्याम्बिरु
विमनाकुकाः वृद्धस्यवस्याकलमपिनहाकिः यावद्भक्षशामनूपकिनीचआहाप्रकाकराश्चैमलिनत्वानआहाराः सर्वार्थआहाविविधम
नकरूपासर्वाकृप्रकाआतिरूविवृद्धनस्थिः कायनशुद्धावचसिमननवेवल्लनशुद्धिरुजनापलिकः गुणसागनशीगुणनगानवन्द्रः सर्वगु

समाधिः

[illegible]

[illegible]

७१

[illegible]

समाधि

लिप्तपलयनकस्यअर्थिस्मिन्नुनदर्शितं। सानिपुनअनिबुद्धकालिकायवअन्यिसुगतस्यश्रावकाः। नेवहयन्हस्ननूवर्कनबुद्धगोचरूअयन्निबु
द्धवः। सर्वधर्मवसिपानमिगताः। सर्वसिद्धचर्यायउगतः। सैकनत्वकबुद्धाविनायकामूर्धाघाषपरमार्थकाविदा। यहिपूर्ववकुकल्पकाटियोनव
विक्रिनुद्विपदन्द्रपृष्टिकाः। हयअगुणवद्दीपनायनैहयअयहलबुहिनायकाः। यहुनाहसकुक्षाणुगुहकाः। पहुमाद्विपदानमूलमसर्विपा
ऊलिस्थिताः। सगोचवाप्रातुयाकवलमगपुगिलाः। वाधिसत्ववहुवायआगताः। अद्विमकवहुकृतकाटिहिः। ऊहपूतसुगतस्यकुनसाः। सर्वि
पाऊलिस्थिताः। सगोचवाः। गन्धहस्तिपूर्विमादिसागताः। ह्यायहुगादिसिलाकविहुगावाधिसत्वनियुतैः। पूर्वस्तुतः। साकमिहद्विपदन्द्रपृष्टा
सुखावकीनुवनलाकधातुगामहस्तमप्राफअवलोकितश्वरः। वाधिसत्वनियुतैः। सहागता। साकमिहद्विपदन्द्रपृष्टा। यनपूर्ववकुकल्पका

समाधि

टियाभूप्रमयसुगताउपस्थिताःसागराःसकलावलिकाःप्रपतापनमस्तनमूर्धमानःसर्ववृक्षस्तुतसंप्रसन्नितःसर्ववृक्षधर्मगुणपारमिगतःसर्वलोकदिसतासुविशुद्धमनःघोषस्थितुप्राञ्जलिकृतःवृक्षकृतनियुतैश्चविस्तृतासुइल्लकैःदृष्टानदर्शनःवृक्षपूर्णगुणवन्मुक्तिगताःसर्विप्राञ्जलिस्थिताःसगौरवाःनामिसुन्यूह्रकश्चिताःअवरूपिपथयतिसुवताःधर्मकामधरसर्वसामुनाक्षिस्ववाचगिरमूक्तनायकाःनहिकावृष्टिजिनाविनायकादर्शयन्तिस्मिकसुगपूर्णलाःमूर्धघोषवरदुन्दुभिस्वराःकस्यसुर्थिस्मितुप्रतुदर्शिनःहंसकाकिलमयूरसारसामधुनादवृषभाःप्रगर्जिताःदिव्यवाद्यमधुराःप्रवादिताःव्याकराहिगिरमत्वमावनीःमैत्रीसकरुणनीप्रतिवर्द्धनाःस्नानदर्शनसुविशुद्धिनाःसुर्थनीतिनिपुणवर्द्धनीकल्पकाटिनियुताःस्विसाधनीःविस्तुविनिश्चितकावविताविकदुःखनिवाधपदार्थनिदर्शनिःसर्वकुतीर्थिकवादविधंसनिसत्यसत्वनिजीविविताविनिःपुष्पसहस्रसकहिसुलेकृतवृक्षसहस्रसकहिवाविस्थितःदेवसहस्रसकहिस्तंसन्नेस्तुतवृक्षसहस्रसकहिनमस्तकःशाक्यसयकुकुतःप्रसादनिनागेषुवर्षुमहावगमाचनिनिरयमसकप्रयुक्तउदीनतिकर्मफलहिशुकहिसमूक्तकथायाकुकुविजिनापविनिर्वृताथवसुनागकथवसुवस्थितःसर्विप्रज्ञानसिमगैनवाक्तिनिसर्वगुणेहिसमूक्तनायकःकुतधनासमसमूद्रपर्वतसर्वमहीवहिकानैप्रकंपितःदेवगणानहिपुष्पक्रियपतिचदिव्यप्रवायतिगन्धमनावमःकुतवागदोषतिमिवानिखिलापविशुद्धसीलपविशुद्धमनाःसुप्रसाकगुन्यसुनिमिलनगानदर्शिनादववकावृष्टिकाःप्रतिकाशवस्तुसुविसालयसाःसुसमाकप्रस्तुतथस्तनजिनाःनकुवाक्तिलाकिसमूकावृष्टिकाकुनकल्पसुर्थिस्मितुदर्शयसःकलविङ्कैकाकिलमयूरैनवाकवाकथजीवंजीवकमनाहृतुताःनैकनीयसदृकविप्रकरुणे

कलहनलाक्षिसुगतस्यस्वरा॥ कर्यामृदंगपटवाद्यकथासंखसर्वसुकथवर्णुनियाः कृत्यासहसुप्रियएकवाकलनाजूनूलाक्षिसुगतस्यवृक्षः
कर्यासहसवरदिव्यवृक्षाः वज्रनीयगीतप्रियजूसवसासंगाक्षिसहनक्षिसंजननाकलनानूलाक्षिसुगतस्यवृक्षः एकस्ववानूतवलोकहिनाना
नाधिमुक्तिस्ववृनिश्चनकी। एकैकुमन्यिसमहाषिजिनाकुक्षिस्मिकुकुकुकस्यकुक्षः दवानसहकथनागवृक्षः यद्वापिकिन्नवरूपामधुनाश्रप्र
समन्विक्षसनेकपाविदपीवृक्षस्वरस्मुसमदक्षसनूदाः प्रीतिजिनक्षिनवरागवक्षिसेतीजूनाक्षिनवपाषमक्षिनप्रक्षुक्षनक्षिनवसाहमक्षिवृक्षा
नसर्वमलनोसिस्ववा। नवहिर्वृक्षसहपर्षोतुवज्रीसर्वसंछिन्दुक्षिसकीकुसत्वा। नवउनकानपिवउन्नसमीसमसोख्यदर्शनस्ववामनिना। कुक्षदि
यसहिषशोलकुक्षकुक्षीयकस्मगवजूलश्चकथावस्त्राथसूर्यधवर्तिप्रपर्णम॥ गिवसन्यथापूनर्हाषिजिनः। सर्वाङ्गवाक्कपविशुद्धशीवासिकुस्व

वामधूनसङ्गगिवा। ब्रह्मस्ववासुगतकावृक्षिकावशकस्यजूर्थिस्मिकुदर्शयस। यावकसलकुसर्वजगेसर्वषविकुवविकुकुसवः यजूतीतान
गतयसीषक्षिकाकुनकस्यजूर्थिस्मिकुदर्शयस। यावक्षिकविक्षिनकावृक्षिकाःक्षुनस्मिसर्विवसिपावगीताः। नवकजिनाविमूलवन्द्रमुखाना
हेतुकस्मिकुदर्शयसजूपिकल्पकाटिकुक्षिजूपिमायथगङ्गवालिककुक्षेप्यगुह्य। नवसकुकीर्तिकुपमाद्यगुह्यकुक्षकस्यजूर्थिस्मिकुदर्शय
स। स्मिकसन्दर्शनपविवर्तनामचतुर्दशः॥ ॥अथखलुभगवान्भैरवाधिसत्वमहासत्वकस्यीवलायामाहिः साकुयाहिर्गथाहिः प्रत्य
क्षाषक॥ चन्द्रप्रकाशषकुमारकुकः संकुत्यवृक्षमकुलायप्रीतिया। काषिस्वंवृक्षानविविसिस्ववर्णुप्रसंसनीयः सदकालिकुष्यति। कुहेव
वानाङ्गगृहस्मिन्पूर्वदृष्टेववृक्षानसकुप्रकाटियः। सर्वषवानजिनानजूक्षिकजूयस्वनः साकुसमाधिपृष्टिकः। सर्वकुवाशयसमाधि

समाधि

पूजा ॐ मीचनकावनवाधिवानिकीसर्वज्ञवासीस्थितिकाधवकः सवज्ञवासीस्थदवज्रवानी। सपश्चिमकालिमहाकयानकत्वमवसाकीजिज्ञि
तामसमाजिहिहिचशुद्धसदवज्रवर्यवैयानिकमहुसमाधिकाहिहि। समाधिमयकुरुंदप्रशीकंएकनमार्गेनसवाधिवप्यमकपरिगृहीता
वहुवृद्धकाटिहिः पूजीवनीकाहिहिनायकानी। ज्ञानस्थिहिवाजुहुयाकनाति वन्द्रप्रकाशयावत्रिकंविमिष्टः नवपस्वकाशकवकनायान
वज्रवर्यस्यनकाविकस्य। हकयथआलकानिपश्चप्रकानमीवृद्धसहस्रकाटियेः। हइकवयाकिकागीवालिकाजुनागमायस्थियपूजकाहिहिद
वानानागनजुसाहिकाटियोयज्ञानवाकोटिसहस्रसकहिः। उीन्सक्षमयकियपश्चकालपूजास्यकुर्वेद्विपदाकमानी। सपूजकृत्वाहिपदानमकमो
समुदानियाज्ञानमिमान्त्रिकुलनी। सपश्चिमवाकुयिलाकनाथाविमलप्रकानामहिनाकविष्यति। ॐ दैवकैष्याकनकौकृत्वाप्रीतिस्पूजाभि

कुमावकुलः। वन्द्रप्रकाउगैतुसफकालानूपानूपानमिनकुस्थिहिवाः। अकाहिनाउकुमधर्मदशकाविमूक्तिज्ञानाधिपतीवलस्थिताः। सूनिश्चिनउकुमि
ज्ञानिनिष्ठसः। अनाहिताप्रिपनप्रवादिहिः। विवर्जितासर्गीविमूक्तिस्यर्सिकाविहीविर्वन्धुकवनसकुमिप्रपैवसर्वसकलानहाकिकुसंगज्ञानत्रि
कवाहिवर्कः। सर्वप्रपश्चैहिनापलिकादृष्टिप्रपवशः। सकलाः प्राहीक्षः। सुकाविनामार्गुनिकतुनाहिअनाहिताअविवृद्धकविताः। निकतुकेक्ष
तुकिनाहितुल्यंगाद्याश्चगत्वश्चप्रदीपसर्वकुलकावन्दनसविष्ठिनाकवप्रवनप्रहीक्षकवसर्विनाहिः। स्वकावधर्मोधमहावज्ञानसअनाहिलयो
गिवसंप्रकाशसाहिंकनवाकाष्टकमोथिनाहिकायकविपयासस्थिताअविद्धसः। निक्षनसदैमयिलक्षमयधर्मविक्षनैसूत्रनदक्षिणप्रहीक्षसर्वा
विनियाकइर्गतिकाकनमहाहिकविष्यनायकः। मूधर्मस्थिप्राणिप्रतिष्ठापयित्वासवर्वुवर्वुकविवैप्रकाशवैअभिषिक्तिकाक्षयनवसैकस्तैसद

वकैलाकल्पत्वसाक्षिणम्॥ ॥इति श्रीकनकपनिवर्णनामपञ्चदशमः॥ ॥तत्र भगवान् पुनरपि चन्द्रप्रदीपकुमारभूतमामन्त्र्यमस्म॥
तस्माद्भिक्षुकुमारबाधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वानां सर्वभवदुःखेभ्यो मोचयितुकामेनार्थवानुरुवे समाधिप्रतिलाभसुखेसत्त्वानां प्रतिष्ठापयितुकाम
नायै सर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चितः समाधिराजो मनसा मनस्यतुकुर्तो मनस्यः श्रवणयितव्यो वाचयितव्यो पर्यवापयितव्यो प्रवर्तयितव्यः दर्शयितव्य
ः उपदर्शयितव्यः साक्षात्कर्तव्यः श्रवणभावनयाभावयितव्यो बहुलीकर्तव्यः परेभ्यश्च विस्तरेण संप्रकाशयितव्यः॥ तत्कस्य हेतोः सर्वापायानिष्क्रामक
भिक्षुकुमारार्थे सर्वधर्मभावस्वभावसमताविपञ्चितः समाधिराजः सर्वव्याधिप्रमोचकश्चयद्यत्र कुमारबाधिसत्त्वेन महासत्त्वेनार्थे सर्वधर्मस्वभावस
मताविपञ्चितः समाधिराजः श्रुतो भवेत् कुतो भाषितश्च भवेदार्थे कुमारबाधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वेभ्यो सर्वभवदुःखेभ्यो मोचयित्वा अर्थवान्

रुवे समाधिप्रतिलाभसुखे सत्त्वान् प्रतिष्ठापयति। किं पुनश्चैतत् समाधिप्रतिलभ्य भिक्षवः अनुरूपं सम्यक् व्याधिमतिं संवृद्धं। अथ खलु भगवान्
स्मौ बलायाश्चन्द्रप्रभस्य कुमारभूतस्य एतमेवार्थं मुद्गलयन्नाथ भिगीतनं मैत्रेयं पूर्वयोगकथानिर्देशं संप्रकाशयन्निस्म। स्मरामि पूर्वं च नमाशु चाविकां
सिंहध्वजस्य सुगतस्य शासने। ऋषिभिक्षुविदधर्मलोकानामनसाचिन्त्यब्रह्मदत्तः। ऋद्धवस्मी मतिराजपुत्रा आबाधिकाबाढगिलानदुःखिनः। म
हत्यु सा आचरिऋषिर्यो ब्रह्मदत्तो धर्मलोकः। पश्चेमं मावेद्य सकाशे नूनकाव्याधिश्चिकित्सकिउद्यक्रामानसाः। व्याधिन्नसङ्गाः किमाचिकित्सितुं
सर्वमसह्यमयस्मि दुःखिताः। श्रुत्वा चलौलान्यु समयहिक्षुः गिलाने पृच्छमसमृद्धिकागतः। कृपाङ्गनत्वामसब्रह्मदत्तो मैत्रेयसमाधिम्बहुगुणदस
यी। तस्मात्समाधिमुत्पाद्य उत्पन्नप्रतिभूविया निवासिया। स्वभावधर्मोपप्रज्ञानमानाउत्पन्नसिद्धा। धीनकुलस्मिकालदीपकनः साचनमाशुवा

समाधि

लिकीऽऽहृषिहिकृविद्रधर्मकाणकः। ऽऽहवः। ऽऽमीमनिवाऽऽपूजासमाधिस्थानवऽऽव्याधिमाविनः। कस्मात्कुमारात्कुऽऽपश्चकालऽऽनुस्मरकाऽऽ
मयानिहाधि। सहसिवालानऽऽकुऽऽवाऽऽधाऽऽनकुवावेकुऽऽमसमाधिं। ऽऽव्यक्तिहिकृवऽऽपश्चकालल्थाऽऽश्चइऽऽश्चऽऽसंयताश्चपापछव्याधिनपे
ऽऽवीवऽऽप्रतिक्रिपिष्यक्तिऽऽमसमाधिन्। ऽऽर्ष्यालूकाउऽऽकप्राकदद्रियाः। कूलऽऽवाव्याधिनल्यऽऽकामाः। प्रायानिकप्रस्रविनिस्यसंक्रिताः। प्रतिक्रि
पिष्यक्तिऽऽमसमाधिम्। ऽऽस्मांचपादाऽऽकथविद्यमोऽऽहाऽऽर्यंचलाऽऽर्यंचसदाप्रयुक्ताः। पनस्यनैकश्चिनहिष्यमानाऽऽमसूवर्यापथेऽऽन्यूऽऽव्यक्ति।
ऽऽयुक्तयागमनिमिहाक्तिलऽऽऽऽः। पनकमाविषूवनिस्यव्याधिकाः। नूपणमकाप्रथिताऽऽवक्तिहिऽऽनिग्रमानिगमाश्चनाऽऽः। ऽऽवाऽऽयपयस्मिसदा।
प्रयुक्ताः। नाऽऽयचगीऽऽवऽऽः। थैवचादिनऽऽक्रयविक्रयवान्सदाऽऽहिउन्मकाः। यानपिवाव्याधिनऽऽलक्ताः। लऽऽवानूपिष्यक्तिऽऽयुक्तयागमः। सीलेऽऽ

७७

थैर्यापथश्चनयिवामयादहिन्दिवगृहीहिमाऽऽकलिनवृलाविऽऽथप्रतिष्ठिताः। यकर्मवृऽऽहिसदाविवर्ज्जिताः। कुलमानूऽऽकुटवमऽऽप्र
युक्ताः। नऽऽकर्मऽऽकृत्वानकिलिष्टपापकानपोयपायस्यक्तिनिहीनकर्माः। प्रहृनचिऽऽमधिहमसंखेगृहाश्चऽऽलाश्चविहायप्रव्रऽऽीलप्रवऽऽि
लप्रवऽऽिलाऽऽः। ऽऽहवृऽऽसामनेः। पापाधिकर्माधिसमोचवृऽऽि। धमवधान्यचऽऽसानसंऽऽिनान्वनूश्चगमवः। सकृदानिसऽऽयी। ऽऽिमथेऽऽहीऽऽ
मकसश्चविनामिऽऽोयपर्यप्रतिपलिनाऽऽि। मयाचपूर्वंचविवासूऽऽइऽऽनैकल्यसऽऽमेबोऽऽिऽऽयंचमसाऽऽकसमाधिंनविऽऽायऽऽकघऽऽकृत्वाऽऽ
ददास्यूऽऽव्यक्ति। विनैनूषावादिऽऽवऽऽकचाविऽऽाऽऽऽपायनिस्काः। सदलाऽऽकामाऽऽवऽऽकचाविऽऽान्वऽऽंगृहीत्वाऽऽइऽऽीलवऽऽकुऽऽिनऽऽप्रमधर्मः। ऽऽऽऽ
यस्यस्यक्तिचऽऽपनस्यनैऽऽयुक्तिऽऽिलाऽऽहगवऽऽमाऽऽः। ऽऽवऽऽकुऽऽाऽऽिवऽऽऽऽऽमऽऽयऽऽकाऽऽगमिष्यक्ति। ऽऽपायऽऽमीसऽऽसऽऽप्रऽऽपूऽऽऽऽकाऽऽकाऽऽ

समाधि

कीवलमयषूमदाहविष्यति। अमावस्यकलहस्मिउन्मकाश्च पक्षकाहिक्षिऊहिच्चकाकीवकृहिवाचार्धयवाधिसत्वाः सद्यापिवेषीवुजिद
सदस। अहङ्कारमदनमदनमस्काः। विपन्नसीलानकृताक्षिवाधिमानमगुरुनापिकदाविहृष्टमध्यमाः पायस्यविशुद्धनाक्षि। ॐ भषूधर्मषूवाक्षि
काक्षिप्रमिलप्यनवाधिक्षिपिहुधर्मान। कीनाश्चस्काश्चगृहस्यऊक्षिकप्रवजीगमहनाहवक्षि। विसषकामाविलयवऊऊक्षिहिपिवयोनेप
नृषाकमानी। निहीनप्रज्ञगुणविहीनाक्षवन्धुक्षिदाषसदऊगुवाने। यस्यिवकमकृवनामप्रसन्नाः कस्यिवकपाषसकाम्वदक्षि। अजीवकायवऊप्र
पूर्णिवाअनर्थिकासर्वसुवुद्धवाधय। कंसात्मदृष्टीयक्षिहिवाल्मडकस्तुरुष्यक्षिशुक्षिवहस्यमान। विवादुकृत्वानकअन्यमन्यंव्यापादयाप्रा
खिलऊनिवा। अन्याकृदत्वाचपनस्यवनालप्यक्षिप्रामाद्यकविल्वपाया। यःशीलवक्षागुणवन्तुरुष्यगीमैत्रीविहानीसदकाक्षिकाविदः स

सवृकामार्दवसूनकश्च। पविशुकामाहव्यक्षिकस्मिन्काल। यानरूपनाहव्यक्षिदुष्टविलः सदावृक्षनोदनिहीनकर्मा। अधर्मवानीकहु
नकश्चसपूजिकाहव्यक्षिकस्मिकाल। आवाचयामिप्रकिवदयामिवाक्षवकुमारानामसुद्धगाक्षमि। ॐ मोस्मविलासुगतानुमासनीभि
ऊस्मुविस्वशुरुवसिकषीकमीवुनागमकथकीवदयाक्षकीवुमाहाः सदमानमेकाः ऊदानकुकायाश्च ऊदाकवावाऊदाकविश्वऊपायनि
स्नाः। अकुवकाव्यस्यगुणानवर्णुनवागुणीकिकुः समावेवयया। नघाधमाकुलाचवाधिलप्यकप्रकिपक्षिसामानवाधिइर्लक्षा॥ ॥
ॐ किसमाधिनाऊपूर्वयागपविवर्णनामषादशमः॥ ॥अस्मिन्खलुपनःपूर्वयागकथापर्यवसानवर्तमान। अथखलुमेगु
यःवाधिसत्वामहासत्वस्कथानिषर्णुनवकगवकंमनसागाथयापृच्छतिस्म। यानिकथागतपर्वतनाऊऊकूटसदवृक्षनिवासम

समाधिः

उच्चगन्धर्वकुलाकुलद्वीपापूजकनामिः विक्रियतुल्यः अथखलु भगवान् मेरुयस्य वाधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धानुभावेन वचनः परिविचर्क
माह्लायमेरुर्यं वाधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मनसा गमथ यापुषयक्षिस्मे गृद्धकूटे पर्वते राजगृहे नगरे भिक्षुवृन्दः कतचरः
घ्रिअर्थं महाकाशवर्जगस्य अनुकूलवृद्धिप्रः अथखलु मेरुया वाधिसत्त्वा महासत्त्वा भगवतो गमथ यामनसा नृपुषिकाले भगवत्कमनसा व
न्दित्वा भगवत्कमनसे वनिप्रदक्षिणीकृत्य कतः पर्षमण्डलोप्रक्रम्य यनानकवृक्षनिवासा गृध्रकूटः पर्वते राजोपनवमहाचैत्यकनापसे
क्राकापसंक्रम्य कतकृत्यमव गृध्रकूटपर्वते राजे समे विपूले विस्तीर्णे प्रगतकृत्यखीणुकरवाणुकपाषाणसर्कराकं ०ल्लेसर्वसमामकर्कसफ
वत्त्वमयं मध्यनिष्ठनूसा वृचिवस्तुनीलवत्त्वमयरत्नलन्दिव्यवाचिस्य मनोपम्यं सर्वालंकारवत्त्वविरूषितमसंख्यानेकवत्त्वयूरुप्रतिमः

तिकं दिव्यतुषितः कायिकवस्त्रप्रतिमण्डितापश्चात्वैविचित्रधूपघटिकानिर्धूपितः माल्यादामालेकृतत्वानापुष्पानिस्तिकीर्णे दिव्यामरवाद्य
निर्नादितनिर्घोषसमृद्धितच्छत्रध्वजपताकाकुलाकीर्णे वितानविततं मण्डलमात्रमध्यचमण्डलमात्रस्य सफवत्त्वमयं दिव्यं सिंहासनमभि
निर्मितमस्मि। अतरूपवस्त्रकीर्णमुद्रकाविविधिकसंख्यं दिव्यतुषितकायिकप्रावारप्रत्यास्तीर्णमुपविगर्ह्यालकमूरुयानूलाहितापधनकार
सायामविक्रावाक्षितरदवमनुष्यानिकाकंजम्बूनदमयश्चनमहार्यपादपीठमकाकालपविनद्धं दिव्यइष्यवत्त्ववस्त्रसंछादितं सिंहासनापविबद्धं अदि
व्यवत्त्वघण्टमालानिश्चितमनोज्ञमधुरनिर्घोषं समकादिगमहावत्त्वावरासप्राकं विमलवैडूर्यमणिवत्त्वावरासप्राकं विमलवैडूर्यमहामणिव
त्त्वदण्डमहावत्त्वकुलमणिनिर्मितमस्मि॥ यदुतभगवतः परिहागमयः अथखलु मेरुया वाधिसत्त्वा महासत्त्वा गृध्रकूटे पर्वते राजे सर्वसमामकर्कस

नकविचित्रवस्त्रकुशलैकानमचिन्त्यनप्रतिमहिनिर्मायमकुरुमवपूनवचन्द्रप्रकुमारकुलस्यनिवसनेप्रतिष्ठाकुरुप्रविस्यवरुगवन्तम
नसाधिवस्यमनस्येववरुगवन्तंप्रदक्षिणीकृत्यस्वकआसननिषण्णेकुरु। कुरुदमूल्यम। निर्मितपर्वतुदिव्यविसालोवस्त्रमिलाकुशाकुरु
वस्य। दिव्यविचित्रमनामयमातुवस्त्रसिंहासनमध्यनिविष्टं। छत्रंचदिव्यमेनाकुसूर्यावर्दिग्मणिवस्त्रवरासविसालेशुद्धवैदूर्यमनावमद
ण्डनिर्मितिकुरुजिनाकिनपूर्ण। निर्मितियानिचेमेरुकुवीरापर्वतुवस्त्रमयंसुविचित्र। आसनवस्त्रवरुपप्रमार्गकुरुमवचवस्त्रप्रविष्टुरुदि
। अथखलुरुगवीस्तामहतीसागरोपमीपर्षदाध्वमीकथयामन्दर्शसमुरुर्शसंप्रहर्ष्यसमादाय्यउत्थयामस्तुकामरुहस्यपवचवदुर्ल्लभ्याराजे
गृहकुनगवान्निष्क्रम्यतयोरुद्यानशिवयनगृद्धकूटेपर्वतराजकुनापसंक्रामउपसंक्रम्यवयनवमेरुयाशिनिर्मितामगुलमातकुनापसंक्रा

मइपसंक्रम्यमेरुयाशिनिर्मितमहतिवस्त्रसिंहासनन्यषीदतिकुसंघपरिवृतावाधिसत्वसंघपूरस्कृतासदवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्न
रमहारगमनुष्यामनुष्यनमस्कृतःसागरोपमायीपर्षदिधर्मन्दसयामास। अथखलुचन्द्रप्रभःकुमारभूतःसुसीलाप्राधिकोटिनियुतसह
सहस्रैःसार्द्धंसर्वदिवभूतेवन्यलोकधात्वागतैश्चसर्वकुलैश्चवाधिसत्वमहासत्वनियुतैःसार्द्धंपुष्पधूपगन्धमाल्यविलपनेगृहीत्वाकुरुयोतमस
हस्रैःवाद्यमानैश्छत्रध्वजघण्टापताकाभिरलंकृताभिःमहामाल्याभिनिर्हारमादायभगवतःपूजाकर्मणाराजगृहीमहानगराच्छिवद्वारमतानि
ष्क्रम्यतयनगृद्धकूटेपर्वतराजायनवभगवान्नापजगामापन्नचभगवतःपादौशिरसाभिवन्द्यभगवन्तंत्रिःप्रदक्षिणीकृत्यतैःपुष्पधूप
गन्धमाल्यविलपनचूर्णुचीवरछत्रध्वजघण्टापताकाभिरलंकृत्यतावच्चैश्चप्रवाद्यमानैर्महतीपूजाकुरुवाएकान्तन्यषीदन्। सगौरवःसप्रतीसः

समाधिः

धर्मपरिपृच्छयेकांतनिषण्णश्चंद्रप्रभः कुमारो दक्षिणं जानुमंडलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य यत्र भगवांस्तेनाञ्जलिं प्रणम्य भगवंतमेतदवोचत् पृच्छेयमहं भगवंतमेतमर्थं सम्यक्संबुद्धं कश्चिदवप्रदेशस्तत्र भगवान्नवकाशं कुर्यात् पृष्टः प्रश्नव्याकरणाय एवमुक्ते भगवान् चंद्रप्रभं कुमारमेतदवोचत् पृच्छ त्वं कुमार यथागतमर्थं सम्यक्संबुद्धो यद्यवकाशं प्रतिजानीते यत्कृत्यं कृतं कुमार यथागतेनावकाशः एवमुक्ते चंद्रप्रभः कुमारो भगवंतं कृपावकाशो भगवन्मम एतदवोचत् कतिभिर्भगवन्धर्मैः समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वधर्मस्वभावसमाधिप्रतिलाभं प्रतिलभते एवमुक्ते भगवांश्चंद्रप्रभं कुमारमेतदवोचत् चतुर्भिः कुमार धर्मैः समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वधर्मस्वभावसमाधिप्रतिलाभं प्रतिलभते कतमैश्चतुर्भिः॥ इह कुमार बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सूत्रान्तवादी सूत्रसंवासः दानादानरतिः

८१

मनुष्याणां सपत्नेषु कृष्णापत्रिकाषिकावाङ्मुखो वागतानां च वचनपथमनुसरत्यपि वासनाकामीयः कर्मदर्शनरतमानो धर्मकामः॥ अनेन कुमार प्रथमेन धर्मेण समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वधर्मसमाधिं प्रतिलभते पुनरपरेण कुमार बोधिसत्त्वो महासत्त्वः शीलवान् भवति परिशुद्धशीलः अखण्डशीलः असंवलशीलः अस्फुटशीलः अकल्माषशीलः अकर्कशशीलः निश्रितशीलः परामर्शशीलः अनुपलंभशीलः आर्यप्रशस्तशीलः विज्ञप्रशस्तशीलः अनेन कुमार द्वितीयेन धर्मेण समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वधर्मसमाधिं प्रतिलभते पुनरपरेण कुमार बोधिसत्त्वो महासत्त्वः श्रुतकः उत्तरचित्तो भवति सतुस्त्रिकानि विर्णुचिकाः अनर्थिकानि तानि अनयवर्णितानि वक्तः सर्वेण श्रुतकः उद्विग्नमानसः अन्यतरेण श्रुतकानुदः खिन्नसत्त्वो मा वचयिष्यामीति यावत् समतागच्छत्यनुकूलायां सम्यक्संबोधौ अनेन कुमा

वहुनीयनधर्मधसमन्वागताधिसत्त्वामहासत्त्वꣳमेसमाधिंप्रतिलभतेपुनरपरंकुमारवाधिसत्त्वामहासत्त्वःप्रार्थोभवतिइहफलवानिध
र्मपर्यायोवहुश्रुतोभवतिविसारदोधर्मकामश्चभवतिधर्मगुरुकःनलोभसत्कारःलाभगुरुकःनह्लभगुरुकःयथाश्रुताश्चधर्माध्यथा
पर्यवापाप्तयश्चविस्तरेणपरेभ्यःप्रकाशयतिहितवस्तुपूर्वंमेमनसिकृतंह्लभलाभकामतयाअपिनुखलुःकिमितिमसत्त्वाꣳमीधर्म
श्रुत्वाअविनिवर्तनीयाभवेयंनतुलायाःसम्यक्संबोधेरिति।अनेनकुमारचतुर्थेनधर्मधसमन्वागताधिसत्त्वामहासत्त्वꣳमेसमाधि
प्रतिलभतेप्रतिःकुमारचतुर्भिर्धर्मैःसमन्वागताधिसत्त्वामहासत्त्वꣳमेसर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चितःसमाधिंप्रतिलभतेकिंचि
त्तानुलोमीसम्यक्संबोधिमभिसंबुध्यतेतदेतदपिकुमारपर्यायेणैवादितएवयथायंसमाधिःवहुबुद्धदर्शितावहुबुद्धवर्णितवहुबु

द्धसंप्रकाशितावहुबुद्धप्रतिष्ठितःवहुनीचबुद्धानीहगवतामन्तिकात्सयाप्रवृत्तिर्वायंकुमारःसर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चितःसमा
धिविस्तरेणशृणुतेजृहीतःपृष्टाधारितावाचितःप्रवर्तितःअवतारितावहुलीकृतःपरस्यचविस्तरेणसंप्रकाशितःअ
थखल्वहंगवानिमंभवंवहुबुद्धनिर्हारसमाधिमुखेपूर्वयोगकथानिर्देशेहयस्यामाज्ञयाअस्यांवलायांचन्द्रप्रभस्यकुमारभूतस्यविस्त
रेणसंप्रकाशयतिस्मसमासिकल्पंजुहुविषयंप्रमयंयदाजिनाज्ञामिस्वयंगीयाभवः।स्वयंगीयाभवस्यकथंगतस्यवर्षशतायुषिजृ
ष्टिजायुषःकस्यान्यवृद्धापूर्विमनसाभीक्ष्णंश्वानामनसाभीमूलभवः।क्षणेस्वनस्यद्विपदाकुमस्यवर्षसहस्रावशीवजायुःक्षणस्वनस्यापि
पवरवृद्धाकजश्वानामजिनाजृहषीःकजश्वनस्यद्विपदाकुमस्यषट्सप्तकोवर्षसहस्रजायुःकजस्वनस्यापवरकनवृद्धमहीस्वानामः

समाधि

जिनाऽऽऽ

नमस्तः ब्रह्माथलाब्रह्मावमस्तुब्रह्मसुब्रह्मदेवस्तथब्रह्मघोषः ब्रह्मस्वनब्रह्मनवद्रनगब्रह्मस्वनीः स्वनब्रह्मदेवः कजावलिस्कनवनि
ः सुकजाः कजस्वनाकजसमुगनश्वकजाविहुकजविनिश्चिकश्वकजस्वनेन्द्रसविघुष्टकजाः हीक्षाहुलाहीक्षमनिसहीक्षाहीक्षानेनाहीक्ष
समुकजश्च हीक्षाचिहीक्षाकुकहीक्षघोषाः एकजिनालाकविनायकाहुः गीहीनघोषः सिविवाघोश्वविशुद्धघोषस्वनुशुद्धघोषः अ
नकघोषः सुविमुक्तघोषामानबलामानविशासनश्च सुनगशुद्धाननुनगशुद्धाविशुद्धनगअनकनगः समकमगश्चविशुद्धनगानगानिहुग
नसुनिनिदिनश्च दाक्षाकुवादाकसुदाकविकः सुदाकसाकद्रियसाकमानसः साक्षाकुवः साकसिवीप्रसाकः सीगीयपावेगतुसाकिसुवः
कः स्थिताकवः साकसुदाकविकः सुदाकसाकद्रियसाकमानसः साक्षाकुवः साकसिवीप्रसाकः साकीयपावेगतुसाकिसुवकः स्थिता

कवः साकसुदाकविकः सुदाकसाकद्रियसाकमानसः साक्षाकुवः साकसिवीप्रसाकः साकीयपावेगतुसाकिसुवकः स्थिताकवः साकसुदाक
विः सुदाकसाकद्रियसाकमानसः साक्षाकुवः साकप्रियाहलकः साकप्रसाकश्वसाकिसुवः गणेन्द्रगणसुरगणेश्वरश्चगणाहिहु
गणिवरशुद्धलुनी महागणेन्द्रश्चगणेन्द्रसुरासुरापुनागणिवरविप्रमावकः धर्मेध्वजश्चकथधर्मकतुः धर्मोकुनाधर्मस्वभावउ
कुकः धर्मधलश्चैवसुधर्मसुवः स्वभावधर्मोकुविनिश्चिकश्च स्वभावधर्माविनिश्चिकस्यसुशीनिकाघः सहनामधेयाः द्वितीयकल्प
स्मिउपपन्ननापकाः एकमयापूर्वकिंवाधिकावस्थाः स्वभावधर्मोकुवनिश्चिकस्ययानामधेयंसुशुभकिनसाशुल्वावधानिविघुष्टना
मसंहिप्रमकलकसमाधिः अथखलुभगवानुहयस्योमाणयाङ्गमैवकुवृद्धनिर्हवसमाधिमूर्वेपूर्वयागपविवर्कचन्द्रप्रकस्यकुमावहुः

समाधि

स्वगाथाकिंगीकनविक्रवधसंप्रकासयमिस्मा।ककषवृद्धानपवदअन्यासुविक्रियअपविमितस्मिकल्पअसुरुषिवृद्धानवदवपूजितःसना
मधेयननवद्रघाषःनवद्रघाषस्यनथागमस्यषघ्रुफमिवर्षसहस्रआयुअत्रयश्चकाटिसतसावकानीयःसन्निपातःप्रथमाअसुरुषिषि
तकिंकुतेविद्यक्लिद्रियाणीमहानुभावानमहर्द्धिकानांकुलधसवाधाकिमदहधाविधीसंघंकदाअसिप्रकाकवस्यःअसीमिकाटिनियुतास
हस्राःयावाधिसवानवाधःअसुरुषिःगहीववृद्धीनविसावदानानमहानुभावानमहर्द्धिकाःअरिंकुप्राकाःप्रमिलानवकागमिर्गताःसर्विनः
सुन्यतायांसंज्ञीयगच्छकिचरुतकाटियोनगाकवीयाकिकगंगवालिकाःपृच्छित्वप्रस्तुतिपदानुमुक्तमीमुनकिनसेवक्रिनस्यअन्तिकंसुताक
निर्द्धवनिवृक्तिकाविदाअलोकस्वाविवरकिमदिनीःसत्वानअर्थायवचनकिवानिकीमहानुभावाःसुगतस्यपुत्राःनकामहंताःप्रकवाविधि

८३

पंदवापिदषास्यहसकनकिःअनर्थिकाहवगषअनिश्रिकासमाहिताध्यानविहारगोचराःविनिश्चितार्थाश्चविसावदाश्चनिवासगम्भीरःसद
वृद्धाचविनःअनाहुयवाक्याप्रतिहानवकानिवृक्तिनिर्दसपदार्थकाविदाःसर्वतसंदर्शकवृद्धपुत्राःपरिगृहीताकुशलनकर्मणाःअने
कल्याश्चर्यायुक्तताःस्फुटाप्रसन्नाःसदनायकहिःविमाहतत्वार्थपदानदसकाअसंक्लिष्टाःसुविसुद्धशीलाःअनापलिप्ताःपद्मेव
वारिणाविमुक्तैधातुकताःप्रमलाःअनापरिपाहुविलाकधर्मैःविशुद्धकायाःपरिशुद्धधर्माःअल्पकुसंतुष्टमहानुभावाःअगृद्धक
वृद्धगुणप्रतिष्ठिताःसर्वषसत्वानगतिःपरायणानघाषमाताःप्रतिपत्तिसाराःयतस्थिताकंचपरवृदसयःसर्वहिवृद्धहिपरिगृही
ताःवैस्वासिकाकासधराजिनानाकसर्विक्लेधातुकिमस्तमानसाःप्रसादविलाःसदवध्यगोचराअधिष्ठितालोकविनायकहिःकाषाकि

समाधि

सुज्ञानसमुत्पादियायैवेवतायकिंनवृद्धवर्द्धिनः। विवर्द्धिनामर्वपदहिलाकिकेःस्याधिमुक्ताःपरमार्थदसकाः। अनन्तबलागुणसागरा
पमाःवहुश्रुताःवर्द्धिनप्रह्लवकः। सनत्कुमारावहुकल्पकोटीसुविष्टिकःप्रकल्पेपवर्द्धुःअस्यकल्पनिकीर्त्तिनैरवयथासमृद्धा
इदविन्दुनकः। तस्मिंश्चकालसनेनद्रघाषादसनिमीमाकसमाधिइईसनः महाजिसोहमियलोकधातुदेवहिनागेहिस्तुतःऋषिनस्याः
मीसाकसमाधिरायनः। प्रकंपिनामदिनिमद्विकारैःदवामनुष्यायथगंगवालिकाइविवर्द्धिकायस्थिनवृद्धस्तान। नजाभिवाजामनुजानः
श्वरैःसिविवलानामसमानुभावः। पूजाधनस्यासनपवरुआसेऽजितुपप्रासादिकदर्शनीयाः। अमीमिकाभिसहस्त्रियाभीऽजकः पूर्वस्कन
स्यऋषिवाह्नः। चतुर्दशकोटिसहस्रपूर्णुषाधीनवानस्यऋषिरुत्यनः। सकार्त्तिकायाकदपूर्णुमास्यामहागिकीघोषधर्मादिदिवाऽऽसी

८३

निकोटीनियुतहिसार्द्धउपागपल्लाकगुरुस्यऋक्तिकः। वद्धिवपादोद्विपदाकमस्यमादिवाजापूवराजिनस्यऽऽध्यासयैनस्यविदिवाह्नः
समाधिद्विपदन्दुदसयीः। सपार्थिवशुक्लसमाधिमकैउत्सुकाजैयथखटपिशुपविस्त्रजिवाप्रियह्लानिवान्धवीः। सप्रव्रजानस्यजिनस्यऋक्ति
कासनाशपाश्चासनप्रव्रजिसुसन्नः। पूर्वेचैवधानवाः। अन्यचनगपृथह्लानिवान्धवाः। षस्यकनिनियुतसतसहस्रकोघः। सप्रव्रजिवहसयु
तदानैस्थपत्वआहनिर्हारहमिः। अधिष्ठितश्चक्रमिऋस्वर्षीसचक्रभवस्थितुकालकाषीनः। सकालकृत्वानदवाजकुरुवासमाधिविक्रीस
समाहितः। सदाःकर्मवसावाजकुलउपपन्नाऽऽपपाइकोगर्भमलेवलिकाहदवलानामपिनास्यऋषिमहामतीनामऽऽनुजिआसीनः। सऽऽनमा
ज्ञाःवचीकुमारालाकविनः। सानिस्थनिलाकनाथाः। याहायनःधर्मविवागहगाहाधिस्वधर्मद्विपदानमूलमाः। सत्वानऽऽर्थेप्रकवामिनायकाऽ

समाधि

आपि हि सकलिलाकनाथः जानाति भ्रामयलाकनाथः यनाममात्राकसमाधिदर्शितः अप्रत्ययाअपगतप्रत्ययावयाअकुनिर्दसहवर्मनीनाः या
सर्वधर्माः स्वभावमुद्रायः सूत्रकाठीनियुक्तानआगतः यद्वाधिसत्वाधनत्रिवृत्तैः कश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिम्। कायस्यशुद्धिरथवाकशु
द्धीचित्तस्यसूक्ष्मिलथदृष्टिशुद्धिः आर्यवंशनीसमतिक्रमयः कश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिम्। अविप्रलापसः स्थलधर्मदर्शनैअर्थागिकामार्गी
वनस्यभावनाः तथागतैः संगमुक्तीकृप्रस्थानसत्यप्रवसमदधर्मस्थानैः स्कन्धः परिस्थसमतावधकुनीअपकर्षणायकनानसर्वसः अनुः
स्वादसाक्षात्क्रियायावनाः कश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिम्। प्रतिसंविदसान्यवनावस्थानैसर्वाकुनाभावप्रकृदस्थान। वस्तुनिवेसः समति
क्रमायः कश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिन्। घोषः परिस्थथ ग्रामाग्रलाभः प्रतिश्रुतीसुगतस्यवर्णेआर्यागमीमार्दवनाचउक्तीकाकश्चिज्जिनारा

८८

घतिर्नसमाधिः नजातुकुर्यात्कुटीसमूनकः साखिल्यमाधर्यस्थितस्यूवश्चदृष्टाचसत्वाप्रथमालपानिकश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिन्। अनाल
स्यनागौनवनागुरूणामशुश्रूषणावन्दनप्रमदर्शनैउपपत्तिर्नतुष्टिनसलनावकश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिः आजीवशुद्धिरथवन्यवासाधुर्म
स्थानसमनवमीषः स्कन्धषुकौसल्यमथापिक्षनुषुकश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिः आयतनकौसल्यमतिस्थानकिलेषमुपकर्षणायाकहू
मिः पृथुसर्वसत्वाधमसाधुशब्दैः कश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिः समतिक्रमः सर्वरुवगतीनाजातिस्मृतिधर्मनिष्कीकृतावधर्मपविरुद्धगुण
सत्वावकश्चिज्जिनाराघतिर्नसमाधिः विमुक्तगमीसदभावनावतीआपपत्तिकौसल्यतनिः हृतास्थितः यतस्थितोअनुसयतीजहातिकश्चिज्जि
नाराघतिर्नसमाधिः तीक्ष्णस्थानस्यवरागमायतोजवालियासिलसमाजकपियः अविवर्तिनालस्थधक्षवतीमूर्वकश्चिज्जिनाराघतिर्नसमा

समाधि

धिरसङ्गानुनधर्मोद्यमदागवयनापायानधर्मोद्यमदाविवर्जना। सङ्गमपङ्कस्यमदाप्रवानृयाकश्चिज्जिनाराधनिकैसमाधिः सर्वासूसिकासुग
तिहेतोविहेसमाधावस्थानगतिर्गताश्च। सत्वानत्वाञ्जसनस्थानत्वादकादसनिधर्मेवनवृद्धवाधौ। विसयस्थानउपयक्तिस्थानेअनकस्थानेसु
समापकस्थानेसर्वगतीनीप्रविसेधिस्थानेकश्चिज्जिनाराधनिकैसमाधिः गृहोवासमुत्सृज्यप्रव्रज्यविरुद्धेक्षुकअनहिनेहिअनुग्रहः विरु
स्यमेप्रगुहमेप्रहर्षद्धादसनिधर्मद्विपदानमूलमः धर्मपूवाञ्जनाहिनिवसनायिनः पविग्रहाधर्मवनसदावकर्मविपाकवहदाधिमुक्ति
दशनिधर्मद्विपदानमूलमः विनयस्यकौसल्यविपाकस्थानेकलहद्विपादानमत्थेप्रसाक्तिः अविग्रहेवाप्यविपादहमिनदसनिधर्मद्विप
दानमूलमः क्षान्तीसमापानेसङ्गाधस्थानेविनिश्चयधर्मिसदावकौसल्यप्रदप्रहदपूवस्थानदर्शनेदसनिधर्मेकनूक्षनिवा। पूर्वाङ्गस्थानेअपवा

८८

नस्थानक्रियस्थसमकासगतानसासनः पविच्छदुक्तः सर्विमधुलस्यएवजिनादसयिधर्मस्वामी। विरुद्धवस्थानमकाग्रकावकायवस्थानपथ
र्यहमिः अर्यापथस्यासदकालिनकृत्यादसनिधर्मपूवशुक्लमूनिः हिनिश्चउक्तप्रासादिकश्चयुक्तागिनेराधनिलाकस्थानोप्रवृद्धिधर्मप्रकृतिः
श्चप्राणिनादसनिधर्मश्चवनवाधिमर्ग्यः अनुग्रहेवाहिविमलजीवविकस्यवाञ्जकुसलताहगुप्तनाः धूमस्यनुत्सर्गनपिशुवर्यादसनिधर्मद्वि
पदानमूलमः हिनिश्चउक्तप्यसदासमाचवनगुवनजीवादनप्रकस्थानः मानस्यवानिग्रहआदिनेवैवजिनादसयिधर्मस्वामी। विरुः समुः
स्थानगविरुकल्यताक्लानप्रजीवधनथनुवाधेः अस्थानपङ्कस्यसदाविवर्जनादसनिधर्मनेवनवृद्धवाधिमः विरुप्रवसंवनृगस्यस्थानत्रि
कावस्थानविनिश्चतार्थ। सर्वधनर्थानसदाविवर्जनाएवजिनादसयिधर्मस्वामी। सर्वगतासत्यनूषहिनिस्थविवर्जनाकापूवाहवैवजिन

समाधि

प्रसादं सदप्रमत्तत्वं वर्जितादमयिधर्मश्रेष्ठः सकलप्रकृतिव्याप्तानताः संसारदुःखानि सदा विवर्जनं। अलाभिलाभत्वं असंकुलत्वं भवे
जितादमयिधर्ममूलं। सत्कारलाभत्वं विस्मयत्वं असकृत्कृतश्चापि कृतदुःखमकृतः। कर्मापि वर्धन्न कदाचिसीनियं यदमनालाकहि
कस्य श्रीदसी। आज्ञासनीपमनसर्वसामहकमसंकृतः सर्वगृहीहिसार्द्धः। संसर्गतीप्रवजितेन कर्यादवजितादमयिधर्मस्वामी। बुद्धान
यागोचरिसम्प्रतिष्ठिता अगोचरं सर्वविवर्जयित्वा आचारसम्यक्त्वसदोकविकाः श्रीधर्मनीसगोमनदसिता। यवालधर्मासदतीविव
र्जयकुलदूषणं सर्वविवर्जयदाचक्रिकर्यी सदबुद्धसासनेन्द्रवजितादमयिधर्मस्वामी। अल्पश्चकार्यमधुरं सयुक्तं कल्याणतीमृदुत्व
वनीपेत्रघोषप्रत्यर्थिकानीसहधर्मनिग्रहाः श्रीजिनः श्रीदर्शनानुसासनी। पूर्वगमः कुसलवेत्रीषुनित्यउपायकीशल्यनिमिरुवर्जन॥

८२

सेल्लविवर्लकथवस्कुलकृतेः श्रीजिनः श्रीदसनानुसासनी। सुजातनिर्भयदसूकोसलीसत्वानिर्दसपदसूनिश्चयः। विमुक्तिक्लनस्यवसा
क्रिकाविताः श्रीजिनः श्रीदसनानुसासनी। एकोसतावाचमुदाहरयायथावदसीकुसलाविनिश्चयः। निष्कांक्षवाचासदाहरयाः श्रीहजिनः श्री
दसनानुसासनी। सत्याश्चधर्मः सदसविकथाः विसारदः सीलेवलप्रतिष्ठितः। समाधिस्थानसमानयाः श्रीजिनः श्रीदसनानुसास
नी। नक्लतलाहेपिकदाचिदसयचित्तस्यवापीकुहनाकुर्यात्। दृष्टीकृतासर्वविवर्जयश्च श्रीः श्रीदसनानुसासनी प्रतिहानुसुस्थवबध
नीयक्लानस्यवाताभूसनकपावाजुधिस्थानमकुप्रतिहानयुक्तिः श्रीजिनः श्रीदसनानुसासनी। नयस्यस्थानः समार्गहावनाप्रतिपाहि
साधावाइनयश्चहदकाअनुसासनीअनुचरित्वसासनः श्रीजिनः श्रीदसनानुसासनी। अनेलामिकीक्रान्तियंबुद्धवर्धितुकाक्रिस्तिताधाप्रवि

समाधि

वर्जयन्तः। सुस्नातवर्जयन्तिहि स्नातकुंयजिनकुंदृष्टौ आयुमाशनी। स्नातप्रतिष्ठामथयागहसीयागीस्ववाबाधयिप्रस्थिताना। नसवधसत्यवृषा
घनिर्त्यकुंयैजिनकुंदृसआनुसासनी। अयुयागीनसदाविवर्जनाकथागकुंर्ताषिनवहसी। अनुमादिनासर्विनपत्तिकुंहिकुंयैजिनकुंदृष्टौ आनुसा
सनी। वालैः प्रतिक्रिकमजानकहिअहषिवगपृथ्वसावकाधपविगृहीतासदवाधिसत्वेवियैजिनकुंदृष्टौ आनुसासनी। कथागकुंहिअनुवृद्ध
मर्गदवहिवापूजिकुसनकृतकश्चअनहिगुंहृहसहस्रकोटिहिः कश्चिज्जिनाराधनिर्गसमाधि। नागसहस्रहिसदानसस्कृतासुपर्थ्युयकुंहिवकि
न्नवहिव। यातोषिनावाधिवनाजिवहिकश्चिज्जिनाराधनिर्गसमाधिन्। पर्य्यपूयानिसमुपर्थ्युकुंहिधनश्चसहस्रप्रवनसुलभ। निवामिषैस्नानवि
किन्नउकुमाकश्चिज्जिनाराधनिर्गसमाधिन्। स्नानस्यकासः प्रतिस्नानमकुर्यसुगाकाटिनप्रवसुलभ। पानिस्नुगैधतुकहुस्नानकश्चिज्जिनारा

धनिर्गसमाधि। कालाअयैदसिकपानगमिनीनावापिचाउयगतानन्या। कीर्तियसावर्द्धिवहुमाला। युवामयसाकुसमाधिदसिकः। प्रसीस
न्नाचकथागतानीकुवस्त्रनवापूवकाः। गुणवाधिसत्वाननयश्चसुकुयायहीअयैमाकुसमाधिदसिकः। मेत्रीकुंयैपाषसमप्रकासिताउपक्षि
यैकानुसिकानहुमिः। अस्वासियैगयमहायसानीयवकुर्गनेवर्षसमाधिराजकः। पतिप्रक्रियदसिकसिंहनादिनामिहुवुद्धस्नानस्यवेनआगम
ः। सर्वस्वधर्मोपस्वभावमूजा। समाधयैदसिनुनायहिः। सर्वस्नानस्यवआहुविप्रिकावनियाकुंयैवाधयिप्रस्थिताना। विप्रासनैपानवमृप
वापिसमाधयैसाकुजिननदसिकः। विद्याकुंयन्धर्मस्थितानमायिनी। अमिगमयैवपनमावनका। प्रत्यर्थिकानीसहधर्मविग्रहः समाधयैः
साकुसमाधिदसिकः। प्रतिस्नानहुमिकुंयसैप्रकासिगावलाविमाकाकथकुंद्रियाणिविसिहुअस्यदशावुद्धधर्मीसमाधिसाकुंषनिषयमा

समाधि

नाः। दर्शनपर्य्यन्तिवलानलकापूर्वनिमिलम्पिवबुद्धज्ञानः। यबुद्धधर्म्मपूर्वाकमनप्रकाशितानुकंपिताः। बुद्धानपुरुषनियपतीछिता
विमाकुकामानयुमार्गदर्शितः। प्रातिश्वकस्मिन्सुगतात्मजानीसुधिलिमेसाकसमाधिइईसः। यावुद्धज्ञानस्यवपविपूर्विकायामषकं
मछिहुवाधिसत्वैः। विशुद्धविकस्यवन्दुविनिर्वेगमाधेः॥ यत्रिषवकसमाधिसाकम्। पविशुद्धकायास्ययथाजिनानीविमाकुज्ञ
नैवविमुक्तिदर्शनः। अस्किंचिद्दृष्टःसदयागवन्धनैः॥ मत्रिषवकसमाधिकुद्रकः। अरूमिदाषविगमश्रमाहुज्ञानस्यवाआगमुकामि
ष्टकः। विद्यायउत्पादअविद्यनासनैः॥ मत्रिवविकसमाधिसाकः। विमुक्तिसानाशिपहुफिलाषिताक्षयानयसाकसमाधिदर्शितः। वबु
द्धबुद्धानअनिन्द्रितानीः॥ मैनिषविकसमाधिसाकम्। अहिहुनेषावहुकैगदर्शिताअद्धिबुद्धानअनकदर्शिताया। अधानवीसापिः॥ ता

नइलेकानिषवमानस्यसमाधिपकुः। अकन्द्रियस्याः॥ हस्तानुवाधयः॥ दमपिधिष्ठानकुदर्शितः। सहुंवज्ञानेविपूलेविशुद्धत्रिषवमाः
स्यसमाधिमकः। सवुद्धकनेषअयुकयागेः। विवर्त्तनेसर्वसुकुलाः। अन्नसकुधाधः। विज्ञाननायथानाअयेः। अकसमाधिनशुकुः। ज्ञानस्यु
विहेनयुवाधिसत्वैः। यथाचयन्दमिकुधर्मस्वामिनापतिवुद्धसाकहिअनिन्द्रितहिः॥ मैसमाधिप्रतिसवमानिः। आवज्रवीर्यैहिसुउत्पृ
हाकैउपस्थितैवापिसदासुक्षविकः। इःखकुयातिनिवाधज्ञानैसमैसमाधिप्रतिषवमाधेः। सर्वषाधर्मानअजातिकाषिताएवैचसर्वासकु
गतीषुज्ञानागवुद्धानमहायमानीकश्चिक्लिनाराषतिकैसमाधिकः। तस्याकुमारस्मिनिगाथशुत्वाअस्ताः। सातिनियुकसकसकुमपूर्वुः। घाषा
नुगैकाक्तिवहिसुकुअविवर्त्तकायस्तिवुद्धज्ञानः। दृढबलज्ञमवचीकुमारैआयापिसातिष्ठतिलोकनाथः। पृच्छमिखीदावकमेकमर्थम्

१७

समाधि

कुरुश्चयाप्रयत्नकुरुः समाधिः कुमारराजनुभववासुदेवहिहस्मिकोटिनियुतकोटिनाना एकस्मिकल्पस्मिमिनवसत्कृताश्यक्रमसाकसमा
धिपृच्छिनं चत्वारिकल्पानवनिक्रमन्यकल्पानकोटिनियुतासहस्रा कोटिसमाहाम्यकृतकृतनवापिगर्हउपपेक्षिकाहु दमामयाप्र
यमसमाधिकाविकः हुंकुरुकुरुजिनानहाषकीशुल्वाचउद्दिष्टकुमनचेछन्दन्निःकोकुप्राकनसहमिश्रिवाधिःयाहिकुमक्रीपनिपच्छन्दन्निप
र्यायुधाकिस्यकुमंसमाधिः उपस्थपमीजुकुरुगौनवैयथेवलाकार्थकनाशजिकः यषीमयाजिकनकगथाउद्दिष्टवर्य्यश्चनका
नृलोकाः मन्यामिमानयकुमाकुनकउपस्थयमिजुकुवृक्षगौनवः पश्चपिमीपच्छिकुकश्चिदवपयापृथ्वीकुंसमाधिः स्वप्नकनपीह
नमस्किकीहनाहन्नरुध्याजिनलोकनायकः वृक्षधूमध्यधूनवधूरिकुष्ठसगौनवाहाम्यकुसपनीसः सगौनवस्यामनवर्द्धयसः पृथ्वीव

२१

कीर्त्तिश्चगुप्तस्मृथैव कलाविवादधूनहामिउन्मुक्तकाजुल्यात्मकाहाम्यकुरुकालः अन्यागनिर्हानिकविस्वपापकमन्यामनिर्हानिकविस्व
रुद्रकः अयुक्तयागनुजुमयकानामसेनाकुरुषीवचनेशुनिवा कर्मस्वकाहाम्यकुरुस्मिकालकुरुस्यकर्मस्यनविप्रनासः नक्रुरुकावा
रुवनीपवायधीकाकीवलगृक्षकुवृक्षवर्द्धिकः काक्षिःसदावर्द्धिकनायकाहिः काक्षिन्निधविस्वनहापिइर्लहाः अहंकुरुमीसदसी
नवकाजुन्याश्चसीलस्मिप्रतिष्ठयमि सीलस्यवर्द्धसदहंकुरुमिग्रक्षकुरुहाहीसमकुरुहाधिकः अनध्यवर्द्धकुरुसदापिहाधसीलस्मि
श्चदामिसदाप्रतिष्ठिकः समादयमीजुकुनित्यपाषवर्मीश्चैवबाधयसमादयमि गौवक्षवर्य्यपिसमादयमि अर्थस्मिधर्मस्मिप्रतिष्ठ
यमि कथाश्चवाधेस्यकुवाधिमार्गयस्मिन्निमहाक्षिजुनकुसंगः स्मनाम्यहंकल्यमहीकुमध्वनीयपाजिनाजुमिस्वनार्गीघाषः प्रतिकुरु

समाधि

तस्यापूजनमः कृतामकाली बलाहाम्यकृतस्मिकाले। तत्र प्रतिष्ठाय प्रतिष्ठिहित्वा वर्षाणि कार्यिचतुर्थाथ सीतिम। मावलहं कुत्सिमपश्चिमश्च नवे
वचिह्नं ममजातुकृष्टं। जिह्वासनाकुणकवित्वमाना क्लानमेकं दृढकाकिमेतः। प्रसन्नविरुश्च नक्षानि वेद्यमपश्चः सतीबाधिवरायप्र।
स्थिताः। अमसवीताम्यकृनित्यकालेयाताम्यवावर्षसदाप्रताप। आदश्चतामीधनवान्महात्मा हर्षिकुकालवकृतामिदायकः। यतिकृष्णव
किंतुमेसमाधिंयवापिवाचक्रियउद्दिशक्ति। कवामिदर्षाजुकृपाविचर्यासर्वतिकर्यातिनवाहमकुमाः। धर्मतमनाकृमनूकुवधपस्या
मिवृद्धाम्वकुलाकनाथ। लहित्वप्रवर्षाजिनानसामनकवामिनित्यम्विकृधर्मतार्थकः। धूताहियुक्ताजुकृतामिनित्यआवध्यप्रावध्यस
दानिसवी। नाहानहताः कुरुनीकवामिसकुष्टतामी ॐ नवधाजुनीषूकाताम्यकृनित्यकालेकुलषूवाहनकवामिनिस्त्रितः। कुलषूसकृ

२३

त्यहिं ॐ व्यवर्द्धनजुनीषूकस्तुष्टिधनवृविन्दमि। मेत्रीविहारीजुकृतामिनित्यजुकृष्टसम्प्रानकनमिकार्धं। मेत्रीविहारिस्थिमिसूत्रनश्चवतु
दिसंवर्द्धनिवर्द्धुमाला अल्यकृसंतुष्टकवामिनित्यआवध्यकश्चैवधूताहियुक्ताः। नवात्मकृतामीजुकृपिशुपार्दृष्टेसमादानधूतषुवदिमि।
ताश्चतामीसदसप्रसादावकृप्रसादः सदवृद्धमासन। प्रसादवकृलास्थिनिआनुसंमाप्रासादिकातामिजुहीनकृष्ट्रियः। यश्चैवकाषा
म्यकृतनिष्टप्रतिपक्षिसाताजुकृतामिनित्यं। प्रतिपक्षिमानस्थिमिदवनागकृवेकुउपस्थानूप्रसन्नाविकाः। गुह्यकृमयावनकीर्ति
कामप्रतवजुयवकृजुनकः। यमिक्रियाः सदपक्षिकनयाकृष्टमीवृद्धिकुवृद्धवाधिम। स्मनोम्यतावकृतवृष्कनाथीयपूर्वकल्यव
विताम्यनकवकृपिदानिरुणिकुन्नसर्वगच्छमिताबन्मुगतस्यजीनिक। सेताकृप्रकृविकृवाधिसत्वाकस्मिनकृतास्यर्थायिपक्षहिकृः। स

द्वीयसागरजिनस्यऋषिकमपाद्यकाटिशिवसीतिशिःसह।हरबलायवमुद्गरआसीत्सार्द्धंतदाकाटिसहस्रियाष्टिशिःउपसंक्रमीमूलतः
थगतस्यवन्दित्वयोपूरतान्यसीतः।अध्यासयकस्यविदित्वाश्लं ॐमसमाधिद्विपदन्दसयी।श्रुत्वावमापार्थिविमन्समाधिउक्तिस्ववा
सीनिवषकूपवक्री।सप्तवृजिलानॐमंसमाधिरावनिवाचनिप्रकासयाती।सयस्तिशिःकल्पसहस्रपश्चात्प्राप्तवाऋषिःषष्टिसुयाः
काटिसताऋनूनकायवाक्लिसार्द्धउपसंक्रमीजिनी।तवापिशुद्धेवसमाधिमर्गुष्टाउदस्रुतदप्रवृजिसू।तप्तवृजिलानॐमंसमाधिधारं
सवाचन्मूसप्रकासयिंसू।षष्टीनकल्पानियुतानऋत्ययाकस्यर्षिषूवाधिवचमककल्पेः।अनकस्लानालनामधेयाऋषिवृद्धानवदवं
पूजिताःतनेकमकाद्विपयानमूलमाचनिसंयथगंगवालिका।शिवीवलानामऋऋषिःमाववकावबवाधिवानिकाःथमहयूगाः

शतपवःआसन्निमवतःऋनूधर्मपालाःऋननीचयाऋषिऋत्वमकंसामायदवीतस्किकालःवतुःसदाकाटिसहस्रपूर्णुतयीतयाया
ममऋविनिर्दृताःहरबलानामयदाशिवाऋप्रहृतकासावलवक्रवर्ती।शुक्लादनाऋसतस्किकालपिताऋत्थाममतुतः।एवम्मयाक
ल्यसहस्रकाधऋावस्ववीर्यःऋतद्रिनःसमाधिपथेषूऋयेविशुद्धःसमनयन्निममग्रवाधिम्।कुमानतस्माद्विपदावाधिसत्वऋाकाहतं
एवतुसमाधिरावितुःऋावस्ववीर्यानिपवहृतीविनसमाकुमानाऋनूमिहृतसमया॥ ॥ॐमिसमाधिराऋवहृवृद्धनिर्लनसमाधिमत्वे
पविवर्णनामसपादसमऋध्याय॥ ॥तदुतगवानपूनवपिवद्प्रहकुमारहतमामतुयतस्मोतस्मात्तर्हिकुमारयावाधिसत्वामहासत्वॐमं
समाधिमृहीष्यतिध्यानयिष्यतिवाचयिष्यतिपर्यवोष्यतिप्रपठयिष्यतिदर्शयिष्यतिउपदक्षतिउद्दक्षतिस्वाध्यास्यतिःपवस्यश्चविस्तरेण

समाधि

सं प्रकाशयिष्यति। तस्य च भगवतो गुणानुसंसाप्रतिकांक्षिणो व्याधकरणं भगवतो यथेदमनुगतिं करिष्यति। पूर्वधरनवमर्दनीयं करिष्यति। प्र
त्यर्थिकश्च अप्रमयो करिष्यति। क्लेशनं अनुरूपं करिष्यति। प्रतिकानन। यो हि कश्चित् कुमारो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः ॐ समाधिमुद्गृह्णिष्यति ध्या
यिष्यति वाचयिष्यति पर्यवाप्स्यति। प्रवर्तयिष्यति दर्शयिष्यति उपदेक्ष्यति उद्दिक्ष्यति स्वाध्यास्यति परेभ्यश्च विस्तरेण संप्रकाशयिष्यति। तस्य
भगवतो गुणानुसंसाः प्रतिकांक्षिणो व्याः। अथ खलु भगवान् तस्यां वेलायामिमां गाथामभाषत। अनाहितं पूर्वधरैर्नित्यकालं करिष्यति॥
समाधिं नरो बुद्धविनायकानां भगवतां पूर्वधरैर्नित्यकालं करिष्यति। वर्षे सप्तमे शुद्धाविमिश्रो बोधिवानिकानां नास्य प्रत्य
र्थिका भोक्ष्यति कश्चित् करिष्यति। यो गृह्णीयाद्बुद्धैर्नित्यकालं करिष्यति। अप्रमयश्च क्लेशनं नित्यकालं करिष्यति। अनरूपं प्रतिकानन

७३

ध्यानयं साक्षिमागमिं समं मनसि कृत्वा पूर्वधरैः करिष्यति। प्रकृतवन्तो बोधिवर्यानं करिष्यति। प्रत्यर्थिका धर्षा ॐ भगवतां समाधिं
ध्यानयित्वा क्लेशानुविपुलं तस्य कामिनीं क्लेशं प्रतिकानुसनं करवृद्धं करिष्यति। सदा तस्य पाण्डुरस्यास्मिं बलं भवेद्ध्यानं बलीवलैव। पवन
प्रियमनापपाण्डुरानां करिष्यति। वार्थं पदं प्रकाशमाणः क्लेशनं वर्धनस्य प्रकृतं ॐ भगवतां समाधिं कामाणः। लाभी पवमश्रेष्ठ
चीवराणां सयनिमधस्वाद्यं कामानां करिष्यति। सूक्ष्मानुदर्शनीयाः ॐ भगवतां समाधिं ध्यानयं कादृशिं वर्णवन्तं लोकनाथं अनु
लियकाहिं पूजमानानां भगवतां तस्य सुकृतायाः ॐ भगवतां समाधिं मयकाहिं। कृतं करिष्यति पूर्वकैः स्थिरं लोकनाथं सूत्र
विनयं सकृहिं तुष्टविकैः। भगवतां करिष्यति तस्य कामुहानां ॐ भगवतां समाधिं ध्यानयिष्यति पूर्वकास्य लोकनाथः सूत्रविनयं कृका

समाधिः

यथाऽऽनन्दं नवकायकविष्यति सर्वस्नानानां ॐ सर्ववसाक्षसमाधिध्यानयित्वा नरुवनिकदाविदीनविरुद्धः सकरुविष्यति आत्मा
सादविद्धः नवरुविष्यति उत्तरीनविक्रा ॐ सर्ववसाक्षसमाधिध्यानयित्वा नमरुविष्यति वासूलरुद्धेषु महिपनिरुष्यति वासुवकव
र्क्ता। सदरुविष्यति वाऽऽरुस्वरूपं ॐ सर्ववसाक्षसमाधिध्यानयित्वा स्नानुविपूलनाऽऽसंसयाक्षिरूपयिनुकल्पसर्वहिरोषमाभेषः श्रुरुऽऽ
मूसमाधिसाक्षरूपिरुपऽऽउपनिषूरुथाक्षिरुरु धीवा। अपविमिरुअनकल्पकाष्ठादशवलरुस्वरुध्येयूवानूसंसाम। नवकलपविकाक्षि
काऽवर्थायथऽऽलविन्दुगृहीतुसागेवाक्षा। हर्षितुसकुमावृतस्मिकालउद्धितुपाऽऽलिकाऽऽनरुसमस्वमानः दसवलः हिमूखोद्धिकाउदन्ते
गिविवायउदामूदानयाति। अविक्रियामहावीवलाकनाथपर्यंकवः। यावत्वमनवऽऽधस्यानूसंसाः प्रकाशिकाः। आख्याहिमेमहावीवहिके

२६

षीन्नप्रकंपकाः। कानामपश्चिमकालऽऽदंसूत्रंशृणुष्यति। कमनमवदस्तुकाकलकिऽऽवृरुस्ववधऽऽसुमगीस्नानीरुगवानिमोकवैपरुषसः। कुमी
वसधुरुषिष्यपरिपरिमनूवामयाधर्मननूमिरुक्ताऽऽदंसूत्रंशृणुष्यति। पूऽऽकुवैऽऽनद्राधीवृद्धस्नानगवषः। मेशविनुनिषेवकाऽऽ
दंसूत्रंशृणुष्यति। धूर्तागुधाश्चेसलस्वागुधाऽऽस्त्रिषवरुः प्रतिपलोहिहिवावऽऽदंसूत्रंशृणुष्यति। नपापकाविधारुस्कादिदंसूत्रंशृ
णुष्यति। नयोविवागिकंसीलंलाकनाथस्नसामनः। वृक्षवावीघसूवाधीयवाविरुमलालपं। अधिष्ठितानावृद्धहिरुघीरुस्काऽऽशृणुष्यति। यहि
पूविमकावृद्धालाकनाथउपहिताः। रुवाहुस्कादिदंसूत्रंपञ्चकालशृणुष्यति। यतुपूर्वासूऽऽनीपूऽऽरुवन्नन्यनीर्थिकाः। मेष्टिमशृत्वसू
ऽऽकसीमनस्यन्नरुष्यति। ममचपुत्रऽऽस्वरुसामनऽऽविनार्थिकाः। लाकसकावनीरुलाऽऽन्यमन्यपरिक्रिपा। अध्यापिमापवस्त्रीपूवऽऽ

समाधि

हिकुअर्थयनाः लाकामाश्चदुःशीलाः ॐ दसुतन्नमहधिः पुष्पानुप्राप्तावुद्धहिष्यानप्राप्तायनर्थिकाः निश्रिताश्चमसंस्थाः ॐ दसुतेन
शुद्धधः लाकिकध्यानकलसंस्थानप्रकालिपश्चिमः अहंपिशुक्रगतुश्रावुद्धबाधिप्रतिक्रिपाः यथैवहंबुद्धीपस्थितिन्दयासर्वप्रतियीय
श्चप्रतिक्रिपत्मुहं ॐ दपापैविसिष्यनः यश्चहनघातप्यायथागतायवालिकाः यश्चप्रतिक्रिपत्मुहं ॐ दपापैविसिष्यनः कउन्महनियुष्माहं
पश्चिमकालदोबुद्धोमहमलाथवर्लकं ॐ दसुहंप्रकासिहुः यादकउस्थिकस्तुकुमाराजिनमब्रवीनः सिंहनादन्नदस्यवैपुताबुद्धस्यजनेमः
अहन्निर्दहितवुद्धयश्चिमकालिदानुक्षे। सत्रवैक्तानिकीकुर्यानस्यक्षिलाकायुजीविनः सहिष्यान्यतवालानामहतानीपविनाशसः। आज्ञासान्न
कुर्नोत्रवसुधिवासिष्यनायकः। कुपयमपायकंकर्मयत्तयापुविमहनः। अन्यपुवाधिसत्वेषुयापाकाजनिकापिवाः। स्थपिलापाशिमुर्धस्मिन्नव

२१

हुःकाचनसन्निहः। सास्त्रवद्रुपुर्नप्राहमहुःघाषस्कथगनः। कथामिनसुधिस्थानकुमाराकानिपश्चिमः। नवमहवर्योकनायाजीविनस्यवरुष्यानः
अन्यवाष्टोसनान्यतउस्थिताधर्मकोधकाः। वयमपिपश्चिमकालअतसतस्यधानकाः। यदवनागयक्षाधीअसामिःकाघुपस्थिताः। अन्यवानियु
नाषष्टिवदकलाकनायकानः। वयीममधीहिकुहीयः ॐ मजयउस्थिताः। तस्मिन्पश्चिमकालवज्राकदामनायकाः। अस्मिनसुगप्रकासकबुद्धहु
गाः प्रकस्थिताः। यथावालिकगंगायाअधिस्थानसमुद्रः। यत्रप्रकस्थिताः हुगाः सर्वेषुबुद्धनिर्मिताः। प्रधिलाकनाथाहियाहिधर्माः प्रकासिता
एकैकतश्चहुगाः सत्वकाधास्त्रविक्रियाः। एवंधर्मकदाशुत्वाबुद्धस्तनप्रतिष्ठिताः। ॐ तश्चबुद्धहुगानानवतिःसत्वकाटियः। बाधिचित्तुसम
सायबुद्धपुथ्येवबाकिवन्। गंगाहुमानवन्द्रःकल्पकाघावसीतिहिः। सर्वप्रकउकल्पस्मिन्नुविष्यकिविनायकान्। हिकुहिकुधिकास्त्रैवउ

पासकउपासिकाः सदृसफलिः प्राप्तकाश्चाथ हि सूत्रमिदं शुक्रानपि आकृतबुद्धनन्दकुलाकनायकान् । यथा बालिकगंगया च कावाधिवानि
का । सर्वेषां पूजकाहि कि बुद्धस्य नगवयकाकृतकृतशुक्रशिष्याकृं दत्तनिवृत्तवै । मैत्रेयस्य बुद्धस्य पूजीकृत्वा निवृत्तवान सद्धर्मप्रवृत्तधानि
त्वागमिष्यति सुखावतीयतो विवर्तावृद्धाः अमिताभस्य पूजीकृत्वा निर्यातिजुत्वा धाधियकावक्षन । तिसपकि नसंख्या कल्पानीयाः
नागता । नदुर्गतिं गमिष्यति शुद्धदंतमूलम । यकविस्थिमकालशाक्यं सूत्रमूलम । अशुक्रयाहं काहि कि सर्वगः सकुमाकुं । आनवेयामि
सर्वेषां यावकः पूजनस्तिकाः पोवान्यामि ॐ मीधाधियामकुंकुंघास्यर्हिता ॥ ॥ ॐ तिसमाध्यनृपविन्दनापविवर्तो नामाष्टादशमः समाप्तः ॥
कुरुवलनगवानपुनरपि चन्द्रप्रकुमानकुमामकुयकस्य । कस्मात्कुर्हि कुमानधाधिसत्वनमहासत्वनं ॐ मानिसर्वधर्मस्वभावसमताविपश्चिता

याः समाधेवविन्यानप्रमयागुणनसमानिर्हावयदाशुक्लाशाकुमिकुकामननसकुमिकुकामननसकासयकुकामन ॥ ॥ अविन्यवुद्धधर्मनि
र्देसकुसलनकविनयी । अविन्यवुद्धधर्माधिमुक्तिकनकविनयी । अविन्यवुद्धधर्मपरिपृच्छकुसलनकविनयी । अविन्यवुद्धधर्मपर्यंष
शकुशलनकविनयी । अविन्यीश्चवुद्धधर्मीशुक्लानाकुमिनयन्नसकुमिनयन्नसकासमापकुयी । एवमुक्तचन्द्रप्रकुमानकुमायनकुगवानक
नाकुलिप्रधम्पकुगवकुसकुदयावकुं । यथाकथं पुनर्भगवनधाधिसत्वामहासत्वः अविन्यवुद्धधर्मनिर्देशाकुशाकुवदि । अविन्यवुद्धधर्मं
विमुक्तश्च अविन्यवुद्धधर्मपरिपृच्छकुसलश्च । अविन्यवुद्धधर्मपर्यंषशकुशलश्च कविन्यदि । अविन्यीश्चवुद्धधर्मीशुक्लानाकुस्यमिनसकुस्य
मिनसकासमापद्यकं । एवमुक्तकुगवानचन्द्रप्रकुमानकुमकुमदयावकुं । यः कुमानधाधिसत्वामहासत्वः ॐ यसर्वधर्मस्वभावसमताविपश्चितं

समाधिं श्रोष्यति। श्रुत्वा च गृहीष्यति धारयिष्यति वाचयिष्यति पर्येष्यति प्रवर्तयिष्यति। अनभिलापनया वाचयिष्यति। वहुलीकरिष्यति।
परेभ्यश्च विस्तरेण संप्रकाशयिष्यति। सकुमारभूत महासत्त्वः विस्तरे बुद्धधर्मान् दर्शयिष्यति। अविस्तरे बुद्धधर्मान् अधिमुक्तश्च अ
विस्तरे बुद्धधर्मे परिपृच्छकुशलश्च अविस्तरे बुद्धधर्मपर्येषणकुशलश्च भविष्यति। अविस्तरे च बुद्धधर्मान् श्रुत्वा नावसीदिष्यति न संत्रसिष्यति न
संत्रासमापत्स्यते। अस्मिंश्चेत्पुनः सर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चितसमाधेः प्रभयगुणानुसंधानिर्देशपदे भगवता चन्द्रप्रभस्य
कुमारभूतस्य निर्दिश्यमाने। अथ खलु चन्द्रप्रभः कुमारभूतः सर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चितसमाधेः प्रभयगुणानुसंधानि
र्देशपदान्यविस्तीर्णे भगवतः श्रुत्वा तस्मिंस्समये चन्द्रप्रभः कुमारभूतः सर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चितसमाधिं लब्धवान्॥ अ

प्रभयासंख्येयाश्च बोधिसत्त्वा महासत्त्वा महाहिल्लाह्लनस्यलाहिनाः इहवन्। अप्रभयाश्चीवसत्त्वानां महाकरुणाभावनाविमुखानि विकान्यय
न्नानि। अयं च तेषां महाप्रभमहासाहसालाकक्षकुशषष्ठिकानेपकम्पिकः संप्रकम्पिकः चलिकः प्रचलिकः संप्रचलिकः वृष्टिकः प्रवृष्टिक
ः संप्रवृष्टिकः कुलिकः प्रकुलिकः संप्रकुलिकः नदिकः प्रनदिकः संप्रनदिकः गर्जिकः प्रगर्जिकः संप्रगर्जिकः पूर्वादिगवनमनि।
पश्चिमादिगुन्नमनि। पश्चिमादिगवनमनि। पूर्वादिगुन्नमनि। उत्तरादिगवनमनि। दक्षिणादिगुन्नमनि। दक्षिणादिगवनमनि। उत्तरादि
गुन्नमनि। अधोदवनमनि। मध्यइन्नमनि। मध्यदवनमनि। अधोइन्नमनि। अप्रभयस्यावतारसंस्थानं प्राइर्भावः। मुहूर्तादिव्य
गन्धवर्षमनि प्रावर्षन्। यावच्च देवादेवपूजाश्च सन्निपतिताः सनिषण्णश्च धर्मश्रवणाय उपर्यन्तरीक्षे सर्वधर्मस्वभा

समाधि

वसमताविपश्चितो। समाधेनप्रभयागुणानुसंसानिर्हारपदीशुत्वाग सर्वदेवादेवपुत्राश्चतुर्महाराजदेवपुत्राश्चात्मनस्काःप्रमुदिताःप्रीतिसोमनस्य
जाताहाहाकारकिलिकिलाप्रकृतिर्ननिनादनिर्घोषाघोषकार्यः। महाकैवनानाविधेदिव्यपुष्पवर्षमवसृजैतिस्मदिव्यानिचानकानिचतू
र्यकोटीनियुतसहस्राणिपतन्तिस्मएवंचैकादाहानश्चपतावाचाताव कल्पसहस्रसूर्यसलेक्षास्माकंलाभाःयेनस्याहिनिमानि भूप्रभय
गुणानुसंसनिर्हारपदानिभगवताकिकाकुकानिकवयंभगवन्सर्वसहिताःसमग्रयथाभ्यश्चेन्द्रप्रभावाधिसत्वामहासत्वःसर्वधर्मस्वभा
वसमताविपश्चितस्यसमाधेलाभीतथावयंसपिभगवानसर्वएवंविधेस्वेवसर्वधर्मस्वभावसमताविपश्चितस्यसमाधेलाभिनाभवम
ति। कनखलुपुनःसमयेनगृध्रकूटपर्वतेभगवान्भगवतोपमायामास्मर्षदिधर्मदेशयतःपञ्चशिखोनामगन्धर्वपुत्रःपञ्चभिस्तूर्यशतैः

सार्द्धंगगनतलादवतीर्यभगवतःपुनस्तिष्ठतःपस्थानपरिचर्यायै। अथखलुपञ्चशिखस्यगन्धर्वपुत्रस्यैतदभवत्। यन्नहंयथैवद
वानाक्रयक्रियानीसक्रस्यचदवानामिन्द्रस्यसुधर्मायादेवसभायामुपस्थानपरिचर्याकरोमि। सेगानिसंप्रयोजयामि। तथैवाद्यदेवीमि
दवस्यापितथागतस्यार्हतःसम्यक्संबुद्धस्यपूजायैसेगानिसंप्रयोजयेय। अथखलुपञ्चशिखोगन्धर्वपुत्रःपञ्चभिस्तूर्यशतैःसार्द्ध
मकस्वनसंप्रयुक्तःवेन्दूर्यदण्डीवीणांस्वयमादायभगवतःपुनर्गाथादयामास। अथखलुभगवतएतदभूत्। यन्नहंतथाभूपमञ्चशिख
स्थानमहिसंस्कुर्यायथाभूपमञ्चशिखंस्थानमहिसंस्कृतंनचन्द्रप्रभःकुमारभूतःअविनश्येद्बुद्धधर्मनिध्यप्तिकोसल्यमविगच्छेत्। स
र्वधर्मस्वभावसमताविपश्चितसमाधेनचलेत्। पञ्चशिखस्यगन्धर्वपुत्रस्यतन्त्रीस्वरगीतिस्वरकौसल्यमुपदिशेयं। अथखलुभगवा

वीक्ष्य अवूपमृद्धि संस्कारमति संस्कारानिस्म। यक्ष्यः पक्षस्य कर्म्य संकल्पः संप्रयुक्तः संप्रवादि कस्यायथा चिन्त्यार्थे पसंहिनः शा
दानिश्चवमिधर्म्मताप्रतिसंयुक्तः। ॐ मी श्चविन्यवृद्धधर्म्मनिश्चिकिगथनिश्चनक्ति। समकवृद्धानुभावन। एकहिवालपथे बहुवृद्धायाकि
कवालिकगगीनदीय। श्रुतपिताकर्कर्षाकिनानाकवविलक्षविसहागम। पक्षगहीगकवालपथस्मिनेनयिकापिवनिर्य्यगतोत्तरं। तय
मलाकिकदवमनुष्यानापिवसंकनूनाचउपीडाकवपदसप्तवाःसमसूक्ष्मःसर्वनदीकथउत्सकतगमः। नापिवसंकनूनाचउपीडा। एवमविक्रियध
र्मकिनानी। कतपदपिवपर्वतनकवकवाकुञ्जपिमनूमनूं। यमूविलिङ्गमहामूविलिङ्गादिकथगृध्रकूटाहिमवीश्च। कतपदनिवयाश्चसूर्या
वाक्ष्यनप्रतापनश्चानहिवस्याः। कतवयनिवयउपपन्नावेदनकपिइत्वामनूहाकि। कतपदपिचदवविमानाद्वादशायाकुनकनमनीया।

कथवहमनूकानसहस्रादिव्यनदीसमसूर्याणनूहाकि। कतपदचवृद्धानउत्पादासासनलाकविदुनकलानि। कवनपथधिक्षनविहीना। यनन
साधिकवर्य्यविशुद्धा। कतपदपिवधर्मनिवृद्धानिर्वृतनायकुक्ष्यकिशद्धः। कतवपदपिवकविकशृण्वकीकिस्थिनायकाकिधर्म्मं। कतपद
पिवकथविदायुवर्षकृविक्रियवर्लकिसंक्षा। कतपदपिवकालुकवाकीनाचनुकीवकिक्ष्यकिसद्धः। कतपदपिवकथविसंक्षाहस्तकथगत
पूकिकवृद्धा। काषिकुमानसंक्षगृहंधनापिवपूकिकुनाचउत्पन्नो। स्वस्मिगृहसूपिनवमनूष्याकामगुणेषवनीमनूरुय। सर्वकिवृद्धनपस्य
किकामीलक्षप्रज्ञानकिसासूपिनाकि। कथइहकुकमक्षकमसत्वमिदम्बिकथकपिनावा। यक्षुकवकमसमाधिपलाहीसाकुमूज्ञानकिधर्म्मस्वभाव।
सूसूखिताप्रदगनवलाकथषुप्रियाप्रियनाक्तिकहिचिकृ। यवनकन्दनकहिनमक्तिभावमसकंसूसूखंअनूहाकि। यथमसमायिकुनाक्तिकहिचिः

कृत्यपरिग्रहसर्वसत्त्वानां। खड्गसमाविच्छत्रकिसूलाकीर्णगगाधोपवनवप्रकल्पि। राधिकुमार्गप्रवर्तिकुशलानां। शून्यकधर्मनिवासकसर्वं। यनवि
कल्पविकल्पिमधर्मास्कन्धस्वरूपिकानमनस्कं। सुसुखिकावरकननलोकयघनसङ्कलिमानुलोकं। वायुसमसदृशिरुविरुत्रावप्रियाप्रियवि
प्रतिसंक्षा। अप्रियप्रियइःखकहिनिवासायपिप्रियाइःखकहिविपाकं। अंकुउरुअपिउंकिंकहिल्लाकसुखिकानवयनकधर्मा। याअनुनीयतिसुः
खिसधर्मास्कप्रतिहन्यतिकुलवसुधर्मा। सामदमानरुपाविपरीतामानवसमइःखंअनुरागि। यसमतायप्रतिष्ठितरागिनिरुअनरुकनवानरा।
श्च। यप्रियमप्रियनथसमुकाकसदमुकमनाविरुवकि। सीलप्रतिष्ठितसुपरिशुद्धध्यानप्रतिष्ठितनिरुमचिन्त्य। यवनकन्दविसाकिनमकर
घनविद्यतिवीमिकाकुस्यंचवुनविरुथप्रतिपन्नाः कामगुणेषुरक्ताः सदवालाः। गृद्धयथाकुक्षपिच्छधिमुक्ताः निरुवसानुगतानसुविस्य॥

अस्मिन्खलपुनर्गोथाकिनिर्हावरुकावीक्षासत्त्वानिश्चत्रमाणवचन्द्रप्रदः कुमारकाइविन्त्यबुद्धधर्मपुरुकीनिश्चिकिनिर्दसकोसल्यमनुपी
कृथापवरुसिरवेस्यचगंधर्वपुरुस्यधाघानुगमयाः कार्कः प्रतिलेरुकारुरु। अप्रमयाधाकरुसत्त्वानांदेवमानुषिकायाः प्रकायाअनुरुवायोसम्यक्सं
बोधिकाम्यस्पन्नानि। अप्रमयाधंवसत्त्वानामर्थेः कृतारुरु॥ ॥ॐनिअविन्त्यबुद्धधर्मनिर्दसपरिवर्तोनामानविंशतिकमः॥ ॥कतः
खलरुगवान्पुनरपिचन्द्रप्रदंकुमारकुमारमामन्त्रयतस्म। तस्मात्तर्हिकुमारवाधिसत्त्वेनमहासत्त्वेनइमंमहाकरुणावकानंधर्मपर्यायमाकाङ्क
ताद्विपश्चाःनुरुनीसम्यक्संबोधिमहिसंवाङ्कामनसर्वकुशलमूलसिक्रागुणधर्मनिश्चिकनः सुपरिशुद्धसालनरुविरुत्यम्। असंगवरुल
नपापमित्रपरिवर्जिकनः कल्याणमित्रसन्निसिरुनपरिपृच्छकाकीयनधर्मपर्यायुक्तनधर्मार्थिकनधर्मकामनः धर्मवसननपरिग्र

हक्कनधर्मानुधर्मप्रतिपन्ननकुमारबोधिसत्त्वनमहासत्त्वनसर्वसत्त्वानामहितकनमहाकरुणाविरुमूत्पादयितव्यम्।
पुनरपरंकुमारबोधिसत्त्वनमहासत्त्वनःॐमैमहाकरुणावतारंधर्मपर्यायमाकीर्तनाक्रियपक्षानुरुतीसम्यक्संबोधिमभिसंबोद्धुकामनाबद्धवीर्यतार्के
यद्भाविनिनियमहृदयहस्तोऽकामैकल्याणमित्रानिपर्यूषितव्यानिसविनयानिरक्षव्यानिपर्युपासितव्यानि।अमाअनयःस्वमहाकरुणावतारस्यधर्म
पर्यायस्यदमयितारःपर्यायचकुमारनबोधिसत्त्वनमहासत्त्वनकल्याणमित्राःस्वीक्षमयनमैत्यःकल्याणमित्रताःक्रिकादयंमहाकरुणावतारा
धर्मपर्यायःश्रोतव्यःउद्ग्रहीतव्यःधारयितव्यावाचयितव्योपर्यवापुवर्तयितव्यःउपदर्शयितव्यःस्वीक्षितव्यःअनुप्रावनयाभावयितव्याव
हुलीकर्तव्यःपत्रस्यचविस्तरेणसंप्रकाशयितव्यःतस्यावाक्रिकादिमैमहाकरुणावतारंधर्मपर्यायंसंस्थाप्यतिःतनतस्यान्तिकेप्रामिक्षेनवैमस्तुस

स्तुत्वात्पादयितव्यःयदाचकुमारबोधिसत्त्वामहासत्त्वःकल्याणमित्रपर्यायप्रतुमुखप्रपरिवर्त्यस्वपरिखिन्नमानसाभवति।तदायंकुमारः
बोधिसत्त्वामहासत्त्वःसकप्रतुमानुरुतासम्यक्संबोधिमभिसंबुद्धःसकप्रतुश्चमैमहाकरुणावतारंधर्मपर्यायंप्रतिलभतेतस्माद्धिकुमारदी
फमिनश्चेलापमनमैहत्वासदाकल्याणमित्राणिपर्यूषितव्यानिःसविनयानिरक्षव्यानिपर्युपासितव्यानि।अमाअनेनकल्यस्यहेतोःकल्याण
मित्रावीनाहिकुमारबोधिसत्त्वानांमहासत्त्वानामनुरुतीसम्यक्संबोधिःकिमंगपुनरयंमहाकरुणावतारोधर्मपर्यायस्तस्माद्धिकुमारकल्या
णमित्रपर्यायप्रतुमुखप्रपरिवर्त्यस्वपरिखिन्नमानसाभविष्यामिःएवंत्वयाकुमारसदाशिक्षितव्यो।अथखलुभगवांस्तस्यांवेलायामस्यैवम
हाकरुणावतारस्यधर्मपर्यायस्यभावनार्थंवस्तुपरस्यकुमारभूतस्यैमैपूर्वयोगकथानिर्देशंमथाभिगीतनविस्तरेणसंप्रकाशयतिस्मा।अ

[illegible]

[illegible]

समाधि

हियुक्तनधर्मार्थिकनधर्मकामनधर्मनसनधर्मवगनधर्मपरिग्रहकन। धर्मानुधर्मपरिपन्नन सास्त्रसंस्कारानन। सर्वबाधिसत्वषु
उत्पादयितव्या। यस्य वाक्तिकादिमीधर्मपर्यायस्तस्यक्ति। कनतस्याक्तिकप्रातिभोनवनेसास्त्रसंस्कारायादयितव्या। यः कुमारबाधिसत्वोम
हासत्वः मीसर्वकुसलमूलसिक्षागुप्तधर्मनिश्चयधर्मपर्यायसमादायवर्तन। सक्षियमनाक्षुयप्रतिकानीनियोगतवति। अविच्छिन्नवृद्ध
धर्माधिमुक्तश्चतवति। गोहोनपूर्ववृद्धधर्मपूनिधाफिजक्षति। आलाकतरुश्चतवति। सदवकस्यलाकस्यकीर्त्तिविमतिविचिकित्साश्च
कानविधमनयतया। अथखलुभगवानस्मीवेलायीसर्वधर्मकुशलमूलसिक्षागुप्तधर्मनिर्देशस्यधर्मपर्यायस्यभावनार्थंचन्द्रप्रतिस्य
कुमारतस्यमेपूर्वयोगकथप्रेवेश्चगाथाहिगीतनविस्तरघसेप्रकासयति स्म। आसिपूर्वमिहजीवुसाइयाजूप्रमतुर्दविसस्तिदानकी। प्रव

१०३

क्षिन्वसगतस्यसासनस्वर्गतुतवनस्वतुमाप्रिती। अस्तिमकवतुर्धानलाहिनोकाव्यसास्त्रकुसलाविचक्षणे। अन्तरीक्षयदतुमिकाविदोलस
सकुगगनवृक्षक्षिव। तबतुवनघस्तिसतलनानापुष्पतविसमनानम। नानापक्षिक्षिकुमैघसविल। अन्यमन्यकथसप्रयोक्तिना। तबनाक
मृगयानटकासहस्रस्ववनैतुपागती। दृष्टपार्थिवतैधर्मतालकाकतप्रमपनमउवस्थी। तहिसाधुकथमानूलामिकीकृत्वनाकपूर्व
तानिषादिसा। तस्यनाक्षवलकायनकाघस्तिकाटिनियुक्तपागमी। एकमकुतधर्मतालकानाकमवविसस्तहिकृतिया। वृद्धपाइपनमे
सइर्लता। अप्रमतुसदतहिपार्थिव। आयुगच्छतिसदानवस्तिनगिविनदीयसलिलेवसीघ्रगम्। व्याधिसाकजनपीतिकस्यतनाक्तिणायथ
कर्मतडक। धर्मपालेतवनाकुकुनानक्षिमदसवलानसासन। श्रीघकालिपनमसुदानुनधर्मपक्षिस्तिहिनाकुकुलै। एवंतबहुप्रकारप

समाधि

१०६

[illegible] वदन्ति तदक्तवाधिपसाधुयस्तिनियुक्तिपार्थिवा। वाधिचिरुमूदपादयक्तदा। शृत्वधर्म्मतदनाऊऊनः सूनतानिखिलानरामतापी
तिऊतसूमनाउदग्रकावैद्यपादमिनमायपुक्रमी॥ तस्यवाक्यवहवान्यतिरूवालाहकामप्रविमिन्नतनकूलं। तयहस्तवर्यानतादृसीतपूवाऊन
तथासमौववाः॥ तच्चमासनमीनसाक्तकपश्चिमकृतदवर्षवदर्शनं। ऊम्बूद्वीपसूपवीरुलाऊनाप्राइर्लतवहवाऊसंयताः। उत्कूलस्थवऊनग
तिरूवालाहकामउपलैहदृष्टिकाः। विप्रनष्टसूगतस्यसासनाऊ्राहयिन्सवऊतदानृपम्॥ यागतिउहिधर्म्मलाभकायउच्छ्रइप्रवदन्तिकीर्त्तिका
ः। दीर्घवानिकसमाद्यन्तिनिर्वृतीयत्रकाहिश्चिदर्सकाः। कर्म्मनस्यन्तिविमाकूनपश्यन्ति। स्कन्धनाक्तीतिवदन्तिकूहकाः। तीक्ष्णपाहिविषया।
उपार्थिवाएवमवविवृधर्म्मस्तस्यन्ति। तयसूत्ववचनंतदनकनंकोरूप्राचूऊनवाऊकूऊरवा। यागयिष्यिऊमिधर्म्मस्यलाकामाउपक्रिंतुऊनर्थ

कथ्यन्ति। तस्यवाक्यऊनवच्चदवतापूर्वऊाहिमहवार्धुवानिका। दीर्घवाहिहिकामपत्तिकासाऊवाचिरदवाऊपार्थिव। चिक्रपाइमऊनहिऊ्री
इसंपापमित्रवचननहृतिया। मात्वहिकुविइधर्म्मलाभकापापमित्रवचननश्चवय। नत्वकिंचिस्मवसीनवाधिपायन्तिहिवनपत्तिकाषि
ः। क्रीडाकालिपवमसूदावृधधर्म्मपक्रिस्थिहिवाऊकूऊरवा॥ वाऊहतवचननवादितसानविचरितिक्रिनानसासन। तस्यवाक्तिरदप्राहदावू
ः। प्राहिसीमिकूसहनगहिहः। एषदवनवमेहपापकाऊीविहनेनऊाहुनदन। तस्यहिकूइविधानवेद्यकाहंवऊाक्तिगगनेनविद्यया॥ त
स्यसूत्वहवमूलमागता। मविहत्वहवविरूपमथ। क्रिप्रघातयहघातयकामाहिपश्चिऊनूतायूहस्यन्ति। सन्निहित्वहदवाऊकूऊरवापापमि
त्रवचननवस्थितः। सर्वसनपविवाविकानृपा। यगहिकूवनहेउपागता॥ शत्वघातमहिदानूमन्त्रपेनागयकूवनहतयस्थिताः। ऊ्रूत्ववर्ष

समाधि

१०८

वडस्यमिहान्यगंइहन॥दीपंकवस्कुरुजुरुषिप्रकद्विहीयवाहन्नदधर्म्मराहाकः॥मंगुयवाजाजुगुम्मिकालयनगुरुगाधर्म्मसञ्जानूलाङ्
मिकः॥यादवराजाप्रिहिंगेषिपहिंगुरुगनकालनकुमारमारहन॥याजाहुनामीमस्यजुरुषिवाश्लाविग्रहिगाहिकूहिलाहकामेः॥घाम
हिप्रगीइविधर्म्मराहाकोमदवदकुरुहिगम्मिकाल॥ ॥ॐइतिपूर्वयोगपविवलानामप्रकर्विंसमिगमः॥ ॥गुरुगवानूपूनवपि
चन्द्रपुरंकुमारहरुमामकुयगस्य॥गस्यालुहिकुमारवाधिसत्वनमहासत्वनेमसमाधिमाकोकूराहिर्वानूरुवासम्यक्वाधिमाहिसंवाद्ध
कामन॥कायजीविगवानध्रुवमिगनरुविगव्यम॥गस्यस्यहराः॥कायजीविगाध्रुवमानहराहिकुमारवाधिसत्वामहासत्वानाकुसलः॥क
मांहिसंस्कारारुवगि॥कायजीविगानध्रुवमिगानीवकुमारवाधिसत्वानामहासत्वानान्नइलंहारुवस्यनूरुनासम्यक्वाधिः॥किमगंपूनव

यैसमाधिस्तस्मात्तर्हि कुमारकाश्यजीविशानध्रुवमिशतविद्यामिश्रुष्वैत्वया कुमारसदासिद्धिरयम्॥ तत्र दमूच्यतं अध्रुवमानकविल्व
नावालापूनिकिकायिज्ञासत्वमिनिस्यजीविनिवैववल्लीविषापमकार्वकूनिस्यवृक्षः सुखदुःखाः प्रघनविद्यमिदुःध्रुवमानाकायिज्ञानिकि
जीविनिवैव। तनिहनिस्वनमानवमूनाबाधिवदस्मिपमुद्धियबाधिमूं। यपूनकायिनवास्तिकिशून्यजीविनिस्वप्ननिशवलिवस्थिअध्रुवमान
उहपिकवाक्किरव्यूनयाक्किनगनकानी। कतरगवानूपूनरपिवद्रुपहकुमारहतमामहुयतस्त॥ तस्मात्तर्हि कुमारबाधिसत्वनमहास
त्वन। ॐ मीसमाधिमोकाहकाक्रिप्रवसनूरुनासम्यक्वाङ्कामननरूपकायतस्तथागतः प्रस्तुतव्यः॥ तत्कस्य हेतोर्धर्मकायप्रतिविशुद्ध
वृद्धाहगवर्ज्ञोधर्म्मकायप्रतिविशुद्धनरूपकायप्रतिविशुद्धः। तत्कुमारबाधिसत्वनमहासत्वन। तथागतकार्यप्रार्थयितुकामनतथाग

तकार्यस्तुकमनायसमाधिनूज्ञहीतव्यः पर्यवाप्तव्याधनयितव्यावाचयितव्यः प्रवर्तयितव्यः दर्शयितव्यः उद्दिष्टव्यः स्वाध्यातव्यः भाव
नायागमनूयुक्तनवरुविनव्यम। यत्रयश्चविस्तरशःसंप्रकाशंप्रकाशयितव्यः। तत्कुमारतथागतस्यकायःसतपुण्यनिर्मितयावृक्षकार्थनिदर्शनः
धर्म्मनिर्ज्ञातः ज्ञानिमितः सर्वनिमित्तापगतः गंभीरोऽप्रमाणः अप्रमाणधर्मा। ज्ञानिमितस्वभावः सर्वनिमित्तविभाविनः अचलः अप्रतिष्ठि
तः। अर्थाकासस्वभावः अदृश्यश्चक्षुः प्रथमसमतिक्रान्तः धर्म्मकायः प्रस्तुतव्यः अचिन्त्यः विरुद्धमिविगमः सुखदुःखाविप्रकर्षः सर्वप्रपञ्च
समतिक्रान्तः अतिक्रान्तः वृद्धस्तनपार्थयिकामानीधाषसमतिक्रान्तः सर्वागमनागमसमतिक्रान्तः अनुत्पादाधसमतिक्रान्तः निर्दिष्टः शून्यतानिर्दि
सन। अज्ञाताज्ञातिसमतिक्रान्तः निस्याहारनानिर्विषयानिर्वाणेननिर्वृतः सहनसाकधाषधः। सामान्यः संकरनसंकरतः यत्रमार्थनयत्र

मार्थ्यं यथा हृदयवचनं शीतलानि पानि विदाहः अनिकृतः सन्निहितः अपर्यं कावर्तुं निर्दमनं महाहिक्षपविकर्मनिर्गतः अर्यं सत्यं कृमा
नं यथागतं कायं ॐ हि ॥ अथ खलु भगवान् लोकनाथः कायं बलायामि मीगथा अनुशयं ॥ यं ॐ लोकनाथस्य कायं हि तुमीदृशं ॥ ॐ मे समाधिं वपुः कायं वृ
द्धस्य शुद्धस्य हि ॥ पुण्यनिर्जातु वृद्धस्य शुद्धः कायप्रकाशनः समहिसाकरीं शुद्धां नानालंनास्य लक्षणं ॥ यादृशा बाधि वृद्धस्य लक्षणानि वदादृशाः ॥ यादृशा लक्ष
णं स्य कायापि तादृशः ॥ सर्वाधि लक्षणः कायावृद्धस्य पि तादृशः बलाविमोक्षनानि सर्वं कायकलक्षणः ॥ एवं सर्ववृद्धानां लोकनाथ ॐ हि
ः नजातु कनविद्धर्मं पश्यिं मीसवक्षया ॥ वर्ष्ण वैप्रवक्षिहि लोकनायकः ॥ सर्वं वर्षुः कायनं सर्वलोकं प्रकाशहि ॥ अधिष्ठानं नवृद्धानां
नुकावाहि कूर्विदः ॥ यनासौ दृश्यं कायालक्षणं हि विविहिताः ॥ आवाहपविनाहनकायावृद्धस्य दर्शितः ॥ नवप्रमाणं कायस्य लक्षणं जविकियः ॥

यदि प्रमाणं लक्षं कायावृद्धस्य नकं ॥ निर्विमाणं वच्छुल्लादवेश्वमनूर्ध्वं वपि ॥ समाहितस्य विलस्य विपाकपि लक्षणः ॥ लक्षणं नाम वृपं शुद्ध
लाहि प्रकाशनः नवेषः कनविद्धातुः समाधिः सौतुकाविदः ॥ यथेह लोकनाथेन कल्पकाधानिषविः ॥ वर्ष्णिः शुक्लधर्मं च समाधिं जनिकाक्षं
यः ॥ समाधिं तस्य वैपुल्यं कायामक्षन्नदृश्यं ॥ यस्य वायादृशं विलं नाम वृपं पि तादृशं ॥ निष्कलावस्य नाम वृपं लक्षणं येस्य वायानं सौल्लादि नाम वृप
स्मिं वर्लं ॥ विषलाग्नयं सौल्लयं उदानं विनुकायं ॥ यस्य वामृदकी सौल्लं नाम वृपस्मिं विलं हि प्रकाशनं ॥ स्मरामि हं पूर्वकालीं स्वसंख्यं पूसक्ष
ं ॥ तिष्ठामि पापिकाः सौल्लं नेवास्य नाः कदाचन ॥ अनास्रवं च मविलं कल्पकाटिं विक्रिया ॥ कथामि चार्थं सत्वानां नवमं कायदृश्यं ॥ यथा स्वयस्य
लावहि विमुक्तं हि मानसः ॥ नस्य हि लावहि लयाहि समागमः ॥ विमुक्तं समविल्लं नेसर्वलावहि सर्वसः ॥ स्वलावाल्लातुविलस्य हृयाल्लन

प्रवर्तकः॥ कुत्रकोटिसहस्राणि गच्छन्ति मम निर्मिताः। कुर्वन्ति चार्थं सत्वानां यत्र कायानलप्रभः॥ मूलस्कन्धानि निर्मिल्य पथेव गगनं तथा। कायानि
बहिलप्यामः कुर्विस्कन्धानि दर्शिताः। धर्मकायामहावीर धर्मस्कन्धकायनिर्मिताः। नक्षत्रनृपकायन सर्वं पश्यन्ति जिनाः। कथं निर्दम्भयस्येमं शुद्धा
प्रीतिरविष्यति। न तस्य मारपापीयान बलं लप्स्यति। श्रुत्वा बधर्मगम्भीरं सत्यं सारविष्यति। न वासौ जीविताथं यावद्बुद्धाधिष्ठितिं क्रिय
ः॥ कुत्रकोटीसहस्राणि कुत्र निर्दम्भुस्यति। आलोकस्तत्र लोकानां धिनयनं गमिष्यति। तत्र कुमारं तथागतस्य कायः निमिलकर्माधिनस्
कन्धस्तु। नीलो वा नीलवर्णो वा नीलनिदर्शनो वा। नीलनिर्भासो वा पीतो वा पीतवर्णो वा पीतनिदर्शनो वा पीतनिर्भासो वा लोहितो वा लोहितव
र्णो वा लोहितनिदर्शनो वा लोहितनिर्भासो वा। अवदातो वा अवदातवर्णो वा अवदातनिदर्शनो वा। अवदातनिर्भासो वा। माञ्जिष्ठो वा माञ्जिष्ठवर्ण

र्णो वा माञ्जिष्ठनिदर्शनो वा माञ्जिष्ठनिर्भासो वा। स्फटिको वा स्फटिकवर्णो वा स्फटिकनिदर्शनो वा। स्फटिकनिर्भासो वा। अग्निर्वा अग्निवर्णो
वा अग्निनिदर्शनो वा अग्निनिर्भासो वा। सर्पिर्मण्डो वा सर्पिर्वर्णो वा सर्पिर्निदर्शनो वा। सर्पिर्निर्भासो वा। सो वर्णो वा सुवर्णो वर्णो वा सुवर्णनि
दर्शनो वा। सुवर्णनिर्भासो वा। वैडूर्यो वा। वैडूर्यवर्णो वा वैडूर्यनिदर्शनो वा वैडूर्यनिर्भासो वा। विद्युद्वा विद्युद्वर्णो वा विद्युन्निदर्शनो वा विद्यु
न्निर्भासो वा। वृक्षो वा वृक्षवर्णो वा वृक्षनिदर्शनो वा वृक्षनिर्भासो वा। दवो वा दववर्णो वा। दवनिदर्शनो वा। दवनिर्भासो वा। ॐ किंहि कुमार
तथागतस्य कायः। सूक्ष्मनिमिलनास्य चिन्त्यः अचिन्त्यनिर्दर्शः सर्वनिमिलैव्यचिन्त्यः अचिन्त्यनिर्दर्शः नृपकायपरिनिष्पन्नस्य तु
नेमदवकनापिलाकनन कायस्य प्रमाणं गृह्णीतु मन्यते सर्वकायेन चिन्त्यप्रमयः। अथ खलु भगवान् रूपस्य वलायामि मोगथ अरा

षत॥ यदुक्तं लोकधातुषु पीतसंज्ञानिदर्शनमस्मदुदकतागेषु समुद्रषु चयङ्कुलं नतघोलस्य ऊर्ध्वं प्रतिकापवमाणवः। समुद्राज्ञालकाटी
तिप्रमाणुसक्कालेरुवत॥ नतुयावत्लोकनाथेनतुपमाणप्रकाशितं। कलविङ्कुतापमयाकथेवपवमाणवः। पस्मात्यकसत्वस्यतमोवङ्
तवानत॥ अपिमूर्क्विविरुत्पादामककालप्रकानिदुःयमयाआत्मतावस्यहतावर्ष्णुनिदर्शिताः। सर्वसत्वाधिमूक्तालनतषामूपागमाः
ः॥ निमिलकर्मक्षानेवर्ष्णुनिर्शासंज्ञीदृसः। सक्कानिदुवृद्धस्यविसयाहीदृसामसः। निमिलापगतावृद्धाधर्मकायप्रतिविताः। गम्भीराश्च
प्रमयाश्चतनवृद्धाअविक्रियाः। अविक्रियस्यवृद्धस्यवृद्धकोयाअविक्रियः। अविक्रियाहितकामाधर्मकायप्रतिविताः। विक्रनापिनवृद्धा
नीकायस्विकैमिदुरूमः। तथाहितस्यकायस्यप्रमाणंनोपलभ्यतः। अप्रमयाहितधर्माःकल्पकाधानिधविताः। तनाअविक्रियः कायानि

पृतामप्रतालवनमुग्रस्कंधः सर्वसत्वहितप्रमाणेनगृह्यतेतथाहिकायावृद्धस्यः प्रमाणेअविक्रियः। अप्रमाणेहिधर्मेहिप्रमाणेतत
कल्पतः। अकल्पितहिधर्मेहिवृद्धास्विवमकल्पितः। प्रमाणेकल्पमाख्याताअप्रमाणमकल्पितं। अकल्पकल्पापगतः। तनवृद्धाअविक्रि
यः। अप्रमाणेयथाकाशमाणुसक्कैनतनविद्यते। तथैवकायावृद्धस्यआकाशसमसाहसः। यकायमवज्ञानन्तिवृद्धानाक्रिनोमजाः। त
पिवृद्धाहविष्यन्तिलोकनाथअविक्रियाः॥ ॥ॐ॥ तथागतकायनिर्देसपविवर्तोनामद्वाविंसतितमः॥ ॥ततस्तगवानपुनर्ब
पिवज्रप्रतिकुमारहतमामतयतस्य॥ तस्मात्तर्हियआकाङ्क्षाधिसत्वामहासत्वः किमित्यहंवतस्यप्रतिसंविदः साक्षात्कुर्यामिति।
कतमाश्चतस्रःप्रतिसंविदः यइहार्थप्रतिसंविदं। धर्मप्रतिसम्विदं निरुक्तिप्रतिसंविदं। प्रतिभानप्रतिसंविदं। ॐ माश्चतस्रःप्रतिसं

समाधिः

किमविदः सा कार्यामिति। कनकुमारवाधिसत्वनमहासत्वनायैसमाधिमुद्गृहीतव्यः पर्यवाप्तव्यः क्षमयितव्यः वाचयितव्यः प्रवर्तयितव्यः उद्गृ
हीतव्यः स्वाध्यातव्यः अनुस्मरावनयाभावयितव्या। वक्तुकामेन कनकुमारकनकमाधर्मप्रतिसंविदा यावत्क
कुमारभूपेव्याहारास्तावत्कः कुमारकथागतस्य वर्णव्याहाराः। एवं वदनासंक्लेशसंस्काराः यावत्कः कुमारविक्लेनव्याहारास्तावत्कस्कथागतस्य वर्णु
व्याहाराः। ॐ हिहि कुमार अनन्तापर्यन्ताअविन्त्याभूपेव्याहाराः। एवमचिन्त्यास्कथागतस्य वर्णुव्याहाराः। एवं वदनासंक्लेशसंस्काराः। ॐ हिहि कुमा
र अनन्तापर्यन्ताअविन्त्याविक्लेनव्याहाराः। एवमचिन्त्यास्कथागतस्य वर्णुव्याहाराः। ॐ हि कुमाराः। ॐ हिहि कुमारासंख्याः। संस्कृतादोषाअसं
ख्यानिर्वाणअनुत्पादाअसंख्याकथागतस्य वर्णुः। ॐ हिहि कुमारा। यावद्धि निर्वाणस्य नामानि तावद्धि कस्य वर्णु ॐ हिहि कुमारासंख्यानि

१११

र्वाणस्य नामानि। असंख्याकथागतस्य वर्णुः। तत्रान ॐ कुमार कथागतस्य वर्णुव्याहाराः। कतमत्तत्रान यदुत अविन्त्यः संस्कारव्याहारः। अविन्त्यः
स्वरव्याहाराः। अविन्त्यः संक्लेशव्याहारः। अविन्त्यावदानव्याहाराः। ॐ कुमार चत्वारः कथागतस्य वर्णुव्याहाराः। अविन्त्याअविन्त्यव्या
हाराः। तत्रान ॐ कुमार कथागतस्य व्याहाराः। अविन्त्याअविन्त्यानि दर्शनसूक्तपर्यन्तस्थानानि निर्दिष्टानि। कतमत्तत्रान यदुत वैवदुष्कृत
वैविक्लेशनिदर्शनं यदुत चत्वारः। तथा चतुर्भायुक्तयः चत्वारः। तथा चतुर्भाः चत्वारः। वचनयथा चत्वारः। व्याहाराः चत्वारि संधाताव्याणि। चतुर्भाद
वतानि। अप्रकयः चतुर्भानामनिष्प्रकयः। चतुर्भामनुनिष्प्रकयः चत्वारि प्रतिवचनानि। चत्वारि हाराणि। चत्वारः वर्णाः। यदुत चत्वारि निर्हार
पदानि। चत्वारि सूत्रकपथाः चत्वारः स्त्रीन्यापथाः चत्वारः स्वर्यपथाः चत्वारः। विन्त्यपथाः चत्वारः। कुल्यपथाः चत्वारः। तत्रकपथाः चत्वारः। पर्यन्तपथाः

[illegible]

[illegible]

समाधि

चित्त्याव्यवदानघाय॥ ॐ भवत्वाव्यक्तस्य ॐ माः कुमारवाधिसत्वानीमहः कर्मा व्यक्तस्य अविद्यासंस्कारवाक् अविद्यासंस्कारपरिशाधावा
क् अविद्यासंङ्गसवाक् अविद्याव्यवदानवाक्। ॐ माः व्यक्तस्य व्यक्तान ॐ भकुमारवाधिसत्वानीवाक्यथः कर्मभवत्वान अविद्यः संस्कारवाः
क्यथः अविद्यः संस्कारपरिशाधावाक्यथः। अविद्यः संङ्गसवाक्यथः। अविद्याव्यवदानवाक्यथः। ॐ भवत्वान व्यक्तानीमानि कुमारवाधि
सत्वानीमत्वाशाध्याधिकर्मानिवत्वानि। अविद्यसंस्कारमध्याशाध्य अविद्यसंस्कारपरिशाधासत्वाशाध्य। अविद्यसंङ्गसमसत्वाशाध्य। व्यक्तस्य ॐ
माः कुमारवाधिसत्वानाद्यवशानिध्यफयः। कर्मा व्यक्तस्य। अविद्यासंस्कारदवशानिध्यफिः। अविद्यासंस्कारपरिशाधादवशानिध्यफिः॥
अविद्यासंङ्गसदवशानिफिः। अविद्याव्यवदानदवशानिध्यफिः। ॐ माः व्यक्तस्य। व्यक्तस्य ॐ माः कुमारवाधिसत्वानीमनुष्यानिध्यफयः। कर्मा

१११४

निव्यक्तस्य अविद्यासंस्कारमनुष्यानिध्यफः। अविद्यासंस्कारपरिशाधामनुष्यानिध्यफिः। अविद्यासंङ्गसमनुष्यानिध्यफिः। अविद्याव्यव
दानमनुष्यानिध्यफिः। ॐ माः व्यक्तस्य ॐ माः कुमारवाधिसत्वानीनामनिध्यफयः। कर्मा व्यक्तस्य अविद्यासंस्कारनामनिध्यफिः अविद्या
संस्कारपरिशाधानामनिध्यफिः अविद्यासंङ्गसपरिशाधानामनिध्यफिः। अविद्याव्यवदाननामनिध्यफिः। ॐ माः व्यक्तस्य व्यक्तान ॐ भकुमार
वाधिसत्वानामवशावाः। कर्मभवत्वानः अविद्यः संस्कारावशावः। अविद्यः संस्कारपरिशाधावशावः। अविद्यः संङ्गसमवशानः अविद्या
व्यवदानावशानः। ॐ भवत्वान व्यक्तानः ॐ भकुमारवाधिसत्वानामनुशानः। कर्मानिवत्वानः। अविद्याः संस्कारउशानः अविद्याः सं
स्कारपरिशाधाउशानः अविद्याः संङ्गसउशानः अविद्याव्यवदानउशानः। ॐ भवत्वान व्यक्तानि ॐ मानि। कुमारवाधिसत्वानावकपदा

नि। कतमानि चत्वारि। अचिन्त्यसंस्कारवज्रपदमचिन्त्यसंस्कारपरिभावज्रपदः। अचिन्त्यसंज्ञसंवज्रपदः। अचिन्त्यव्यवदानवज्रपदः। ॐ
ॐ मानि चत्वारीमानि कुमारबोधिसत्वानां मकुटपदानि। कतमानि चत्वारि। अचिन्त्यसंस्कारमकुटपदमचिन्त्यसंस्कारपरिभावमकुटपदः। अचि
न्त्यसंज्ञममकुटपदः अचिन्त्यव्यवदानमकुटपदः॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारि। ॐ मकुमारबोधिसत्वानां निर्हारः कतमानि चत्वारि अचिन्त्यसंस्कारनि
र्हारः अचिन्त्यः संस्कारपरिभावनिर्हारः। अचिन्त्यसंज्ञनिर्हारः अचिन्त्यव्यवदाननिर्हारः। ॐ मचत्वारश्चत्वारः ॐ मकुमारबोधिसत्वा
नां व्यवहाराः कतमे चत्वारः। यदुताचिन्त्यः संस्कारव्यवहारः अचिन्त्यः संस्कारपरिभावव्यवहारः अचिन्त्यः संज्ञमव्यवहारः। अचिन्त्य
व्यवदानव्यवहारः। ॐ मचत्वारश्चत्वारीमानि कुमारबोधिसत्वानां मृगाङ्कपदानि। कतमानि चत्वारि। अचिन्त्यसंस्कारमृगाङ्कपदमचिन्त्यसं

११३

स्कारपरिभावमृगाङ्कपदमचिन्त्यसंज्ञममृगाङ्कपदमचिन्त्यव्यवदानमृगाङ्कपदं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारबोधिसत्वानां
प्रह्लादिपदानि। कतमानि चत्वारि अचिन्त्यसंस्कारप्रह्लादिपदमचिन्त्यसंस्कारपरिभावप्रह्लादिपदमचिन्त्यव्यवदाप्रह्लादिपदं। ॐ मानि चत्वारि च
त्वारीमानि कुमारबोधिसत्वानां आलोकपदानि। कतमानि चत्वारि अचिन्त्यसंस्कारालोकपदमचिन्त्यसंस्कारपरिभावालोकपदमचिन्त्यसंज्ञम
आलोकपदं। अचिन्त्यव्यवदानआलोकपदं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारबोधिसत्वानामवभासपदानि। कतमानि चत्वारि। अचिन्त्यसं
स्कारावभासपदं। मचिन्त्यसंस्कारपरिभावावभासपदं। अचिन्त्यसंज्ञमावभासपदमचिन्त्यव्यवदानावभासपदं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कु
मारबोधिसत्वानां चारितपदानि। कतमानि चत्वारि अचिन्त्यसंस्कारचारितपदं। अचिन्त्यसंस्कारपरिभावचारितपदं। अचिन्त्यसंज्ञमचारित

पदं। अविद्याव्यवदानवार्यपदं॥ ॐ मानि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानीवर्यापदानि। कतमानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारवर्यापदानि। अविद्यासंस्कारपरिज्ञावर्यापदानि। अविद्यासंज्ञावर्यापदं। अविद्याव्यवदानवर्यापदं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानी अविद्यापदानि। कतमानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारो विद्यापदं। अविद्यासंस्कारपरिज्ञा अविद्यापदं। अविद्यासंज्ञा विद्यापदं। अविद्याव्यवदानाविद्यापदं। ॐ मानि चत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानीवर्यापदानि। कतमानि चत्वारि॥ अविद्यासंस्कारवर्यापदं। अविद्यासंस्कारपरिज्ञावर्यापदं। अविद्यासंज्ञावर्यापदं। अविद्याव्यवदानवर्यापदं। ॐ मानि चत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानी अविद्यापदानि। कतमानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारो विद्यापदं। अविद्यासंस्कारपरिज्ञा अविद्यापदं। अविद्यासंज्ञा विद्यापदं। अविद्याव्यवदानाविद्यापदं। ॐ मानि चत्वारि च

११३

त्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानामनकपदानि। कतमानि चत्वारि॥ अविद्यासंस्कारानकपदं। अविद्यासंस्कारपरिज्ञानकपदं। अविद्यासंज्ञानकपदं। अविद्याव्यवदानानकपदं। मि मानि चत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानामप्रवाणपदानि। कतमानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारप्रवाणपदं। अविद्यासंस्कारपरिज्ञाप्रवाणपदं। अविद्यासंज्ञाप्रवाणपदं। अविद्याव्यवदानाप्रवाणपदं। ॐ मानि चत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानीपर्यंकपदानि। कतमानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारपर्यंकपदं। अविद्यासंस्कारपरिज्ञापर्यंकपदं। अविद्यासंज्ञापर्यंकपदं। अविद्याव्यवदानापर्यंकपदं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानी असंख्येयपदानि। कतमानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारासंख्येयपदं। अविद्यासंस्कारपरिज्ञाऽसंख्येयपदं। अविद्यासंज्ञासंख्येयपदं। अविद्याव्यवदानासंख्येयपदं।

समाधि

ॐ मानिचत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानामप्रमयपदानि। कतमानि चत्वारि। अचिन्त्यसंस्कारा अप्रमयपदं। अचिन्त्यसंस्कारपरिभाषा अप्रमयपदं। अचिन्त्यसंक्लेशा अप्रमयपदं। अचिन्त्यव्यवदाना अप्रमयपदं॥ ॐ मानिचत्वारि चत्वारी ॐ मानि कुमारबाधिसत्वानामपरिमाणपदानि। कतमानि चत्वारि। अचिन्त्यसंस्कारा अपरिमाणपदं। अचिन्त्यसंस्कारपरिभाषा अपरिमाणपदं। अचिन्त्यसंक्लेशा अपरिमाणपदं। अचिन्त्यव्यवदाना अपरिमाणपदं॥ ॐ मानिचत्वारि चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानामक्षयपदानि। कतमानि चत्वारि। अचिन्त्यसंस्कारक्षयपदं। अचिन्त्यसंस्कारपरिभाषाक्षयपदं। अचिन्त्यसंक्लेशक्षयपदं। अचिन्त्यव्यवदानक्षयपदं॥ ॐ मानिचत्वारि चत्वारि। ॐ मकुमारबाधिसत्वानामक्षयसंचयाः। कतमानि चत्वारः। अचिन्त्यसंस्कारक्षयसंचयाः। अचिन्त्यः संस्कारपरिभाषाक्षयसंचयः। अचिन्त्यः संक्लेशाक्षयसंचयः। अचि

११८

न्त्यव्यवदानक्षयसंचयः। ॐ मचत्वारश्चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानामक्षयगोचराणि। कतमानि चत्वारि अचिन्त्यः संस्कारक्षयगोचरः अचिन्त्यः संस्कारपरिभाषाक्षयगोचरः। अचिन्त्यः संक्लेशाक्षयगोचरः। अचिन्त्यव्यवदानक्षयगोचरः। ॐ मानिचत्वारि चत्वारी मानि बाधिसत्वानामप्रतिहतसंचयाः। कतमानि चत्वारः। अचिन्त्यः संस्कारप्रतिहतसंचयः। अचिन्त्यः संस्कारपरिभाषाप्रतिहतसंचयः। अचिन्त्यः संक्लेशप्रतिहतसंचयः। अचिन्त्यव्यवदानप्रतिहतसंचयः। ॐ मचत्वारश्चत्वारः। ॐ मकुमारबाधिसत्वानामसृताकाः। कतमचत्वारः। अचिन्त्यः संस्कारसृताकः। अचिन्त्यः संस्कारपरिभाषासृताकः। अचिन्त्यः संक्लेशसृताकः। अचिन्त्यः व्यवदानसृताकः। ॐ मचत्वारश्चत्वारः ॐ मकुमारबाधिसत्वानामसृताकसंचयाः। कतमानि चत्वारः॥ अचिन्त्यः संस्कारसृताकसंचयः। अचिन्त्यः संस्कारपरिभाषासृताक

संचयः। अचिन्त्यः संक्लेशसंक्षयः। अचिन्त्यो व्यवदानसंक्षयः। ॐ भवन्तु भवन्तु मानि बाधिसत्वानी। वाङ्मुद्रयानि। कर्मानि
चत्वानि। अचिन्त्यसंस्कारवाङ्मुद्रयो अचिन्त्यसंस्कारपरिणामवाङ्मुद्रयो। अचिन्त्यसंक्लेशवाङ्मुद्रयो अचिन्त्यो व्यवदानवाङ्मुद्रयो॥ ॐ मानि चत्वानि
चत्वारी मानि कुमारबाधिसत्वानी धनानि। कर्मानि चत्वानि। अचिन्त्यसंस्कारधनानि। अचिन्त्यसंस्कारपरिणामधनानि अचिन्त्यसंक्लेशधनम्
चिन्त्यो व्यवदानधनानि। ॐ मानि चत्वानि वज्रमुद्रा ॐ माः कुमारबाधिसत्वानी मिद्राः। कर्मा वज्रमुद्राः। अचिन्त्यसंस्कारमिद्राः। अचिन्त्यसंस्कारपरि
णामामिद्राः। अचिन्त्यसंक्लेशमिद्राः। अचिन्त्यो व्यवदानमिद्राः। ॐ मानि चत्वानि ॐ मकुमारबाधिसत्वानी गम्भवाः। कर्मगम्भवानः। अचिन्त्य
ः संस्कारगम्भवः अचिन्त्यः संस्कारपरिणामगम्भवः अचिन्त्यः संक्लेशगम्भवः अचिन्त्यः व्यवदानगम्भवः। ॐ भवन्तु भवन्तु मानि कुमा

रबाधिसत्वानी कर्म्माधि। कर्मानि चत्वानि॥ अचिन्त्यसंस्कारकर्म्म। अचिन्त्यसंस्कारपरिणामकर्म्म। अचिन्त्यसंक्लेशकर्म्म। अचिन्त्यव्यवदानकर्म्म
। ॐ मानि चत्वा चत्वारी मानि कुमार। बाधिसत्वानी प्रतिज्ञानानि। कर्मानि चत्वानि॥ अचिन्त्यसंस्कारप्रतिज्ञान। अचिन्त्यसंस्कारपरिणामप्रतिज्ञानं।
अचिन्त्यसंक्लेशप्रतिज्ञानं। अचिन्त्यो व्यवदानप्रतिज्ञानं। ॐ मानि चत्वानि वज्रमुद्रा ॐ माः कुमारबाधिसत्वा मार्गभावनाः। कर्मानि वज्रमुद्रा अचिन्त्यसंस्कार
मार्गभावना। अचिन्त्यसंस्कारपरिणामभावना अचिन्त्यसंस्कारपरिणामामार्गभावना। अचिन्त्यसंक्लेशमार्गभावना अचिन्त्यो व्यवदानमार्गभावना॥ ॐ
माः ॐ भवन्तु भवन्तु मानि कुमार। बाधिसत्वानी संक्लेशसंक्लानानि। कर्मानि चत्वानि अचिन्त्यसंस्कारसंक्लेशसंक्लानं। अचिन्त्यसंस्कारपरिणामासंक्लेश
संक्लानं। अचिन्त्यसंस्कारसंक्लेशासंक्लेशसंक्लानं अचिन्त्यो व्यवदानसंक्लेशसंक्लानं॥ ॐ मानि चत्वानि चत्वारी ॐ मानि कुमारबाधिसत्वानाम वन्ध्यसंक्लानानि।

समाधि

कर्मानि चत्वारि॥ अविद्यासंस्कारबन्धक्लेशनमविद्यासंस्कारपरिणामबन्धक्लेशनं। अविद्यासंक्रमाबन्धक्लेशनमविद्याव्यवदानाबन्धक्ले
शनं॥ कर्मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारवाधिसत्वानामविद्याक्लेशानि। कर्मानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारविद्याक्लेशनं अविद्यासंस्कारप
रिणामविद्याक्लेशनं। अविद्यासंक्रमाविद्याक्लेशनमविद्याव्यवदानं अविद्याक्लेशनं। ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारवाधिसत्वानां दुःखक्ले
शानि। कर्मानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारदुःखक्लेशनं। अविद्यासंस्कारपरिणामदुःखक्लेशनं। अविद्यासंक्रमदुःखक्लेशनं। अविद्याव्यवदान
दुःखक्लेशनं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारवाधिसत्वानां दौर्मनस्यक्लेशानि। कर्मानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारदौर्मनस्यक्लेशनं अवि
द्यासंस्कारपरिणामदौर्मनस्यक्लेशनं। अविद्यासंक्रमदौर्मनस्यक्लेशनं। अविद्याव्यवदानदौर्मनस्यक्लेशनं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमा

११९

रवाधिसत्वानामविद्याक्लेशानि। कर्मानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारविद्याक्लेशनं। अविद्यासंस्कारपरिणामविद्याक्लेशनं। अविद्यासंक्रम
विद्याक्लेशनमविद्याव्यवदानविद्याक्लेशनं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारवाधिसत्वानामुपपरिक्लेशानि। कर्मानि चत्वारि अवि
द्यासंस्कारोपपरिक्लेशनं। अविद्यासंस्कारपरिणामोपपरिक्लेशनं। अविद्यासंक्रमोपपरिक्लेशनं। अविद्याव्यवदानोपपरिक्लेशनं॥ ॐ मा
नि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारवाधिसत्वानामविद्यऽध्यात्मिकक्लेशानि कर्मानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारध्यात्मिकक्लेशनमविद्यासंस्कार
परिणामाऽध्यात्मिकक्लेशनं। अविद्यासंक्रमाध्यात्मिकक्लेशनं। अविद्याव्यवदानाध्यात्मिकक्लेशनं॥ ॐ मानि चत्वारि चत्वारीमानि कुमारवाधि
सत्वानां बहिर्धाक्लेशानि कर्मानि चत्वारि। अविद्यासंस्कारबहिर्धाक्लेशनमविद्यासंस्कारपरिणामबहिर्धाक्लेशनं। अविद्यासंक्रमबहिर्धाक्

समाधि

ह्लान। अविद्यव्यवदानवहिर्धह्लनै॥ ॐ मानिवत्वानिवत्वानीमानिकुमानवाधिसत्वानीङ्गीह्लानीनि। कदमानिवत्वानि। अविद्यीसंस्कारङ्गीह्लान। म
विद्यीसंस्कारपविलाषाङ्गीह्लन। अविद्यीसंङ्गसङ्गीह्लनमविद्यीव्यवदानङ्गीह्लनै। ॐ मानिवत्वानिवत्वानीमानिकुमानवाधिसत्वानीसत्यह्लानानि
। कदमानिवत्वानि। अविद्यीसंस्कारनसत्यह्लनमविद्यीसंस्कारपविलाषासत्यह्लनै। अविद्यीसंङ्गससत्यह्लनै। अविद्यव्यवदानसत्यह्लनै॥ ॐ
मानिवत्वानिवत्वानीमानिकुमानवाधिसत्वानीरुवह्लनीरुवह्लनानि। कदमानिवत्वानि। अविद्यीसंस्कारुवह्लनमविद्यसंस्कारपविलाषा
रुवह्लनै। अविद्यीसंङ्गसरुवह्लन। अविद्यीव्यवदानरुवह्लनै। ॐ मानिवत्वानिवत्वानीमानिकुमानवाधिसत्वानीवस्तुह्लानानि। कदमानि
वत्वानि। अविद्यीसंस्कारवस्तुह्लनै। अविद्यीसंस्कारपविलाषावस्तुह्लन। मविद्यीसंङ्गसवस्तुह्लनै। अविद्यव्यवदानवस्तुह्लनै। ॐ मानिवत्वा

१२०

निवत्वानीमानिकुमानवाधिसत्वानीपुगीलह्लानानि। कदमानिवत्वानि। अविद्यीसंस्कारपुगीलह्लनैमविद्यसंस्कारपविलाषापुगीलह्लनै। अ
विद्यीसंङ्गसपुगीलह्लनैअविद्यव्यवदानपुङ्गलह्लनै॥ ॐ मानिवत्वानिवत्वानीमानिकुमानवाधिसत्वानामुपलेरुह्लानानि। अविद्यानि। अ
विद्यानिर्देसानियानिनसुकनपर्य्यकस्थननिर्देष्टु॥ कदमानिवत्वानि। अविद्यीसंस्कारापलेरुह्लनमविद्यसंस्कारपविलाषापलेरुह्ल
नमविद्यीसंङ्गसोपलेरुह्लनैअविद्यव्यवदानापलेरुह्लनम्॥ ॐ मानिवत्वानिवत्वानी ॐ मानिकुमानवाधिसत्वानामुपलेरुह्लनानि। अविद्या
निअविद्यनिर्देसानि। यानिनसुकनपर्य्यकस्थननिर्देष्टु। वेरुश्रीधानस्थ। कदमाश्चरुस्य। यइरुअनरुसंस्कारपविलाषाव्यवलवरा। कदय
ह्लनमियपथमाश्चनलीअनरुः स्वपविलाषाव्याहारवस्तुयह्लननियद्विनीयाश्चनलीअनरुः। संङ्गसपविलाषाव्याहारवस्तुयह्लनमियरु

समाधि

गीयाधारणी अनक्षरव्यवदानगुह्यानुसंधाहारकृत्यज्ञानमियं चतुर्थाधारणी। ॐ माथकसीधारणी। ॐ हिहि कुमारयाधारणी कल्पनसंध
र्म्म ॐ हिहि धर्म्मज्ञानं धर्म्मप्रतिसंविद्धर्म्मज्ञानं यार्थः। ॐ यमुयक प्रतिसंविद्धर्म्मज्ञानं यक्षदं ॐ यमुयक निर्वृतिप्रतिसंविद्धर्म्मज्ञानं
नयाव्यवहारदर्शनाश्रवक्षयप्रक्षपनाप्रकाशनाप्रहापनाविवरणाविकरणाउत्कानीकरणाऽस्फोटवचनाश्रवणाश्रवणाश्रवणा
नवचनता। ॐ यमुयक कुमारप्रतिज्ञानप्रतिसंविद्। अथखल्लु भगवान्कस्यीवलायामिमामथ सहायक॥ याकुकैल्लनवद्धस्यकपप्रक्षिप्तोदि
का। यावत्कीरूपप्रक्षिप्तरूपव्याहारकाकाः। यावत्कीरूपव्याहाराः सीलनामानिकाकाः। यावत्किसीलनामानिवृद्धनामानिकाकाः। याकु
कावृद्धनामस्यसत्वनामानिकाकाः। एकैकान्यकसत्वस्यअहन्नामानिज्ञानी॥ अनकानामव्याहाराः। यमपूर्वप्रकाशिताः। सीलनामावृद्धनामं

सत्वनामाश्रमनामाः। याकुकाः संस्कृतदोषाः निर्वाणाकुकागुह्याः। वृद्धस्यकाकुकाः। वर्षुपमाप्रकाशिताः। याकुकासर्वसत्वानाविलाशी
दानिदर्शिताः। काकुकालाकनाथस्यएकनामायत्र यः। नामाश्च अपिमूर्तिश्च सर्वसत्वानयाकिकाः। तथाहयानचन्द्रस्यत्वमागीवर्षुताविता
यनामाः सर्वसत्वानामकसत्वस्यदर्शिताः। एकसत्वस्यथनामासर्वसत्वानदर्शिताः। प्रतिसंविदानमाताः। अयंवृद्धनदर्शितः। अनकना
मनिर्देशावाधिसत्वानकानक्षतः। यं ॐ कथंकाश्यपसूत्रकाटीवविक्रियाः। ॐ देसूर्यप्रवर्तित्वा अनालीनः प्रकाशयतः अमकाः पर्ष
त्सध्यषुरेकाग्रः प्रकाशतः यथाकामसमपर्यंकमवैधर्मोः सहायक॥ एवमवाधिसत्वानीसर्वसत्वानकायिनी। ॐ देसूर्यसमसृक्ष
कवक्रिल्लनसम्पदा॥ यथायथप्रकाशतिसदृक्षनाॐ मनयः। कथास्यवर्धतेल्लनेहिमवन्नवषादयाः॥ ॐ हिकथागतादिन्यनिर्दे

समपविवर्त्तमुपाविंशतिमम॥ ॥कतकथं कुमारवाधिसत्वामहासत्वाधर्म्मेषु प्रतिसंविदवर्त्तेधर्म्मेषु धर्मानुपस्थी समयागच्छयनुरुना
यानुसम्पंस्वाक्षे। ॐ कुमारवाधिसत्वामहासत्वाधर्मेषु धर्मानुपस्थी॥ नान्यतनृपद्दवाधिसमनुपस्यति। नान्यतनृपावाधेयवनति। नान्यत्र
नृपद्दवाधिपर्यवस्थ। नान्यतनृपद्दवाधेयसमुदागच्छति। नान्यतनृपद्दसत्वानिवाधेयसमुदापयति। नान्यतनृपद्दकथागतसमपस्यति। ननृपस्याविना
सधर्मस्वभावकथागतॐ। कथागतपस्यति। शून्यतनृपसमन्यानृपस्वभावॐ। तेवपश्यति। शून्यानृपस्वभावशून्यकथागतॐ। तेवपस्यति। य
श्चनृपस्वभावायश्चकथागतॐ। एतद्द्वयधर्मता। एवंपस्यन्वाधिसत्वामहासत्वश्चनति प्रतिसंविदि। एवन्नान्यतवदनायाश्चनान्यतसंज्ञायाश्चशून्यतस
स्कारस्याश्चान्यतविज्ञानवाधिसमनुपस्यति। नान्यतविज्ञानाद्वाधेयवनति। नान्यतविज्ञानवाधिपर्यवस्थ। नान्यतविज्ञानवाधेयसमुदागच्छ

ति। नान्यतविज्ञानसत्वानिवाधेयसमुदागच्छति। नान्यतविज्ञानसत्वानिवाधेयसमुदागच्छति। नान्यतविज्ञानकथागतसमनुपस्यति। विज्ञा
नस्याविनासस्वभावकथागतॐ। कथागतपस्यति। शून्यतविज्ञानमन्यविज्ञानस्वभावॐ। तेवपस्यति। शून्यान्यविज्ञानस्वभावशून्यकथा
गतॐ। तेवपस्यति। यश्चविज्ञानस्वभावायश्चकथागतॐ। एतद्द्वयमधर्मता। एवंपस्यन्वाधिसत्वामहासत्वावनति। धर्म्मेषु प्रतिसंविदि। अथखल
भगवानुस्थविरायुष्मतेमाह। कथमहाबोधी। बोधीबोधयवृपदधिमी। विरागेनसहनउत्तरबोधर्म्मदसिकः। सहनउत्तरमनुपग
म्यनेक्षस्वभावकः। समनुपश्चवाधिश्चनानास्वमनलक्षणं। यथानिर्वाणगम्यनेसहनामेप्रकासिकं। लक्षणेनवनिर्वाणेसवसहनलक्षणासह
श्चयथानिर्वाणमूलयेनलक्षणं। एवंधर्म्मेषुनिर्वाणेसेप्रकासिकः। निर्वाणेनिर्दृतीवृक्षानिर्वाणश्चनलक्षणं। अपवृक्षधर्मोधीयं

थ पश्चाद्रूथ पूर्वा॥ सर्वधर्माः स्वभावननिर्वाणसमसादृशाः। क्लेशानेकुम्यसाधिपियपूर्वा वृक्षसासन॥ पश्चिस्वा कायवृक्षस्य वहुं दृ
ष्टनायकः। नवाहं नृपकाय न पश्चिहुं सकृकं न चित्। क्लेशः स्वभावो नृपस्या दृसं नृपलक्षणं। नृपस्वभावा माक्लेशकाया समनिर्देशिताः॥
एवं पश्चन्नस्कन्धानाक्लेशं धर्मलक्षणं। क्लेशस्वभावो धर्माणां धर्मकायप्रतिष्ठितः। दशमिधर्मसत्वानी धर्मकायप्रतिष्ठितः। दशमिधर्म
सत्वानी धर्मकायप्रतिष्ठितः। नव धर्मकवृक्षानी सकृवा वायसाधिपुः। ॐ मन्त्रयमकानकावृक्षसंस्थीकृत्वकं। धाम माहं वक्ष्यि दृष्टो म
नवनायकः। सर्वसंक्लेशप्रहीणस्य स्वभावसंक्लेशविगच्छति। नकुमुक्तसंक्लेशस्य स्वभावकमास्कदर्शनं। यः शून्यतीप्रज्ञानामि ॐ दृसं नृपलक्षणः। नवान्या
शून्यताउकाशून्या नृपस्वभावता। यस्तु नृपं प्रज्ञानामि स प्रज्ञानामि शून्यता॥ यः शून्यतीप्रज्ञानामि ॐ दृसं नृपलक्षणं। नवासो माननकाटाकिर्हयः

सर्वकं पवाजिनुम्। प्रज्ञानामि हिया नृपं स प्रज्ञानामि शून्यकीयः शून्यतीप्रज्ञानामि स प्रज्ञानामि निर्दृशं। ॐ मानुगमिमाज्ञानकस्य न स्वाज्ञापल
मधिकाः। अभावस्वभावसंक्लेशाः स्वभावो वैसंक्लिष्टः। वश्चिकाक्लेशलाभनपनस्यमसमासनानस्य लसंक्लेशवज्रस्य नसकाशामस्यकाहनाः
कुसीदाहीनवीर्याश्च सीलस्कन्धस्य संस्थिताः। पर्युष्टिताश्च वृहन्तिकुग्रहाधिपतः। याकविदेवपवस्कन्धिवयं वाक्षयप्रस्थिताः। अ
दाकाअविनाशाश्च पनस्यनमगोचवाः। सहकामाहविष्यन्ति धर्मचैवानवस्थिताः। एवं साहस्यहं ॐ क्लेशलाभगवशो॥ लाभकं
माहविष्यन्ति सन्निपाहिविन्तिकाः। मदप्रमादाहिहानालाभसत्कारअर्थिकाः। निस्रिलाभसत्कारैक्लेशलाभगवशिताः। स्त्रीपांवि
हानाकाहिन्निकुलस्त्रीसुधिमृष्टिताः। निस्रिताश्चापलंहस्मिकामहेष्यासुनिस्रिताः। गृहिकर्मकविष्यन्ति मानस्य विषयस्थिताः॥

गृहीत्वा मन्त्रमयिष्यन्ति कामानग्निमिरवायमान। प्रविस्य च गृहीत्वा कर्मीकृत्वयिष्यन्ति कालान्। गृहीत्वा च कविष्यन्ति कर्मयुक्तानसेन्द्रियः कर्मीविप्रवृ
त्तानीपुत्रदारानिदुःखयी। यत्र कामान्नपानेन कविष्यन्ति अनुग्रहम। कर्मान्कर्मपुत्रदारयुक्तान्यामेल्लोकविष्यन्ति। गृहीत्वा मनस्वदारेषु कविष्यन्त्यधि
मुक्तिकाः। यथा कर्मप्रवृत्तिस्वकपरदारेषु मुक्तिकाः। सिद्धावदारवस्त्रोत्पे गृहिणीयामिदमिकाः। सामिकाः कर्मकृत्वा कर्मिकालनकर्यान्ति। कर्मी
संरवमुदंगहिपूजीकाहिकिकर्ममम। याचसाउकमापूजाप्रतिपत्तिनकर्यान्ति। कर्मात्मनामदुःखीलादुःखीलप्रतिष्ठितौ। अन्यान्यमवम्बगुणि
नकेपीयादृसावर्यं। सुखामीलस्यलवर्णुदुःखमीलापापमोचनः। पर्यन्तिकाश्चवक्तिनवेकदुःखाधिकं। नवक्रीकर्यान्कर्यान्नदुःखावस्थकैध
नैः। वादिकाकर्कवाचायवृद्धवाधिप्रतिमिरूपी। कर्मीवापन्नविज्ञानमुन्मत्तावृद्धसामनः। धर्मन्प्रतिमिरूपीयाचवामाः वाचोकविष्यन्ति। नमस्कृत्य

१२४

दृष्ट्वायथामुक्तादृसीवनी। कवृद्धस्नानलप्यन्तिवालधर्मप्रतिष्ठिताः। यात्र कर्मीकुरुनाकुरुसाठियावाक्रियकथा। ज्ञानामिकदहंसर्वस्नानमतुप्र
वर्तकं। सर्वकल्पप्रकाशयकुषानखलिकंपृथ। वाधिसत्वप्रतिस्नानाकिञ्चित्सार्वप्रकीर्तिकः। नास्तिपापमकर्तव्यंकुमारीकर्यान्तिमा
कहिसंस्कवमोर्द्धकुर्यात्स्वकालिपश्चिम॥ आलयस्नलयप्राप्तिकुर्यात्कुमुगोवर्वे। अनालीनः समकवर्यान्तिअगुवाधीयकानस्नाः। वर्षा
गीपविपृच्छित्वायस्कृष्टकवाकवकः। कुर्यात्सिगोनवैकतमिवसापादवन्धनः। नकर्मीस्वलिकम्यस्यक्षोधिमंगुविपस्यकाप्रतिघातन्नकनेयस्ते
नुचितविकः सदाकवकः। पश्यकर्मीस्वलिकंपश्यक्षमान्नकीर्त्यकः। यादृसंकाहिकीकर्मकादृसंलप्यकफल। स्मिकनमूरवचन्द्रधवृद्धपूनवक
पूर्व। पूर्वाकाशीकवन्तिर्यकुकमानश्चसनकः। वीवनेशपिपुपोकेश्चकुर्यान्कर्मामनुग्रहः। नवैविकः प्रदक्षास्त्वंसर्वकर्यान्तिनायकाः। अध्यक्षत्र

समाधि

र्यं यदि लाभं धर्मदानस्य कारणं कृत्वा प्रथमं वाचकाभ्यानाहवे पूल्यमिक्रमा ॥ एवं वैवाचकाभ्यायुष्मावाविरूपधिकाः। कथं मम सम्मनीमहं
पूजकाराधिकं मया ॥ सहमेषान्नकल्पेन कुलपिलाकुलाकुनः। यदि कोऽनविजानीयाद नधिष्ठापिदमयः। यदि दुःशीलीयस्मिपषायीवकृ
ष्टिकाः। मैलरवैमाप्रकाशस्वः वर्णुदानस्य कीर्त्तयः ॥ केवयूर्यदिवाल्पश्चः शुद्धाः शीलप्रतिष्ठिताः। मैनविलैकुनिलान्वेकुर्यान्मैलरविकी कः
थ। पनीकायदिपापश्च शीलवकावकुरुवन। लधूपक्रमदाहत्वावर्णुशीलस्य कीर्त्तयः। पूर्वम्पर्वदंहत्वायदि शुद्धाकवरुदा। यावकुकु
लाधर्माः सर्वकल्पप्रकाशयः। दानं शीलकथाक्रिवार्य्यध्यानमुकथा। सत्पुल्यकुमैलरवीवर्णुयः कीर्त्तयः सदा। अवस्थवासीध्यानैस
खेगाधवासविवर्जनं। एकघावर्णुकाधकएकशावशीयसर्वे ॥ अवस्थवासस्थविश्वेन्नशीलपवमाकवन् ॥ प्रतिसलानुसवनदानपवमाक

१२३

वन् ॥ शीलस्कन्धस्थिहित्वावाकुकुल्यमुपाकुयन् ॥ ॐ मैसमाधिमसत्रः पूजयध्यमुधाकवः ॥ इत्येवंकुः पताकाभिः गन्धमाल्यविलपनैः
कावयस्यकुयवृक्षस्यसमाधिसाकमषका ॥ वैकुनीयकूर्यहिसेगाभिसेप्रयाकुयन्। पूजयक्षाकुवृक्षस्यकुनालीनाकुकुद्भिकः ॥ यावकिगन्धमा
ल्यानिधूपनैवर्णुवैलिकः। सर्वकैः पूजयन्नाथ मगवाधीयकानक्षनायावकीकाविपूजकिकुप्रभयाकुविक्रिया। कूर्य्यात्सर्वबुद्धानांसमाधिं
साकमषका ॥ प्रत्यर्थसर्वबुद्धस्यः समदयादनिमिकः। असगीक्षनमषकावृक्षानमनुकनैः मयापिपूर्वं बुद्धानाकुकापूजाकुनूकुना। अनिमि
कुनेकुत्वमनुसमाधिनुसाकमषका। इलेकास्यादबुद्धानांइलेकामानुषाकवः। इलेकासामनमुक्तप्रवृत्तउपसंप्रदा। सकुआवागिकः साक्षाविं
कुवाधायनामिकम्। यावलत्वेप्रतिक्षामाकिंकुत्वप्रतिपालिषु ॥ यन्मीधानयस्मुकुयकालउपस्थिकः। प्रतिकानलकुकुक्रिवैपवृकुयदिधान

पुरुषकमर्थमपि धारयित्वा पुष्पस्कन्धो अचिकियः। किं चापुनः सर्वसूत्रधारयः शुक्लार्थिकः। सर्वसत्त्वाधिप्राकीर्णः यथा अनुमोदितः। सत्कृ
त्यागौरवसुखोकल्यासत्त्वापमासदा॥ ॐ नमः समाधिनाथाय अगमथसकाधिप्रनयन। सर्वपूर्विमकपुष्पैकलाक्षापेक्षिणादसी। अचिकियाननुसीमा
वृक्षस्थानकानीति। ॐ मैत्रसमाधिश्रुत्वा हृदयः कीर्तनकविष्यति ॐ हि॥ ॥इति मैत्रविदावतीनपनिवर्तनामत्रयोविंशतितमः॥ ॥नमो भग
वान् पुनर्नाथिचन्द्रप्रकृमारभूतमामकुयमस्य॥ तस्मात् किं कुमारवाधिसत्त्वनमहासत्त्वनः ॐ मैत्रसमाधिमीकाकृत्वा क्षिप्रवस्त्रनूरुवीसु
म्यक्सैवाधिमतिसंवाकुकामनउपायकुशलनतविनयी। कथं कुमारवाधिसत्त्वामहासत्त्वउपायकुशलाभवति। ॐ हे कुमारवाधिसत्त्व
नमहासत्त्वनसर्वसत्त्वानामैतिकल्पतिचित्तमुपस्थाप्यसर्वसत्त्वानांयःकुशलमूलपुष्पस्कन्धः समनवाधिसत्त्वनमहासत्त्वनानुमादित

धि२

व्यः। तिनाशाक्षिदिवसस्यसर्वसत्त्वानांकुशलमूलपुष्पस्कन्धमनुमाद्यसर्वस्कन्धानविकास्यादन। तत्रीमवसर्वसत्त्वानांकुशलमूलपुष्पः
स्कन्धानिर्यातव्यः॥ सतेनकुमारवापायकुमलयेनपुष्पस्कन्धेनसमन्वागतावाधिसत्त्वामहासत्त्वः क्षिप्रमिमंसमाधिप्रतिलभते। क्षिप्रवस्त्र
नूरुवान्सम्यक्सैवाधिमतिसम्बुध्यते॥ अथखल्वेतेगवान्कुमारीवलायामिमागमध्यमगाथकः॥ सर्वममस्तुमयनतिसंवायस्कुषमस्मीयथूपुष्पस्क
न्धः। वाशक्तिश्चन्द्रिवसस्यवर्णीतुअनुमादमीउषकुनिलविलं। अनुमादमीयथविसुकुमीलायकीविकार्थनकवाहिपापं। अधिमुक्तिसंपन्नय
वाधिसत्त्वः अनुमादमीतुषयकिंचिपुष्पी। अनुमादमीयसप्रसादवृद्धाधर्मप्रलाक्षितथेवसंघ। अनुमादमीयसगतस्यपूजी। कुर्वन्तिवाधिप्रति
कारुमाद्य। अनुमादमीयहि अनुरुवायोउत्पादितचित्तवागवाधय। सत्त्वानअर्थायमहामतीनीसंवाधिवमसत्त्वचस्थिरुपहाः। अनुमादमीः

यधनधान्यनत्नाद्युज्झितसूक्ष्मः पूनधीनपूजानः नार्यीवस्त्रीकरुथआत्ममीमः कवृत्तायसावसिकवाधिसत्वाः॥ अनुमादमीयहिल्यक्रिआत्मरा
वैसस्तानअर्थयप्रहृष्टचित्तः प्रस्तुयपविरोविरदाकाया। उपायकौसल्यसूक्ष्मसिद्धिताः॥ अनुमादमीयघनआत्मदृष्टिर्नकावदृष्टि
नवकीवदृष्टिः। अनुमादमीयघनपापदृष्टिः। यसत्यकीसत्वकनक्तिदुष्टिम्॥ अनुमादमीयसुगतस्यसासन। लहक्तिप्रवरयपसम्यदत्वा। अ
त्यहसंतुस्वनवसक्तिः प्रसाकवानिरुत्रयक्षनगोचराः। अनुमादमीप्रकक्यद्विमाया। वनवसकीसदत्वमुहृताः। साकीवशुद्धाः सदः
अत्यकृत्या। यस्तुहृतानकवाक्तिकुहनाम्। अनुमादमीयघनसंस्कवाक्तिनवापि। ऊर्ध्वानकुलपुरुषाउत्तमकुंक्षतुकनिरुकावं। अनापः
लिकाविवनक्तिलाकं॥ अनुमादमीयघपपेक्षनाक्तिं। निर्विशुसर्वसुखापपाक्षिप्। अविगृहीताउपसाकविक्ता। नदुर्लहक्षपसमाधिवपः॥

अनुमादनीयगणदायदृष्टा। सर्वाविवादीपविवर्जयित्वा। प्रवक्त्यवध्यकथकुक्रमाश्रिताः। विमुक्तिमार्गाः सुगतस्यपुत्राः॥ अनुमादमीयविहवक्त्यवध्ये
नात्मनमूलाक्षिपवानपेसया। अनुमादमीयघप्रमाद्रनाक्तियअप्रमत्ताः कुवृद्धसासन॥ यावरुधर्माः पृथुवाधिपक्रीः। सर्वेषमूलेहृदयमप्रमाद
ः। यवृद्धपुत्राः सदअप्रमत्तः। नदुर्लहक्षपअयंसमाधिः। निधानलाहः सुगतानसासन। प्रवृद्धलाहाद्वितीयनिधान। शुद्धायलाहस्तृतीयनिधान
। अयंसमाधिश्चतुर्थनिधान। शुद्धाः सीशून्यनवृद्धगोचरः। तस्याप्रतिरूपनिधानलक्षः। अनेकप्रतिरूपानिधानूलेहा। याधानवीतस्यवसन्निधाने
। यावक्तिधर्माः कुसलाः प्रकाशिताः। सालंमुहूर्त्यागुणथेवरूक्तिः। सर्वेषमूलेहृदयमप्रमादानिधानलक्षः सुगतनदसिद्धः। यअप्रमत्ताः कुवृद्ध
सासन। सम्यक्चर्यबोप्रतिधानमक्ति। नदुर्लहक्षपअयंसमाधिः। आसन्नलोः कुवृद्धसासन॥ ॥ इतिसमाधिराजअनुमादनापरिवर्तनाम

४पञ्चविंशतिकमः॥ ॥ कतरवलकगवान् पुनर्बोधिसत्त्वप्रकृतकुमारकृतमामकृयकर्म। कस्मात्कर्हि कुमारभूतप्रमाणकविष्यामि। ॐ सर्वत्वयाकु
मारसदामिक्रियम्॥ तत्कस्यहेतोर्यत्प्रमाणस्यहिकुमारबोधिसत्त्वस्यमहासत्त्वस्यनदुर्लभकरत्वनूकत्वात्सम्यक्सम्बोधिः किमेगपुनरयनसमाधिः॥
कथञ्चकुमारबोधिसत्त्वामहासत्त्वभूतप्रमाणकरवति। ॐ कुमारबोधिसत्त्वामहासत्त्वः पवित्रशुद्धशीलाकरवति। कथञ्चकुमारबोधिसत्त्वोमहासत्त्व
ःपवित्रशुद्धशीलाकरवति। ॐ कुमारबोधिसत्त्वपवित्रशीलाबोधिसत्त्वामहासत्त्वाःविरहिताकरवति। सर्वक्लेशाविक्लेषपथ्यूपानमिताकृतस्यसर्वत्र
याअनुसंसाकरवति। तीक्ष्णेनमनसिकृत्वाक्षिप्यहस्तःदस्यमेकुमारानुसंसाःदानाधिमुक्तस्यबोधिसत्त्वस्यमहासत्त्वस्य। कतमदमयइमान्सर्वक्लेशाः
स्यनिगृहीताकरवति। त्यागनैर्दहिमैत्रास्यविक्लेसदाकरवति। वज्रकनसाधनेनाधस्यश्चहागेस्यः सावमादयति। महाहागेषूत्कृलषूपपद्यते। कतमात्र

स्यचास्यत्यागविक्लेसामूखीकरवति। प्रियश्चकरवतिवकसंघेपर्षदीविसारदश्चामकूरकःपर्षदसवगाहकदिग्विदिक्षुवास्यादानःकीर्तिशब्दःश्लोका
स्यक्रकृतिः सहकवृक्षहस्तपादश्चकरवति। समवनधकलप्रतिष्ठितःसुविरहितश्चकरवति। कल्याणमित्रैयविद्याधिमनुनिषदनादिमकुमारदर्शनसं
सेवनाधिमुक्तस्यबोधिसत्त्वस्यमहासत्त्वस्य। कतमदमुच्यते। निगृहीतेमिमान्सर्वत्यागविक्लेशान्दहिते। आदकुमारोकरवति समृद्धकायेकुले॥ कतम
मात्रस्यविक्लेसित्यागनवप्रवर्तते। प्रियाकरवतिसत्त्वानीगृहिप्रव्रजितानेव॥ विसारदश्चपर्षन्मध्येमेकूपसंक्रमणःकरवत्यादानःसंघास्यगुणभषन
गवभूत॥ सहकस्योवपादोवकरविष्यतिनदुर्लभाःकल्याणमित्रामलकरवृद्धोश्चवकानपि। सोसर्वविक्लेसिनक्रान्तुहाजित्यागेस्यविक्लेनमकस
देवःप्रियश्चकरतीवेकुसत्त्वकाटिनोजुमसमनिस्यक्रूमिआनुसंसाः॥ महाधनवापिकुलेसकायेकतस्यत्यागेनमकसनास्य। आदकुमारश्चकरवा

भिक्षालीअमन्त्रविद्याॐमिआनूसंसा॥विसवश्चैवर्वौविगमहकउदावसथास्यदिसामुयाभिःमहुहस्तपादोस्यसदवक्रायकःअमन्त्रविद्याॐमिआ
नूसंसा।कल्याणमित्रास्यनहाकिइलंहोःवृक्षाश्चसापस्यभिग्रवकाश्चादृष्टवलीपूजयकप्रसन्नोअमन्त्रविद्याॐमिआनूसंसा॥ ॥ॐभिदोनान्
संसापविवर्जअहिंसाभिकमः॥ ॥दशमकुमारानूसंसाःपविशुद्धशीलस्यवाधिसत्वस्यमहासत्वस्यकतमदशःयइहाग्निनानदहकःसंशुद्धानहन्यकःविषमस्यनक्रमकःउदकेनमियकः
वयभिःसविपूवयभिःवृक्षानामनूसिहकःअगर्हिताहवभिःपण्डितानास्तुभिःश्लानवलभिःप्रतिपक्षोभिःस्थभिःसंसारास्पलायभिःनिर्वाणम
पर्यभिःनिःपर्युष्टनाविहवभिःसमाधिप्रतिलहकःअदविद्यश्चहवभिःअकुमारानदशानूसंसाःपविशुद्धशीलस्यवाधिसत्वस्यमहासत्वस्याक
तमदशकःश्लानवःपविपूवभिःवृक्षानामनूसिहकःअगर्हिताःपण्डितानोहाभिःनिस्पिसावदशःप्रतिश्लानवलभिःपक्षोवभिःस्थभिःअथभि

यननिर्वाणसंसारामःपलायकःनिष्यन्दुःनविहारासमाधिलहकलघुःअदविद्यसाहाभिःशीलस्कन्धप्रतिष्ठितःश्लानवःकस्यापविपूर्ण
हाभीःनूसिहकःवापिकथगताभीःनवास्यहिन्दीपकवाहिपण्डिताःकथाहितस्यापविशुद्धशीलेःप्रतिश्लाशीनवलाभिःपण्डितकथाहिसूवप्रतिप
लियाहितःदृष्टवसंसारमननदाशीपलायभिनिर्वृतियनयाभिःपर्युष्टिहेविभुनहाभिःकथाहुःशीलवलप्रतिष्ठितःक्रिपुसमाधिलह
भिनिवगहीपविशुद्धशीलस्यॐमिआनूसंसाःॐ॥ ॥ॐभिशीलनिर्देशपविवर्जनामसकविधाभिःकमः॥ ॥दशमकुमारानूसंसाःक्रान्ति
प्रतिष्ठितस्यमैत्रीविहारिःबोधिसत्वस्यमहासत्वस्यकतमदशःयइहाग्निनानदहकःसंशुद्धानहन्यकःविषमस्यनक्रमकःउदकेनमियकः॥
दवकाश्चैनैवहरिलहकालेहुनैवकायैप्रतिलहकेःसर्वइर्गभिःवाहिवास्यपिथिभानिहवभिःब्रह्मलोकवास्यापप्रतिष्ठितवभिःसुखनवास्यना

तिन्दिवानिवृक्षकि। प्रीतिसर्वेवास्यकायन्नविक्रुष्टानि॥ ॐ मकुमारदमानुसाः क्रान्तिप्रतिष्ठितस्य मैत्रीविहारीबाधिसत्वस्य महासत्वस्य॥ कतदमुच्यते॥ अग्निनादग्धनासोसमुद्रनहन्यते। विषन्नक्रमतकायउदकेम्रियतेनच॥ नरुक्तिदवतास्तेनाहाशिस्त्रान्निलरुद्धः। दुर्गतिः पिथिवीवास्यक्रान्तियज्ञनुसंदिम॥ ब्रह्मत्वमथसकल्पंहानिवास्यनहर्लेह। सर्वेविहरतनिस्प्रीतिहानिज्ञविक्रिया॥ नोज्ञिनिसमुद्रसज्ञानुहन्यते। विषनबाबाविगतानम्रियते। नरुक्तिदवाक्रुथनागयक्षामैत्रीविहारिस्थिमिज्ञानुसंसा॥ ज्ञाशिंहाकायस्यरुवक्लिलरुद्धः। नाबास्यहर्योविनिपातुहानि। यूनश्चसवक्रुपवापपद्यते। क्रान्तिस्थितेस्याॐमिज्ञानुसंसाः। सर्वेनवाशिदिवतस्ययाक्ति। प्रीतिस्फुटःकायुसदास्यहानिसक्रान्तिमैत्रयवलप्रतिष्ठितः। प्रसन्नचित्तःसदहानियन्तुतः॥ दसमकुमारानुसंसाज्ञानबवीर्यस्यबाधिसत्वस्यमहासत्वस्य। कतमदसयइतदुनासदश्चरवति।

वृक्षपरिगृहेवप्रतिलरुते। देवतापरिगृहश्चरवति। ऋत्वास्यधर्मोगपरिहीयते। अश्रुतपूर्वाश्चधर्मास्प्रतिलरुते। समाधिगेतश्चप्रतिलरुते। अत्यावाधश्चरवति। आहारश्चास्यसम्यक्परिणमयति। पश्चापमश्चरवति। नरुत्पापमश्चरवति॥ ॐ मकुमारदमानुसंसाज्ञानबवीर्यस्यबाधिसत्वस्यमहासत्वस्य॥ कतमदमुच्यते॥ दुनासदःसमाधिगेतुलरुते बाधिश्चास्यनजायते॥ सर्वेवास्यान्नपानानिपच्यन्तेनविसीदति। उत्पलेवालिमध्येवासानुपूर्वंसवर्द्धते। एवंमुक्तिधर्मेहिबाधिसत्वाविवर्द्धते। भूवन्ज्ञाश्चास्यगच्छन्तिवाणयादिवसानिव॥ ज्ञानबवीर्यंसतथागतनकल्पेवनेकैःसमुदागतेन। यबाधिसत्वाविनियनूपतास्कुषानुसंसाॐमिसंप्रकासिता। ज्ञानबवीर्यंरुवतिरुसवतःपरिगृहीतारुवतीजिनेहि। देवापिरुस्यास्यरुसंजनक्तिनविवदसालेप्यतिबुद्धबाधि॥ सुरुंवतस्यानकदाविहा

समाधि

यत्र॥ अन्यपृथुवापक्रिअर्थः प्रतिकानुकस्याऽधिमात्रवर्द्धनं। आत्रवीर्यस्य ॐ मऽआनूसैमाः॥ समाधिगतश्चलघुक्रियाकुशलो आ
धूतस्यानकदाविरामि। यद्वैवस्याकाङ्क्षनूनतृप्तिजनं। सुखेनतस्यापविघ्नमगच्छति॥ वाजिदिवस्वर्द्धनि मूलपक्षा आत्रवीर्यस्य ऋद्धिनं
स्योत्साधाधिकस्यानविनतकृष्यत। तथाहि सोवीर्यबलेनूपत॥ ॥दशमकुमारानूसैमाध्यानाधिमुक्तस्यबाधिसत्वस्यमहासत्वस्यकतमदस
। यदुतआत्रावनिष्ठति। गोचरचरनिनिष्यविदाकाविहरति। गुप्तेन्द्रियाभवति। प्रीतिमनुभवति। विविक्तः कामैः। अकुशलाध्यानविमु
क्तामात्रविषयात्यतिक्रिता बुद्धविषय। विमुक्तिपरिपूरयति॥ ॐ मकुमारदसानूसैमाध्यविमुक्तस्यबाधिसत्वस्यमहासत्वस्य॥ कतम
दमुच्यत॥ नासौकामिऽनावाधासप्रतिष्ठितः यात्रचरचरनयागावर्जितचऽगोचर॥ निष्यविदाऽविहारीगुप्तेन्द्रियश्चदृढः। अनुभवो

१३१

तिसप्रीतिध्यानध्यायिष्यगोचरः विमुक्तिः कामकुशलयोध्यानसौख्यत्रिधवन। मुक्तासौमात्रविषयाद्बुद्धगोचरसौष्ठितः। यागिनाहिविषयाद्यैयदकारमक
वन। विमुक्तिस्यपरिपूरतितैकाकिदशमस्यदः। आत्रावनिष्ठतिबाधिसत्वः सर्वाननात्रावविवर्जयित्वा। अगोचरैचक्रियगोचरस्थितः समाधियुक्त
ॐ आनूसैमा॥ पविदाऽकस्यानकदाचिरामि। आर्यमपुमित्वकुसुखेनिवासिर्यकायनविकुनकाति सौकलः समाधियुक्तॐ मिआनूसैमाः। विकुनस्य
नस्यायकनेषुगुप्ता। विक्रुषुकस्यानकदाविरामि। प्रीतिश्चकस्मिंलकुकनिलामिषा। कथाहिकायनविविक्तुकामि॥ अलिप्तुकामहिअसौकलिष्टाकथा
हिमात्रविषयाकुमुक्तः कथागतानीविषयप्रतिष्ठिता। विमुक्तिकस्यापविपाकुगच्छति॥ दशमकुमारानूसैमोऽप्रश्नाचविकस्यबाधिसत्वस्यमहासत्व
स्य॥ कतमदसयदुतसर्वस्वपरित्यागीभवति। नवदानशुद्धिमन्यते। अखण्डशीलश्चभवति। नवशीलसमाप्तिः शक्तिबलप्रतिष्ठितश्चभवति

नवसत्वसंक्लेशप्रतिष्ठितः आनञ्जवीर्यश्च भवति। कायविवेकः ध्यानध्यायी च भवति। अप्रतिष्ठितध्यायी दूर्यश्च भवति। मार्गे च कीर्यो भवति। स
र्वपरप्रवादिभिः लब्धालोकश्च भवति। सर्वसंस्कारगत्यामधिमात्रावास्य सर्वसत्वेषु महाकरुणावक्रामति। न च श्रावकप्रत्येकबुद्धभूमिः स्पृश्यति॥
बुद्धज्ञानसमाधिसमापत्तीर्न च भवति॥ ॐ मकुमारदमानुसमाः प्रसन्नविमलस्य बोधिसत्वस्य महासत्वस्य॥ कथं दमुच्यते॥ सर्वसौख्यकरसूत्रः शुद्धि
मनसमन्यते। अखेदुबहुलशीलनिस्रयास्य न विद्यते। क्रान्तिलाभी भवति संक्लेशः सर्वत्र संक्लेशविवर्जितः। आनञ्जवीर्यो भवति कायविवेकविवर्जितः॥ ध्यान
ध्यायी वशी भवति। अप्रतिष्ठितनिस्रितः। दूर्यो भवति मारहिप्रसन्नवक्त्रः ॐ मगुप्तः। अकीर्तिर्यो वशी भवति सर्वः परप्रवादिभिः। लब्धालोकश्च समाप्त
प्रसन्नायाः ॐ इसागुप्तः॥ महाकरुणासंलग्नः सर्वसत्वानुकम्पकः। श्रावकप्रत्येकबुद्धभूमिकदाचन सर्वसत्वाग्रगमनसंक्लिष्टमन्यते। अखेदुशीलो नैव

शीलनिस्रितः भवति क्रान्तिक्षमसत्वसंक्लेशप्रसन्नविमुक्तः ॐ मिआनुसमाः। आनञ्जवीर्यो भवति विवेकानुनिस्रितध्यायिअप्रतिष्ठितः॥
दूर्यो मारहिपरिमुक्तः प्रसन्नधिमुक्तः ॐ मिआनुसमाः। अकीर्तिर्यो भवति परप्रवादिभिः संलग्नमात्रो भवति संस्कृतः। अधिमात्रसत्वेषु करुणा
जनयति। प्रसन्नधिमुक्तिः ॐ मिआनुसमाः। प्रत्येकबुद्धेषु च श्रावकेषु वानुकम्पकस्य कस्य कुशलमूलायतनं॥ तथा अक्षयो बुद्धगुणप्रतिष्ठितः प्रसन्नधिमुक्तः
ॐ मिआनुसमाः। दशभूमिकुमारानुसमा बहुकुशलस्य बोधिसत्वस्य महासत्वस्य कुशलदशायां इन संक्लेशान्नकरोति। आपादन्नजनयति। कौक्रीत्यं
रोति। दृष्टिमजीकरोति। उत्पद्यश्च वर्जयति। मार्गे प्रतिष्ठितः। अमृतस्य भवति बिन्दुः॥ आसन्नो भवति बोधयः। आलोकस्तो भवति। सत्वानानुद
र्गतिस्थानविशुद्धिः ॐ मकुमारादमानुसमा बहुकुशलस्य बोधिसत्वस्य महासत्वस्य॥ कथं दमुच्यते॥ अनुसमादशो वेदो बहुकुशलप्रकाशिका। ते

अगतनवृक्षनयथारुतैप्रज्ञानता॥ संक्लेशव्यवदानेचउत्पाप्रकोसज्ञानति। संक्लेशीपविवर्जित्वाव्यादानमार्गुभवन॥ कोक्रोविचनतिस्लानीदृ
ष्टिमुक्तीकरोतिव। मार्गुउत्पथुवर्जतिमुक्तमार्गुतिष्ठति॥ तिष्ठन्वामनक्षावज्ञासन्नाहतिवाधय। आलाकरुतुःसत्वानीदुर्गतिस्थानतायति
॥ ज्ञानातिधर्म्मपृथुसीकिलसिकोव्यवदानपरम्पिनथेवज्ञानति। समीकिलसंपविवर्जयित्वाव्यादानसीमिहुतिधर्म्मउत्तम॥ कोक्रावसाविवति
सर्वप्राणिनीदृष्टिवनस्यारुवनी सदाक्लेशासउत्पथीमार्गुविवर्जयित्वा। सैतिष्ठन्मुहुकिपठेसदास्थिता। आसेनूहानीविपुलायवाधय। आला
करुतुःपृथुसर्वप्राणिनी। नवापिसाराघतिदुर्गतिस्थः। दशामकुमारानूसीसाधर्म्मदानगुरुकस्यवाधिसत्वस्यमहासत्वस्य। पनस्याधर्म्मदान
न्ददतः॥ कतमदश॥ यदुताक्रियाविवर्जयति। क्रियामवतनति। सत्यूवृषधर्मप्रतिष्ठन। वृद्धुरुणमपविसाधयति। वाधिमेषुसर्पयति। वस्तुपवि

स्यजति। क्लेशीनिगृह्णाति। सर्वसत्वस्यःप्रयसन्ददाति। नदानस्वधीचमेनीरावयति। दृष्टधार्म्मिकैवसुखैप्रतिलभ्यन। ॐमकुमारदसानूसीसाध
र्म्मदानगुरुकस्यवाधिसत्वस्यमहासत्वस्य। पनस्याधर्म्मदानंददतः। कतदेमुच्यन। याहिदानन्ददतःगधर्म्मदानममस्तनी। दसमस्यानूसीसो
वेलाकनाथेनलाषिताः। क्रियासर्विवर्जतिक्रियामाचरनविदू। सत्यूवृषधर्म्मप्रसन्नःस्योगविरुनिसवन॥ वृद्धुरुणविसोधेतिरुणेनाकिस्य
विक्रियं। वाधिमेषुसमावृनाधर्म्मदानस्यिदफली॥ स्यजनसर्ववस्तुनिमिहुनधर्म्मनाजिनः। किलसानिगृहीतस्यवाधिचास्यनदुर्लभ॥ सर्वसत्वा
नप्रयत्नसमेतविकःप्रयच्छति। अनाथकश्चसाराहतिसोरवीहतिस्यमानुषा। विवर्जितजुक्रियपतिनक्रियायसानिस्यविदःप्रतिष्ठितः॥
महासधर्म्मेषुसदाप्रतिष्ठितः। याधर्म्मदानेसददतिमतिनः॥ दुःखंचनस्यारुवनीविशुद्धंधर्मविवर्द्धतिसिद्धिवाधिपाठिकाः। आसेनूहानीसदश

धिमध्ये। धर्म्मोददित्वा ॐ मित्रानुसंसाः क्षमानुसंकीपनिष्यकावस्कनवस्कपविष्ठाकुस्वलक्षणेन। विमुक्तसर्वहिपविग्रहहिनस्यसंहागं
रुवर्गीकदाचिन॥ सूपस्थिर्मविकुविचरुधस्यसर्वपिसत्वासुखिकारुवैकु। समेरुविहारुवर्गीअनीर्षुकः इष्टुवधर्म्मस्यसुखेअनल्यक॥ ॥
दसमकुमारानुसंसाः शून्यधिमुक्तस्यवाधिसत्वस्यमहासत्वस्य। कुरुमदसायइकवृद्धविहारनविहरति। अनिस्रिताध्यायति। उपपक्लिश्नप्रार्थ
यति। शीलेवनपनामृषति। आर्य्यान्नापवदति। अविवृद्धाविहरति॥ वस्कुनापलरुगं। विविक्तश्चरुवति। वृद्धान्नाख्याति। ॐ मकुमारदसानु
संसाः शून्यताविहारिस्यवाधिसत्वस्यमहासत्वस्य॥ कुरुदमस्यग॥ याविहारानवस्त्रीसर्वबुद्धानगोचरः। नाविहारकयागीयकुरीवानल्ल
स्यग॥ अनिस्रितः सर्वलोकस्मिं। आर्यधर्म्मन्नविश्वति। उपपक्लिन्नप्रार्थति इष्टुधर्म्मस्वभावगो॥ अपनामृषशीलस्यरुवस्थीलमनिस्रितं। नसापं

१३४

वदनकिञ्चिदन्यमार्गमनासवं॥ अविवृद्धाविहरति विवादास्यनविद्यते। वस्कुनापलरुगयागीविविक्ताविहरतीसदा॥ अख्याख्यानिनसावृद्धानुअ
पिकुरीविनकाबद्धनानिः स्रितः शून्यधर्म्मषुकायसाक्षीविसारदः। सर्वयोलोकनाथानीबुद्धवाधिमविक्रिया। धर्म्मीभवतिसत्कृत्यवृद्धधर्म्मान्न
कोरुति॥ यत्रविहारोः पुरुषर्षभाधीयस्मिन्नरुमिः पृथुगीर्थिकानी। विहरत्यसोमेविहरवाधिसत्वा। यस्मिन्नसत्वानवजीवपुगलः। ननिस्रय
कुस्यकदाविविद्यते। अनिस्रितः सेवतिध्यानसौख्यानिवासनिः सत्वविदित्वधर्म्मी। उपपक्लिसंक्लास्यनकुरुतेति॥ स्वभावधर्म्मोहविज्ञानकश्चरु
शीलेपिकस्यहनकश्चिनिस्रयः। शीलनानामन्यतिकुरुबुद्धिमप्रसादमार्य्यषुकरानिनित्य॥ विराधकस्यानकदाविहानि। विहारिणः सर्वस्वभावशू
न्याः॥ नवापिसान्याख्यिकदाविनायकी। सधर्मध्यविस्वकथागतानां॥ दसमकुमारानुसंसाः प्रतिसंलयनाहियुक्तस्य। कुरुमदसायइकअनाविल

विकारो भवति। अप्रमत्तो भवति। वृद्धमनुष्यैर्भवति। स्वर्यासुदृश्यति। क्लेशनकीर्त्तति। कुतक्लेशो भवति। वृद्धानीधर्मेननप्रतिक्रियति। सुसेवृत्त
विहरति। दाक्षिण्यमिमनुष्याप्तो भवति। चतुर्भिः प्रतिसंविदः साक्षात्करोति॥ ॐ मकुमारदमानुसेसाप्रतिसंलयनोनियुक्तस्यवाधिसत्वस्यम
हासत्वस्य॥ कुतदमुच्यते॥ विकल्पिअनाविलेतोप्रमादः सर्ववर्जितः। अप्रमत्तो विहरति प्रतिसंलानगोचरः॥ सुखो वलाकनाथनीचर
यो वृद्धानसुदृधे। क्लेशनकीर्त्तयागी वृद्धक्लेशअविक्रिया॥ कुतक्लेशो भवति वृद्धानी वृद्धधर्मान्नकीर्त्तति। सुसेवा विहरति दाक्षिण्यमिप्रतिष्ठितः
प्रतिसंविदः संलक्षयतुकामसंवने। अहिवालाकसंकाममप्रतिसलानगोचरः॥ विकल्पकस्यो भवती अनाविलेसर्वप्रमादः परि
वर्जितस्य। सदाप्रमत्तो भवती महात्मासमाधियुक्तस्य ॐ मनुसेसा। स्मविलवृद्धीद्विपयानमूलेसुद्धाति संसारस्यान्निवृत्तो। नकीर्त्तक्ले

नुकथागतानीसमाधियुक्त ॐ मिआनुसेसा। वृद्धानुसारेतिसदाकुतक्लेशनकीर्त्तयिक्रियासधर्मे। सुसेवृत्तो विहरति नित्यकालसमा
धियुक्त ॐ मिआनुसेसा॥ सदाक्षिण्यमिमनुष्याप्तो भवति प्रतिसंविदः साक्षात्करोति प्रमुखनाछंदवाकुः प्रतिकाशवीश्वसृत्वाकुकाठीनियु
तानकोषकं। सवृद्धवाधिस्यविगृह्णकलप्यूआवश्यकसासनुनायकानी निकनित्वसासर्वपवपवादीकथाकिवेस्कानिकवृद्धवाधिस्। ॐ क
श्चवानसवाधिसत्वः सखावगीगच्छकिलाकक्षतुस्। अनुत्यादधर्मपूवक्रकिलप्यकंअमिकायुषाधर्मधवागुश्रुत्वा॥ दसमकुमारानुसेसि
अनल्पवासगुरुकस्यवाधिसत्वस्यमहासत्वस्य कनमदसयइकुअलपकुलाविहरति। गल्पेदूवशदूवेवर्जयति। विवादास्यनभवति। अवि
वक्षाविहरति आसवान्नविवर्द्धति। अधिकंवक्षन्नकथति। उपसाकश्चवति। सुसेवृत्ताविकश्चेविहरति। साक्षानुकूलावास्यविकसेगतिर्ह

वति। क्रियाक्रविमुक्तिः साक्षात्करोति। ॐ मकुमारदसानुसैसाः अनध्यवासगुरुकस्य वाधिसत्वस्य महासत्वस्य॥ कुंदमूर्द्धन॥ अल्पकृत्यसदाग
मिगासैवर्जितिः दूरतः। विवादस्यनरुवस्यस्यवनष्टकविरोधिनः॥ अथाव धेनविरुनअसुरवान्नविवधर्मे। नास्याधिकवर्णेतिगुप्तेस्त्रवध्यवा
सिनः॥ उपसाकः सवरुमनावाक्कायसंवृतः। साक्षानुकुलारुवति विमुक्तिनक्रियस्यसंति। रुवति सरुमसत्यकृत्यागी पृथ्वीगसदाप्रसर्विवर्ज
यित्वा। नविवदतिकदाचियूकयागी ॐ मिगुप्तस्यरुवस्यवध्यवास॥ यदरुवतिनिर्विर्मुसंस्कृतसोनरुवतिरुस्यसपूर्वकश्चिलाकः नचरुवति
विदृष्टिवाप्रवाक्षैवनिवसरुस्यरुवतिआनुसैसाः। अधिकवगुनऊरुरुस्यहाकीसदउपसाकरुकाविवकवानी। ववसिमनसिकायसंवृतस्या। व
ऊगुप्तस्यरुवस्यवास॥ रुवतिचअनुकूलरुस्यसाक्षालघुप्रतिविधानिसाविमुक्तिसाक्षा। वनिवसतिविमुक्तिसवरुस्य ॐ मिगुप्तसाक्षिः वध्यवा

सिसर्व॥ ॥दसमकुमारानुसैसाः पिण्डुवाविकस्य धूरुगुप्तसैलरवप्रतिष्ठितस्य वाधिसत्वस्य महासत्वस्य। कुरुमदशायइरुक्लरुकामरुस्यन
रुवति। यसस्कामरुस्यनरुवति। लारुसक्रावकामरुस्यनरुवति। चरुनार्यवैसप्रतिष्ठितश्चरुवति। कूरुनलपनरुवास्यनरुवति। आत्मानं
नाकर्षयति। परान्नपरसयति। अनुनयप्रतिघप्रहीणः परगृरुषूववति। निरामिषंवधर्मदानंददाति। धूरुगुणसैलरवप्रतिष्ठितवास्यग्रक्षा
धर्मदशनारुवति॥ ॐ मकुमारदसानुसैसाः पिण्डुवाविकस्य धूरुगुप्तसैलरवप्रतिष्ठितस्य वाधिसत्वस्य महासत्वस्य॥ कुंदमूर्द्धन॥ नरुक्लरुका
मारुवतियसानाप्यरिनन्दति। लारुलारुसमननायाधूरुषूप्रतिष्ठितः॥ नोत्सृजत्यार्यवैसाश्चकूरुनालपनानच। वर्जितिदूरतः सर्वोयाधूरुषू
प्रतिष्ठितः॥ उत्कर्षरुनवात्मानंपरापसयरुनच। प्रतिघानूनयानास्यधर्मदेशितिरामिषः॥ ग्रक्षंसववनेहाकिपिण्डुपाकअमीगुप्तनमार्गरु

क्षयमानलाकैवतुर्वार्यवैसरुवहिप्रतिष्ठितः॥ अकुरुकाञ्चलपकुशतिपद्मिकाधूमातियुक्तस्य ॐ मि ॐ हसागुरुभः॥ नात्मानमूर्द्धिपवान्यस्यी॥
पूर्वमस्मिउक्तानकदाचिकुप्यते॥ वर्षुम्यिशुत्वानऊनमिहर्षमः॥ यः पिशुपाकनरवतुहृशं निवामिषन्दिवधर्मदानं॥ नवाहमस्तानगवषकसा॥
अहंचनगुरुवमस्यराषिकं॥ धूमातियुक्तस्य ॐ मनुसमाः॥ ॐ तिहिकुमारत्रवैरूपषुधुगुणयुप्रतिष्ठितावाधिसत्वामहासत्वानाहिहवनवृ
क्षनिधानैप्रतिलभते॥ धर्मनिधानैप्रतिलभते॥ पूर्वाक्तापवाक्तप्रत्यत्यन्नाक्षननिधानैप्रतिलभते॥ कथञ्चकुमारवाधिसत्वामहासत्वःवृक्षनि
धानैप्रतिलभते॥ ॐ हकुमारविवकवारीवाधिसत्वामहासत्वाहोविरवतिपक्षतिक्षःप्रतिलभते॥ कतमाःपञ्चयइतदिव्यचक्षुःदिव्यश्रोत्रं
परचित्तज्ञान॥ पूर्वनिवासानुस्मरणं॥ अद्धिविषयेव॥ ॐ मीपक्षतिक्षःप्रतिलभते॥ सदिव्यनचक्षुषाविशुद्धनातिक्रान्तमानुष्यकः॥ पूर्वस्मीदि

लिभूप्रभयानसंख्यावृक्षाङ्गगवकःपश्यत्यवदक्षिणयापश्चिमायामनूत्तरायादिक्षाप्रभयानसंख्यावृक्षाङ्गगवकःपश्यति॥ साऽविवहिः
गतवति॥ वृक्षदर्शनन॥ एवंहिकुमारवाधिसत्वामहासत्ववृक्षनिधानैप्रतिलभते॥ कथञ्चकुमारवाधिसत्वामहासत्वाधर्मनिधानप्रतिलभते॥
यत्रकुवृक्षाङ्गगवकादसमदिक्षुधर्मन्देसयतितेसवाधिसत्वामहासत्वाःदिव्यनप्रादक्षतुनासर्वसत्वाःतिः॥ साऽविवहिगतवति॥ धर्मप्रवेशं
ना॥ एवंहिकुमारवाधिसत्वामहासत्वाधर्मनिधानप्रतिलभते॥ कथञ्चकुमारवाधिसत्वामहासत्वाक्षननिधानमप्रतिलभते॥ यनक्षननम्
मन्वागतोवाधिसत्वामहासत्वःसर्वधर्मानाक्षनयति॥ अक्षनयित्वाऽविप्रमुषितस्मृतिःसत्वानांधर्मंदेसयति॥ यस्यचयाऽर्थंकृप्रकाशनति॥
एवंहिकुमारवाधिसत्वाक्षननिधानैप्रतिलभते॥ कथंचकुमारवाधिसत्वामहासत्वःपूर्वाक्तापवाक्तप्रत्यत्यन्नक्षननिधानप्रतिलभते॥ साऽहिक्ष

यानीतानागतप्रत्युत्पन्नसर्वसत्त्वकरुणाभावनमवतरति। एवं हि कुमारबोधिसत्त्वा महासत्त्वः पूर्वकापरकप्रत्युत्पन्नक्षाननिधानं प्रतिलभते। सैक्षिकनकुमारेण गुणधर्मप्रतिष्ठितो बोधिसत्त्वा महासत्त्वः सर्वबुद्धधर्मा प्रतिलभते। यत्र हि मिः सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां कः पुनर्वादः सर्वपरप्रवादिना॥ तत्र दमुच्यते॥ बुद्धनिधानं बधर्मनिधानं क्षाननिधानं पूर्वकनिधानं। पञ्चभिर्हि सैक्षिकलक्षणैर्यावद्भूतस्थि सदा स्थितुं शक्ति॥ ॥ दशानुसंसापरिवर्तः त्रयोविंशतितमः॥ ॥ तत्र भगवान् पुनरपि चन्द्रप्रभं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म॥ तस्मात्तर्हि कुमारादिमानि चक्रवर्तिराज्यैश्वर्यसुखान्यपहाय प्रव्रजिष्यामि। एवं त्वया कुमारेण शिक्षितव्यं॥ प्रव्रजितेन च कुमारभूतेन गुणसंलेखः॥ प्रतिष्ठितेन विवेकवासिना क्लेशसंपन्नेन न विहर्तव्यं॥ सदा बालश्रवीर्यं च कुमारादीपकमिव शैलापमनार्यसर्वधर्मस्वभावसमतावि

पश्चितः समाधिः श्रोतव्यः पर्यवाप्तव्यः धारयितव्यः प्रवर्तयितव्यः उद्देष्टव्यः स्वाध्यातव्यः बहुलीकर्तव्यः भावयितव्यः बहुलीकर्तव्यः पर्यवाप्तव्यः विस्तरेण संप्रकाशयितव्यः खड्गविषाणकल्पेन नाद्वितीयेन बुद्धकुमारेण निषेवितव्यः॥ आत्मपरित्यागेनापि हि कुमारसर्वसत्त्वानामर्थः सदा कर्तव्यः॥ अथ खलु भगवान् तस्यां वेलायां तमेवार्थं भूतार्थं चन्द्रप्रभस्य कुमारभूतस्य पूर्वयोगकथां परिवर्तयन्नाह स्म विस्तरेण संप्रकाशयति स्म॥ स्मरसि कुमार कल्पमतीतं यदा त्वं तेन कल्पेन तेन समयेन तेन बुद्धानां भगवतां गुणपूर्वकं नियतं नामतः कीर्तयन्तो गणितुं शक्तिः॥ दशभिः कुकाशैः तिस्रः कोटयः प्रतिसंविदां प्रविशिष्टानां धूतगुणसंलिखितसाक्षात्कृतानां तस्य तेन समयेन गङ्गानदीवालुकासमाः प्रमाणसमाः बुद्धानां सफलविशिष्टवर्णाः कुमारभूतेन पिण्डकालिकेन

रुरु॥ कदकालिकं पूरववाः सकलाः। प्रतिमल्लिकावकुउद्यानसमैः। उद्यानसर्विघनमघनिकाः। फलपुष्पमल्लिकमनूनिविकाः। फलवृक्षा
निविविधावृविकाः। लकचीप्रकावृपनसेनविकाः। कर्निकारचंपकपुनागसमैः। प्रतिमल्लिकाकउद्यानवनाः। न्यग्रोधसर्विद्विकसंघवृक्षाः। क
लविंककाकिलमयूरसमैः। सुकक्रौंचक्रौंचकुनालवृक्षाः। वकुपक्षिसंघवृक्षकालिकदा॥ धृतवाकुनाकुरुसापनिकाः। रक्ताकुक्षलावनपाप
काः। चित्राकवकमहवर्षुप्रकाः। सुमनाकुसहसधवामृदिकाः। ॐ मिपाकुसमागतकालिकदा। कलविंकमयूरकुक्षलसकाः। पवपूसानिक
विविधद्विकाः। वकुपक्षियपवृक्षनानविधाः। कहीनसविकउद्यानसत्यः। मुचिलिंदवार्षिकजसाकसमैः। जातिमुक्तिकाचंपकपुष्पपटैः। पद्मा
त्पलैः कुमुदपुंडरीकैः॥ पद्मैः सहस्रसमकपत्रविकाः। ॐ मिपुष्पपुष्किविधिसाहकवाः। प्रतिमल्लिकाः सुवहिगन्धववाः। सोरकिपुष्किविधिया

वृविवाः। कहिकालिवाकुरुकुरुकम्बुकः। दरदकुआसिमनूकाधिपतिः। पूरुगाः कम्यकुपक्वसमाः। ग्रामादिकाः पवनमसुदर्शनीयाः। कहि
कालिवाकुसिवकुसमहरुः। अनुपकर्मसुवमहीयसिवमः। जूयकम्बुद्वीपकुसुमेनिविकाः। निर्विसपदवरुवनहिसमः। कहिकालिसादसवला
जनिधाः। जिनूरायकुरुमुसमाधिवरः। स्वप्नापमाहवगहीसकलाः। नवकश्चिकायमिनवासियकः॥ नवसंबूलस्यमिनजीवनवाः। ॐ मिधर्मेयं
नकहलीशदृसाः। मायापमागगधविद्युसमाः। दकवद्रसत्रिहमवीचिसमाः॥ सुपिनापसंहिहिरवम्बसिकः। लप्यहम्नमनिस्यकमायसमन्नव
आगतंसन्यानिमिरुसदसकमियाः। नवऊस्मिलाकिमहुकश्चिनवापनलाकिसंकमिगच्छमिवाः। नवकर्मनस्यमिकदाविकुरुः। फलदमिकु
कुसुरुसंसवनाः॥ नवस्वास्वकन्नवइकुडपुनाः। नवकर्मसंचयुनवाधिस्थिकी। नवसापिकुन्वपुननस्यसकी। नवऊन्यकुल्वपुनवदयेकः। नव

सैकमानवपूनागमनम्। नवसर्वमस्तिनवनास्तिपूनः। नवदृष्टिस्तुनुगतिसुद्धिविशा। नवसत्वानुसुप्रसानगी॥ अनूपाद्रसीतुअनिमिरुपदं।
सुगतानगोचरुजिनानगुह्यः। वलक्षवशीदशवलो नवलैवृक्षानियैदृष्टिरिकापरमा॥ वरशुक्लधर्म्मगुणसन्निवया। गुणस्कन्धवलिवलैपर
मसुविद्धाविकुर्वनविधिः परमी। वरपक्षरिक्षप्रतिलाहनयः॥ नवसप्तकाहीरुवरावक्षवी। अगतागतीनिपूनधर्म्मगती। नवधर्म्मक्षतुव
ऊहीरुक्षवी। प्रवगती अगतिधर्म्मगती। नवघोषसैवपूस्वरावृगती। गतियस्वरावूनकहिस्थितिः। अस्थिताअनिस्रितास्वरावगती। जिन
गोचरोविवरुसाक्षपदम्॥ साक्षप्रसाक्षउपसाक्षगती॥ नवसागती क्षवनसैस्थितिगी। रावस्वरावनुगताः समरुनिपूर्णसदृदम्पदं अच
ल॥ नवसाचलानिस्वयमेवस्थिताअस्थिताअनागतस्वरावृस्थिता। नवसकृतोषितुस्वरावृस्थिती। शून्योचसाअचलधर्म्मस्थिती॥ घोषश्चउक्त

नवघोषगती। घोषस्वरावगतिधर्म्मगती। नवघोषसचरयूस्थितीरुक्षवी। प्रवैस्वरावृगतिधर्म्मगति॥ गतिशरुकनवसत्वगती। धर्म
स्वरावनिपूनार्थगती। घोषापिचाक्षुनवसत्वगती। नवघोषूलक्षणिनवसत्वगती॥ नचेअनुनैतुनवमध्यगति। नेवास्तिनास्तिनवदश
गती। क्लानाचयाहसैस्वरावगती। ॐ यैदशनाजिनवराहसमा॥ विवरुविशुद्धिपरमार्थपदंसाक्षप्रसाक्षमवरुविवरु। नवकल्पमन्य
नप्रसाक्षपदं। जिनूकाषरुपरमकावृत्तिका॥ नपिचास्तिअक्षप्रवावृ ॐ हा। विपूलायतिविपूलअर्थगती। वृक्षहिमविरुजिननमुद्
हा। अवरुषधर्म्मनयसक्षगती। धर्म्मनिक्षनविवरुविपूलैयस्थितिअप्रतिमासगता। दसस्थितिधर्म्मवरुनैविवरु। परमार्थशून्यं
निपूनार्थगती॥ अस्रोषिवाऊहरदैतुरुदा। छिपडन्दुरुषरिसमाधिमिम्। सामाजिकाहिनियूरुहिसदा। उपसंक्रमाकजिनूकावृत्तिका।

वलवकुंगेवजनवजनं। वदित्वपादमनुजाधिपतिः। पुनरुत्थितो दशबलस्य गदा। कृतांजलिर्दशनखैर्मुदितः। तस्यां विदित्वयविशुद्धवि
क्रिनूंद्रियपूर्वसियानगतिः। सुधिमुक्तुकाविहनत्रपवयो। ॐमुनस्यदसयिसमाधिवरः॥ यदगनवाक्षिपनमार्थकुर्ता। उत्पन्नप्रीतिसुरियावि
पुला। उज्जीलवीपसकलीश्चतुरा। विजहित्वकामरजनिःक्रमिमा॥ यइनाजुप्रवजिजुमित्वमहीमे। वाधायसुर्थिकुरुविष्विजिनः सर्वमनुष्य
ॐरुजम्बुध्वजा। विजहित्वकामगुणप्रवजिता॥ विपुलागतेदशबलस्य गदा। वजुरिकुरिकुधीप्रियुक्तमना। सुकृतासुनूक्तगदाषधयः। प्राइर्ह
तामवृतपाविचराः। कायाश्चिजीवनप्राइर्हता। समस्थिवसुमीविगतनूपमाः। सुमलाविरजाश्चसुवर्णुविता। वृद्धस्यगुरुस्यविगतपुष्पवलात्॥ प
स्याकुमारसहिराजुवना॥ विजहित्वसर्वसहिपवजिता। हस्यकिमत्वरूपकालिवहू। सुपवीरुहागनवरुकुगृह॥ सुपवीरुसायुनवसृक्षिधनं। सुमहीप्रसादनवपू
ष्ववलं। नवसिल्पस्थानकुसलाजवृद्धा। पविडियन्नवविकुगृह॥ पनदोनगुरुसुविशुद्धमना। ॐव्यालकोपनमसारुसिका। संक्लिष्टधर्मनव
हृस्थिता। वकुकिवृद्धरुविष्यामवयं॥ उत्कटवचनकुसारुसिका। सुदुमाइधर्मधनुदास्थिजगे। उपघाटकाः दुरुकनैकविकाः। वस्तुकिं
वृद्धरुविष्यामिवयं। वधवस्तुपदुविपनस्यवनी। दुःशीलदावृषपदुष्टमना। सुकृतंहुरुदकविहिंसस्थिता। वस्तुकिरुकुरुधाधिचवि
यस्यवनंनशुरुवाधिचवी। रुस्थिवमक्षिपतिघेजुनया। सुत्वावृद्धः स्वलितमकपदम्। रुस्थिवरागमिजवर्णुसता॥ रुदिमोकुमारसमशु
वगिरेमारुहिसकुवृकवाहिसहा। सुपिनाकपपिमविस्वस्तुमिया। यदिॐछमस्यिरुवाधिचवीन्॥ धूरुतृरुसीलिखितनैकगुहा। पविः

कीर्त्तयन्तु वरकल्यसका। रुद्रकीगुणान्वरगुणयुक्तिका। नमवृक्षकपवमवाधिमिवी। रुवथसदापिसखिलामधुना। सदशुद्धशीलसुप्रसन्नमनाः॥
पविशुद्धशीलनवथसलनवविवशलप्यथसमाववम॥ नकवाथमानकनथखिलेपविशुद्धमानससदारुवथ। सदमानसुरुविकुहिलकमैप्र
किलप्यथ ॐ मसमाधिवरे॥ गुणकाजूनुसाविकिनैसकमे। ववकीवनकुविपरासकवे। गगनेववाहियनकुलस्कटे। मथकायलकुलस्कटमूनि
ना॥ वकमस्तनिषयषयाना। यःस्मवृक्ष मनुकामुनिचन्द्र। निष्ठकिकस्यपुरःसदशस्ता। तस्यवनिर्दुकिहाकिउदोषा॥ ध्रुकुकुविमानपकाकुद
ववा। चूर्णनूलपनगृहीववकम। पुष्पकेवाथसुगतस्यसदा। नचिवशलप्यथसमाधिवरे॥ ववगन्धमाल्यकुसुमाल्यकुसुमानुचिवा॥ वादित्यमृ
र्यप्रगृहीकवकुः जिनस्तूपिपूजुपेकवाथसदा। नचिवशलप्यथसमाधिवरम्॥ ववनृत्यगीतविविधेवरुहि ववहास्यलास्यपविशुद्धमनाश्च व

नृदीपदानवृविवेश्वसदा। एकवाथपूजुववजुप्रतिम॥ पद्मवेश्मुखाषकमदर्शसकैः। पटहैःविपक्ववनवेशनवेशमधुरस्वरैः विविधवाद्य
गुलैः। पूजुथनायकषसाकमनाः। कावथवृद्धपथमीनुविवीवन्नामयीस्मपविकर्मकुकः। प्रसादिकीपवनमसुदर्शनीया। नचिवशलप्य
थसमाधिवरे॥ कथकमनूप्यकमयीस्प्रतिमाः। कावथवन्दनमपीक्ववरा। प्रासादिकाम्पवमसुदर्शनीयान्नचिवशलप्यथसमाधिवरे॥
कावथमृन्मयीस्प्रतिमा। कथलोलकाकुपटचिगलान। प्रासादिकीपवमसुदर्शनीयी। नचिवशलप्यथसमाधिवरे॥ वनषण्डसेवथविवि
कासदा। विजुहिवेगमनगनसुवर्णि। ऋद्धिकीयखर्गसमेताथसदा। नचिवशलप्यथसमाधिवरे॥ ऋद्धधर्मस्वामिमयूपसुदा। ऋनुसिकुथ
ममसमाधिवरे। ऋद्धाऋद्धिदिसकासुविशुद्धा। इरकुतुनाममनूकाधिपकि॥ मयिवृद्धपूजुकसुनेकपूर। मयिसालवक्रिकुविशुद्धसदा। स

यिगेवचन्दनवलयकृतैः ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवर ॥ मयिपुरुदावपवित्रकपूर । सिवहस्तपादनयनाग्रवाः । नवलीनचिरुरुकदाचिकृता । ॐ
मुसाक्रमयमसमाधिवरन ॥ धनेश्वरदामवइलासमगा । वस्त्रापुरुरुपवित्रकमया । सकर्पिकामिवइयाचनका । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवरै
॥ मणिमुक्तिस्फटिकसुवर्णवइ । वैदूर्यसंखमिलयकपूर । मल्लिशुक्लवृपियपुवामलना । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवरै ॥ मयिपुरुकाहरवलना
नविक्ष । वनमूकहानगथसीहुकाः । वनानकालिकविमिस्पृथू । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवर । मयिवस्तुकाघपवमासूखमाः पवित्रशुक्लका
सिकइकूलवनाः । वइहमविरुपवित्रकपूर । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवरै ॥ मयिहस्तिअश्ववथनानविक्ष । पवित्रकसुप्रियसुरामहिलाः ॥
नचधीमनस्यकदाचिकृता । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवरै ॥ मयिइष्टसर्विसुदनिइनवाः पर्यांस्तिइःखिमसूकुङ्गमा मयिमंधननसुदनिइक

गा । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवर ॥ हस्तीवथअस्ववथानियुगाः पुष्पवनमणिकालविगाः । दक्षामयायावनकानपूवा । ॐ मुसाक्रमयमस
माधिवर ॥ उद्यानकाटीनियुगावहवः समल्लीकविस्वामयिदरुपूवा । हर्षस्वमानसुनवकृपी । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवरै । ग्रामाथवाहन
गवानिगमाः समल्लीकविस्वमयिदरुपूवा । दस्वाचप्रीतिमनुहामिसदा । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवर । वनमानवासयसुभवुसमा । कथवीक्ष
रुनवाकीश्ववइ । यदरुपूर्विमयियावनक । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवरै ॥ सदविइसत्वकृतस्त्रासयाः पवकृष्णप्राकपवित्रगवइ । वइइः
खपहरुसुखामिकृता । ॐ मुसाक्रमयमसमाधिवर ॥ यदस्त्रासिकृस्त्रवुमहीयसुहइखिकीचपधमिवइजनका । उत्सृष्टरुपुमयिवाजसहः
नुकृपसुकृनस्वसुखिकोरुवथायमकुमावकृतस्त्रावियाः । कृतइष्टवाणिवइकल्पसुता । नवरुमयाकृपसुकृसियाः कल्यानकाटिनियुगी

कथंकाश्चित्कुमारुचिरुक्तमिगच्छिनवा। अस्मद्धवत्रसुगतस्यवचि। कृत्यमिदुष्करकदस्यश्चनिया। ॐ मुसाकमयतसमाधिवरम्॥ आगावयामि
वःकुमारॐ दस्मद्धकमेसुविकथेवचन॥ नहिवाचन। नहिवाचराघतिमुषीसुगतःसदसत्यवादिकिनूकानूलिकः। अन्यॐ मपिचप्रकारवरु
चवरामिसाहिनयकल्यसता। कथंहेलहि। त्विमेसमाधिवरंसावयसत्वनियतीइश्वितः॥ यस्मिन्नुक्तेऽस्युसमाधिमयाप्रतिलब्धहतमहः
पथःसाहेलहित्विमसमाधिवरं। पस्यामिवृद्धनियतीसवरु॥ अद्धीअनकप्रतिलब्धमयासर्विकुर्वमाणुवक्रिंतसतो। गत्वाचपृच्छेऽहकां
वृत्तिकी। प्रस्तानकाटिनियुतानिवरु॥ यद्वैवराधिममतसुगता। प्रस्तानकाटिनियुतानिवरुम्। यद्वैवराधिममतसुगता। प्रस्तानकाटिनियुतान
पूरा॥ गृह्णित्वसर्विहुक्षवयोमीनवरुविष्यतीएकपदंपिसमा। तैवाशुणित्वसुरुहतनय। प्रस्तानकाटिनियुतानिवरु॥ दमित्वतैविवरुसीक।

पदंस्थपमिसत्ववरुह्लानपथे। अस्मिन्समाधियस्थिहित्वमयामिक्रित्वहतनयकल्यसता॥ वरुसत्वकाटिनियुतानपूरायस्थापितावि
रुमार्गवर। यहीनहस्थिपविमासुगताकाषेकाॐ मुसमाधिवरम॥ तहीनसकुमिमुद्धधिर्तुपनमार्थशून्यतसमाधिवर। यस्माद्ध
पस्थितविधिह्लनवागम्भीरतहतनयलब्धनया॥ तनाकसौतिनवसद्धमिस्थ्रुत्वाचलाकिरदस्यालुमनाश। तंधवक्तिवरवाधिमिमी। तंतहिपूरुस्यु
तृत्वाकमसा॥ तंतहुस्त्वरुकुसमसमाकसार्थिहैवविरुकल्यसता। नयितस्यसुक्तिविनिपातरुयःसुत्वाकधाविगतस्यसदा॥ ऽकृतिवृद्धनियुता
सवरु॥ ॐ मुयसमाधिनवृक्षवयती॥ यथमेरुकाद्रिनसुनकयसानत्वानरुष्यिवरुअर्थकवःकथव्याकवास्यरुमनकमक्तिरुस्मिंयस्ययुस
माधिवरं॥ स्मृतिमीसरुतिमतिमीश्वह्लानाकुवरुःशुरुधवाहवती। प्रतिरुनूरुस्यरुवतीविपुलैॐ मुयःसमाधिनवृक्षवयती॥ सदवानवो

रुवरिसपूरुनियामनूरानवासदनमस्यनियः॥ऊरिनरिरुःसरुरुदवगःसेॐमयसमाधिनबुधनयरी॥नवसाम्निमश्चेप्रियरुनरुलनवरुस्य
सप्तरुक्रमरुनविषे॥नवचेनिक्षागमनियारुवरीॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥वनकेदेनवसतुरुस्यसदामबुरुकनाकिवरपानिवनिरुउपस्ययको
स्यवरुयरुसरुॐमयःसमाधिनबुधनयरि॥स्नेनसागवसमारुवरीनचसरुरुगुघरुघेतुमूनरुरुरीश्चवृद्धगुणकीर्रुयरुॐमयःसमाधिन
बुधनयरी॥नीरानवास्यपर्यंकसुरुनप्रमाद्युलस्यनियथागगनस्नानाल्कधानिनिमिर्नरुवरीॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥स्निग्धमयूकसदमूकि
गिरियर्यन्सरुषरिसप्रमहीयान्॥सिंहयथासर्विनदरुरुधरीॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥वैशारिषकूसमसारुवरीगरिलनूरानूसवधस्व
रुना॥आलाकरुरुरुजगिसारुवरीॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥नवरुस्यमेथूनिमनावसरुसमस्थेवरुःसयूसनिक्षानसूरवः॥साकीसरुषरिप

साकगिनेॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥नवरुस्यमानसूनिमिरुवरुसर्वविरुविरुनिमिरुपृथुरुसरुसमाहिरुविरुवरीॐमयःसमा
धिनबुधनयरी॥वरुश्चसालेरुरिजुप्राकुरुकथयनासपरुधरिजुनरुजिनीरुसानरुवरुरुवरीॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥क्रावःस्ववा
मधुवयूकगिवाकलविकईरुरिस्ववारुवरीरुसगरियूकस्ववसरुगिवाॐमयःसमाधिनबुधनयरि॥मघारिगरिरुस्ववारुवरीरुसस्ववा
नविरुमईरुगिवारुपरुरुस्ववागसरुयूकस्ववाॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥वरुकल्यकारिनियूरुयूकाविविधमधुवस्ववीगसूप्रयूकगिवःसू
ऊविरियामिगिवनिश्चवरीॐमयःसमाधिनबुधनयरी॥नवरुरुरुनरुवरिगृरुमनानवपारुवीवनरुरुवरि॥अल्पस्वरुसंतुरुसूसलिखि
रुॐमयःसमाधिनबुधनयरि॥नवरुआरुउरुरुर्षरुवरीनपवस्यरुघरिजवरुरुरुविरुःक्षानवरुःसूरवमूविरुसूदॐमयःसमाधिनबु

धारयन्ती॥ आत्मानुपश्यन्ती सततं भवती नयनस्य स्वलितमयमिव। अविरुद्धसर्वज्ञगिरा भवती ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ अकिलिषूचि
तुपनिशुद्धचनी। असाभिअवक्रकृ सदा भवती। सदमार्दवः सदविमाङ्कनता ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ त्यागाधिमुक्तसततं भवती मात्म
र्यविक्रुनवतस्य वतं। मालनुपतु सततं भवती ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ अतिवृपदर्शनियुप्रमणिपावनैकौचनहृविप्रकाशकः शार्दि
लकृतधरा भवती ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ धात्रादिकश्च सदसा भवती। अहिलहिनावकृजनस्य वप्रियाप्रकृतकृष्णिनेलकृष्णिनवा
ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ दवास्यनागतथयकृगमतुस्तुउदग्रसदस्मनाः। रोयकिवर्गुप्रविमित्यकुलानि मयः समाधिनवृक्षनय
न्ती॥ ब्रह्मचर्यकवसवर्हिवरूउपस्थनुनस्यप्रकवाकिसदाः। नचनस्यउन्नतुमना भवती ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ ब्रह्मचर्यकवसवर्हि

वरूउपस्थानुनस्यप्रकवाकिसदाः। नचनस्यउन्नतुमना भवती ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ नचनस्यइर्गमिरयेरुवती नपिवाकृणनविनिपि
तरुयः पनिमुक्तसर्वविनिपातरुयादिमयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ नचनस्यकीकृविमतिर्भवती। वनवृक्षधर्मगुरुपियानिपृथ्वी। गैरीवस्त्रनान
गता भवती ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ यंकश्चिद्धर्मसुगतीमखुमसर्वतुरातिवासिपावगतः वलवंतुहुतुनिपूना भवती ॐ मयः समाधिन
वृक्षनयन्ती॥ एवंप्रकृषिरंजिनगिराजहुगनहामिपविवीर्गुसदा। लरुगवधाविधिविमिष्टवा ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ कालक्रि
यांचसकवाकिसदाजमिताकृतस्यपूनतः स्थिरुती। रिकूगणेनसहकावृधिका ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ लाकीवधानविमसा भवती
धर्मत्रिधानवसिपावगतः पनिहानवाननाङ्ग्यगिरा ॐ मयः समाधिनवृक्षनयन्ती॥ यनैवसाधुजनिधर्मधरा आलाकरुतुरुवती जः

गतसूत्रप्रसादः। वाविसूत्रप्रसादसमाधिः समाधिनवक्षयः॥ प्रमुदितविमलप्रकाशरत्नीऋद्धिसमृद्धयश्चिमूर्त्तिवेव। दृनगं
मशवलसूत्रसाधुमतीरत्नीवधर्म्मसघलरत्नदशमी॥ आयुकर्मपरिक्षाविधिमर्किपरिधिविच्छिउपपत्तिवलीत्र। धर्म्मचिरत्नथस्नान
महत्वदशवसिताभिमूमूवलताती॥ वनधर्म्मकासविविधेनियूनसाधर्म्मकायवसिपानगीतः सासंसयंछिन्नतिसर्वरागः समयः समाधिन
वृक्षक्षयती॥ सर्वेपिसत्वसिपकावृक्षिकारगवानुरुवाककनक्षसुगतीतासकृत्यवक्रकल्यसतीयथगंगवालिकरत्नाकरिवा॥ यश्चैवपश्चि
क्रयकालिः मैश्रुत्वासमाधिः हकश्चिनवः। अनुमोदमानिरत्नरत्नकगिवैकलपुण्यस्कंधनसपूर्वरत्नवरः। यस्यादुमावक्रयसाक्षवरीपनसा
र्थशून्यरत्नसमाधिवरा। प्रावर्तुहाप्रिरथपुस्कगतः साधर्म्मघकुस्थितः समतिः॥ ॥ रत्नागधनाऊपरिवर्तो नामानर्द्धिशतिरत्नमः॥ ॥

॥ रत्नरत्नावानपूनवपिवद्रप्रहकुमारत्नरत्नमामत्रुयरत्नस्य॥ रत्नस्यालहिकुमारयस्याकाङ्क्षाधिसत्वामहासत्वः। किमिरत्नहंसर्वसत्वानां वृत्तव
विरत्नानमधिगच्छयमिन्द्रियाणांपवापनरत्नाविस्तायधर्म्मदशयमिति। रत्नकुमारवाधिसत्वनमहासत्वनायंसर्वधर्म्मस्वभावसमताविप
रिवितः समाधिः प्राप्तव्यउद्ग्रहीतव्यः पर्यवापयितव्यः क्षानयितव्यावाचयितव्यः प्रवर्त्तयितव्यउपदर्शयितव्यः स्वाध्यातव्यः अनुस्मरावनयाता
वयितव्यावस्तुलोकलयः पत्रस्यचविरत्नवतीप्रकाशयितव्यः॥ अथखलुरत्नगवानुस्तस्यांवलायामिमांगाथाअभाषतः॥ अपरिमितअ
मीनानायकाक्षनदृष्टुःपवतुकथप्रयुक्तापृच्छितालोकनाथः। प्रवनकुशलमूलनिस्तोवाधिसत्वाक्षमुविरुत्वसमाधिक्षयन्माक्षकामः
॥ लहतिसुखप्रधीर्दिविमानुष्यकंवा। लहतिपरमपूजादिव्यमानुष्यिकांसा। लहतिसुखप्रधीर्मोक्षनसौख्यार्थसारवी। क्षमुविरुत्वसमाधि

क्षनयत्मा कुकामः॥ वर्ष्मुशुद्धियदावैरुषुरुस्थानकाली। नपिवपुनववर्ष्मुमैकुरुवन्निगच्छन्। सेलपमुञ्जकैथाञ्जहिलाकधर्मे ॐ मुविन
ऊसमाधिंक्षनयत्मा कुकामः॥ सरिवलमधुराक्षीक्षकुवावासयुकाञ्जपगमरुकुटीक्षपुविञ्जालापिकाली। समरुस्मिरुमुखेक्षसिद्धिकाः
नायकानी। ॐ मुविवऊसमाधिनुक्षनयत्मा कुकामः॥ रुवनिसमुखवासः सनरुः स्निग्धविरुः। रुवनिसदसदाकादारुहमिस्त्रिरुश्च। सुम
धुरप्रियकाली स्निग्धसत्याहिक्षया। ॐ मुविवऊसमाधिक्षनयत्मा कुकामः॥ नचसकवाकी वैगुहीनाविवादा। ऊपगमरुविलदाषावर्ज्जिकाकै
नसषाध्वमुदिरुसदसुवनामार्दवा। ॐ मुविवऊसमाधिक्षनयत्मा कुकामः। रुवनिवसदविद्वीस्त्यागिनित्याहियुक्तः सङ्गुर्विवऊ
नहृष्टाकसमाचन्दनाहिप्रियरुवूरुविषक्तु। ॐ मुविवऊसमाधिक्षनयत्मा कुकामः॥ दवसकमहमाकुस्यहोपऊनकी॥ नागऊसूनय

रुनिरुपस्त्यकास्य। वनिपवनिवसकवरुरुस्याकवाकी। ॐ मुविवऊसमाधिक्षनयत्मा कुकामः। रुहिवचनसर्कवुक्षधाषस्त्वाशो। हंसवचि
रुधाषः किन्नवागीरुधाषः पक्षसकस्ववीगहर्षीयस्वनश्चः। रुवनिनदिरुसहः घुहरुहः सहः॥ यावरुपृथुरुजास्वान्नवः कश्चिदवा। सम्म
नऊकवयासकुरुलरुक्षाय। रुतुवङ्गवृरुस्यायस्ववाहिश्चनकी ॐ मुविवऊसमाधिथोनवाक्षनेक्षनि॥ दशवसिरुलरीकी हमियाधवऊस्थ। ल
रुनिविङ्गसमयीवृद्धधर्म्मानविन्यास्यसनिवववाधिसर्वमावाक्रिनिला। ॐ मुविवऊसमाधिनुथानवाक्षनयानि॥ ॥ॐ निसमाधिवाक्रऊ
नृसीसापविवर्लनामक्रिंशनिरुमः॥ ॥ रुतरुगवानपुनवपिचन्द्रपरुकुमावरुरुमामरुयरुस्म॥ रुस्मारुहिकुमावयऊकीरुक्षाधिसलाम
ल्लमस्वः किमिस्यहंसर्वधर्म्मस्वरुवकथेऊनीयामिनि। रुनेकुमावधाधिसस्वनमहासस्वनायंसर्वधर्म्मस्वरुवरुवसमरुविपविनः समाधिः

समाधि

प्रेक्षितव्यः उद्ग्रहीतव्यः धारयितव्यः वाचयितव्यः पर्यवापयितव्यः प्रवर्तयितव्यः देशयितव्यः उपदर्शयितव्यः स्वाध्यातव्यः भावनयाभावयितव्यो बहु
लीकर्तव्यः पत्रेषु च विस्तरेण संप्रकाशयितव्यः॥ अथखलु भगवान् तस्यां वेलायां ॐ मागधाभ्यां गाथाभ्यां॥ तस्या वा गुणकारुकुप्यमनवद्यया। तस्या मा
हुनकारुकुप्यमहृतिया॥ तनासर्विकिलमश्चिनिमाभूनवसया। यासौ धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाकम्॥ सासौ सिद्धनकारुकासत्रीलसूगमानी सासौ सूत्र
नकारुकुरुन्द्रियाधीवसमनी॥ सासौ सासनिप्रीतिविरुद्धसूगमाना। यासौ धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाक॥ सासौ स्लनविधिरूपस्तुतामनिमौ॥ सासौ वृद्ध
जनकपस्वनी अपर्यकौ। सासौ श्रवणिस्लानकानी अपर्यकयासौ धर्मस्वभावज्ञानी नययुक्ति॥ सासौ नरुचिवधनस्यनी द्विपदकुः सासौ वैयुक्तिये
कुरुष्यनी संवेदना सासौ उद्धनिसल्यसर्वसाइःखिनानी॥ यासौ धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाकम्। सासौ आकुवृक्लस्वइःखिनानिमिसल्वाः। सासौ रुचि

१४९

सदापवाहनी अमृतस्य। सासौ रुष्यनिनायकानचिवधा। यासौ धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाकः। सासौ रुषधनयपूकाविदानवेशा। आदिज्ञानमि
सर्वव्याधिनीयतमुक्तिः। सासौ रुरुनयस्मिसिद्धिनामनिमेका। सिद्धिवावज्रसत्वमावयीपृथुनही॥ सासौ सन्नुनयपूकाविदामनिसूरा। सासौ ला
किअसकुरुकुरुनी सदेपिहः। सासौ वाधिवनायस्थापयीवज्रसर्वान्॥ यासा धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाकम्॥ सासौ आकिवलनउज्ञनामनिवज्रासा
सौ लाहकदद्धुनाजिनानवकुपी। सासौ द्विष्यनिअगीमगीसानवज्रस्य। यासौ धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाक॥ सासौ आकिवलप्रकिष्टिनावलवकः
सासौ आकियवस्तुनाइसी सूप्रसाकः। सासौ आकिवलनमन्यकधूवा। यासौ धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाकः। सासौ वस्तुनकारुमन्यकअकुष्टिन्ना
। कनासर्विरुवाविलाविकाः सदशून्याः। कस्यासंकुप्रहीधसर्वसानिखिलना। यासौ धर्मस्वभावज्ञानी सूप्रसाक॥ कर्धर्मस्वभावदसयी सूप

धीर्ह। ह्रहवाधासपृसीअनूहनीनविषद्ध॥ यसीधर्म्मस्वभाव(गा)चरः सुनिश्चकाहसीदहुअनहदस्थिद्ध॥ अपर्य्यका॥ सासोहाषहिसूत्रकाहियाः
अपर्य्यकी॥ यथगंगा॥ यनदीयवालिकाहनूहस्यः नावास्यप्रामहानूछिय्यहहनमान। यासोधर्म्मस्वभावुज्ञानहीसूप्रसाद्ध॥ सासोकल्पसहसुका
हियानयुगानी। ह्लानमासदउहुगायथ्ध्यमनः धर्म्मनस्यहूयानविद्यहहहामान। यासोधर्म्मस्वभावज्ञानहसूप्रसाद्ध॥ विस्तीर्णुविपुलमविस्ति
र्यप्रमिहाने। हाहीवाधिवरागवयहः सदहस्थानिस्थीहाषहिसूत्रकाहियाअपर्य्यका। यासोधर्म्मस्वभावज्ञानहीसूप्रसाद्ध॥ पस्क्ष्महिपदाह
माहिनाहहिधर्म्मसर्वहुक्सुधिस्वगह्लहीपनिपूर्णुम। नावाश्कपदपिविद्यहविमहिस्था। यासोसर्विज्ञभावुज्ञानहीः ॐमिधर्म्मी॥ सासोहा
हिविमिहूंस्वागवाद्यकालेहाहीदानपतिः सुखन्दहाइः खिहाना। दहाइः खिहसमपर्यीनहेनही। यासोधर्म्मस्वभावज्ञानहीसदशून्या॥ सासो

ह्रम्बुध्वहहविष्यहीसदनाहासवानीसोख्यकाहिहिअपर्य्यकी। मेत्रायसमूपहुप्राणिनीसदकाली। यासोधर्म्मस्वभावुज्ञानहीसदशून्यम॥ पू
र्णीधीहनवासिदासियास्यहिधीवा। हस्तोचपादमिवीमिसत्यहीहथवाह्ः। नावालीयहिहस्यमानसदृषहिस्था। यासोधर्म्मस्वभावुज्ञानहीः
सदशून्य॥ अर्गं हैपूनहस्यछिय्यहीयदिकायो। नातस्यप्रतिहन्यहमनःसुपिनपिहहनपूहिहहाहिनायकाहिपदद्वाः यासोधर्म्मस्वभावज्ञा
नहीसदशून्यम॥ हनापूहिहहाहिसविनायकाअूहीकाः। हथहपूहिहयअूनागहाः द्विपदद्वाः। हनासहहनसर्विनायकाहिहथवा। यासोधर्म्मः
स्वभावज्ञानहीसदशून्य॥ सासोकासधनहिपाहुहः सूगहानीसोधनशियप्रतिष्ठिहः पवमाया। सासोहयहिलाकनायकानचित्रः यः शुला
ॐमूसूहन्धनयहयकाल॥ सानानेबकदाविहयहिविद्धाहूनावाअूहुविहीनहयहिवहकल्पो। हनाअूहुःअूहुवर्हिहाॐमिनिस्थनाः

सूत्रमिदं प्रकाशिकं अप्रमुष्टं ॥ नासौ इर्गकीयुगमिष्यकापुनकाकनिर्यलकृतधक्षनिकष्यकं अक्षिवृषा। पक्षकस्यहिकुकाविमाः ॐ मिनिर्यपूर्वकः
सासुगकानस्तुस्यकासदुसूत्रः॥ वज्रकाचिर्मिकनिर्मिलिन्वनाअयुस्लनोप्रथकीवज्रकृतकार्यिवुविनिर्यार्थ। यहीदुष्टकवक्रिनिर्मिकावज्रवृक्ष
ःकेहिवाधिवनायस्थापिकावज्रसत्वाः॥ स्मृतिमकागतिमकुप्रस्लवीधृतिमीश्वः स्तुसवीर्यबलनसासदासमुपकः धर्म्मपावमिप्राप्तुकुष्यकी
महकंकाः यः श्रुत्वाः ॐ मुसुतधक्षनथनुरुयकाल॥ सासोब्राह्मविहानिसुस्थिकाकविसवा। सासोहिफुल्लकानिकुमिदविजुस्थः। सासोनिर्क्रिनिमा
नकोटियालघुलघ्वीः। यासोसाकसमाधिक्षनयोरुयकाल॥ वमिकहासमुपतुउकुमावलवन्ता। सासोसत्वहितार्थिउग्रकावनसत्वा। सासोवाधि
वटस्मिवृक्षकवनवाधि। यासोसाकसमाधिरावयाः ॐ मुनिर्य॥ नस्मीकाटिसहस्रनिश्चवीसदकषीक्षनाः सर्विकनाकिमसुलाः सुनियाकी। यहीं

७३१

काविकसाकिशून्यकाः ॐ मिधर्मा। ककसूत्रकवक्रिनायकानचित्रकः॥ एषाःगवनुसाककाविकामयिपूर्ववज्रकल्यानसहस्रकाटियानियुतानी। वीर्यमः
नकदाचिंसहसिकः ॐ कमार्गकदहंदीपंकुत्रघाव्याकुकाक्रिनकसी॥ यूयंपीमसवर्य्यसिकथः ॐ कसुगमकीवापनमार्थदसिकाः ॐ यनकी। यहीसीवज्र
नसुकीर्थिकाविपनीवाहिक्षावाधिसुपायिकेनवज्रपनकी॥ वज्रकल्यानेसहस्रकाटियानियुतानीवदिन्वाअमुकुवदनाकदुकीप्राः वज्रकल्यानियुतान
अस्यायान्पुनवाहतुः साअमुकस्यप्राकथकाविकुषा॥ यकपश्चिमिकालिकेनवेसुगकस्यावज्रकीः ॐ मुसुतमीदसीमुप्रसाकः॥ कषीवाधिवलानदुस्स
काः ॐ यमुस्थ। ककपश्चिमिकालिव्याकुकापविधर्मान॥ ॥ ॐ किसमाधिनाकसर्वधर्म्मस्वभावनिर्देशपविवर्त्तकर्त्तिधानिकमः॥ ॥ ककुकगवा
नपुनवपिवज्रप्रकुमावकुमामतुयकस्म॥ कस्माकुहिकुमोनवाधिसत्वनमहासत्वनसर्वधर्म्माणीमहाविकुपविकर्म्मसाधयितुकामनार्यसर्वधः

र्म्मस्वभावसमताविपर्यासिकः। समाधिः श्रोतव्यः उद्ग्रहीतव्यः धारयितव्यः वाचयितव्यः पर्य्यवापयितव्यः प्रवर्त्तयितव्यः देशयितव्यः उपदर्शयितव्यः स्वाध्यातव्यः भूतधारणावनयाभावयितव्यः बहुलीकर्त्तव्यः पर्य्यवस्थापयितव्यः संप्रकाशयितव्यः॥ कतमश्च कुमारसर्वधर्मानुपरिगृहीतः भूयवा
मर्षः सालस्कन्धस्य अमन्यनामसमाधिस्कंधस्य भूयवानः प्रस्कंधस्य विवर्त्तनिर्विमुक्तिस्कंधस्य यथाकुमारदर्शनैर्विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कंधस्य॥ १३२
यथाक्लिष्टयासमन्वागतावाधिसत्त्वमहासत्त्वः सर्वसमाधिविकुर्विकानिवकुर्वंसत्त्वानाम्धर्म्मदेशनीयदमुच्यते। कुमारसर्वधर्मानैमहाक्लिष्टपरि
कर्म्मभि॥ अथखलुभगवानस्मात्वेलायांचन्द्रप्रभस्यकुमारभूतस्यमैसर्वधर्मामहाक्लिष्टपरिकर्म्मनिर्देशंधर्म्मपर्य्यायंगथाक्लिष्टानविक्लिष्टा
संप्रकाशयतिस्म॥ महाक्लिष्टपरिकर्म्मजुविवादमिहाविवादयस्मुवनमिनाकृत्स्नाविमुच्यते। अक्लिष्टस्यसाप्रह्लावाक्लिष्टनमविक्लिष्टयेउद्ग्रहयः

स्थिताहाकिः क्लिष्टनैस्यनविद्यते। बहुवाविक्रियाधर्म्मायथाक्लिष्टनप्रकाशिताः। यस्मात्तनिविप्रकृतसत्त्वाहाश्यनज्ञानति॥ सत्त्वाहास्यमज्ञानानः किंस
त्वाथतुहाधिकुः। अधर्म्मलाभतधर्म्मतायामसिद्धिकः॥ लाकधातुसहस्रभूयमयासूत्राधिका। नानाव्यञ्जनएकार्थनसंपरिकीर्त्तितः॥ एवप
दार्थविकल्पासर्वहाकिहाधिका। यावत्सर्ववृक्षहिवहुधर्म्मानदूर्लभा॥ सर्वधर्म्मावृक्षधर्म्माधर्म्मतायास्यसिद्धिकाः। येधर्म्मतीविज्ञानकिनकवा
धर्म्मिधर्म्मतामः सर्ववृक्षवागेवसर्वसत्त्वहवस्तुकः। दिसादसगवधिलावृक्षवाग्नेवलस्यते। एषाबावाबृक्षवावागवधिलादिसादशा। नलस्यतेइनू
रुनेषानलभ्यानेवलभ्यते। अनूरुवावृक्षवावावृक्षवावानिवृरुवा॥ अनूलेस्यतेतिनाकंयमनूरुवा। अनूमास्यतेधर्म्माअनूमाहनदर्शिते
ः अनूमाहीनवालभ्यालोकसहनदर्शितः अलभ्यिलभ्यिधर्मांगीलभ्यालभ्यिनविद्यते॥ यएवम्धर्म्मज्ञानकिवुध्यतेवाधिमूरुमानेकवृक्षानूरुवा

नवाधिं धर्मचक्रं प्रवर्तयी। धर्मचक्रं प्रवर्त्य बुद्धधर्मान् प्रकाशयी। बाधिसत्वाश्च बुद्धक्षेत्रं समनुरुता॥ न बुद्धाः न प्रत्येकबुद्धा बुद्धक्षेत्रा वर्ध
धेनाः। अनावाः अप्रतिहतं अनिमित्तं अशून्यता॥ प्रतिविमोक्षा अविहिता अप्रकाशयी। चक्षुः श्रोत्रं घ्राणं जिह्वा कायो मनः कथं॥ एते सूत्राः
स्वभावेन सम्बुद्धैः प्रकाशिताः। एतादृशानी धर्माणी स्वभावं यथा जानति॥ नासौ विवादं कुर्वन्ति बुद्धा धर्माणां लक्षणे। एवं एतेन सूत्रेण बाधिस
त्वानां यिनान॥ न कदाचित् कीर्तिं कुर्वन्ति धर्मशून्यता। धर्मस्वभावं जानाति। बुद्धक्षेत्रं च गृहिणः। बाधयविनयी सत्वा सत्त्वमयो न विक्रियान
। यः कृत्वा बुद्धसंस्थानं शीलसंस्थानं कृतः। शीलसंस्थाः बुद्धसंस्थाः उत्तमाः बकलक्षणे। यावत् कः किर्तिताः सर्वाहीनउत्कृष्टमध्यमाः। समाहितं एकसंस्थानं
बुद्धक्षेत्रं न संस्थिताः। न बुद्धधर्मा दस्थानं प्रदेसं कीर्तिताः॥ न चास्य नानि बुद्धा एकस्वं न पृथक्कथं। न तं न वा पुनाः न वा न तं धामस्थिमन्यता॥ न

चनीवपीकावानावदानं लाहिताः। अनाहिलप्या अग्रा एवं धाय्यदर्शिताः। न चधाय्य स्वाहमिप्राप्तिहार्यं मुनिदं। पनिनिर्वृतस्य बुद्धस्य दृ
स्यं बुद्धविग्रहः। कृतस्थानं मनसी कुर्वन्ति हार्यं सपस्यति न चासौ लक्षणं सेवानिर्वृतिर्धनदर्शिता॥ एवं च दर्शिता धर्मा बहवस्त्वमाविता। यथा च
ऽश्च सूर्यश्च कानुसपाणीयदृस्यं। न च यानि स्वकं विश्वमवं धर्माणां लक्षणे। प्रतिभासापमा धर्मा ये हि स्वभावतः। नेवं तू पकायन पस्यं दृ
विग्रह॥ अविग्रहो ह्यं धर्माविग्रहानात्मकश्च नः॥ अविग्रश्च या धर्मा एवं बुद्धस्य विग्रहः। धर्मकायन पस्यं कियं पस्यं किनायकं॥ धर्मकाया हि ते बु
द्धा एतं संबुद्धदर्शनं। प्रतीत्यप्रतिनिर्दिष्टा अप्रतिपतिदर्शिताः। ऽऽ मीगतिस्त्रिजानीतं ग्रामध्वं नहि यर्थिकाः। यस्य कानि मया वाक्यं न वाच्यं॥ यन
ग्रामध्वं प्राप्तं न ग्रमतः उच्यं कथं गम्भीरं ऽऽ मध्वं धर्माः वक्तुं कथं न तिष्ठिता॥ न च गम्भीरनामं न न सेहपत्रिकार्दिनुमं अवस्तुकाः पवस्कं अस्तु

त्वात्रकडस्तिका॥ नात्रउत्पत्तयकाप्यस्तियस्यकश्चाः समुत्तिकाः। यत्तत्रकृत्यपक्षस्कंधाः सर्वधर्माकल्पकृत्याः। कल्पकृत्यस्कनिर्दिष्टाल्पकृत्यवचनविद्य
तयथाकरीकंगगनमवंधर्मालकृत्। पूर्वाकापवाकश्चप्रकृपत्रैवपस्यतः जुग्रकंगगनेप्राकंग्रकंमनलस्यतं॥ एवस्वभावाधर्माःसनजुग्र
कंगगनेपमः। एवंदसिताधर्मानसावकाविपस्यति॥ पश्चेनपस्यतीधर्मानस्यधर्माःप्रविक्रिया॥ जुस्वभावाःसंमधर्मास्वभावाःनलस्यतं
॥ यागिनागोचराःसंमयुक्तावृद्धवाधयः। एवंज्ञानतीधर्मान्नसधर्मेषुसंक्रमं॥ जुसंक्रमानाधर्मेषुधर्मेसंक्रप्रवाधयं। विभाविताःसर्व
धर्माःवाधिसत्वनमायिनो॥ धर्मेसंक्रविभावाबुद्धधर्मान्नमस्यतं॥ जुमन्यिनाहिसाकाटीकल्पनाकाटिवाकृता॥ एवंवैकाटिकोनामिकल्पः
काटीनमस्यतः। पूर्विमाकाटिकल्पिस्वावालसंसोनसंसरी॥ नवास्यलस्यतस्तानगवधिस्वादिःसदर्शः। सूर्यस्वादिसंसारन्नसंक्रकंक्रिनोनसा॥ वे

नक्रिवेववाध्यर्थवरविस्कंधान्नलस्यतं। सकुनानीयथाकासपदकंधीनलस्यतं॥ एवंस्वभावासवाधिसत्वस्यबुद्धतः। यथामायानिर्दसनिमायाकी
नःसुसिद्धितः॥ नानारूपप्रकाराणिनवरूपाणिलस्यतं। जुलक्षिलक्षिनामस्यलक्षालक्षिनविद्यतं॥ मायापमवरंतस्तानन्नवमायायतीस्थितं। एवंसू
न्यधर्मेषुवालवृद्धीविकल्पियः। विकल्पेचनमाहनागतयः प्रद्यायनाः। जातीजरापगाःसर्वाःजातीस्कंधान्नहीयतं॥ जातिमनधास्कंधनी
इःस्वैरंधामनकर्कं। इःस्वाहिजातिसंसारावालवृद्धीहिकल्पितः। कल्पास्कंधीन्नहीयतंकल्पकाद्यश्चसंसरी। जुयुक्ताःसंप्रयुक्ताश्चकर्मयागस्मि
यस्थिताः। कर्मधस्कनमूचकंकर्मापादानियवतः। कर्मेधनाहस्तकंधीकर्महीयतसदाः। पुनःपुनश्चसंप्रायकंमानपकृस्थिताहिय। मानाहि
हृताइःप्रस्तसंक्लिष्टनाहिकर्मस्थः॥ जुनुकाहिजातिमनधाकृतकृतापपाहिषु। मनकंनिगस्तुक्तिजुश्चवालपृथग्जनाः॥ हन्यकंचविहन्यकंगति

मयान्नमयान्नरुद्रिकाः॥ पनस्यवरुचाम्रिसमुद्रिवालवृद्धयः॥ एवंप्रयुक्तसानानानइः स्वकर्षीप्रवर्द्धम्। पूजामहुन्वनैमहुवालवृद्धीहिकल्पि
म॥ मसकर्मकल्पित्वासंसारात्प्रयवर्द्धम्। संसारंवर्द्धम्। कसंसवस्किपृथग्जनाः॥ पृथक्पृथक्गच्छन्किमनवाकाः पृथग्जनाः। पृथक्धर्मा
स्प्रवस्त्रकिउगजिवावृद्धसामन॥ नरुमारूलहिस्यकिमानस्यवसमागताः। कामानीकावर्षीवोलाः स्त्रियंसवकिपूर्तिकाम॥ पूर्तिकाम्रनिजच्छकिं
पगकनइर्गतिकामीनवृद्धावर्यंकिनापिस्त्रीक्षान्निप्रवन॥ महारुयाहिपामायमिस्त्रिपामः सुदावृद्धः। विवर्जयंतिरुपीवाश्चदुमासीविषयथा॥
नविस्वसकिंस्त्रीक्षीनेषमार्गेहिवाधयः। रावकिर्वाधिमार्गरुपूर्ववृद्धेनिसविर्म॥ रावयित्वावेरुमार्गरुकिवृद्धाअनूरुवाःअनूरुवाश्चरुकाकि
लाकस्यचक्रिया॥ अनूरुवद्धाक्षननरुकिवृद्धाअनूरुवायाः। पाषधवरुनिषवकिसीलस्कन्धसमादयी॥ समादयकिवाधा
यमानकाविविक्रियः। पनवादीन्निगृह्णंतिनिर्द्धनकिवर्थिकः॥ कस्यकिवसक्षन्सर्वानसमुद्रीसपवना। विकुर्वमाक्षकायरुनमकधिविकुर्विरुः॥
निर्दृस्यकिमहाप्रस्लप्राणिहार्यानविक्रिया। ऋतुकाटप्रकंपकियथागगायवालिकाः पनाद्रिनिर्वोरुमार्वीरुकिवृद्धामहायसाः। निर्म्मिताकरुकिवरु
वृद्धाकृतनेः सुविचित्रिकी॥ हलपुष्पहिसम्पन्नैगन्धमकामनानमान्। प्रासाश्चमानानिकूटागारीमहर्म्मिका॥ निर्म्मिध्वकिवरुसुवाः पुष्करिक्षमनानमाः।
अष्टाङ्गिजलसम्पन्नाअच्छाः सीताअनाविलाः॥ विवकियरुकावाविकिसुरुक्षाजहकिम। अविर्वक्षाश्चरुकाकिपीत्वावाविनिवूरुवी॥ अनूरुवद्धाक्षननरु
किवृद्धाअनूरुवाअनूरुवीगतिसाकागच्छकीतिविज्ञानथ॥ ऊमागतिस्त्रिज्ञानरुः प्रदाष्टाउपलब्धिकाः॥ रुवरुक्षागिकाः सेवाः यरुयाहाकिनिस्त्रिकाः

॥प्रतिष्यक्तिमहाधात्रामवीविमपनायशः॥ यानतुदेवतानीव्रानसंकुलाः पनिकीर्तिता॥ जुहुवुरुः प्रज्ञानामिवाधिसत्वाश्चतायिनः॥ यत्रहुधर्मकाः
क्रान्तिप्रवंगमीनदृढ्स॥ जुहुमियतुवालामूपलेहस्मिथस्थिताः॥ निर्मिश्यक्तिवियूहीस्कनेकरूपनिदर्शनानी॥ यनतुसर्विगतुक्तिवृद्धकृतानुरुवी।
यावत्तावृद्धकृतुषूरूपनिहानसम्यदः॥ सर्वाक्तुहुदर्शक्तिवाधिसत्वामहर्द्धिकाः महाधर्मेणसन्नुद्धामहावीनामहाबलाः॥ महासूर्यार्थवर्तमप्रहानी
शिदक्तिनः। वस्मिकोटिसहस्राणियथागंगायवालिकाः। कायतानिश्चवस्त्रषीयतिलोकःप्रतासनः। नतुस्त्रीपूरुषिनहुकनवतुर्यावितागता॥ विना
विनेयासासंस्लुक्तुस्त्रिसंस्लुस्वलावतः। जुशून्यावृद्धकृतुस्कंधपूसुवावसक्तिनः। किंतुसीमानुपापीयानतुकायेकविष्यक्तिः। दृष्टीतुनपूस्त्रिवानेवृद्धावि
वागिताः॥ व्यापादनउपस्तुथक्तुस्लाहेप्रतिष्ठिताः। तुप्रवमोवाविस्लुमासर्वदृष्टिप्रतिष्ठिताः॥ नतुर्यासानपापीयान्नतुकायायपूहुनः। सर्वसंस्लुविः

तावत्वासंस्लुवेवर्तियस्थिताः॥ यत्रवैस्लुस्यतीस्लुनैवृस्लुनमविक्रियम। पूर्वोक्तामपनाक्तुश्चप्रतुस्यन्नश्चपस्यति॥ प्रवक्तुदर्शितोधर्मानवाक्तिः
क्तिदर्शितः। नवस्लुनतुजानक्तिनवास्लुननसादति॥ स्लुनास्लुनैविकल्पेत्वावृद्धस्लुनक्तिवृद्धतिः। विस्लुक्तिवाक्तुसकुतुवाधिसत्वःप्रजानति॥ कथाक्तिः
स्वार्थेसत्वानामप्रभयमविक्रियम्। संस्लुसंज्ञाननार्थेनतुजुनतिदर्शिता॥ जुनूजुहुश्चसासंस्लुविविक्तार्थेनदर्शिता। यैवाविविक्तीसासंस्लुयाविवि
क्तासदसना॥ संस्लुस्वभावास्लुनश्चप्रवैसंस्लुनहुष्यति। प्रहास्यामिःमीसंस्लुयस्यसंस्लुप्रवर्तते॥ संस्लुप्रपंचवचनिनसंस्लुतुमूचुतः। कस्यैसंस्लुउ
त्पन्नाकनसंस्लुउत्पादिता॥ कनस्यर्सितासंस्लुकनसंस्लुनिवाधिता। धर्मानलक्षवृद्धनयस्यसंस्लुउत्पद्यते॥ कुहचिक्तुथतुजुर्थतुकतुःसंस्लुनहुष्यति। य
दसंस्लुजुनुत्पन्नाकस्यसंस्लुनिवृद्धते॥ विमाकुःचिक्तुधानस्यकथंतुतपपद्यते। यदाविमाकुस्यसतिसर्वविक्तुजुविक्रिया॥ जुविक्रियायदाविः

समाधि

कानयाकाक्षिअविक्रियः। विकारमोहिहत्वानपूर्वमवीविविक्रिता॥ सर्वविकाङ्क्षिहित्वानकारुण्यमविक्रियः। शुक्लधर्म्मविवाकाय्यमसंस्कार
शपश्यति॥ एकक्षणेनज्ञानानि सर्वसत्वाविविक्रिता। यथासत्वास्तथाविकायथाविकारथाजिनाः॥ अविक्रियनवृद्धनेऽयंविकाप्रकासिता। या
वहाएकाविकानिकदाविकानरुयाः॥ नविकीविक्रियस्तस्यसर्वविकाविगच्छति। ध्रुवमसुकालगतयस्यविकाप्रवर्तते॥ विकानुसानिविक्लान
नासौविकानुसयाः। यस्तिकाङ्क्षिसंक्लयीरागस्तस्यीप्रवर्तते॥ विरागविकायीसंक्लयान्नराधानापलिप्यते। ऽयंविकामहाविकाधर्म्मविक्लानि
नरुना॥ अनयाधर्म्मविकायरुनविकाप्रवर्तते। वङ्गअविक्रियाविकादीर्घरात्रंविविक्रिताः॥ नवविकाकृयाज्ञानः विकायिवाअयानिसः॥
पाशाविक्रयंनामकृयस्तनन्नसंविद्यते॥ नकृयारुमिस्तनस्यकृयस्याप्रपधर्म्मता। धाधावाक्कथविक्लिष्टिःकृयसदनदर्शिता॥ निविमपाशपा

१७७

श्वतधर्म्मायथास्तानतथाकृयः। अनुत्पन्नानिबुद्धाश्चअनिमिताअलक्षणाः॥ कल्पकाटिविकाषिताअनिमितनदर्शिताः। सर्वताविविका
विताअताधयप्रतिष्ठिताः॥ नवान्यादर्शिताताधानाताधान्यनदर्शितः। विक्लफाताधसदनअताधस्यप्रकासना॥ नवास्तिसर्ववृद्धिअता
वः सत्रुपपस्तिः। याताधः सर्वताधानामताधाप्रपदर्शितः॥ एवंताधाविज्ञानित्वाअनाताधमिदर्शितः। नवाशीस्पर्शयिंतुसत्वाः अता
वाज्ञानकनविद्। स्पर्शनाकुअताधस्यसंहतीप्रपदर्शिताः। अहंवृद्धोरुवस्त्राकयस्यपाहिमतिरुवत्॥ नज्ञातुरुवरुक्लोवाधिधुध्यंत
पस्तितः। नकिंचिद्धर्म्मप्राप्तेतिवाधिसत्वः समाहितः। निकिंचिनानिनालस्वाप्रपाधाधीतिवृद्धतिः। वङ्गएवंवभूतिवयंवाधायप्रस्तिताः।
ऽमागतिमज्ञानकादूनरुवृद्धवाधयः। सदनदर्शिताधर्म्मः सर्वसंस्कारशून्यताः॥ यश्चस्वताधाः। धदस्यगम्भीरः सूक्ष्मदृष्टसः। महाविक्लय

समाधिः

निर्दसंछेदसूर्यप्रवृद्धानि॥ अर्थायवाधिसत्वानीसर्ववृद्धहिदसिकः। प्रतिपक्षाकृतास्कृषीयावकः साकिलसिकाः॥ अप्रतिष्ठिताअनिरुद्धः
सुसद्धिस्कृषीसत्वाविकास्थिताः प्रतिधिस्नानस्मिनद्धस्नानविहाविन॥ अकृफिलस्वस्नानस्यः प्रमयाअनिक्रिया। नैरयामहिसंस्कारः समाधिवि
द्धिकानक्षम॥ विपाकनस्वसूत्राक्षान्निरयकालेसमाहिताः। विपाकक्षापयसद्धिसिद्धियक्षुतकाटियः॥ पश्चक्लिलाकप्रयाणीयथागोमयवालिकाः॥ ३
पपक्लिस्यक्लिस्कृषीयथाचिक्लस्यवर्णकं। चिक्लस्यवसिकाप्राकाः कायस्कृषीप्रकाश्वरः कावनामसद्धीयथस्थिताबुद्धश्रावकाः॥ कृतिसंस्कारसद्धी
यकलान्नायाक्षिषाउसीम्॥ नैरयाषीसर्वदश्वहिनामयःसद्धानिनु॥ अन्यतलाकनाथेस्थायवाकृषीसमस्थिताः। नैरयाषीअक्षिरवानिरयन्नवैवप
लिनैसिव॥ आदानिकाअनोनास्किनदुःखैमनश्चकथा। संसथाविसकिनास्किकाकाकृषीनविश्वकः॥ रात्रिन्दिवैगवपक्षिसूत्रकाटीसकानिकः प्रह

१३८

धाचसयास्कृषीयावकः साकिलसिकाः॥ समचिकासदाकाकिसर्वसत्वानकाकिकः। समाधिकाटिनियुक्तानिदिसल्लिदशादिशः॥ प्रस्तकाटीसह
स्राधिष्ठाकुर्वन्यनवस्थिताः। स्त्रीसंस्थपुरुषसंस्थसर्वसंस्थसर्वसंस्थविकाविकाः॥ स्थिताअनावसंस्थयोदसकाकृतनिश्चयः। पविशुद्धनै
स्नानयथावद्धर्मदशका॥ धर्मसंगाक्षिअनियुक्तासमाधिस्नानेगोचराः॥ यापिध्यानवनाकृषीनसार्वत्रावप्रतिष्ठिताः॥ अवैधस्त्रव
नैरयामवैधाधर्मदसनाः। सूत्रस्वकहिमानुष्यस्त्रीधाः सर्विअक्षाः॥ कृतस्नाः सर्ववृद्धानीयषीसूत्रमिदंप्रियंकल्याअनिक्रियाकृ
त्रियषीसानानुद्धनिकाः॥ यविकः सूत्रनन्तागाधृतागथाचतुष्यदाद्दस्कृसर्ववृद्धहिकंस्कृवृद्धाश्चसत्कृताः॥ क्षिप्रक्षबोधिप्राप्यक्रिय
षीसूत्रमिदंप्रियनैरयाविमतिः कारयासर्वधर्मपूरयाम॥ आसेनानिवृत्तिकृषीसूत्रमिदंप्रियं। इक्षास्कृहिमहावानागृद्धकूटनैरयागतः॥ स

र्वव्याकृतवृद्धेनद्रुमकमेककल्पिन॥ मेरुयेदृसमेवृद्धेलप्यन्नस्कृतिरुद्धिकी॥ यकंचिदुरुयकालस्मिन्निरुसूत्रप्रतिष्ठिताः॥ स्थिताः स्कंधकाटी
यहस्तकाबचिक्रिया॥ अविक्रियायीकाटीयकाकाकमीनविग्रहः। नरुषीविग्रहकाकाअनुमाताविसर्वसः॥ अनुमाताप्रहीक्षमिन्वाधिस्कंधीन्न
दृस्तकाः। बनैकाइस्कंधैवैवरुयकालसूत्रेवव॥ सिंहरुसूत्रनस्तस्मिनप्रतिकानीसिमुरुयी। ॐ दंसूर्यप्रवर्तिस्वावृद्धानीगोस्तनस्थिताः॥ सर्ववृ
द्धानियमपूजाधर्मपूजाअविक्रिय। क्षेत्रयिष्यक्तिॐ दंसूत्रुरुयकालेस्मिदानृप॥ यहिश्चपूर्वेवृद्धानामिमवसूत्राकक्षविताः। नरुषीकायगताः
नरुयकालेप्रवर्तिषु। नरुनादन्नदिष्यक्तिवृद्धानीरुतकाटिषु। सीमूर्वेलाकनाथनीमाक्षसिंहस्ययावरी॥ सिंहनादन्नदन्नस्कवृद्धानीपूवरुः सदा
अनरुप्रतिकानवश्यकवाधिमुक्तमी॥ नरुव्याकृतवृद्धनॐ कुकुलमस्कवाः। यवरुक्तिॐमीवाधिरुयकालेमहाभय॥ नरुनूपशमस्यन्नाल

रुक्षेहिविचित्रिकाः विकुर्वमाक्षयास्यक्तिवृद्धकाटीयन्दकाः॥ मायामयहिपूर्वहिरुमवर्णनिदसनेः। नृप्यामयहिपूर्वहिवैदूर्यस्फटिकहिव
॥ सर्वाणिनस्तकानानिप्रादुरुक्षपूजाणिषु॥ येनाकिवक्तिसंवृद्धीवाधिमार्गगवेषकाः॥ चित्रानानाविधपूजाः वाद्यानिर्हावसम्यदः। निश्चवाशो
मकूपस्यायथगंगायवालिकाः॥ यरुक्षेक्तिनसर्वसत्वकाधीअविक्रिया। रुवस्यविहिवर्त्मस्कवृद्धस्तनअनूरुत्र॥ तासीवबुद्धकाटीवर्णुरुप
स्यविक्रियीअविक्रियपूरुतपूरुयासहः स्कुधाम॥ यवरुक्षेक्तिनसर्वरुषीसंस्तनिवृष्यरुः। निर्वाधिमायीसंस्तयीमवृस्तपस्यकनरुक॥ ए
तादृसनस्तनवचित्वावाधिवोविकी। कृत्वार्थसर्वसत्वानीरुवस्यर्थकवाजिनाः॥ गुह्यनूसीमाक्षस्यरुषीलरुक्तिॐरुपद्धिताः। अन्यअप
त्रिमाक्षश्चेसमाधियहिक्षविताः॥ मारुग्रमामिदसूर्यरुत्वागथापिक्षवयरुः। विवरुयिस्वाम्ब्रीरावसरुवस्कर्मरुक्षकः॥ नसाधूनापिस्त्री

[illegible]

[illegible]

जीवरूपविधसंकिलसा। अनिवसाकं मूविनरूसमाधिं॥ यथकवीरंगगनमनापनिफ॥ प्रकृतिविशुद्धविपूलीप्रकाशवैव। चिरुकथेवारु
वतिविशुद्धरूपा। अनिवसाकमिमूविनरूसमाधि॥ चंद्रसूर्यमाराकथनिवसूर्यमाराशुद्धाजूग्रहरुवतिप्रकाशवाच। चिरुकथेवारुवति
प्रकाशवैसअनिवसाकं मूविनरूसमाधिम्॥ मथकवीरंनसुकनूचिरुक्षयनरुजहोवावरूपविधनेकनूपाम॥ चिरुकथेवानसुकनूपा
म। चिरुकथेवानसुकनूचिचिरुंसअनिवसाकं मूविनरूसमाधि॥ वाकायथाचतुर्दिसवायमानाजूसरूमावाव्रेरूतिदिससवाक। वाकःस
मोनारुवतिसिचिकधनरूतिसाजूसकावरूतिजूनापलिफः॥ कालनसर्वंगृहितुवायमानः पासनवायावश्चितुसकवाकः॥ नाकस्यचिरु
सुकनूप्रेरूननायकाचिवसाकं मूविनरूसमाधि॥ प्रतिकासूसर्वंकालतुगृहनायसंप्राप्तुकार्यंतथपिवकेलपाकु। नाकस्यचिरुंसुकनूप्र

ज्ञानायअनिवसाकं मूविनरूसमाधिम्॥ गरूतिसप्राविपूलकावलकासर्वंग्रहीतुप्राप्तिनमानूषस्य। नाकस्यचिरुंसुकनूप्रमाणस्तुतुकाव
वसाकं मूविनरूसमाधि॥ सवानसर्वंनूकवविकग्रहीतुयसकिसवादसदिसिवूरूरूरु। चिरुस्यकस्यानसुकनूस्तुतुकाटिसमाधिलभ्यायद
रुविवाधिसवः॥ साकंलहिवाविनरूसमाधिसाकजूसंकलिष्टारुवतिजूनापलिफा। नाकस्यरुयोतिरुविनिवसंजानूयदननलभ्यारुवति
समाधिसाकः॥ नकामलालानवपूनूपलालानरूस्त्रिलालानवपूनरूकचिरुः साकप्रसाकारुवतिजूनापलिफायदरुतिलभ्याजूप्रविनरूः
समाधिः। नपूरुलालानवपूनधीनलोलानरूयोलालानवपविवानलालः। सूप्रसाकवानीरुवतिजूनापलिफायरुतिलभ्याजूप्रविनरूः
समाधिः। नहिनरूधलालानस्वर्गलालानवपूनवथलालाधनवरूनजूशाकः। शुविशुद्धचिरुवतिसनिर्विकल्पसमाधिप्राफाजूमूरुवतिवि

प्रभः॥ नस्वर्गहेतोश्चनतिसुखस्वर्यन्नस्वर्गलालादददतिसदानुविरुद्धः। सम्बाधिकाभादददतिसबाधिसत्वासमाधिप्राप्तोऽयुरुवर्तीविसर्गः॥
नानाऽहेतोश्चनतिरपाहेतोश्चानेस्वर्यं मार्यक्रियुवनिप्रार्थयन्तः। सेबाधिलालावहुऽनहिकायानिष्पादयीसाऽऽमूविनऽसमाधिं नगतलाली
नचपुनर्नृत्यलालानगन्धलालानचपुनर्पानलाला। नान्नलालानचपुनर्वस्त्रलालासमाधिप्राप्तोऽयुरुवर्तीविसर्गः॥ नचस्त्रीलालानचपुनर्शीत
लालानचघ्राणलालानचपुनर्क्रीडालाला। नकायलालानचपुनर्विरुलालासमाधिप्राप्तोऽयुरुवर्तीविसर्गः॥ नबाहुलालानचपुनःनबन्धलालान
विहारलालानचपुनर्गमलोलः। नबाहुलालानचपुननगलपूलालासमाधिप्राप्तोऽयुरुवर्तीविसर्गः॥ नदानलालानचपुनशीललालानक्षान्ति
लालानचपुनवीर्यलाला। नध्यानलालानचपुनर्प्रज्ञालालासमाधिप्राप्तोऽयुरुवर्तीविसर्गः॥ नसत्वलालानचपुनर्जीवलालानबुद्धलालानचपुः

नधर्मलालः। नसंघलालानचपुनर्बोधिलालासमाधिः प्राप्तोऽयुरुवर्तीविसर्गः॥ नऋद्धिलालानचपुनर्नाद्धिलालानमध्यलालानचपुनऋजुला
लानऋद्धिलालानसर्वलालानचपुनऋजुलालानसर्वलालानचपुनर्हास्यलालासमाधिप्राप्तोऽयुरुवर्तीविसर्गः॥ नाहस्यनागेऽनयनिर्ज्ञातुपी
ज्ञानयानिस्त्रीलालानसर्वविज्ञाकचिरुः। कथहिनाप्रकृतियुक्तचनागेलहिचनर्वविनऽसमाधिसाक्षः॥ नाहस्यधाऽनयनिर्ज्ञातुपीतीर्थ्या
पादयनाप्रमथितुपथिकनामैत्रायकनासहकधाऽसर्वप्रतिलयनर्वविनऽसमाधिसाक्षः॥ नाहस्यमाहाऽनयानिर्ज्ञातुपीतीप्रक्लायकनाविनि
हकमाहविद्याकक्लनूलचीविनिमिनऽप्रमयेसमाधिलक्षणमिगुः॥ ऽप्रमया॥ ऽसहाभागः सहकसनिग्रहीकामैत्रायधाप्तानिहतुसदाऽसर्वः
प्रक्लायमाहाविधमियेऽसऽलेसमाधिप्राप्तःप्रकपतिसर्वलाक्षः॥ नाहस्यऽऽऽनयनिर्ज्ञातुपीतीसहाविनासविविधउपद्रिलसाः॥ ऽनोपलि

समाधिः

फाह्वकिचविप्रमुक्तः समाधिप्राप्तः ॐ मिगुणसुप्रमयाः॥ नाहस्यलोकाहजनयतिजातुपीडाकथहिस्यागेसुहितनुनित्यकाले। सर्वत्रमस्यागाह
वतिसुखस्यदातायॐ मैसमाधिश्चनयतिबाधिसत्वः॥ स्कामनपहाहवतिजनाप्रमयासवलनूपेहाहवतिचनित्यकालः। नहस्यलोकाहवति
समान्यकश्चियॐ मैसमाधिश्चवतिबाधिसत्वः॥ यदापिनाजाहवतिसचक्रवर्तीमनूलाकउपनातुजैवुद्धीयसदापिहाहीवहजनपूजनियोवि
सबप्राप्तविमिनसुप्रकः॥ यहाकिमुख्याकुलवहनाविमिस्तासुपहुहाभवहजनस्वापकयाः। यहास्वहस्तीनथवनयुग्ययानोहिनस्थ
सुवर्णमाणिवहनैप्रहरम॥ यस्माद्धहाकीॐ हवनवुद्धस्लनहजैवुद्धिदीयकुलवहनाविवुद्धाः हाजापपन्नः कुलवहनविमिस्तकाभिस्वर्थ
ः सुविपुलस्लाभिसघा॥ जस्माद्धयचाॐ हकुलजैवुद्धापेसहीसहवीजनयजुप्रमकः॥ यैवाधिचिहप्रतिष्ठपिसत्वकायहवुद्धहाकाजिनप्रव

१३३

वाःस्वयमकः॥ हचस्यमिवाजुतुलियजुगवाधिनवर्जप्रवन्त्यास्मसहसवुद्धहजः। यवाविजानीॐ मदधर्मचक्रमनूत्यलिधर्मनिखिलिम
सप्रतिष्ठा॥ सुवक्तकनावाजुमिहदवाधिसत्वाः सत्वानहाकीसहनहुपूजनीयाः कवाभिहर्थजुतुलियनित्यकालम सत्वानवहुविनिमिव
हजनकि॥ वहेवसहसहस्राः सत्वकाटीनवनकायकुसलमूलहतुहाकीजुहित्वा यपिप्रमिलहकीउहमैवाधिचिहैयदजिनजुनुसासीवाधि
सत्वम्महात्मा॥ यवाधिसत्वाप्रमुदितमुतचिकाः निवुपलेयाजुमिहदवुद्धहाकी। यहुहिहकीॐ मिहदवाधिसत्वाः सत्वानजुर्थजुपावमि
हकी॥ वहुहिसीलजुसदसवजुवर्यहावासमाधीविपुलमनहकल्यामध्यानविमाहसुनिश्चितनित्यकालम्हवाधिसत्वाहविसदवुद्धपू
जाः॥ हविद्धिपादासहतुनिसवेमानाहुजोहिगत्वावहुविविधननकान्स्थ्यधिधर्मसुगहवनप्रहार्थसर्वहुगृहीप्रतिष्ठितुभयधीयः॥

प्रज्ञाधिमुक्तानपनिमिकाननक्तीयश्चनशीयप्रतिष्ठितुवाधिसत्वाःसत्वानर्थमनिमिकंकरोतियप्रस्थितानिस्तुवाधिसत्वाः॥ चूतापपा
दज्ञानानि सत्वानामागतिज्ञानं याहसत्वेःकृतकर्मविपाकापिवक्तोहमः॥ कर्मेभ्यनवसङ्क्रान्तिनानुमाणपिलत्यनं कीपिकर्मप्रज्ञानक्तिवाः
धिसत्वासहायमाः॥ शून्यताचमहात्मानीविहारानिडलमः॥ स्तुपयक्तिमहायानसत्वकाशीनविक्रिया॥ नचैषामावदलानीसत्वसङ्क्लप्रव
र्तनं॥ अप्रतिष्ठितिवृःधर्मोभ्यवाधिसत्वाःप्रकासयी॥ नप्रकासयतान्धर्मानउपलंभःप्रवर्तनं॥ सन्याविहारिभ्यःनाक्तिहदंस्लानप्रतिष्ठिताः
॥ उद्दिसमसमाधिहिविहारानसर्वसाकुनीनमयीवर्तनसंस्लाःक्तिसंस्लास्वभावनं॥ क्तिसंस्लाविहारिस्वाधिमस्तुनिषीदति॥ वाधिमस्तु
निषादिस्वामोनसंस्लाविवर्तनं॥ नचाश्योपस्यनमानमानसंन्यश्चपस्तुनः॥ नचपस्यनिमानस्यनिमाइहिनवाधिसत्वाधिमस्तुनिषीदुस्यसर्व

१३४

सस्लप्रहीयनं॥ सर्वसंस्लप्रहीनस्यसर्वाकीपिनमदिनी॥ स्मनवःसमुद्राश्चयावकाक्तिदशदिसं॥ नचसत्वानज्ञानक्तिसर्वदिक्दसस्वपि॥ वाधिसत्वस्य
विक्षयीमदिनीसप्रकीपिनी॥ षाहिकावलदकालवृक्षनावाधिमूलमा॥ यावकःसंस्कारावाधर्मोयवधर्मोजुसंस्कृताः॥ सर्वोस्कोवृक्षनधर्मान्धर्मसंस्कृ
नदसिनी॥ नचाजवृक्षनकश्चिन्सिंहनादश्चवर्तनं॥ वर्तनीचविक्रानिस्वाहानिवृक्षःप्रकाकनःप्रतीस्यधर्मावर्तनउस्यग्रकेवप्रतीस्यवप्रतीस्य
वप्रतीस्यकायधर्मोभ्यसर्वज्ञानक्तिनविद्॥ विधिस्लःसर्वधर्मभूशून्यतायीगतिगंगाः॥ गतिचक्रप्रज्ञानक्तिसर्वधर्मगतिगंगाः॥ गतिमतीगवे
षिस्वाधाधिसत्वानलत्यनं॥ यनेयासर्ववृक्षानीस्लागतिनविक्रिया॥ गताभिगतिगंगाहानियःसवाभिगिज्ञानक्तिः॥ सर्वप्यमायाउत्थिस्वास्लास्वासद्धर्मल
क्षणं॥ सद्धर्मलक्षणंस्लास्वासर्वकृतास्विलोकयी॥ सर्वकृतास्विलोकिस्वाधाधिमस्तुनिषादति॥ वाधिमस्तुनिषादिस्वासिंहनादन्नदीनथः॥ विस्लपयी

समाधिः

कृतकोटिवप्रमयाञ्चविक्रिया॥ कीर्त्तिपुर्कीपपीकृतीवृद्धवीनमहायसाः॥ यथावेनयिकीसत्वीविनतीसत्वसानथिः॥ स्यूसिस्वाउलमीवाधिसवाधि
मधुतुउद्धिकःविनयीविनयीसत्वानप्रमयानविक्रिया॥ कमानिर्म्मिनिसंवुद्धाजुनकीवृद्धनिर्म्मिता॥ कृतकोटीसहसाधिगच्छकीधर्म्मदसका
॥स्थापयन्त्यग्रवाधीयसत्वकोटीनविक्रिया॥ दसयन्त्यूलमन्धर्म्महिताथसर्वप्राणिनाम्॥ कस्मालुजनपथच्छंदवाधिकुंदमनूलनम्॥ जनेथगो
नवैवृद्धधर्म्मसंथगःधोलमःवाधिसत्वानसूनाःवाधिमाग्रंगवघता॥ जनालीननविलनस्कथजुनन्दिता॥ रविष्यथकमावृद्धानविनःप्रकाक
नाः॥ यवकृतसहस्रसुवाधिसत्वाःकृतगताः॥ पस्यकिलाकपशाकंधर्म्मेन्द्रसकमलम॥ उकिनकिमहावीनामहानत्वहिनायकः॥ मन्धानवहिपुष्यहिजा
किवीवाधिकानवधनं॥ जूलेकनहन्विदंकृतमनूलनैनत्वेजालनस्थदलिसमकनदिसादम॥ पकाकाजूवसकाथउद्धिकाध्वजाकाटियाः॥ जूलेकाने

१३७

नत्वकेश्वरुंदसूतमकृतः॥ कूटागनीश्वमायकिसर्वनत्वविचित्रिका॥ प्रासादाहर्म्यनिर्य्यूहानसंख्यान्मनानमान॥ विमानान्यवचन्द्रीश्वगवाक्षाय
ज्ञवासकथा॥ धूपिताधूपघटिकानानात्वविचित्रिताः॥ धूप्यमानानवृद्धकृतमिदंस्फुटं॥ कृतकोटीसहस्रसुवानिगःश्वासमानमः॥ कचसर्वसुवि
स्तानगन्धवर्षंप्रवर्षमूःयवघ्रायकिनगैश्वकवृद्धाकिनायकाः॥ नागसत्यप्रहीणेषान्धाग्रलक्षनविग्रहे॥ विश्वेसिंहमहाजालकमःसर्वविः
गच्छनि॥ अद्विश्वकृतस्मर्म्मकिवलवाक्षगंइंद्रियान्॥ क्षानीविमाक्षीसपसकिवादकिंधर्म्मः॥ पश्चकोटीयप्रस्फुकाजासनानीसमानमाः॥ सेस्फु
नावस्तुकोटीहिनत्वजालहिविचित्रिताः॥ निषर्म्मकृतगसूनाःवाधिसत्वामहायसाःलक्षणेस्फुविनावकंकथनूयक्कनेनपि॥ नत्वहकैनिदंसर्वं
वृद्धसर्वमलंकृतं॥ निर्म्मिताःपुष्पिविश्वश्वजुष्टागंजलपूर्विताः॥ पानीयकंकनपीत्वोकटपुष्कनिशास्थिताः॥ सर्वत्रस्फुविनादिस्तानाकिलाकः

समाधि

स्वक्रियाः॥ अन्यान्यमुच्चकैरुत्पुष्पाधिसत्त्वसमागताः। बुद्धस्य वर्णुकायकैः साक्षिहस्यकायिनः॥ सुखक्रियचक्रीसद्धर्मकाकीलाकनायकाः
अचिन्त्याः अनुसंसामः दसुत्पकासिताः॥ सर्वमयक्रियतहिपद्मकाधाहविक्रियाः। बुद्धस्यानगसानस्यकर्णिकाकृतनिर्मिताः। वैडूर्यस्य
वदन्तनिस्फटिकस्यचपेत्रकाः। कसनासिविगहस्यमाताधिकाकृतसाहनाः॥ कपुवाविक्रियागश्चास्मविच्छिदननिश्चनी। आपूरयकृतकाटियो
पमगश्चाअविक्रियः। यत्र प्रायकिंगश्चन्निश्चनकमनावमः॥ कर्यासर्वप्रसाम्यक्रियाधयः प्रीतिचेकमा॥ नागद्वयश्चमाहश्चअमयक्रयक्री
यकः। त्रिदाषाकरुपयित्वाकहाक्रिद्धाः सरवन्दाः। कहानिश्चनीसद्धाबुद्धसद्धाअविक्रियः। सद्धर्मसंघसंघश्चविनिश्चनिसर्वसः॥ सूत्रकाआनि
मिरुस्यस्वनाअप्रधिहिनस्यचाः। श्रुत्वाकसत्त्वकाटीयाहाक्यवेवहिकावदु॥ निश्चनेचेवसद्धासोकृतकाटीपुगश्चकिः स्तुपनिबुद्धक्षेत्रसिंसत्त्वकाटी

९३३

वविक्रियाः॥ मयूनाः कलविंकाश्चजीवंजीवकपक्षिणः। कपिप्रव्याहनीसद्धबुद्धसद्धमनूरुत॥ कुक्कुलाः सारिकाः काकाः पवापूस्याश्चपक्षिणः॥
कपिप्रव्याहनीसद्धधर्मसद्धमनूरुतम्। कानगुवाः सुकाहसाश्चकवाकाश्चसारसाः। कपिप्रव्याहनीसद्धसंघसद्धमनूरुतम॥ यावकाः सकुनाः क
चियदिव्यायचमानुषाः वस्त्रत्रयस्यवर्णुनिव्याहनकिसमकाः। वस्त्रमयाश्चकृतकृतकृतस्मिनिर्मिताः। विसिस्यादर्शनीयाश्चमणिवृक्षासनाव
साः॥ लम्बकाकपुरुषुसर्वाहनवधवधिया अनुरावनबुद्धस्यकृतकृतस्मिनिर्मिताः॥ नसाक्षिकाअविच्छुहः सर्वकृतपुसर्वसः। यानहस्यकृतकृत
कहिष्टलमस्कदा॥ पयालेमकदारव्याकसाक्षिहिनकायिना। नकस्लानकृतकाक्रिधाधिसत्त्वसकायसाः॥ काटीयत्रनीवुध्यक्रिगकिस्कयामविक्रिया॥
स्लाननकविवर्द्धकसागरीवासवक्रिहिः॥ नकयोलस्यकाहिपिवगावासहादधेः। आरव्योगावाधिसत्त्वानीनयाहयअविक्रियः॥ कहकाघस्ति

समाधिः

नाः सूनाः वाधिसत्वाय सत्विनः। सर्वाणि निप्रमुच्य क्रियथा गंगाय वालिकाः॥ कतिचित्त्वत्वा प्रवं वाधिसत्वानमन्यकं। मन्यमायीप्रहीणायामार्ग
नाकानि वाधयं। न समीलविपर्यासं जिपिंडीविकानयं। कुंजविलकः सर्वत्रानि वाधिसत्वा दृढव्रतः। नासौ विलुप्यकुरुकामसंक्लेशसर्वसः सर्वं
संक्लेप्रहीणास्य जुप्रमयाः समाधयः॥ समाहितः सर्वत्रानि संकुंगनसमाधिषु। जसकाश्चेमकुश्चनासौ लोकधूसंकुं॥ लोकधातुनेकिकम्य सगच्छ
ति सुखावती। गत्वा च कुसंवृद्धमभिरं सपस्यति॥ वाधिसत्वाश्चयसत्वाः लक्षणैः समलंकृताः। पश्चाद्दिक्षमहाप्रज्ञाधनी गोचरा हिय॥ गच्छ
ति कुकाटीयवृद्धानीपादवंदकाः। जीवा मयन्नागच्छ्रि वृद्धकुतानविक्रियाः॥ सर्वपापप्रहीणाश्च सर्वक्लेशविसोधिताः। सर्वक्लेशसमुच्छिन्नाप्र
कृतिस्थिताजिनाः॥ नवापायागच्छ्रि कस्मात्कुतुनवाः। सर्वपापायाः समुच्छिन्नाक्लेशिकुजुरोधकः॥ साधिमालोकनाथेनाजुमिकाः

२३८

नकायिना॥ कथाथकुतकामीकाजमिथ्यथ सुखावती॥ भूतवत्तस्मिकुलवर्णुविकुप्रसादप्रतिलभिमाकुमः सक्रिकुगीपूषवनः सुवि
कुजध्याचयाकीकुतसहस्रकाटीः॥ यावकुपूजोवकुविधजुप्रमयाः कुतकाटीनियुतवविस्तरः॥ तीपूजिकुत्वापूषवनघुनित्यसंख्याकलापीनः
कवनिमेतविलेः॥ सीलसमाधिसकतुनिसवमाधानविमाकुस्थपिवजुप्रमाधंधूत्यानिमिकान्मेकतुनिसवमाधानविनेधमाहीसुगतुह
वाकिक॥ प्रजाहिपूजापवनमविमिस्थमहयः सीलस्कन्धप्रतिष्ठितवाधिसत्वः। सदवृद्धवृद्धाकुनमपूजिताहीकुयिजुकालयः स्थितुवाधि
चित्तः॥ सूपनन्दपाकुवृद्धसहस्रकाटिकिःयवाधिसत्वाः कुमुयिकालिपाप्रनकिधर्मसुगतवरप्रकाश्चकमहपूताश्चनिमकधर्मपा
लाः॥ ॥ सूतधानवधानृसंसापनिवलानामहाजिंगतमः॥ ॥ कुतकुगवान्यूनवपिवंद्रप्रलकुमावकुतमामकुयगस्म॥ कस्माकुर्हिकुमा

वज्रधिसत्त्वनङ्गमीसमाधिमाकीर्त्तनाक्रिप्रवक्षनूरुनीसम्यक्सम्बुद्धाधिमहिसंवाञ्छकामनानिर्म्मिलविहानिक्षमिष्ठकामवाक्थवाकीवापविनिर्दृकीवाकथं
गताचैत्यपूजादानपूजाहिसंस्कारादियुक्तनरविरुद्धरुनकुमारवाधिसत्त्वनमहासत्त्वनसर्वसत्त्वानम्बोधनविहारादनङ्गमसमाधिमाकीर्त्तनाक्र
क्रिपैवानूरुवासम्यक्सम्बुद्धाधिमहिसम्बुद्धकामनानिमिलविहानिकर्म्मविपाकाप्रतिकीर्त्तिक्षमस्वकायजीविकनापिनिष्ठकीवाकथगतानीपविनिर्दृका
नीवाकथगतश्चैत्यपूजादानपूजादियुक्तनरविरुद्धरुनकुमारवाधिसत्त्वनमहासत्त्वनसर्वसत्त्वानम्बोधनविहारादनङ्गमीसमाधिमाकीर्त्तनाक्रिप्रश्चं
नूरुनानसम्यक्सम्बुद्धाधिमहिसम्बुद्धकामनानिमिलविहानिक्षमकर्म्मविपाकाप्रतिकीर्त्तिक्षमस्वकायजीविकनापिनिष्ठकीवाकथगतानीपविनिर्दृका
नीवाकथगतचैत्यपूजादानपूजाहिसंस्कारश्चकरनीयश्चाश्रयकरसर्वधर्म्मस्वभावसमताविपचिकःसमाधिवज्रनामनामनस्वरूपविहियावा

वाञ्जनूप्रवक्षःपदव्यञ्जनेःमहाकरुणाम्बोधनविहारिसंस्कारवशपरस्वाविकरवशसंप्रकाशयिरुद्यदृष्टव्यःनकस्यहेतोःसर्वधर्म्माक्षी
हिकुमारमूलप्रतिष्ठानायसर्वधर्म्मस्वभावसमताविपचिःसमाधिराजःयदाचकुमारवाधिसत्त्वामहासत्त्वःमहाकरुणोपायापक्रदवीर्य
प्रतिष्ठकीवाकथगतानीपविनिर्दृकानीवाकथगतचैत्यपूजादानपूजाहिसंस्कारादियुक्तोरवशीमकरःसर्वधर्म्मस्वभावसमताविपचिःनामसमा
धिराजःपरस्वाधिस्कनवशसंप्रकाशयति॥तदायःकुमारवाधिसत्त्वामहासत्त्वःसूत्यकानिमिलाप्रतिहिःषुविमाकमूरवसूप्रतिष्ठकःप्रतिष्ठकःसन्न
कैविद्धमूमूयलरुकःअनूपलेरुसमाधियागेवस्थिताधिसत्त्वामहासत्त्वःसर्वप्रतिक्षनपूचावस्थिताहिकुमारवाधिसत्त्वामहासत्त्वःसर्वप्रति
क्षनीचामनःसर्वसत्त्वानाक्रोपविपूरयति।क्रिप्रवमीसमाधिस्प्रतिलेरुकःक्रिप्रवक्षनूरुवानसम्यक्सम्बुद्धाधिमहिसम्बुद्धकःतदनेनापिकुमार

पर्य्यायशो वेदितव्यम्। तद्यथा पूर्वं कुमारावस्थायां तद्धन्यसंख्येयकल्पेऽसंख्येयतमे विपुलेऽप्रमाणेऽसंख्येयपरिमितयदासीत्तनकालतनतस
मयतथागतदीपंकरनामतथागतार्हत्सम्यक्संबुद्धो लोकउत्पादितविद्याचरणसम्पन्नः सुगतो लोकविदनुत्तरपुरुषदम्यसारथिः शास्ता देवानां च मनु
ष्याणां च बुद्धो भगवान् सर्वत्र पुनः कुमारावस्थायां तद्धन्यसंख्येयीसत्वानां स्रवक्रियायार्हत्वं प्रतिष्ठापयति स्म प्रतिष्ठा
प्य परिनिर्वाप्य प्रमाणसंख्येयांश्च सत्वान् नुत्तरायां सम्यक्संबोधौ विनिवर्तनीयान् प्रतिष्ठाप्य परिनिर्वृतो हि। तत्र कुमारकालतनतसमय
तः बुद्धो भगवान् शाक्यमुनिर्दीपंकरनामतथागतस्य परिनिर्वृतस्य पूजार्थं तथागतधातुगर्भे चतुरशीतिं स्तूपकोटीनियुतशतसहस्राणि कारया
मास। एकैकस्मिंश्च स्तूपे चतुरशीतिं दीपार्घकोटीनियुतशतसहस्राणि प्रतिष्ठापयामास। एवं वाद्यानां पुष्पधूपगन्धमाल्यविलेपनचूर्ण

वीवनच्छत्रध्वजपताकानामेकैकस्मिंश्चतुरशीतिं चतुरशीतिं कोटीनियुतशतसहस्राणि प्रतिष्ठापयामास। इति कुमारसंवाद्यश्रीघोषदत्त
तथागतधातुगर्भे स्तूपानां पूजां कृत्वा अशीत्यां बोधिसत्वकोटीनियुतशतसहस्रैः महाकल्पबोधिसत्वसन्निपातं कारयित्वा तद्यथा बोधिसत्वानां स
र्वसत्वापक्षनन पूजायामुद्गृहीतः। सर्वत्र बोधिसत्वाः धर्मलाभकाः अवैवर्त्तनीयाः प्रतिलाभाः समाधिप्रतिलम्भाः अनुसंगधारणीप्रतिलम्भाः
तद्गुणधर्मदसकाः परिशुद्धधर्मदसकाः बोधिसत्वचर्यापरमपारमिताप्राप्ताः तत्र कुमारकालेन तत्र समयेन तत्रैव पर्षदि ऋषिदत्तो नाम
बोधिसत्वो महासत्वो तत्र सिंहदत्तः क्षत्रियः प्रथमयौवनसमन्वागतः तरुणवयसि वर्तमानः। अविक्षिप्तो वीर्याभ्यनुकूमारब्रह्मचा
री एकवर्षेण उपसम्पदां तत्र कुमारकालेन तत्र समयेन वाराणसीयां घोषस्य महाकल्पबोधिसत्वगणस्य मध्ये षष्ठस्य। यदुत षष्ठावमितो सुगतो बोधि

सत्वपिटकमहाध्वनश्चूपायकौशल्यवमिविनयासंग्रहिनिर्हारार्थसमर्थीबोधिसत्वानव्यवाग्रासन्निषद्यायान्नथागतश्चतुर्गर्भौचैनापूजकः
कुशानकानिदीपार्थ्यकोटीनियुतसतसहस्राणिप्रज्वालितानिसिद्धसंमुखसाधितश्चसंघुलमाल्यःकुशाहतपुष्पाहिकीर्णुःनानाविचित्रसंयनाम
नप्रहृष्टःराजाविश्रीघोषःसाकःपूनःसेनगरजनपदपार्षद्यःसपौरानिष्काकःबाद्यहर्यगताववेत्रेपुष्पधूपगन्धमाल्यविलपनचूर्णुवा
वनछत्रध्वजध्वपताकाहिः॥ परिगृहीतानिस्तथागतश्चतुर्गर्भौचैत्यानीपूजीकृत्वासार्द्धमकःपूनःप्रासादतलमारुहुर्धर्मश्रवणाय
सहस्रीवदवमानुषिकापर्षन्सन्निपतितोधर्मश्रवणार्थिकाञ्जाङ्गीकृतकुमारकमदलोबोधिसत्वामहासत्वानिचमहाकिदीपार्थ्यकोटीनियु
तसतसहस्राणिसम्यक्प्रज्वालितानिअवकाशनेकस्तुपाहत्सदवमानुषिकाश्चजनकान्धर्मश्रवणाय सन्निपतितान्विदित्वातस्यैतदहदहमपि

महायानसम्प्रस्थितःयन्वहमिमंसमाधिमाकीर्णस्तथागतपूजीकुर्यांयथानृपयातथागतपूजायासदवमानुषासूनलाकश्चिंतीकानप्राप्तं
तवदारुमनाःप्रमुदितप्रीतिसौमनस्यजातःतवस्तुर्मालाकप्राप्तश्चंमाश्चसर्वोतथागतपूजामहितवेयं॥ ययंश्रीघोषःनाम्नाकुमाराजा
श्रीघोषश्चिंतीकानप्राप्तःतवदारुमनाःप्रमुदितःप्रीतिसौमनस्यजातःसाकपूनःपरिवारः॥ अथखलुकुमारकुमारोबोधिसत्वामहासत्वःएव
विधःप्रीतिसौमनस्यजातस्तुर्महाकुशनकार्यंसन्निपतितंविदित्वाधर्मश्रवणिकाराजौसन्निषद्यायातथागतंचैत्यस्यपूनःस्थित्वादक्षि
णवाहुंचीवनपरिवर्तितंकृत्वातैलप्रदीपकाषीतातैलप्रदीपंकृत्वाप्रदीपयामास॥ अथखलुकुमारस्यबोधिसत्वस्यमहासत्वस्यध्यासय
प्रतिपन्नस्यध्यासयनानुरूपांसम्यक्स्वाधिमतिंसंप्रस्थितस्यबोधिन्यर्थयमाणस्यतथाप्रदीपदाहेणबाहोनाहश्चिरस्यमूर्खवान्यथाचे॥

समाधि

अथखलु कुमारसमनरुवप्रदीपचक्रमदरुस्यबोधिसत्वस्यमहासत्वस्यदक्षिणेबाहौसंप्रज्वलितसमाधीरुपाएकज्वालीप्राप्त॥अथखलु
स्यामलायांमहापृथिवीबालःप्राइवरुवकःतस्यबाहादीप्यमानस्यतयाप्रभयातान्यनेकानिदीपार्थकोटीनियुतशतसहस्राणिव्यामीकृत्वा
कान्यरुवन॥सर्वासुदिक्षुःमहानवभासोहरुत्यनावभासनसर्वादिसावभाषिताःसमकानसस्फुटाअरुवनसप्रीतिसौमनस्यजातः॥कुमे
सर्वधर्मस्वेभावसमताविपञ्चिःसमाधिवलुनामभावमधस्वप्रधविसिष्यावाबाजनूप्रवेष्टःपदद्यक्रनैर्विस्तरेणसर्वपर्यादम्विस्तर
यंसम्प्रकाशयतिस्म॥ततस्तस्मिंसमाधिकानीद्वादशसहस्राणिसंनिपतितानिधर्मश्रवणायप्रीतिसौमनस्यजातानिविविधंदिव्यपूजांमका
र्षुः॥अप्सरागणाश्चदिव्याःसंगीतिःसंप्रयोजयामासुः॥अथक्रीडाक्रीडाश्रीधाषउपविप्रासादतलगतःस्वजनपरिवृतःपुरस्कृतःअक्रपू

१८१

नमध्यगतःअष्टागीपाद्यसमादरुःक्रमदरुबोधिसत्वमहासत्वमाङ्गनाअवभासयतिसर्वाःप्रजाःअतिरुद्यदिव्यायाप्रभयाअतिक्रान्तमा
नुषिकंयावभासयतिदृष्ट्वाचपुनरस्यैतदभूत्कुतोमेप्रादुर्भावोयंक्रमदरुबोधिसत्वामहासत्वोरुविद्यतीतिःक्रमदरुबोधिसत्वामहास
त्वेनीवुपमचप्रसादरुश्चगौरवचोपस्थाप्यसगौरवामहाकुशलमूलपुष्पस्कन्धोपस्कंधःसार्द्धमसीत्यारुःपरिकारितःप्रासाद
तलादात्मानपुरुक्रीडा॥क्रमदरुबोधिसत्वामहासत्वदर्शनायप्रतिसम्मोदनीयसगौरवनिर्जातनरुसलमूलनदृष्टवधर्मसपरिवारा
दवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिंनरमहारगपरिगृहीतःप्रत्यलरुतःसदवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहारगपरिगृहीतःपु
नरवबाङ्गाश्रीधाषःसपरिवारःपरिपूर्णःस्कन्धतःसोरुस्त्रिकान्प्रासादोत्यतितः॥नवास्यकायेविरुभवाविरुविरुभवाअवलीनविरु

समाधि

ताबाञ्जहुः॥ अथ खलु बाजाश्रीघोषउहीबाहुडलिय्यमहाराजनकायनसार्द्धमहान्तैर्निर्नादनिर्घोषमाज्ञाश्चकार्षीत्॥ यद्दुःखमदक्ष
स्यबाधिसत्वस्यमहासत्वस्यबाहुदक्षमानेदृष्ट्वासेप्रहलितं॥ अथबाजाजनमहाजनेकायनसार्द्धप्रावादीदशुक्षिचप्रवर्त्तयमानःक्षम
दक्षस्यबाधिसत्वस्यमहासत्वस्यपूरतःस्थितारहत॥ अद्राक्षीतक्षमानक्षमदक्षाबोधिसत्वामहासत्वाबाजानेश्रीघोषंदृष्ट्वाबामक्रयतिस्म॥ किं
पुनस्त्वंमहाबाजअननेमहाजनकायनसार्द्धममैपूरतःस्थित्वामहान्तंनिर्नादनिर्घोषमाज्ञदकुर्वंशादसिअशुक्षिचप्रवर्त्तयसि॥ एवम्
कुबाजाश्रीघोषःक्षमदक्षबोधिसत्वंमहासत्वमगथहिगीतनप्रत्यभाषत॥ क्षमदक्षंमहाप्राज्ञंपण्डितंधर्मराजकाअगीहानविदित्वेवंज
नायेतनवादिति॥ एताइहीनृपमिदतज्ञात्वासिमुक्तत॥ बाहुहीनेविदित्वाहयाहिमपिदुःखितः॥ यस्त्वयादीपितोबाहुःप्रतामुक्तादिस

१०२

दशाश्रुमक्षिक्षीकृतादीयादिव्ययात्वस्तुहुतया॥ प्रकम्पितयेपृथिवीविहतनवलीयतःतहुउत्पादितेचिहुतसावबकाविदः॥ हुतुमतसह
प्राकःप्रासादाहुपतिताक्षुहुःसार्द्धमकःपुनःहनवमकायुहिक्षितः॥ साधुतक्षानमाश्चर्यंसाधुचिहुमनुहुनैसाधुवीर्यंसुआलम्बसाधुबाहु
क्षयामहान्॥ यस्यबाहोविदहुतनाखेलीहुःक्षिना॥ प्रीतिप्रामाद्यजातेश्चहुयाधर्मप्रतायेस॥ पूर्णमास्यायथाचन्द्रःसूर्यावासीनेतु
कुलाःसुभवृगिविबाजावत्रवैसाहसिमार्ष॥ अहुमपिवैप्रतिधिमपनिपूरयपतिःतः॥ कायप्रमहिलाहुकुर्यामर्थचप्राणिनी॥ धर्म
प्रमाचहुव्यामिप्रतिमेहुविक्रिया॥ यत्पुनःअगीहीनासितनमदुःखमुहुर्मे॥ क्षमदक्षापिबाजानेदवनोगहिपूजितः॥ अनकःप्रतिकान
नःमागथअहुलायतः॥ नेत्रस्यादंगहीनोसोयस्यबाहुनविद्यतः॥ सहुदवीगहीनःस्याद्यस्यसीलन्नविद्यतः॥ अनेनपूजितकायनपूजितामतथ

गतः। अविक्रियादक्षिणीयाः सर्वलोकस्य प्रतियाः॥ अनर्घीयस्त्रिसाहस्रीनत्वानीपनिपूर्विनी। प्रदयालोकनाथेन्द्रावृद्धस्नानगवषकः॥ अस्ल
षालाकिकी पूजा अविक्रियाः। ये धर्मा शून्यज्ञानक्रियज्ञकायजीविकम्॥ सत्यवाक्यं कनिष्यामि महाबोधिसत्त्वहि मा। यावयं कनमा सर्वाँ
मीगमर्थं विज्ञानेथ। यनसत्यनवृद्धाहं ध्यलोकस्य वतियः। कनसत्यनधर्मेषु विकाव्यकम्यिनु॥ राषिमाच ॐ मवाच। धानवीच प्रकीपिका। आ
श्चर्यमद्भुतं प्राप्तादेवकाद्यः प्रहर्षिताः॥ हर्षितादेवमनुष्याः वाधिचित्तमुपादियुः। प्रतिष्ठिताग्रयानस्मिन्नप्रमयाअविक्रिया॥ यान्नकानीकृता अर्थे
ः ॐ मदक्तनहिकुः। वृद्धानीवर्लकस्नानम्मजाकयमविक्रियं॥ यनसत्यनधर्मासीवाकनामनविद्यकः। कनसत्यनमवाकनाहिकुप्रेयथापूजा॥ य
नसत्यनधर्मासीकमदक्तनविद्यकः। दिसादशगवषहिः शून्यकान्नापलत्यकः॥ यापिनिश्चवकसद्धस्पिसूर्यविज्ञानप्रतिष्ठकायमः सद्धाधर्मान

वविज्ञानथ॥ यदाविसानयाहानिशून्यकायाकनिकुकः। कस्यसत्यनवाक्यनसर्वलोकानदक्षकः॥ यावकस्त्रिरुवसत्वायदवायवमानुषाः। सर्वस्नाः
याकुकनसर्वहोतुसमाहिताः॥ यावन्त्यपडवाः कविद्यदिव्यायवमानुषाः। अवेवर्लिकंकनसर्वकलतुनिर्दृताः॥ राषिमाश्च ॐ मांगमथवाकु
श्चपूनवृद्धिकः। ॐ मदक्तस्यकायस्यलक्षणाहिविचित्रिकः॥ देवकोटीसहस्राणि अनेकोकस्त्रिकानिच। मन्दानवपुष्पेकंहिकुमाकिवहिवकस्त
॥ अमानुष्याहिपुष्पाहिजम्बूद्वीपाहर्यंस्कृताः। अप्सरकाटिनियुतैः संप्रयाकिताः॥ ॐ दन्नादन्नदक्तस्यॐ मदक्तस्यकस्त्रः। वृद्धकोटीसहस्राणिपरम
स्त्रीदेविकुर्विकः॥ स्वकस्वकपुरुषु अनावत्समयसा। हिकुः हिकुः नीचडपासकउपासिकान॥ ॐ मदक्तस्त्रसोहिकुः पश्चितः समहाबलः॥
यनासीदीपकावाकुवृद्धस्नानः स्यकानवसकः॥ कनकुतसहस्राणियथेगंगियवालिकाः। डराषिमाः प्रदीपनकल्यादहं वाहिकः। पुष्पिवन्दनवृ

[illegible]

[illegible]

हाय्यीसत्वामनुगृह्णीयाद्यइतायिधानुगृह्णचधर्म्मानुगृह्णचधर्म्मानस्यमञ्जात्मभावस्यप्रतिलीभूतवदवमवगद्यानकुशलमूलमवरापया
म्यहक्चतुर्थःपरिच्छेदःसमाप्तः॥ परिच्छेदःसमाप्तः॥ ओंनिःकुमारचेतसःपरिच्छेदःबोधिसत्वेनमहासत्वेनतानिकुशलमूलपरिच्छेदःमयिदत्यानि॥
पुनरपरंकुमारबोधिसत्वेनमहासत्वेनसंसमाधिमाकाङ्क्षताग्रहिच्छेदावाप्रवेक्षितनावाद्रिष्टेवानुरूपांसम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्धुकामेनसील
वन्तोबोधिसत्वामहासत्वाःसविदत्याःतद्यथाःपर्य्युपासितव्याअर्थसाधनतोदेवसाध्य॥ यास्यसमाधेक्षनकाभिकुबोधिसत्वामहासत्वाह
वन्सवस्यादबोधिकाबाङ्ग्लानकुनस्वमांसमाभिनापिसतिकुरुस्मादबोधिसत्वाह्यूरुपयिकुमुन्मादर्थःअक्षमयसंपन्ननकुमानबोधिसत्वे
नमहासत्वेनङ्गमेसमाधिमाकाङ्क्षताद्रिष्टवक्षनुरूपांसम्यक्सम्बोधिमभिसंबोद्धुकामेनाविकम्यमानेनाविसानदनस्वकमांसमाभिनापिपरि

सत्यधर्म्मताहाकाभिकुनाबोधिसत्वाह्यूरुपयितव्यःतदननापिकुमारपर्य्यायेणैवैवदिवसंहरुपूर्वकुमारभूतेनसंख्येयकल्पेअसंख्येयकल्पे
विपुलेप्रमाणेअविक्षेअपरिमितेयदासीतनकालनतनसमयनाविन्यप्रतिक्षानविसयसमूहतराजानामतथागतार्हन्सम्यक्संबुद्धालोक
उत्पादितविद्याचरणसम्पन्नःसुगतालोकविदनुत्तरःपुरुषदम्यसारथिःसास्तादेवानाञ्चमनुष्याणांचबुद्धोभगवान्सखलुपुनःकुमारविन्
न्यप्रतिक्षानविसयसमूहतराजस्तथागतार्हन्सम्यक्संबुद्धोयस्मिन्नवदिवसअनुत्तरांसम्यक्संबोधिमभिसंबुद्धस्तदेवदिवसअपरिक्षानअप्र
मयानसंख्यायबुद्धनिर्म्मितानिर्मायापरिमानानीविनयेत्वाअप्रवरुयायार्हत्वप्रतिस्थाप्यअपरिमाणेचुसत्वाननुत्तरायांसम्यक्संबोधव
विनिवर्तनायार्हत्वप्रतिष्ठाप्यतनेवदिवसपरिच्छेदमनपरिनिर्वृतार्हतोतस्यखलुपुनर्भगवतःपरिनिर्वृतस्यचतुरशीतिवर्षकोटीनियुत

समाधि

सहस्राधिसद्धर्म्मादिकृत॥ कस्यचकुमारकगवतोऽविस्मयप्रणिधानविसयसमुद्गतवाह्लकश्चगतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्यसासनाकर्द्धनकालसम
यपश्चिमायापश्चसत्यीवर्द्धमानायीवहवाहिकुवः प्राइर्हतोऽपलक्ष्यदृष्टयःकुषामवबूपाःसूत्रोक्तानवावन्नेनाधिमुक्यकुप्रतिवाधकुप्रति
क्षिपतिःऽदृसानाचःशूत्रोक्तश्चनकाल्पीहिकुहस्पीहिकुहस्पपीठीकुर्वक्रियावक्रीवीकाद्यापवापधमकोपूथाकेलतिसद्धनाश्चवसिकेवीहसंसूत्रोक्तश्च
वकाल्पाक्रिकुधाक्रीविकाश्चवापिकमहकनवकुमारकालनकनसमयनवाक्रहकस्लनवलानामकुम्बूद्वीपश्चेवःसद्धर्म्मपविग्रहकःपूर्व
प्रणिधानमूस्वन्नकनखलपुनःकुमारकालनकनसमयनकुहकुम्बूद्वीपप्रकाहिकुधर्म्मकाशकाहकु॥ कस्यमसमाधिर्भवकःहकमकिनाम्नाक
स्यवाह्लःकुलप्रवसकःकल्याणमित्रंहिकेषाञ्जनूर्कपकभःअर्थकामःसवास्यवाक्रोञ्जहकादर्शननञ्जीकुप्रतिकीवाकृतादर्शननधर्म्मसेकथ

१०६

नापसकमसपर्य्युपासनपरिपृच्छगहुधश्चनधावनविस्मपनसमर्थःसखलपुनधर्म्मकाशकाहिकुःसत्वानामीर्य्यावर्य्याधिमुक्तिश्चतुवासः
लाहकःसत्वानामिन्द्रियवलवीर्यविमोक्षाह्लानश्चतुवासनाकुसलस्मृत्यसन्निकुसलःविसन्निप्रतिवचनकुसलःअर्थविनिश्चयकुसलःगीती
नप्रतिकानःसत्वानांविनयविधिस्लःपूर्वालापीस्मितमुखःअपगतहकुटीमुखःसहकुकविकुविहारीमहाकनुहाहियुक्तःअनहिहकःसर्वप्र
वनप्रवादिहिःकनवकुमारकालनकनसमयनवाह्लस्लनवलस्यइहिकाद्यविकाहकुश्चाठसवर्षाकाश्याकुहिवूपाप्रासादिकादर्शनीयापन
मसहवर्णपुष्कलकयासमन्वागताह्लानावलीनाकस्याःसहकमहिनामहिकुत्रावाहकःकुसलघुसंदर्शकःसंप्रहर्षकःसमादापकःकनव
कुमारकालनकनसमयनकस्यधर्म्मकाशकस्यहिकामहानुकूलविषयःउर्वीप्राइवहकुःइश्चिकित्स्यइलेकुकुःषश्चःसर्वेश्लनःप्रतिक्रिया

समाधि

तूष्णीं ॥ अथ खलु राजा श्लानवलः सान्तःपुरः सपुत्रः सइहितः पत्रिवानमंत्रिभिः श्लानं विदित्वा प्रासादादवतीर्य सार्द्धं समस्तान्तःपुरैः
सार्द्धं पौरैर्नागरैः सार्द्धं राष्ट्रजनैर्वामरूनपदैर्गृहकमहामात्यैः सार्द्धं अमात्यपौरवारिकपारिषद्यैः सर्वैर्निर्गत्य श्लानं दृष्ट्वा प्रासादकः अ
श्रुत्वा प्रवर्त्तयामासः अहो मा कुमारः खल्वयं निरुद्धः कालं कुर्यादिति । तत्र कुमारः कालतः समयतः श्लानवलस्यान्यतः प्रासादं वा पुरा
धसा वा हितार्थं स्थानं वा सामस्य राज्ञः स्वप्नान्तरगतस्यापदर्शयति स्म ॥ सर्वत्र राजतस्य निरुद्धानवर्कनामं क्लिष्टनमानुषधानुधिरोहे
यकृष्णविषयं आलिप्य तत्र वक्षसि क्लिष्टं मानुषं मांसं न्यानावसं प्रयुक्तं राजनं दीयतः ॥ एवमपि निरुद्धास्मा प्रासादाद्वाक्षयं निष्टः ॥ अथ खलु राजा श्ल
नवलस्य राज्ञः शयनतः स्वप्नान्तरे तृप्तिं बुद्धाः अस्तः पूर्वमेव गतः ॥ ॐ मा स्वप्नप्रकृतिमकः पूर्वायां रात्रयां स एव नृपमयो स्वप्नाद

१११

सूः ॥ ॐ निहिकुमारतः स्त्रागमवान्नतः च राजकुलान्तकाचित्क्रीडन्महतः स्त्रिः क्रान्तः कैवर्त्तदारुः श्लानावलपिवराजइहितः ॥ ॐ ममीदं समवस्व
प्नमदाक्रान्तः दृष्ट्वा च पुनः प्रतिविबुद्धाः अस्तः पूर्वमेव ॥ ॐ मा मवस्वप्नप्रकृतिं मा हस्तीपिवानस्य वा मा वयति । नवकाचिद्दुःसहतनस्त्रिः क्रान्त
कैवर्त्तदारुः ॥ अथ खलु श्लानावती राजइहितः सोऽदग्धः अस्तमनस्का प्रमुदिता प्रीतिसोमनस्यं जाता । वैद्यवसायमकार्षीत् । यत्वहमेतं कैवर्त्तदारुं
स्वकाष्ठवीनाय यथाउपदिष्टं नवकनृधिवन्नकं च मा मदयादहमेवं राजकुलं सर्वदहनावसर्वतनुधीवसुसंक्लिष्टकायवाग्मनःकर्म्मा
वसुसंक्लिष्टं श्लानमयामि । अस्तं किलिष्टस्य च धर्म्मतः कस्य स्वबीजाधिवमीसेवापेनामपिष्यामि । अथ नामेयहिकुमारास्मा प्रासादाद्वाक्षयं निष्टः
॥ अथ खलु श्लानावती राजइहिता स्वकमावासं गत्वा तीक्ष्णं गृहीत्वा धर्म्मार्गं तनमानसनस्वकमूरुमांसं छित्वा नानावसं प्रयुक्तं प्रतीतम

समाधिः

हि संस्कृत्य लाहिनश्च परिगृह्य कृत्वा आर्यप्रवस्य बाह्लाह्लानवलस्य पूर्वकानि यज्ञ लाहिनं नर्कृष्ण विसर्पमालपयित्वा नवस्य हि संस्कृत नरा ज
नेन हि कुसंहारायाः। सकर्पयति सप्रवाचयति॥ अथ खलु हि कुवेज्ञानन्नपि विवृध्यमान अपि सकमानस्य कृष्णपि कुकवान्समनकवे
उंकनवकस्मिन्नाहारवृ। अथ कस्य हि क्लाः सर्वावदनाः प्रकृप्रसुप्ताः सर्वश्च व्याधिनपगतः। न विगतपविकाहनसर्वसुखसमपि नग
थ कथ धर्मादक्षिणायथ कराः कृः पूर्वाकृत्वनागवज्रनपदवाहुसन्निपाताद्दशनोप्राधिसहस्राणि अनूकवायां सम्यक्स्वाधे विलानि उ
त्पन्नानि॥ अथ खलु बाह्लाह्लानवलः स्वकानुहि नवेगथ हि वश्च कायकः॥ कृतस्त्वया सानुलब्धपाविकृकाः दैज्ञाजिनुमीसमानुषे ज्ञाहान
यः सापि कुज्ञयधीतयना सुखीयं कृतु धर्मकाण कः॥ हताज्ञयस्वाथ महाबलस्वायस्माधिनन्नानवसहिव्यज्ञरने। कृतश्च गसानि कुलब्धपाविक

१०८

यनायं सा विकुव्याधिपापकः॥ पिकुः शृणु हि त्वा वचनं सदा विकाह्लनावकीकन्यः दैवबीमि। अलीनचित्तावगिनं प्रकाशकः स्वस्वकाकायद
हं ब्रवीमि कः॥ दृष्टकाकमया स्वप्नादवकायानि दर्शितः। सत्यं स्वमहमिपकरुकमर्थविज्ञानथ॥ सादवर्गमसवावकमानुषमीसमाधिकं। याद
शोदस्य हि कुस्य व्याधमृत्यकपापकान॥ मया वाल्यमयस्याकः प्रविस्याकः पूर्वनृपः स्वप्नस्कदायमारव्याकाश्चिकोनीहिमाहुः॥ वेदिकानी
मया ख्यातं कासकाकतुमीदृशं। मानुषं साधिकं मीसं नसमिद्धं सुसस्कृतम्॥ राजनवस्प्रदाकर्षं साधिकनवलपनन्। कृष्णवेसर्पकाः यकथं
हि कुविमृत्यया॥ यदि क्रियानकियं कृत्रिप्रमकनव्याधिनाकालं कुन्यादयं हि कुलेयमनविनगिना॥ त्रिकवकानुसत्वस्यायः स्वमीसस्वमा
धिकं। दृष्टकेनाविज्ञाकुर्याद्धायस्य निमय॥ अकः पूर्वस्य प्रतिवेदयाम्यहं। नलकनावापि रक्षाकिदास्य। प्रियश्च भहि कुः प्रियश्च आत्मा।

समाधिः

वाध्यर्थं स्वकामयमानस्य साधिन॥ तथा न्नकायपि वरुक्तिनिश्चिताप्रमायिनेवात्मनिवानुमाणकं। स्वकापि वात्मानुनकाक्तिइर्म्मनायेवाधिप्राप्तार्थः
किमिवाकुर्यात्कायस्यनिश्चय॥ ऊनकः पूरकनकः श्रुत्वासर्वकक्तिमिनकमूरुन। नेवाशास्मेहनकाविदमीयाऊयिमुक्तियान्॥ तथामनामिकंचिहि
कादास्यामिकाऊनं। स्वानिमीसान्यहंहित्वासाधिकनचलेपन॥ स्वकंमूर्तमयेविद्यागृहीतंमासमाधिकंमीसपसीमयायेकानानानसमूसंस्कृत
॥ हिकाक्तस्यानुवस्याहंदास्यामिपिंडुवगतः। ऊनमानुषेमीसमाधिकनचलपनन॥ मृत्योहिमहूवचनेनवाधिपामानुष्यमीसस्मिऊवि
यमान। स्थित्वात्मात्मानिमयानुमानुपासावश्वदन्नानिमिधर्म्मकाधक॥ एषामयानुरुवुवाधिऊर्थस्वकानुकायानुकृतामहार्थः। कृत्वेमूकः
कृतुनिर्विकावामयाचपूर्त्वकृतमप्रमाणं॥ वाऊप्यवाचद्धूहिगीकथकृत्वियंतुकायानुस्वकामूमीसं। ऐषश्चया। गक्रियमानिदानिकमानऊ

१०२

कृत। इश्वरसनीवदना॥ सवाऊपीकामाहिमीविमावदनमालपीवाऊकृत्वनवाधिया। श्रुत्वावकृतप्रतिपद्ययानिसाऊविक्रियः कर्म्मविवाकु
काहसं॥ पापनकर्म्मधकृतनकानिवयसत्वाप्रपकक्तिदानुधे। निर्मीसहत्वावसमीपकाक्तिपस्यकर्म्माधकृत्वेऊविक्रियं॥ पापनकर्म्मं
धनिर्मीसमाधिकाकृधनवाकाक्तिसमीसमाधिका। किन्वापुनीकनकृतालेनकर्म्मधऊविमुक्तिकाऊयक्तिमीसमानिक॥ स्थित्यक्तिमात्मनमसा
क्तिवदनाऊकाविमसानिनुनाक्तिकृत्वजना। नधर्म्मकायस्यवधनेनक्रियंयदिसर्वस्थियमेमस्वमीस॥ प्रीतिंमयाधर्म्मपनऊनिवाक्तिवा
प्रदलंस्वकमूकमीसं। नवासमाकाकवधनेनइश्वरंकृतामिकायायथपूर्वमासीत॥ ओइम्वनेपुष्ययथेवकाकावकृकल्पकादिवृकदाहस्यकं
। एवमेवएकाहसंधर्म्मकाधकाकदाविहस्यक्तिकृवृद्धीप॥ यथेवकीवृनदेनिस्केतासकपस्यतुमवानविहफिमक्ति। एमेवएकाहसधर्म्मकाः

[illegible]

पामयादीपिशुद्धेवृद्धीप ॥ अथाकनिष्ठयादिभिः कालेसमाधिसद्धापिहिद्धेवृद्धीप । निरुद्धसत्वानसदाहविष्यद्धिकिंसिकस्मिन्ससमाधिलं
भः ॥ सर्वस्यलोकस्यपूजाभूतिकुशलस्यलोकस्यवचकुरोयकः । नागस्यदोषस्यमाहस्यचैवविकिन्सकार्यंमहवैद्यराजः ॥ महद्भैर्विकिसदाप्र
तिष्ठितः । प्रमाणवर्यायनकस्यलक्षं । सुविनिश्चितार्थेषुपदेषुसिद्धिकाङ्क्षनाहितहेतुश्चपरप्रवादिभिः ॥ नमहतोविनिपातकारयेत्तीर्थपून
र्मनकदाचित्कुर्याद्धि । सहस्रकल्याणकादिभिर्याकृत्वापरेगोवधधर्मकाङ्क्षकाः ॥ कृतकगवीपूनवपिचन्द्रप्रभकुमारकुमारमकयक्ष्मे ॥ कस्मात्कुर्हि
कुमारवंमीपनमइस्कनोश्चर्याकृतीवाधिसत्वधर्मीशुद्धात्वयाश्रावाधिकाः धर्मकाङ्क्षकोः पवमइस्वकुरुयश्चापस्थायकपवमाः स्वमीमसा
शिकंनापस्थनयाः । अकस्यकीगुलिप्रदानतापिकुमारकुमाधर्मकूपाश्रुसाक्षनोपस्थनयाः । अथखलुभगवानुकस्यीवलायाचन्द्रप्रभ

स्वकुमारहस्य ॐ समन्तपूर्वयागकथानिर्देशं हयग्रीवामाकुयागथ अहिगीकनाविकल्पवशं प्रकाशयति स्म ॥ यावद्बुद्धक्षेत्रे यथागमं वालिकीनकुलान
पूर्वमुन्दिदिनायकानां ॥ यश्चैकपादौगुलिमकदयादिदकुकः पूर्वपूर्वपवनम् ॥ सादाविकाकालिमिकश्चकुवाशुद्धाकिवुद्धानसहस्रकाटियः । सर्वसत्वा
सासनिप्रवेशिवाॐ मंवरसाकसमाधिदशयी ॥ सर्वसत्वाद्विपदाकुमानीपविनिर्दृतानीवानिसस्मिकाल प्रवुद्धसाहिन्यकुनित्यनित्यकालेशुसंकि
लिष्टासुगतस्यपूर्विका ॥ दीपप्रकाश्याथकथागतस्यवनित्यसासनिवुद्धचर्यस्त्रीरावकस्मिंविनिवर्तयिवाशुद्धकुलिकुविद्धधर्मकाशकः ॥
मैत्र्यस्नानस्नुलशानवद्रुःसद्धर्मपरिग्रहकुनित्यकाले । दीपकुवासीशुद्धकुधर्मकाशकाशुद्धचक्षुशासनदनाशुपीता ॥ सादवकाशासीपूर्वाः
नलाहिमानवद्रुस्नानवलिपृष्ठमानुगम । स्वप्नाकवाधिकुयापवाशुशुद्धाप्रसाहस्रवमानुवानिकी ॥ स्वकनमीसनचसानिकनवाउपस्थिता

मकदधर्मकाशकथासाधश्चसर्वपरिवर्तयिवाॐ मंसमाधिप्रतिकीकुमया ॥ यदीकदानादिकुलिकुदृष्टाग्लानकीपाडिगुवदनाहिथशु
विवर्तिकाकुकदसर्वहृवन्नकुतुयाकाविनियाकेहमिम ॥ नाकुषिकयोसदशुद्धिवागमनसीसवागमनचकर्णवागमनघ्राणवागमनचजिह्वाग
नदकथूनचक्रकदाविदाषीक ॥ समकुप्रासादिककाकिमिस्यिमिवीयकुनकुलकुकायाः । कार्तिसकतुमकपूर्वस्थलकुलाउपस्थितायेकुदलिकु
ग्लानकः ॥ महकुकुसासनिप्रवेशिवाप्रलम्बमानामिमवुद्धवाधिनः । अविलकगईकथागतानीडकुकिवुद्धानसहस्रकाटियः । सुसंगृहीतामिमं
वुद्धवाधिंअविलनित्यकुहिगेनवदः । वुद्धथकृवाविपूर्वप्रकानाडेशुकिशुद्धाप्रसनवाशमूलम ॥ शुद्धावकचर्यनिवृकवामिमोलक्ष्यतिप्रीतिशुवि
यान्निनामिषाम् । शुद्धावकशुद्धासनपूर्वचर्यांकाहिकिवुद्धानउदानपूर्वा ॥ दृष्टाचलिकुविद्धसीलेवकोशुसाठियमासदसंविकव्याः । शिलवकदाषंवविः

वर्जयित्वा सर्वतो हि कुविद्यधर्मतापका॥ आर्याकर्कशाधवाविवर्जयित्वा पूर्वं अथ पूर्वात्समधर्मपालान्। मार्गध्वरुगावर्कल्यकाटियाविविधानप्रा
कार्यश्चरवंतः खिताः॥ न सीलतायतृष्णुरवतस्यनध्यानुतायनमुवन्धवासः॥ नदानुतायन्नवबुद्धपूजाप्यायायइत्वानवबस्यवतः॥ ॥ॐ
नि समाधिनाकुञ्जानावकीपविवर्तानामश्चतुर्भिर्गतिरमसूक्ष्मायः॥ ॥ अथखलुआयुष्मानानन्दउत्थायासनादेकांसमुत्तरासंगंकृत्वादे
क्षिणजानुमण्डलंपृथिव्यांप्रतिष्ठाप्ययेनभगवांस्तेनाञ्जलिंकृत्वाप्रणम्यभगवन्तमगदवोचत्॥ पृच्छयेमहंभगवन्तंतथागतमर्हन्तंसम्यक्संबुद्धंकि
श्चिदवसंसचेत्भगवानवकाशंकुर्यात्सृष्टःप्रश्नंव्याकरणायः॥ एवमुक्तेभगवानायुष्मन्तमानन्दमगदवावत्। तनआनन्दस्वकेआसननिषद्यप
र्यङ्कंतथागतमर्हन्तंसम्यक्संबुद्धंयद्यदवोकाशंस्यर्हन्तस्यतस्यैवप्रश्नस्यपृष्टस्यव्याकरणेनविलमावाधयिष्य॥ एवमुक्तआयुष्मानआनन्दोभग

वन्तमगदवावत्॥ कुतावकाशोस्तिभगवनकुतावकाशोस्तिसुगतप्रश्नव्याकरणस्य॥ अथखलुआयुष्मानानन्दोभगवन्तंनुन्नुभगवतःपूर्वतः
आसननिषद्यसप्राञ्जलिकोभगवन्तमगदवावत्। कोभगवनहेतुःकःप्रत्ययोयदिहैकत्यावाधिसत्वामहासत्वाअनन्तीवाधिसत्वाविकविवः
मात्मःहस्तकुञ्जसम्पादकुञ्जसंकुनासाकुञ्जीवकुरुपाटनोनिसीषेकुञ्जनेगप्रत्यगीकुञ्जसन्नागकुञ्जिका॥ अन्यानिवविविधानिदुःखानिप्रत्यनुभवन्ति
नाहीयन्तेनवपरिहीयन्तेनुभवायाःसम्यक्संबोधेः॥ एवमुक्तेभगवानायुष्मन्तमानन्दमगदवावत्। सवहुत्वमानन्दज्ञानीयाःयानिमदुःखानि
प्रत्यनुभवन्ति। ॐ मामनुभवानसम्यक्संबोधिसमुदानयतोएतदपिहआनन्दप्रतिकायाहःकिंपुनर्यत्थागतंपरिप्रश्नयीमन्यथः॥ तद्यथापि
नामानन्दॐ कश्चिदवपुरुषोजुधस्यायदतलामुपादाय। यावत्मूर्धन्यादीकाहवत्संप्रज्वलितोहतस्तेकश्चिदवपुरुषोपसंक्रम्यवे

वदद्भिर्वैराग्यपूर्वकानिवापिकनात्मभावकःपञ्चभिःकामगुणैःसमर्पितःसमन्वाहृतःक्रीतःक्रयेणसम्बन्धपरिवारयन्ति॥तत्किमन्यत्सं
आनन्दऋषिनृपपूर्वकानिर्वापिकनात्मभावनपञ्चभिःकामगुणैःसमर्पितसमन्वाहृतःक्रीतःकेनमकपरिवारयति॥आनन्दआह॥नाः
हीदंभगवन्।भगवानाह॥क्रीतःकआनन्दसपूर्वकावमकपरिवारयतिपरिकल्पमुपादायानिर्वाणनात्मभावनपञ्चभिःकामगुणैःसमर्पितः
समन्वाहृतोनन्दवकथागतस्यपूर्वंबाधिसत्वेवानिकावचमाणस्यसत्वाभिर्हितपायेइःखितोदृष्ट्वादानिद्रान्नाहृतःसामनुष्यस्वाविरुप्रहर्षावाःय
आनन्दबाधिसत्वामहासत्वाःपूर्वबाधिसत्वचर्याचरमाणाःअथखल्वेतेशीलाःवक्रिःछिद्रशीलाःकल्माषशीलाःअसबलशीलाःअपवामृष्टशीला
अवलिप्तशीलाःअखाम्रिप्तशीलाःअलूतिप्तशीलाःअकाप्यशीलानाकानशीलानपवदर्शनशीलानविसंवादशीलानसङ्कशीलाःयथाप्रतिप्रसीलाः

सत्वानुगुरुशीलाःअवनूपशीलनसमन्वागताःवक्रिःअआनन्दबाधिसत्वामहासत्वाअनकीबाधिसत्वानिकीचरमाणनरुस्कन्धदनप
रिहाणिन्निगच्छन्तिनपादच्छदनपरिहाणिन्निगच्छन्तिनकर्णनासाच्छदनपरिहाणिन्निगच्छन्तिननखाच्छदनशीर्षच्छदनपरिहाणिन्निगच्छन्ति
नचविविधानिदुःखानिप्रत्यनुभवन्तिक्रिप्रवचनुरुसम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्धःकदननापिकआनन्दपर्यायलोवदिकय॥हुतपूर्वमे
नन्दातीतश्चन्यसंख्ययेःकल्पेनसंख्ययकरेविपुलेनप्रमाणेनविक्षेपेनतुल्येनप्रमाणेनपरिमाणेयदासीतनकालनतनसमयनतनप्रपञ्च
विशुद्धाप्रभुतनाजानामतथागतार्हन्सम्यक्सम्बुद्धालोकउत्पादितविद्याचरणसम्पन्नःसुगतालोकविदनुत्तरःपुरुषदम्यसारथिःशास्तादेवाना
चरमनुष्याणांबुद्धोभगवान्तनखल्पुनर्नानन्दकालनतनसमयनतस्यभगवतोबलपप्रचन्द्रविशुद्धाप्रभुतनाजातथागतस्यार्हतःसम्यक्सं

वृद्धस्य नवनवतिकल्पकोटीनियुतसहस्राणि आयुःप्रमाणमहो। सर्वगुणदिवसनवनवतीकोटीनियुतसहस्राणि सत्त्वानामवैवर्तिकतायां
बुद्धधर्मेषु प्रतिष्ठाप्यपरिनिर्वाप्य प्रमेयानसंख्येयान् सत्त्वानामुवेक्षयायाः इहैव प्रतिष्ठापयति प्रतिष्ठाप्य परिनिर्वाप्य प्रमेयानसंख्येयांश्च सत्त्वा
ननुकम्पायां सम्यक्प्रतिपत्तौ विनिवर्तनीयत्वे प्रतिष्ठाप्य परिनिर्वृतानहो। कैनखलु पुनर्वानन्द समयेन तस्य भगवतस्तथागतस्य प्रभावेन विशुद्धायुष्ट्व
तां कृत्वा गतस्य तस्य तथागतस्य। सम्यक्सम्बुद्धस्य परिनिर्वृतस्य च निमित्तकायो पक्षसत्त्वो सद्धर्मान्तर्द्धानसमयसद्धर्मविप्रलापवर्तमानकाले सर्वत्र
नामतस्य वानन्द बाह्यः शूनदक्षस्य सीमा क्रीसहस्राध्यक्षपूर्वमहो। सहस्रं चास्य पृथाध्यमहो पञ्चवर्षाणि हि सहस्राण्यहो। कैनचानन्द कालेन तेन
समयेन बाह्यः सूनदक्षस्य वस्तावतीनामराजधान्यहो द्विपुलाविस्तीर्णा चतुर्द्वारा विभक्तदिनिर्यूहा वर्गवाकुटुम्बकूटागारप्रासादाद्यानसमेत

कृतानिविचित्रादर्शनीया अमरपुरप्राकारासप्रमयानामसंख्यानीसत्त्वानामावासहस्रमिव हो कैनचानन्दकालेन तेन समयेन तस्मिन्समये
पाः शूनाकाः वृक्षजनगुप्तिताः वृक्षजनविवर्जिताः वृक्षजननिवृत्ताः महाजनान्तस्थाश्चहो। महाक्षयकेलवकालवर्तमानमहापेडवाज
निहालिकाल समयजूनावृष्टिकाल समयव्याधकाल समयवर्तमानविग्रहकाल समयवर्तमानईतिकाल समयमिथ्यादृष्टिका
ल समयजूसम्यग्दृष्टिकाल समयतीर्थिकमतपर्यष्टिकाल समयवृद्धबाधःप्रलम्बमानकाल समयवर्तमानसर्वाधिसत्त्वसहस्राणि ग्रा
मनगरनिगमनाष्ट्रराजधानीजनपदानि वापितानि समकहो द्रुमा वनषण्डकाः पनिस्त्रिविहो नक्षिस। सार्द्धमसपुष्पवन्दुःधर्मकाशक
नयस्कधीहि कृत्वा ॐ मन्त्रनशीधर्मपर्यापर्यायन्दसयति। कश्चानन्दवनषण्डे सर्वकालापदर्शकः विविधपुष्पमञ्जरीलताफलापतनिस्य

कनकप्रतिमेनानाद्रुमवनैः सैकतैर्मनकनकपर्वतैः सर्ववीरैकुलैर्वलैकुलैः॥ वविनविसालदुर्गैश्चनानास्थलनिचयैः कनकपर्वतैर्नृपसाहिरम
हिनृपसिद्धिविद्याधरयक्षगन्धर्वकिंपुरुषसिद्धगणकिन्नराधिवासैः विविधवर्णकुसुमावनैः सकुनिगणैर्नेकाभिरमनकवृक्षाध्यक्षिरनन्दन
वनमिवसमकमाहुद्रकाकर्मस्यागमनकुलेनसमकहुद्रवनवरयागमनयुक्ताक्षवाधिसत्वविहरनकिस्म॥ सखलपुनरानन्दसुपुष्पचन्द्रधर्म्म
हानकप्रकारहागमैः प्रतिसंलीनादियनवकुशाविशुद्धनानिक्रान्तमानुषैरपस्यति। वक्षीवाधिसत्वकाटोनवैनकुसलमूलाञ्जन्यान्यथा
वृद्धकुशलैः ऊहापन्नाः सवकुलहनस्यानस्यानधीधर्म्मपर्य्यापश्रवणायनविवर्द्धनमूलवायाः सम्यक्स्वाधेः अथनलहनैधानधीधर्
म्मपर्य्यायसवणायविवर्द्धनमूलवायाः सम्यक्स्वाधेः॥ अथखलसुपुष्पचन्द्रधर्म्मकोधकः स्मृतः संप्रकानकस्यात्समाधेर्व्युत्थायया

सोमहावाधिसत्वगणकनायसक्रान्तउपसंक्रम्यतमहाकैवाधिसत्वगणमनदवाचकः॥ गमिष्याम्यहंकुलपुत्रागमनगलनिगमकनपदनाष्ट
राजधानीनवनविलासस्थाधर्म्मन्दर्शयिष्यामि॥ अथखलसमहावाधिसत्वगणः सुपुष्पचन्द्रधर्म्मकोधकमनदवाचकः नास्माकंअभिप्रतं
यदायुष्मानिहावनवधुग्रामनगरनिगमजनपदराष्ट्रराजधानीनवनवनकल्पहर्षवैहारियानिकाहिकुहिकुध्यूपासेकापायिकाः सद्ध
र्म्मप्रतिरूपकालश्चवर्द्धनकनायुष्मन्कजीविताद्भावयापयिष्यन्ति। आयुष्मांश्चजीवप्रासादिकोऽहिनृपादर्शनीयः प्रथमयौवनसमन्वा
गताहुद्रकवयसिवर्द्धनः सुश्लक्ष्णकोकनगृहाकेशविः सुखकुन्दुवर्णुयार्णुयाप्रतिमसिंहापसाहिकल्लाटः नीलकुञ्चुल्लाकुचिरकेशा
श्चैवमाकवाजावावाजपूर्णावाजस्यवानप्रतिसमाज्ञ्यामास्यर्थापहनलिनवनसः जीविताद्भावयापयिष्यन्ति॥ एवमुक्तेसुपुष्पच

समाधिः

१८६

क्रूकैस्सवलैशुद्धैशुचानिर्म्मलैः। यहीनक्रियुसीलैहिस्सुमलैवुद्धसंसेवर्णिकैः॥ यहीसकुलहाकिसविसुगतायावकिपूर्वसुरुलः कहीतापिकुहा
किसर्वसुनतायावाधिसंप्रस्थिता॥ कहीतुद्धविहारवाकिनकासत्वावकुपापकाः। यहीनक्रियुहाकिसीलसुमलैवुद्धैः प्रसस्तैपुना॥ दानन्देथविसिष्ट
धर्म्मनतनैकाकिन्सदानकुथनर्थ्यवासुयथेसमाधिकुसलाहाचथवामार्दवा॥ मायाविग्रहसर्वथाविवथमेहौसिवीवाविका॥ गच्छामावयीनाकु
क्षानिनगवैसत्वाजाहानथिकाः॥ कस्मिन्नाकवगीमहामतिधवसत्वाग्रसाकमघोवर्ल्कीकिसुकुकासकवृथमयादहिसुन्यपनी॥ माहाउकवहीमहै
मतिविसुप्रकावनपादयामकुधायमनावमासुवुविवासुस्माहकाहासकाः॥ कपीपूर्वविनायकादशवेलाः॥ कन्द्रियोः सुवगाः। गन्धाकाननिसेल
शृंगसिखनवाक्षधिगम्पाम्बवानुः। श्रेष्ठीवाविकवाधिहुवाविनासकपुथक्षनावनवासकघोसिकुहिकाननमिवसहीमागच्छत्वंसुखगाः। गसीविहिंतु

समाधि

वह्नाधः सर्वविवेकः कसाश्चनालाक्षवावर्धुकाश्चनसन्निरुध्यप्रकृतवाद्यारामसमभदिनान॥ दुर्भुक्तेकुसुखाकवसुविनासंखन्निकासप्रकृ॥ मामकृ॥
स्वकुनिन्धकानुविकनीवाकुनूवाकुगथ॥ अथनन्दसुपुष्यवर्धोधर्मकाधकर्मवाधिसत्वगहीगमथयाप्रयकाषकृ॥ यावकृः पूर्विमगोस्मिसुग
गाः सर्वहृक्षीधसवाः सर्वकुअर्थकविस्लाकिहिरुववाधाधिगम्यीवनी॥ अहोवानिकहुवविकाकुपुष्यहृनीवुवाकुषीसिकुनवाधिसत्वनियुकाः
सत्वानगाधार्थिकाः॥ सर्वकुत्वपदक्रिहीमधिविईपादानवन्दिन्वना॥ घावन्निः स्वसकुनकिकवर्धकुन्देकिआकुस्वनः॥ अन्यछिन्नप्रपातेभदिनी
पनीमूर्छित्वसालायथा॥ नावाकुषनिवर्किपुष्यनिवयः सत्वार्थकामाअधिः॥ पाकुवावृगुकुप्रस्थिकुअषीसिंहायथाकुसवी॥ नावास्यागुहादावक
उअकुवीधर्मस्वभावस्थिकः॥ मामकानिनिअस्मिलाकिवसकः सत्वाअपायपनी॥ माहकुन्नगवंगमीपूनवनसत्वानगाधार्थिकः॥ अथखल्लसुपुष्य

१८०

वन्द्राधर्मकाधकः अमनगवनिगमेकुनपदनाष्टनाकुधनीनवकुविवासत्वानीधर्मदशयकिस्म॥ मनपूर्वाहुअवकुवि॥ त्वानवनवकिप्राणिकी
थइवेवर्किकत्वस्थापिकाः नुकुवायीसम्यक्वाधेनवगावगीवत्वावगीवाकुधनीमनूप्राकः सानूपूर्वहगीवत्वावगीवाकुधनीमनूप्राकः सकर्मी
वत्वावगीवाकुधन्यामूपसंकम्पअन्यकमस्मिनप्रकुसालमूलव्यहाषीगु॥ सकस्यावाशीअस्यथनगीवत्वावगीवाकुधनीप्रादिसकः॥ प्रविस्यवघेद्रि
सकप्राणिकाटीनवेवर्किकत्वस्थपयेगि॥ वुद्धधर्मषुवनगावकुकुत्वामकाषीगु॥ सकुकाहुदछिन्नावत्वावस्यावाकुधन्यानिः कुम्यथनकुगवगा
नखेस्मूपकुनापसंकुम्याहिकुकुत्ववाशिदिवमकिनामयकिस्म॥ सकस्यावाशाअस्यथनाहिगीयप्राग्रकुकुवत्वावगीनूवाकुधनीप्रविस्यकुयाविंश
तिप्राणिकाटीनवेवर्किकीवुद्धधर्मषुप्रतिष्ठापयकिस्म॥ नवगावकुकुत्वंकुकुवान सहिगीयकुकुहुदछिन्नावत्वावगीवाकुधन्यानिस्कुम्यथनकु

गवतानखस्रूपस्रूनापसंक्रम्योत्थितकएववातिदिवमतिनामयतिस्म॥ सतस्यावाग्रामस्यपनतीयप्राग्रकवत्तावतीवाऊक्षनीप्रविस्यनवन
वतीप्रातिकाटीसहस्राध्यवेवर्त्तिकानिवृद्धधर्मषुप्रतिष्ठापयतिस्मनवतावतकृतकृत्यमकार्षीत्॥ सतिवाग्रतकाष्ठंदक्षिनावत्तावत्यीवाऊक्षन्यीः
निःक्रम्यपनतगवतानखस्रूपस्रूनापसंक्रान्तापसंक्रम्योत्थितकएववातिदिवमतिनामयतिस्म। सेयतिस्म। सतस्यावाग्रामस्यपनेचतुर्थेप्राग्रकं
वत्तावतीवाऊक्षनीमप्रविस्यनवनवतीनप्रातिकाटीनियुतसतसहस्राध्यवेवर्त्तिकत्वस्रूपयत्यनूतवायीसम्यक्सांबोधेनवतावतकृतकृत्यमः
कार्षीत्। सचतुर्दिवसतकाष्ठंदक्षिनावत्तावत्यावाऊक्षन्यानिस्क्रम्यपनतगवतानखस्रूपस्रूनापसंक्रम्योत्थितकवातिदिवमतिनामतिस्म॥ स
तस्याएववाग्रामस्यपनपंचमदिवसनत्तावतीवाऊक्षनीमनूप्रविस्यवाक्षाकः पूनप्राविसन्प्रविस्यवामीर्त्तिस्रिसहस्राध्यवेवर्त्तिकत्वमनूतवा

यासम्यक्सांबोधेप्रतिष्ठापयतिस्म॥ तस्माच्चनगावादप्रभयानसंख्यासत्वानतूतवायीसम्यक्सांबोधेप्रतिष्ठापयतिस्म॥ नचतावतकृतकृत्यंकृतवान्स
पंचमवाग्रतकाष्ठंदक्षिनावत्तावत्यीवाऊक्षन्यानिस्क्रम्यपनतगवतानखस्रूपस्रूनापसंक्रम्योत्थितकएववातिदिवमतिनामयतिस्म। सतस्यावाग्रा
मस्यपनषष्ठप्राग्रकनत्तावतीवाऊक्षनीप्रविस्यसतसंवाऊपूतध्यमवेवर्त्तिकत्वस्रूपयत्यनूतवायीसम्यक्सांबोधेनवतावतकृतकृत्यंकृतवातिस्म
॥ षष्ठतकाष्ठंदक्षिनावत्तावत्यावाऊक्षन्यानिःक्रम्यपनतगवतानखस्रूपस्रूनापसंक्रम्योत्थितकएववातिदिवमतिनामयतिस्म॥ सतस्यावाग्रामस्य
पनसप्तमपूनातकाष्ठंनत्तावतीवाऊक्षनीप्राविस्यतसाप्तकीत्। सूत्रदतेवाऊनेमुद्यानतमिमतिनिस्क्रम्यन्नेसवर्णमयनवस्थेनकुस्मयेभ्य
हिनूवगसानमस्याःषयावेदूर्यमयेश्चक्रेवृक्षितकेश्चेश्चरूपेकाकासमलंकृतनवत्तवृक्षविविधेनवत्तवृक्षविविधेनकुसुमपटवस्त्रनइः

व्यपदेशेच्छादितनयनाश्चानिकुमारीभिर्नवनवसूत्रपरिगृहीतानीयाभिरथवाहयक्तिभूतिरूपाः प्रासादिकादर्शनीयाः पनमयासहस्रवर्णु
पुष्कलेयासमन्वागताः प्रीतिकार्यौजोद्विल्यकार्यौवालानान्नपण्डितानीचतुरसीतिः कृतिमहामालसहस्राणिपृष्ठतः पृष्ठतः समनुबद्धान्य
हवन्॥ चतुरसीतिब्राह्मणमहासहस्राणिः पृष्ठतः पृष्ठतः समनुबद्धान्यहवन्॥ चतुरसीतिगृहपतिमहासहस्राणिपृष्ठतः पृष्ठतः समनुब
द्धान्यहवन्॥ पञ्चचवाल्लइहिरसकानिवल्लमयानिः सिविकानिवाबृहाः पूर्वतानिर्याक्तिस्म॥ तोः सहदर्शनेनेवतस्यानिक्षावावेवर्तिकाऽ
हवन्नूनूहवायासम्यक्स्वाक्षे॥ अहृषष्टिश्चकः पूर्तिकासमसहस्राणिकान्यपिसहदर्शनेनेवतस्यानिक्षावेवर्तिकान्यहवनसूनूहवायासम्य
क्स्वाक्षे॥ सवमहोऊनकायामणिकुण्डलान्यपनियप्राइकावापनियएकीसेवावनेप्राविस्यदक्षिणेऊनूमण्डलेपृथिवीप्रतिष्ठाप्ययनम्

१८२

हिकुस्कनाऊलिप्रदम्यनमस्यमानस्थितारहन्॥ अथखलुताऊपिकुमारीः पूर्वकैः कुशनमूलैः सर्वादिताः समानाकाराः सिविकाताबहनिस्वामणिकुण्डु
लान्यपनीयप्राइकानिवापनीयएकास्मानिवीवनाणिप्रावृत्यदक्षिणानिऊनूमण्डलानिपृथिवीप्रतिष्ठाप्ययनमस्तिकुः स्कनाऊलिप्रदम्यगमथाति
नक्षत्रायन॥ अवकाषितमधदैनविशेवसमकनः तिकुस्नप्रतिसहनऊनकायेश्चधिष्ठितः॥ रागदाषाः समुच्छिन्नाः माहाश्चविधमीकृतः। ऊर्ध्वामानैव
हस्कचसर्वच्छिन्नकदकाव॥ नवाऊप्रकृतकश्चिन्नवेवमनुयास्यसो॥ यावाक्लः सुवदकस्यपविवावः सूतादिकः॥ पूर्णुमास्यीयथचन्द्रानक्षत्रैपरिवावि
तः एवंसमाहवहिकुः वाऊपुरपूर्वस्कनः॥ स्वर्णुविम्बयेथचिरंकुसलहिसुचिरंः पूर्णिकः सालवाऊवाएमवाहिकुसाहव॥ सकावदवन्द्रमहि
नूहावः सहसुनताधिपतिः पूर्वदनः समवूमुद्धिरिदसाऊश्वरावएमवहिकुः प्रविसंतुसालकः॥ वक्रवमन्यप्राकाहुवाधिसवसुनिर्मिताबाऊधि

पनिदवपुत्रः। सूर्यामदवायथनिवकामधर्मोऽभवतिकृष्णप्रविसंतुसारुत्र॥ सूर्योविसूर्यप्रतपतिसुकरीकरसहस्रवस्मिविसिर्यसूर्यकारीडारास
यकासमूदिसमासमकादमवतिकृष्णप्रविसंतुसारुत्र॥ दानदयिवासुविपुलनक्रकल्यीनक्रिवसीलेसुसवलनिरयकालेः रावलक्राकिंसुसहसमर्व
लाकसालकरोगीपदुतवसारुत्र॥ ऊनयिचवीर्यसुनिपकरुगनप्रकंसविचक्षानकरुतुविसुलीनविलुः उत्पायप्रक्लान्निहुनिक्रुःशकालकनघतिकृः
प्रतिरुपनिसवलाक॥ यदुक्तवीवासुसहसमवसावाः समगीतसूनाविधनियधर्मसुस्थायनागकस्तेरुथविवप्रकृत्यन्नेगनेषुपूजावसगतुवा
धिवाक्ष॥ माकसुनिर्यरुवतुकदोविहिकायकुपमेवंप्रतयसिसर्वलाकः संपस्यकाक्षसूविवधाषवाक्षानवाक्षकाक्षानरुपतिसुस्थूलयः॥ धर्मोयथमर्य
सुधिगतुआत्मनागवुद्धानूक्षाविवनसिसर्वलाकः एमवसर्वविक्रिहियकुस्त्रिरावसर्वसियामायथनिवनघतिकृः॥ रुसुसलियादसनखनाक

त्वसर्वरुपिस्वगथोक्रिपिसूपिनत्वनानिः सोवर्दुमालीवकुविधनत्नरुपानवर्तमकानीरुथपिचकर्मुनिष्कान॥ वाक्षावेयथवक्रवर्तिवलवान
सर्वाविपस्वीमहीसूपुत्रः सहस्रउपस्थयकिविचनेद्वीयानिचत्वानिमः मुक्तीकृतियवाक्षाःगृहपतियकाषूवाक्षास्वकाः॥ नाकसामतिनेकुस्त्रकुः
ऊनयासर्वषप्रमसमः॥ एवंसिद्धिरुधानवीवसगताहिकुसूयसूत्रकाः वाक्षगंवलकुन्दियीविरुक्तिमार्ज्जवकुसुस्थासिकं॥ चन्द्रावायथनाशियप्र
तपतिकानागहामध्यगमः सूर्यश्चयथमण्डलीउदयगवेवानस्कुवान्॥ सर्वावुद्धनमस्यामादशवलीसीमन्द्रियीसूत्रकी॥ यथोल्लनकश्चिदुस्सहिनवा
कल्यासमेः कुपिनु॥ कल्याकोटिसहस्रकाषिरुवर्दूनावागुणेकुपक्षे॥ नावावस्त्रुरुपतुलाकप्रवर्तनकस्यवामस्यापि॥ यनावक्रप्रवर्तिमेसुहस
क्लानोपदसिमेः निपुनेधर्मप्रकासिमस्यविनक्षानावास्यहस्यक्रविः॥ श्रवणेवोमहाप्रदवनागसुसवेःसत्रक्षादिहिः नासक्षागुणसार्णवःप्रक

थिवुद्धस्यसर्वस्मिनः॥ वन्दामाजिनवेद्यवाऽमसमयस्यं॥ इत्यभ्रावसाः। कार्षिवाऽमगथसर्विमूदिनावाक्षः कुमार्य्यकदा॥ सवर्णुकाचनवर्णु
कीश्चप्रकरीचेलानिचप्रकरी॥ चूडेश्चपिमल्लिकिर्नवबुद्धिवेः काटीसमामूल्लिकेः॥ मान्दारवेः कुसुमेः सुगन्धिनिचयेः पुष्पैस्तथाचम्पकेः॥ कुन्दैर्वा
षिकमल्लिकामगुरुधेः पद्मेः प्रहस्तैस्तथा॥ नलैश्चप्रहसाप्रहासमबुद्धिवैर्नानाप्रकारैर्वनेः। तिक्तुर्हृदयिवामूदिनावाक्षयसंप्रस्थिता॥ अथखल्व
वाक्षः सुवदनस्यैकदहनः॥ विप्रतिपन्नस्वदमकः पूर्वकुनेकोयश्चबुद्धिनः सवकुनामनिकुलान्यपनीयप्राङ्कोसंवीवनप्राकृत्यदक्षिणाजानुमगु
लेपृथिवीप्रतिष्ठाप्यय नेसतिकुक्तनाऽऽलिंप्रधम्यनमस्यकिस्म॥ नेवनाऽऽसुवदनस्तावन्त्रासादिकाहनः नवनावदर्शनीयः। नगावदतिनृपा
यावदतिनृपसतिकुः सनाम्रहनाबुद्धस्तहनः। नृपकायपविनिष्यतिकुक्तस्यतिक्षाइत्यनीवनाघमकाषीकस्यवतिक्षानाऽऽमागस्तनऽऽश्वकृत्यीप्र

विष्टुनदस्यैनदहस्तेनकाविकुनेनगनतिकुः॥ ममाकः पूर्वदृष्टमक्रियीवाननसकनः कृनस्तस्यैनदवनः कऽऽदानीमर्नतिकुऽऽविनाद्यवनापयिष्य
नीति॥ अथवाक्षः शूवदनस्यपृष्ठनः पुनसस्समनुवक्षमहनः। सनानामकुयवदिनाद्यपनापयस्वनकुमानाएनतिकुऽऽविनादिष्यत्यथर्नकुमाना
वाक्षः सुवदनस्यप्रतिवहनिस्म। तस्यतिक्षाः कृनमस्तस्यैनदहनपुनाऽऽपिमाऽऽह्लान्नबुद्धिकेनकेनवाहस्थापिनाऽऽद्विनीयः। कऽऽदानिमर्नति
कुऽऽविनाद्यपनापयिष्यनीति॥ अथवाक्षः सुवदनस्यनन्दिकावद्धघानकोहनचक्षुः साहसुवीद्रः। सनाऽऽमार्गेवाक्षः सुवदनस्तेनन्दिकमवमा
ह॥ सत्यमित्वन्नदिकएनतिकुऽऽविद्यपनापयितुम। महाकऽऽकुतिष्यदेदास्यामि॥ नन्दिकमाह॥ सुष्ठुदवयथाक्षापयामि। अथनतिकुऽऽविनाद्यप
नापयामि॥ नाऽऽआह॥ कनहिनन्दिकयस्यऽऽदानीकालमन्यम॥ नीष्कमसिगृहीत्वाएतस्यतिक्षाः कुक्तपादौछिन्दकर्णौनासाछिन्दिऽऽननमसिवक

चिरुनाकः पुनरप्रकिरमहास्यसन्दसनाकिंश्चिरुपाटय॥ अथनदिकनवधघातकननस्यावलायाकीकूमसिंगृहीत्वानस्यशिक्षाहस्तपादाछित्वा
ऽसूक्ष्मिणीवाद्योगिरे॥ अथखल्लुतस्यशिक्षाःसिंहःकर्णनासाकनखनयनमूर्छियमानमूर्जनकानिवस्मिकादीनियूतसहस्राणिनिश्चिवित्वाजनः
कानिवक्षीवधनाधिदसदिसान्वाहिश्चपुनरवनस्यशिक्षाःकाथकहिनान्यहस्वनुःछदशीवत्सस्वस्तिकवक्षाश्चाकार्गनाःक्षाणिसत्सहापुन्
बलहस्तनिसनहस्यकस्मा॥ अथखल्लुमहीजनकायकूत्यागच्छमानकुनासोमहाजनकायकुंहिकुंवाजमार्गाछिन्नदृष्टाःखिनाःकुर्मिःमाश्चै
र्यप्राकश्चवादेकुर्दपविदवमानःपुनरपिनीवलावनीवाजधानीमप्रविष्टाहन॥ अथखल्लुवाजासूनदकःसफाहस्यास्यथाइमानवनमना
ननमनकीतनिनपविवानयनिसडमानानिर्वृक्षःसफाहस्यास्यथेवलावनीवोजधानीन्याविसन॥ साजाकीकुंहिकुंवाजमार्गेश्चविनकंस

१२२

फाहमनमविवर्धुसवीनन्तस्येनदहन॥ यथायंहिकुनविवर्धुसवीनानिःसंसयनःएषहिकुनवेवर्लिकाहविष्यमिजूनुहवायीसम्यक्स्वा
धो॥ पापंमयाकर्मकृतमयाननसम्वर्लनीयंकिप्रभवमयामहानिवयप्रपतिनयक्षविष्यमिःतस्येवैचिकयकडपर्यंकवाजवनुवसीगीः
हिदवपूर्वसहस्रेनकस्वनवनहनविनसंहडदीविन॥ एवमनमहावाजएवमनयथावदमिजवेवर्लिकःएषहिकुननूहवायीसम्यक्स्वा
धो॥ तस्यहयस्यामातयाःकवीकंदवनासहंशुलाहयवःशासकुछिनलवःशामहर्षश्चयन्नाविप्रतिसानश्चहन॥ अथखल्लुवाजासूनद
कःखिनाःइसनाविप्रतिसावीःतस्यीवलायाम्महाकुन्दमकाषीत्॥ एवमाहःवाग्वैत्यजिध्यतथापिवाजधानीहिनश्चस्वेवर्धुतथमणिमुक्तिनस्ते
।घातयप्यात्मास्वयहसस्कुंगुक्तनिहीनकर्मास्मिहवालवृद्धिः॥ सपुष्यवस्त्राजयमिहहिकुनासीत्॥ क्षाणिसनाकवेविपुलहस्तिःउाहासयक्षा

समाधि

प्रविसतिनाऊक्षानी॥नरूतवाऊायथविवपूर्ह्मुमास्या॥ऊहुक्वरहीनप्रलतिनकामरागेनानामघेनाप्रमुदिनुनिष्क्रमामि॥वथाहिवूरुःपविरुः
तुहुक्रियाहिवयक्वरुनासूवहिसनतहिकूःमंदृष्टाहिकूंप्रमुदिनुनानिसंघःसीवर्ह्मुमालानवसिविप्रमऊाद।सर्वगृहीत्वादशानरवऊुलियाग
थाहिगारुक्रमहिस्कविंप्रहिकू॥रगारुसद्धाःप्रसमिरसर्विनाक्षःसनथाहिवूरुःपविरुतुरुक्रियाहिःऊयक्वरुनासूवहिसनतहिकूसंहानूरावसूगरुवरस्यपूरुः॥समवेवविरुम्पनसविहानमासीरुःर्ष्यावक्रोधरुक्तुऊनमिसूरुःमुदिरुविदिवासूविपूलनाविसंघेपरुक्तिहिकूंप्रविस
तिनाऊक्षानी॥ऊाहाषिरुनाचतुर्दिसरासमरुक्वाद्वाहुःवानरुविमूक्तिसाहिनादयंरुनाप्रमुदिनुनानिसंघाऊालाक्षहिकूंप्रविसरुनाऊक्षानी॥ऊ
हिधानवृपाऊुहुगिवरुषिनतपूरुसहस्रैरुघामिसूरुरुक्षस्तिनुगत्वानहिकूंप्रदूनरवधुरवर्ह्मुःप्रषाहुमरुक्षपनमऊुमिरुधानः॥रुकुमारसर्वे

घुमधूनसीलवरुकास्कहिरुंषिविरुकाऊहिनरुयनहिकूः॥ऊानरुक्षिदवानरुनिमुवरुयीकासाहिरुहाऊहुसहुरुसिंकाल॥ॐमूहिकूंहुरुक्षपनम
सूसीलवरुंमेत्रीउपरुपीपिरुनमिवप्रवृरुः॥सहुरुषविरुऊुवमिविघाहनार्थपरिरुंऊवीवीरुपिऊुहुपश्चकाल॥यत्नविरुकार्यॐहुरुहिनुनाऊमार्गे
ऊिनीडरुकर्म्मीडःखवरुनूमानूषानी॥ऊानरुक्षिरुनाममरुहुरुवरुवृपामालागुरुषवाऊुयमिहुरुष्टिन्नहिकूः॥समरुहुरुवनवविप्रमधीयहिऊाहि
कीर्ह्मुकूसमिनुमहुरुगवरुसाचापिऊुयःसूविपूलहिकूसंघामाहाविहीरुक्षयपविवरुकपूरुः॥उहिरुहिरुहिकूःप्रमिवसकाननस्मिंहुरुनाहिऊूर्थः
सूविपूलमानूषाक्षी॥ऊुद्राऊुक्षानीमिसूरुनूऊागरुनाहिप्रष्यक्तिहिकूसूकवृषाऊुन्दमानाः॥पूष्यश्चऊानीॐमूहुरुनुदहिरुषेनावामनऊुन्यसूविव
दर्सनीयाःप्रहूपुमाग्नेःसूरुटूहुरुनुवीवरुवहीउहिरुहिकूःप्रमिहुरुषधर्म्मश्रेष्ठम्॥विरुप्रविष्टाॐहुरुहुरुवाऊुक्षान्यांप्रष्यक्तिहिकूसूकवृषाऊुन्दरुः

मानाः। माञ्जकरायाहवमिञ्जुङ्गीविरुस्यपुलायलापकालञ्जिनवरमासनस्मिन। यथैवकश्चित्पुरुषमहानुभावादिकुविदिक्षुः सकलविष्यूहसह
ः। महाप्रायाणैप्रपतनिवमम्बरायीसर्वाहिरुयतिरुविमिसमकाम॥ एवमवहिकुङ्कुंहुपतिमोनेधीसुपोहुषिकुलकुंशवलेः। जुदाषइस्थाम
यहुपापवृद्धिनासुपुष्यचन्द्रोतिष्ठतिखेचुखेचु॥ हिकुङ्कुंहाइःखेहुनसर्वनवाजुत्रोतिञ्जाकाम्रथपिञ्जुकल्यविकाः। हुष्यक्तिक्षिप्रदृष्टिमुधर्मका
धकंसुपुष्यचन्द्रहुतिहुपृथिवी॥ एमवहुइःखेहुनसल्यसर्वजुपोतिञ्जाकाभूतिविवकल्पकाश्च। तस्यापिताकाशुलियनिवाकुलावाउत्मकप्राकाः
हविष्यतिसर्वलाकेः॥ सुपुष्यचन्द्रापथनिवसेलवाञ्जाहाहुंशतीतिः कवविकुलकुंशेतिः। मालागुलेःवाप्रमदगणेनगृञ्जकुंशेविकीर्णकुहु
ङ्कुंहवाञ्जधान्या॥ कृतस्मिकर्म्मस्यनमसुधानवृपैः। जुवीचिर्मिमिष्यायमविषयंजुनाथेः। वृद्धानहुष्यपरमसुहृदुपयत्मषहिकुःकुहुङ्कुंहुखेचु

खेचुम्॥ नपुरुजाहमन्नपिममस्तिमेधानावापिमाल्यानवरुटपादमूलिकाः। हुष्यक्तिजाहमन्नवकगतस्यमस्कंचयंकविवापनमनिहीनकर्म्मा॥
यइहीनेवृद्धाम्रथपिवयजुनागताहिष्ठक्रियवादशासुदिशासुकुचिरुः। तीसार्थवाहीदशवलनिष्किलसीसवहीउपमीवरजिनघनात्मकावाम्
॥ दृष्टामतिकुङ्कुंहुङ्कुंहुखेचुखेचु॥ कामःप्रमुकःसुकवृहादेवताहिः। गत्वानहिन्नेसुनावायिहिकुमेघ सुपुष्यचन्द्राहुंहुङ्कुंहवाञ्जधान्याः॥ या
सोविदृपाणिकुधर्म्मकाधकामहानुभावादिमविदिसासुघुष्टः। सावाधिसत्वाप्रतिष्ठिकुधानधायसुपुष्यचन्द्राहुंहुङ्कुंहवाञ्जधान्या॥ यादतिदानकु
विविधमकुकल्यानयासीलवकृत्यसर्वलमेप्रवधिम्। योतविक्रान्तिसुमहसुसर्वलाकंसुपुष्यचन्द्राङ्कुंहवाञ्जधान्या॥ यासोविदृपाणिकुधर्म्मका
धयावार्यवकःसकलमनकुकल्यो। योक्षानक्षायावकुविमुलीनकुयःप्रज्ञाभावमिकिलसघातकी॥ सुपुष्यचन्द्राहुंहुङ्कुंहवाञ्जधान्या। यःकाय

प्रमेत्रजहिलसर्वसाञ्जनपर्क्रिहलानथपिवचजीविताधासमकरुद्राहनवनिगनिवासपुष्पचन्द्रारुतुङ्गुरुमाञ्जनिय॥आक्रन्दशुल्वासकनूलदव
गानाकहिङ्गुसर्वपनमइनावाहिहलाः॥डष्टिसमग्रःवनतनपुनिप्रविष्टासपुष्पवन्द्रस्वधिनमनापवाधिम्॥कनाञ्जनिसघविसलहनगःआकस्व
नीक्रन्दिषुघावचूपःइह्लाहिङ्गुकुङ्गुरुखसुसमूर्छिलसर्वप्रपतिगधवस्थे॥वाञ्जानूरुसाञ्जुबविषुहिङ्गुसंघाकिमापवाहकवदवहिङ्गुलाःऊष्टि
ड्रसीलनसूसंहरुनेयःपूर्वञ्जाहीस्मवनेनयःपूर्वञ्जाहिस्मनगञ्जविक्रियाम्॥एषावहीसीक्षनहिह्लानपानगःएषप्रञ्जानाहिमूसूत्रसंस्कृत॥एषा
निमिङ्गगाहास्पदसयीघधिधानसंह्लाङ्गूसविवर्ज्यया॥एषामूश्विसनाह्लघाषवूविनैसाकन्द्रियःसूवना।एषापूर्वनिवासयानमिगलोकस्यञ्ज
स्यूरुनः॥एषावृद्धस्यैरह्लानवृषहीलोकनचिनीकृतःमूद्धावकृषपाकिषूविनिमिराञ्जयथमेनीकृपः॥कामाहीनञ्जप्यन्यइःखञ्जनगास्वर्गस्थिनि

र्गसकाः॥कामीसवतुहीनिसानविकलाःपह्लविहीनानराः॥कामीसवतुहागिञ्जम्बूमनूञ्जामाकापिहघानयी।कामीसवतुसीलवंतुवधसीन
स्माधिवर्ज्जन्नरा॥कामीसवतुराह्लपार्थिवचरावर्ज्यसंह्लीमिसी॥घानीगच्छनिकर्कसीइःखकनान्नरकंतयानकी॥यंकर्म्मकरानिहृदसविहृ
हिङ्गुवचनीसदा।तस्मात्यापविवर्ज्जिनयुविविधायाङ्गुहिवाधिसिवी॥वृपाणिसहीवसनथगन्धसुष्टीपह्लव्यधर्म्मीस्यञ्जनिमूलीनविरुः।का
यविदिवायथनिवमायतुहुंद्रवहुंवसानतथपिचघोषाजिह्वाः॥दानसिक्रिलसीलिञ्जूपनिसमःङ्गाकिवीर्य्यकथा।ध्यानीसवपह्लपानमि
गनःसत्वानञ्जथैकनः॥लाकःसर्वसदवकःसमनूञ्जःपङ्कनिमेघाञ्जिनःनानावृषञ्जभकानगहनावृद्धाकिवाधिसिवा॥हस्तीञ्जूखनथीस्यञ्ज
किमूदिगाञ्जकीलसन्वगंस्कथासिविकीगल्लिकयूग्धयानवृषहीग्रमालिवाङ्गाशिव॥नगनीवाग्रस्यञ्जकिमूवर्ज्जुस्फटिकीकृप्यप्रवाहीकथा॥कार्य्या

आसमपूरधीरत्वमिवाक्षोभ्यमिवाबाधिसत्वप्रतिष्ठिताः॥ पृथ्वीवाजस्तुलाकल्पाकिमुदिताः पुष्पहिगन्धहिवा। गुह्यकल्पद्रुमकल्पाकविविधैसंगाति
रत्नानिव। नावापिजुहिनदिषूरुगवनीक्षावानशुन्यीरुगवान॥ मनालरूपविहितादशीवलोकाधकिसर्वादिशः। नकामधातोनवधूम्यधातोआ
धूम्यधातोवनवरूपसंक्षः। नामरूपसंक्षानपुनवसंख्यसंक्षयेबाधिसत्वप्रतिष्ठितुधावशीय। नोआत्मसंक्षनवपुनसत्वसंक्षनाजीवसंक्षपुगं
लसंक्षनापि॥ नित्यंश्वनकिजसवलवस्कवर्यंयबाधिसत्वाप्रतिष्ठितुधावशीय। नलावसंक्षानपुनवलावसंक्षनरूपसंक्षानपुनवरूपसंक्षः॥
नासंख्यसंक्षानपुनवसंख्यसंक्षयेबाधिसत्वाप्रतिष्ठितुधावशीय। नाजस्तिसंक्षनपुनवनास्तिसंक्षनाऽऽस्तसंक्षनानपुनपूपसंक्षः। नग्रामसंक्षः
नवनगवषूसंक्षयेबाधिसत्वाप्रतिष्ठितुधावशीय॥ नावारूसंक्षनपिनिगमषूसंक्षनानागसंक्षनपुनविनागसंक्षः। नादोषसंक्षनपुनवदोषसं

१२६

क्षनमाहसंक्षानपुनमाहसंक्षयेबाधिसत्वप्रतिष्ठितुधावशीय। नमानसंक्षनवपुनवमानसंक्षः। नाविद्यासंक्षानपुनवविद्यासंक्षः। नादृष्टिसंक्ष
नपुनवदृष्टिसंक्षयेबाधिसत्वाप्रतिष्ठितुधावशीय। नाऽऽन्द्रियहिनवपुनरूपवलहि। वाधर्मधानवपुनरूपनिविस्ताऽऽधातुकरूपविजहिदोष
सर्वेयबाधिसत्वाप्रतिष्ठितुधावशीय। नावागवक्कानवपुनदोषइस्नानमाहमूरुजसऽऽरुवकिनिरुमः। दृष्ट्वावपुनर्वृक्षान्दसवलसंकवाकीना
वापिस्वर्गस्यधनप्रार्थयकि। कर्षीमुनिवापुनरुविशिष्टधर्मोपाहुयनस्मिनरुवतिकदाविकीरुः। कैलेसपाईयथविवजस्तुशुद्धस्यनमतुग
हिस्लग॥ स्वहंकुर्वतुजायकजनयःसापाकिलेसामहाने। दाधैकुर्वतुजायकस्यप्रतिपावेनैरुयपापक॥ ज्ञावकोव्रजहिवनामतिधवाधाक्षयय
प्रतिष्ठिताः। मैत्रीकीरुनवसहादसवलालोकसदाफुजताः॥ अध्यात्मेप्रजहिवाक्षमपिवाधर्मस्वभावस्थिताः। मीलस्कंधविसाधिताजसवला

समाधिः

अथवा सुवृष्टिप्रदा। नाना कुसुमकदम्बविमलसलिलावापिकलमाधवा। जातकापनिवर्जियामनिधवावक्षकिवाधिसिवाम्॥ अथ खलु राजासुन
दलाहिकुसैप्यसकासात्सपुष्पचन्द्रस्य धर्मकाशकस्योद्यानीमहागुणविसर्यांश्रुत्वा दुःखिताः मर्मनाविप्रतिसारी कस्यीवलायौ कस्मात्कैवाधिसत्य
गर्वगमथ हिप्रत्यक्षाधम॥ समकुरुद्वैवनषण्डुगङ्गवमहानवकीकुरुलापसाहिता। सर्वतुकालापगुल्मपुष्पमणिकन्नानाविचित्रैर्विरुचैर्नाना
दिह॥ नवचैश्चतुरङ्गैश्चसवर्णुपर्वतैर्नृपसाहितैः किन्नविधाकरगीतैः सुविधनयुक्तैश्चमनाहवाद्यैः सदासुनृत्याहि श्वसिद्धकन्यकैः॥ वनमवदवा
नयथैवनन्दनसुनृपनृपाङ्गलवृक्षसंकटाविविधनानाविधपुष्पसंगतैम्यप्राप्यलैः वाविकावाविधायुता॥ एतादृसंवनवरूपमथायैश्चद्वीनसुनृ
कूलसपाधिवासः उन्मर्ज्जनयासत्वहितार्थकामा आयातुवाहंसमपोषवासः॥ एमवक्षुधधनुधर्मकाशकासुपुष्पचन्द्राङ्गुहनवीप्रविष्टा॥ प्रवि

१२०

हसन्कामयहतुपापकाविधयदतुहत्वाजुहुनिवयगमिष्य॥ यवाधिसत्वाकनृपवलनूपताः विवनकिलाकसत्वहितायसूताः तायैतुकमाम
सवधपापकाविधसवधवस्यामीतानकुवाधिसत्वा॥ यवापिपक्षकजिनाहितीयायवापनश्रावकमद्धिमकाः क्रीधश्रवाजुक्तिमदहुधविधः
तायतुकर्याहःखितमीविगमिनैं॥ कतहगवानुपनवप्यायुष्माकमानकमानदमामकुयकस्म॥ कस्माकहिंसानन्दकायजीविमानेधवहि
तनवाधिसत्वनमहासत्वनहविकव्यम॥ तत्कस्यहेतोः कायजीविताधवसितानीक्षानन्दसत्वानामकुसलकर्म्माहिसीकाशाहवति॥ कतदम्
यम॥ अधवसितायसत्वाः कायस्मिपूर्विकासदाजीविताबचलाः अवस्यमायास्वप्ननिहायम॥ अतिवीडाहिकर्म्माणिकृत्वामाहवसानुमा
स्कयन्निनवकाशावीमुक्तयानगताबुधाः॥ कनपिस्थुपमकायजीविनवृद्धायम॥ निवपक्रायमनुजास्कयाकिपनमार्गिनि॥ कतहगवान्

समाधि

पुनरपि आयुष्मन्कुमारानन्दमामन्त्रयते स्म ॥ तस्मात्तर्हि आनन्द बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन मैत्रसमाधिमाकीर्णकाङ्क्षिप्रक्षेत्रनुकूलासम्यक्संबोधिमभि
संबोद्धुकामेनकायकाविकुनिरपकूनरुत्वाआदीकमिवस्वैलापमनारम्बवीर्यघसर्वसत्त्वानामर्थिकं महाकरुणाविरुमूल्यापविवके
मुखविहारानरक्षाप्रारक्षीस्त्वेत्स्वयमुमनगरनिगमजनपदराष्ट्रराजधानीकर्पटस्वकरविवासत्त्वानाकथाधर्मोदसयितव्यायथाग
सत्त्वाजूवेवर्त्तिकाहवयुःश्रावकवाक्षेप्रत्यकवाक्षवविनिवर्त्तनीयाश्चभारुवनुकूलायाःसम्यक्संबोधेनिति ॥ अथखलुभगवान्
तस्यांवेलायामायुष्मतआनन्दायदमवपूर्वयागकथानिदसहस्यस्यामात्रयागमहिगीमनविस्तरघसंस्कासयतिस्म ॥ अहंसपूर्वंवर
मासुवानिकीनाजाजूरुवनुकदसूनदलः ॥ नत्वावहीनामसनाजक्षनीउद्यानरत्नमियंतुनिक्रमामि । नथाहिबुद्धस्तदहरहिकुंसमकप्रै

१२८

सादिकदर्शनीय ॥ द्वात्रिंसताकवविपुलरुक्षमहिःजारासयकंसकासमकारासूपूर्व्यवन्दादिसतासूविशुद्धोहिरानूकंपीकनूक्षविहारी ॥ सत्त्वानूकंपी
नगरनप्रविष्टःसिनीयतःजनवसारुमानः ॥ अहंवनूपनतादृसोरुवत्मान्मेर्यमूत्यन्नूसूरुनवस्मःकामजूगृद्धगथितश्चराजमाएमराजनमेत्ता
वयतः ॥ पूर्णाधसंपूर्णसहस्रमर्धनथाहिवृद्धाजूनूयाकिपूस्वरुःविविरुमूकाहनवक्षविरूपिताःयथदवपूर्णाहिदाःसद्रकान्ति ॥ इहिहलाहस्मिंहु
नपञ्चरुमर्धमहिपाइकोवूरुसूदर्शनीयाःआवरुमूकाहनवक्षविरूपिताःकहमजालेवथरुम्बरुहि ॥ स्त्रीक्षसहस्राणिजूसीनिमस्कमूप्रासादि
काःसर्विसदनीयाः ॥ नथाहिकुरुसमूदीकुहिकुंप्रासादिकमकुमिवाजुकस्त्रिय ॥ इष्टाचतासीपिहसंस्कारुकाउद्यादिकैःविरुवरागवाधयःसमा
दयित्वारुदवस्मचर्यंक्रिपिसकानाहनक्षात्मनानमी ॥ ॐ ध्यामसास्यन्नजूरुषितनूरुहीयापादपाषश्चेखिलवदावृक्षःनेस्वर्यमकश्चवदामिपूर्वीघ

कथहि कुंडिनुयः पूर्वकाळ॥ श्रुत्वाथ कमळकुमारवाक्यं दुःखिताः कर्मनसाजहुवन। मानुवप्रयाहुनकाकवाचन्नघातयामावयहि कुमीहस॥ य
यज्ञमर्गीपिसवावृष्टिं यकल्यानकाधायथगंगावालिकाः। नवहि कुंवयहिंमथमकथहिवाक्षयउत्यन्नविरुः। श्रुत्वाथराजाकदपूर्वबाक्यं
कहायाषिहुवक्षघातकः। आनथमीर्णं कुमूहि कुघातयीहि कुयः पूर्वकामिअकः पूर्वस्यः। अथगमायश्चसवक्षघातीद्रविलाकपूर्वनदिनामा॥ अषि
गृहीवाथसकेलप्यायिकंयनाकुकाहि कुमअकुरवेणुः। नकस्यचित्रादपिअगंमगंः इकंसुवीवस्मिसकुसुनिश्चनी॥ श्रीस्वाहिकाश्चकुरुवेणुकुदस्वकर्ग
कालेकुहानस्यकाय॥ कुत्वासकर्मनिसुघानकुपत्निर्याकुउद्यानुकदाकुःघन॥ नकस्यकाताचनगीचकायकस्मानित्वाहि कुकदपूर्यचन्द्रमासमीघ्रभिघ्री
त्वनमाघकुपस्कुकः प्रविष्टः स्वकुलराजधानि॥ नथहि वृक्षागकुकमप्रदसंयस्मिकुकाहि कुसअकुरवेणुः। अप्राषिसोघाघमथकवीकाकुकुनिदवा।

नियूनानकुन्दका॥ कलिराजनृपेसुवकुत्वयाकुर्ंयूनागमिष्यस्यसुखंअवीचि। श्रुत्वाथराजामनूतानघाषीसुदुःखिताः कर्मनूनकुविरुः॥ व
कुमयादानूधपापकीकुर्ं यनामयोघातिकुपूर्यचन्द्रः। यःपूर्वकुब्राननवर्षकाक्षमनकुस्नानीनगथागमानी॥ गुफकुन्द्रियंशसवकुसाकुमानः
सः साधीमयोघातिकुकाक्षघातः। याधर्मक्षत्रनिकथागमानानसद्धर्मकासीकुयिवर्लमान॥ ज्ञानप्रदीपंकबुध्यसर्वलाकंकस्तसमघातिकुकाम
काक्षघातः॥ यावेद्यराजाकुरुसर्वलाकंविकिसकसत्वसदागिलोनका॥ विश्ववनस्याअमृतस्यदायकाहि कुमयोघातिकुकामकाक्षघातः। याधर्मप्र
याहवकुप्रजानीगीरीवसाकुत्रिपूर्नसुदुर्दसः। यावाधिमनुस्यवनस्यदसकः साधीमयाघातिकुकामकाक्षघातः॥ याधर्मकासेवनूनायकोनीअन्धस्य
लाकस्यप्रदीपकुतः। याधानधीन्धनयिसुराजं सकिमयाघातिकुकामकाक्षघातः॥ असीकिलगिष्टः सुविशुद्धज्ञानीसाकुप्रसाकः सकगंसमाहितः

समाधि

।कामान्वरूकनमयाग्रघातिनायनाहिकष्टैनिवर्यगमिष्य॥यहीनवृद्धाकृथपिवयञ्जनागतायवापिनिष्टैनिवारुमाञ्जिनाः॥अनन्तवर्णुः
गुणसागरापमानुपेमिसर्वीसवर्णीकृताञ्जलिः॥अथराजासनदलःसपुष्यवन्द्रधर्मकाधाकैहनस्मनमविवर्णुसर्वीनपृथिवीप्रपतितैहृष्टः
इश्वरिताइर्मनाविप्रतिसारीविकलीकृतस्तस्यास्वलायोकयस्यामाकयामहानाक्रन्दमकार्षीः॥अवक्रतैसपुष्यवन्द्रधर्मकाधाकैसनरूनगुणसं
स्तवैकवृक्षायुक्ताहिगमथाहिनवक्षकाश्रम॥कुरुवृक्षमानापिवरुप्रकारैसार्यैसंघनसमकरुद्रमागच्छनत्वावनिराजधानिमाञ्जकनायाकः
नवञ्जीविनस्यो॥त्वैहिरुसंघस्यञ्जगृह्णवाक्यन्नगीवीप्रविष्टासिकिमर्थनाथास्यस्यार्थिञ्जथयिकुरुप्रविष्टकराहितैञ्जर्थप्रदीपहृता॥तैदि
व्यमानानीकुनहमिमहिर्मैसनृपवृपामलवरुसैकुलम्बनसिद्धविग्राधवयरुनक्रिंतैरवमाधिपेनाहिनदवरुष्ट॥उत्सृज्ययौवनवनवृक्षोदनीयै

२००

समकरुद्रनसनवृद्धक्षासिरु॥कार्यधयनहत्वमागतासिहैकार्यैञ्जारवाहिममायसूनना॥कराहिरुञ्जाङ्गवाशुधिस्वाडहिष्टञ्जाफथयवृद्धः
पूजा॥हाकिंकरामीस्मप्रहैदवदवागच्छामिकुरुयमरुसनहैञ्जनाथः॥सिंहायथामृगपतिञ्जुद्धिहीयात्यक्त्वास्वपृथम्वनहिरुःसंघास्वञ्जीविनैवाञ्जिय
ञ्जोगतासिसत्वाननकाननूकम्यमाना॥छिन्नासिवीरामयिकुरुखद्युखद्युवागतिहरुनसमस्मत्रघ्यावकिञ्जायानिहिहिरुसःघाडष्टुसमगोरु
वनराजधानिम्॥विरूफिमकामहिर्षिकावकर्तुयैविरूयमीञ्जरुनवहीनरुः॥ञ्जरुयैददिवाकुरुममसपुष्यवन्द्राउरुहिपूर्णुससिनिवपूर्णुमा
स्याप्रसादम्वोहाहिममागसत्वाविमूकदाषाकुरुधर्मकाधाकः॥कराहिमञ्जयप्रसादमकैउहिष्टस्वयापमहासमकः॥घातैगमिष्यनिवयानि
नश्चैच्युतस्यतातानूनमरुविष्यति॥योपैहिनिष्टैहरुनमयाग्रसमघातिकामवनधर्मकाधाकः॥विगपापंविरुव्यसनस्यकरुधिग्रक्रुरावामद

समाधि

दर्पिणा। एकः प्रयास्यामि विहाय सर्वं। नत्वमकञ्चिदिगा गृहीतं॥ विशुद्धधर्म्मा हतरागदोषः प्रियम्वदः कारुणिकाजितात्मा। अदूषकाश्च
सर्वज्ञनैकवधूः कस्माद्गामवनपुष्यचन्द्रः। हा सुव्रता क्वाक्षितिपाधनाथा। हा नृपदाक्षिध्वगुणैर्नृपता। हा निष्कुहा श्रीघननिष्कुपक्ष कहिं प्रियामा
धविहाय मा च॥ छिन्नकिं आर्य्यातवेऽङ्गमरैर्क्षीरैस्रवीनस्मिमहमनिश्चनी। आश्चर्य्यहा जयसर्वलोकोऽत्र हि आश्चर्य्यमयाविनायका॥ हा पुष्य
चन्द्रा कारुणिका सदा काः हा अहिमैत्री कृपमैत्रपद्मा। हा धर्म्मगम्भीरसदसिका वरा उत्तिष्ठ दयाऽनुकम्पयाहि मा॥ हा अहिमैपूर्णगुणैकवक्त्रा हा
अहिहमाषूदमाम्मस्थिता। हा उज्जगादसवसिमहिवीरा कहिंगता हा वसिमा वायुषि॥ हा अहिवीरा मम दहिवाचैकलागता कनृप्रभिवीर्य्या का
किञ्चिया लाविनदीर्घकालमुत्तिष्ठमेऽधिकमूश्चवाचम्। हा दवदवाधिकपूजनीया किं किष्ठमत्कीर्त्तधर्मनाथका। दउत्तिष्ठ नाहं ममगच्छिपत्रिता।

२०१

दमहिधर्मतुरुपूर्विनानिसंघानमस्कृदवाग्वकायुहिक्षुमवासनेः किन्नवयकरवाकुमेः। शुरुयतुस्थैस्यूकायुदिव्याकूनूस्तमामायस्वमयपत्रि-
ताः किं किष्ठमायकनिस्वदवानमाहनमायविवाधिसत्वा। उत्तिष्ठ हि त्वर्जियसर्वमायादमहिधर्मतुरुपूर्विनत्ववया। हा अहिआर्य्यामम पू-
ष्यचन्द्रा हा अहिधैर्यतुकिवीनवाग्मा। हा अहिमागापिहहनायकापित्थेहिघानन्नवकानमङ्क। सुघायापपन्नानगतीपवायधमहाश्रवीवी
पहिमानप्राधिना। हा नायका अहिमपुष्यचन्द्राविवरहिघानैममसज्जनीना। सफाहकासित्वमयनाथ उत्तिष्ठ नावत्ममतुरुतुका। तुष्कावहकैतु-
रुसत्वनकानस्थपहिधर्मरुपूर्विनत्ववया। हा मङ्गलाभावनधर्म्मकाविदा। हा अहिसत्वपूजवैनविका। हा अहिदमश्चममाग्रधर्म्मा हा अहिप्रतिधा
ग्रकवास्तुविधतु। हा नाथनाथे सा प्रतिहिरुसंघा मस्त्वहाविकलसाकप्राफः दउत्तिष्ठ मीघतुरुममसत्वसावा उत्तिष्ठयवास्वासहिहिरुसंघा

समाधि

हाप्रहिंत्रैलोक्यप्रदीपकरुणाःहाप्रहिगच्छमसमकरुणागलाववनघ्रिसमकरुणतुङ्गहिदर्मोवृद्धिहिकायहिकुक्षा।हाहाधर्मधनामहाकु
रुगुह्यामुखहृपुष्पापमाःहाहावीकुहिहिकुसंघविमलाप्रज्ञाकृपालावना।हाहादसयवाक्यमिविगताकाञ्चनघोहिकुक्षीःहाहाउष्टिहिपु
ष्यचन्द्रउदयाचन्द्रावसूर्याङ्कहा।हाहामेरुनूकम्पकाञ्जिनसकाशाखासकाञ्जनूकना।हाहादधुकसमुद्रतनमहाकाकीवनासवना।हाहाकाबुद्धि
कासुपुष्पचन्द्रवनदाउष्टुहिलैनायका।हाहाउष्टियदसयाकुङ्कमायाक्षनघोइहसा।हाहासर्वङ्गवरासनकनाप्रज्ञाप्रदीपोरुमा।हाहासत्व
हिनाहिंउग्रनवनाकवृक्षवलानायका।हाहाउष्टिहिपुष्पचन्द्रविकाशसत्वानसूर्थकनाष्टुहिसत्वकाटिनियुतास्कुपहिसाकपूत्र।हाहासालध
वनूपकमनिमासिक्षाधनायाविदु।हाहासीलवृहस्तिनोसूहिवनाधर्मकुमसौकुना।हाहावकाकाषायवीवनधनानेक्षम्यकुसासदा।हाहासुप्र

हपुष्पचन्द्रवनदाउष्टुहिलसुवना।हाहादाकसुदाकसत्वदमकादमस्थेनूपसदा।हाहादाकसुदाकनामनूनासाकुद्धियासूनना।हाहाप्रसूकसत्व
सतनैवाःधहिधर्मस्वनेः।हाहावाधियसत्वकाटिनियुतंस्कुपहिपानाकुम।हाहानावकविस्वदानफलकेवार्यगुत्वेःसमन्विनी।हाहासत्वमहा
र्थुवपूपनिनौहस्कासहकना।हाहादशवलासपुष्पकुसलाउष्टुहिनावीबुहा।हाहासूबुहिमाननावसुहृदाकाकुनयहीकुमान्॥हाहाविषयवना
वकपूर्वविकावेयाकुमावदका।हाहाक्लानविमुक्तिपावमिगतासद्धर्मकेषयुदा॥हाहासत्वगिलानदुष्टुविविधेःवाणेःसमत्यागिता।हाहाक्ल
नसुवेयवाकुसुतुलाक्लानागिकुपावगम॥हाहाव्याधिविविकिंसकाकवृद्धयासत्वानसूर्थकंवा।हाहासूतुवसत्वक्षतुनिखिलैवागमयहता॥हाहा
पक्षपयष्टुउन्दुहिलघुंधयेकेषर्ग्यःयनासर्विकवकिसत्वसुखिकानिक्षासयानिर्दृताः।हाहासूहविहविविपुलाक्लानविदुसिक्रिता।हाहाष्टिन्द

समाधि

हिसर्वसंसयलतीलाकस्यह्लनादधेः॥हाहासूक्ष्मधर्म्मधनविविक्तात्मकाटीसतीः।पर्यायानुस्थितुआसनवनवनाशाहनीपधिता॥हपुष्यवेद
वनलक्षणहर्षितागीः हपुष्पुसाहिसूनुवक्रनविविगमतः।हनहिहीर्थुरुवसागननिष्पुपंवहुस्थिमूर्त्तिहवनावकिनुद्धलोकः॥हवक्रहरुवनह्लनवि
दाहपुष्यवन्द्रमहुक्कावृधिका।हउस्थिमेतिहुपसंजनियासत्वाननाथहुमक्षुप्रतिमा॥हपुष्यवन्द्रहवविह्लयमीमाहिकुसंघहुमउत्सुक्षस्मीहनहिसं
घपविकर्षयहाहउस्थिगच्छवनषाहुहहा॥हपुष्यवन्द्रवहुर्भ्रनवना।हमिहमिहसमसमेहिमाहनहिभ्रनधिस्थिताअसमा।हनहिभ्रनधिस्थिताअ
समाहनहिउस्थिहुहुक्कनहुमा॥हनिष्पुकम्यहरमनुसमाहवृक्षपूरुसमसत्वमना।हपुष्यवन्द्रपविपूर्णुवकाहउस्थिवृक्षद्रुममूलिहुमा॥हदिव्यस्त्री
हवनधर्म्मभनाहदिव्यवकुविहह्लनविद्या।हउस्थिवीक्षसमकावृधिकाहमहवावस्तुनेकयसा।हसर्विलाकिहिहसूर्थकनाहपुष्यवन्द्रसूमिदानव

२०३

ना।हउस्थिआसिपविपूनिममारवधुरवधुंहनिष्ठहुमा।ननानिगस्त्रंहयनगवसीदृष्टसर्विपनिर्मलकः।कुर्वन्तिसाकहदिसायदाकम्वी।
कम्वागीसकुपलोचनयायस्यहुकनतिकाविर्मेणीप्रह्लउपायवलेक्षहिह्लन।कवृक्षउपरुमूदितक्षउदानहुपविपूनेयउस्थिसुपुष्पा।दवः
नागसुरनामहर्षिकाःयक्षनाहसनवा।नकिन्नराःपुष्पधूपहनिर्मालिपूतासर्वत्रनिस्थितुदर्शनाःसुकाः।आयावगस्थमिमहर्षियाक्षकामाहि
अर्थःवधकाःप्रजानाःमनाक्षनाइर्गतिहुनवश्चहस्मान्त्रेहाप्यवनकामवर्यायाप्यानमहंक्षवी।विनिवर्यंजाहीनमविग्रहःपापकर्मह
र्मेहनिष्ठमसूखहिकुन्नयाप्यानिकाः। मूक्ष्मानाक्षहुक्षवर्यपनमः पृक्षीकनिष्यवनी।पृथ्वीगन्धविलपनेःसनुविवेःस्पकनिष्याम्यहंपु
जाःश्चइहिस्त्रिप्रियागृहपकीयवाप्यमानममप्रस्थानेर्गमहुनियावहुविक्षः सर्वयकाषाम्यहम्।सुगनूपमहुवन्दनेसुमधनीगन्धश्चयसाहनाःश्री

पिचकल्पकोटिनियुतानि गमिष्यति पुनरानेकोकल्पकोटिनियुतानि यावच्छुद्धं भवति तस्मात्तेन कल्पनियुतापादाश्चकल्पं भवति तानि
यस्मिन्कल्पकोटिनियुतानन्यासुवाजातिषु दुःखं वेदनवेदयामि सुचिरसंसारे दुःखादिकं कृत्वा पापकर्म दुःखमनुभवामि सत्वाधर्मान
श्चिनं तस्मात्पापकर्म्मं शीघ्रं विनाशयामि वर्षाकोटिसहस्रं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं
वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं
वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं
वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं वर्षाकोटिसहस्रं पापकर्म्मं सर्वं निर्मलं

र्वावबमानुस्रक्षामिवबवाधिचर्य्यान्यावाधिसत्वाप्रतिष्ठितुक्षबशायमेतावविहारीऽबलसदाप्रकंपीनासोकदाविवृद्धिऽपायहेतिपूर्वत्ववृ
द्धान्वृतबऽदेवदवान्यांऽछवृद्धाहविष्यहधर्मस्वामीद्वातिंशतीहीकवविपुलहरंदाहिभसाशीलवहीऽसवलसुसंप्रवधिश्चतुधर्मप्रति
ष्ठितुक्षबशायबाऽऽहवत्रहदसवदलाहपूरुमसंचविमकधर्मपालापप्रोलवार्यस्यासिसपुष्पचन्द्रायानन्दिकाऽऽसिसमाकिनाऽऽहाहथ
गहाहद्विपदानमूलमाहिलाकसबाऽऽगदकवन्धवेहकृत्वासऽऽर्थविपुलेप्रज्ञानीपविनिवृत्तादीयुयस्थेवनायकाहसनाविसंघासुविपुलहतिया
श्चाग्रहापतीवलपाहिहवमाथाहश्चहीनथेवानेर्गमकाघवऽऽसर्वप्रहसीहहावलनिष्किलसाऽऽहि॥ ॥सपुष्पचन्द्रपविवर्त्तनामपकविं
शतिमहऽऽध्याय॥ ॥भगवानपूनवपिचन्द्रप्रहेकुमारहहमामहुयहस्माहस्माहहिकुमारयस्माकीहद्वाधिसत्वामहासत्वहकिमिह्य

हसम्यक्वाधिमहिसवुद्धयुविहिहनकुमारद्वाधिसत्वनमहासत्वनायसर्वधर्मस्वभावसमताविपविहहत्रस्मिऽऽालसमाधिहश्चहयी
उहहीहयहधारयिहयावावयिहयहपर्यवापहयहप्रवर्त्तयिहयहडहहयहस्वाध्यहयाइवहाहावनयाहावयिहयहवहुलीकर्त्तव्यहपरि
यश्चविस्तरहासंप्रकाशयिहयहहाशीलस्कन्धनसुप्रतिष्ठितनहविहयनऽऽथखलुहगवानस्मस्यावलायामिमांगाथाऽऽहाघनयहशील
स्कंधेप्रतिष्ठितुवाधिसत्वास्वहिनेषिहाविवरनिकायामहिंसमेत्राऽऽहिवहिवुद्धहऽऽहाहिलहिस्वाहविष्यहि।धर्मराऽऽाहस्माससमुहह
वथऽऽइहविहाहसर्वचहाथसहहमनायकानीहद्वाचवुद्धाद्विविघघनऽऽप्रमयाधाधिस्यसिस्वाहविष्यथ धर्म्मस्वामी॥हस्माहुधिस्वाऽऽ
हवनऽऽानूसीहद्वाचहिहूपनमसुशीलवकीनिहसाठियेनाविहसदसविहयाहसमाधिप्राफाहविष्यथनाचित्रगसचन्निधानाऽऽपविहू

मिदाप्रमाणपूर्वकं कवयः मनिवर्तनहिसफलिः। यथैवस्यावर्तनवाणपूर्वकः कुशलवयः वालिकागंगतुल्याः। दानाधिमुक्तानविर्यसवाधि
ककोटिभिर्वमिहदानेदयाकरुणवैदेदस्यावकुविधकल्पकोटीनाधिष्ठितः स्यात्। वालिकागंगतुल्याः। यश्च समाधिमिमंमिहवाधिसत्वाशु
द्धानधावन्मगनवाणधर्मसाः यः पुण्यस्कंधाकवनिगृहीतुकनामस्वर्वदानैकलमपिनावलामिः। एषोवनाशुनूपमपुण्यस्कंधाक्षानसाकाशु
पनिमिमाकवायः। स्रावानवायाः। मुशोनूलामिकंधवस्यशुगं। मुविनशुसमाधिः। धानलवनैविनशुसमाधिसाकलमहाधनोकवानिसत्वाधिस
त्वः। महासमुद्रावस्कनस्यशाकवामनस्यपुण्यप्रमाणुनामिः। चवहिधर्महिशुचिक्रियहिसंवृहिनावुद्धनिवाधिसत्वशानेनस्यवाधायकदाचिसं
सयायदिसंसयानिः। मैसमाधिमुः। सस्कोप्यलाकाचविर्यविनायकानीवुद्धमहाकारुणिकैस्वर्यकुशः। यः पुण्यस्कंधेनवनमुपनाशुविक्रियाः

यस्यप्रमाणुनाक्षिः। अनुरुवानस्यनसन्वुकश्चिमहासाहसायकदाचिद्विर्यकः। यः पुण्यस्कंधेनसमाहवकुशलाननवाशुसदसुविक्रियनः। अन्यतयः
शुक्लासमाधिमनक्षावयवाचयपर्यापुण्येर्या। पर्यंयमाणाशुनुलियवुद्धवाधिवनस्यक्षानसमाहवनः। सचनकुमारामियधर्मवृपीयः पुण्यस्क
ध्वाउपविकुनमहानिः। धानलवावलवः। मैसमाधिन्नसासमर्थोः। कुपथुलाकधातुः। कस्मात्कुमारयवाधिसत्वाशोकीकुनपूक्तिकुसर्ववुद्धानाशुनी
कउत्पन्नकथाशुनागमाश्चवतुवावतुः। मैसमाधिः। एयाहिसावाधिकथागमानीसुद्धहिमक्षेवचनकुमारानानलायकवाचमुषाकथागमोवनहीद
साः। सत्वमयाम्वदक्षि। अस्मिनमयासाधिकुआत्मग्रहः। पवकल्पसमानविक्रियानः। सुखावश्चनकनमिवाधिवानिकोपर्यंयमाननमिमैस
माधि। कस्मादिमैसंधथधर्मेगकुयः। सुकोटीनियुतानआगमशः। यः पुण्यस्कंधेविपुलाशुविक्रियायनालघुलयनिवुद्धक्षेत्रे। सर्वपसुग

समाधि

शिदमग्रहृतमविक्रियस्यात्कुशलस्यञ्जाकनः। यर्य्यतुधर्म्मोधनकमूलस्यकमीमांसयानिर्दिसकविमानदः॥ छिन्दिन्वहिन्दिन्वमहासहस्रीसर्व्वगः
शयतुपनमाधुसक्रयः। नस्ववस्वहृतसमाञ्जविक्रियाप्रमाधुयैकाषमिमाञ्जविष्ठितः॥ आस्वासप्रगणेतुसर्व्वसर्वयसूत्रानिनमसयकृः। यांहा
षमप्राप्तसमाधियस्हिकः। बुद्धानहृतायथगीगवालिकायकषसत्वागनिषूपपन्नाःगणेषूमसक्रथापिविक्रितुन्नमयसूत्रणयनिकलाषमं
गणेतुसक्रामिमकल्पकाटिहिः महासमूडस्थिहयाकवालिकाः। नदीषूकूलेषूगदषूमछदनैमसूत्राकसमंप्रकाषमः। सर्व्वगणेतुवङ्कल्प
काटिषूयञ्जायस्कंधसदकृतमिष्ठमिसंगावहिन्नायवालागकाटियास्वनीगुणान्नतुसक्षसवसः। सर्व्वगणेतुवङ्कल्पकाटिहिः। यमत्वञ्जामं
पूनिमनकृतयञ्जामहावविनिवहसानानमषसूत्राकनिर्हावञ्जानितुः। गणयसर्व्वभूमसर्वप्राणिनान्-यमक्किसत्वादशसूदिमसूः। नसङ्गसूत्रा

२०८

कगणेषूमस्यथीलाषमसोमकंप्रिहिकः। सर्वसधर्माणनिदसूञ्जानमीनिवूक्तिनिर्दसपनाथकाविदः। विनिश्चिताहृतनयसूसिक्रिताविसालबुद्धि
श्सदहर्षप्रहृष्टः। अहिन्नबुद्धिविपूलार्थविक्रीञ्जविहृविहृतिसदाप्रज्ञानकि। धाषस्वकावैपृथूसर्व्वज्ञानमीसहीश्वमन्निर्दिसमानसङ्गतिः। असंकुसा
वञ्चमिधर्मलाभकानसङ्गमसर्व्वजगस्यलाषमा। प्रसानानिर्दसमहिकाविदस्कथहिमनापनमार्थस्कमः। एकस्यसूत्रस्कपदसकाटियाञ्जविक्रि
यीनिदिसमीनसङ्गतिः। असंगानिर्दसपनार्थकाविदालाषतुसापर्यगमानसङ्गमः। यःसूहिमाहाहिः हासमाधियसवाधिसलाहवमीञ्जकंपि
यः। धर्म्मवलाधानविसयप्राकःकनाहिसार्थस्वङ्गप्राणिकाटिनीः। यथैवमनूञ्चलाञ्जकंपियः सर्वहिवाहनसक्षूकम्पितुः। मत्थेवहिकूः
विङ्धर्मलाभकाकंपतुसयन्नपनवबादिहिः। महासाहसुस्थिहलाकथतुषूयसर्वगाउकञ्जकंपनीयाः। नसक्षवाहनपकंपितुकदानस्ववध

समाधि

र्मस्तिकुसुन्धिरिकृ॥ यः सूत्यतायीसकलप्रयुक्तो बुद्धानां यानियकस्विरावः। प्रज्ञानदीनिश्चिरधर्मसूत्रीससर्ववादीहिनसत्यकाहिकु। ज्ञकम्पियाका
रिपरप्रवादिहिः सवप्रवादिहिज्ञनाहिहकः। ज्ञनाहिहकश्चज्ञनिदिकश्च ॐ मुमुद्दिसिलानसमाधिसाक। गाहिगैकाहानिसशून्यतायीसर्वधू
धर्मपूनकोकरुसो। ज्ञनन्दस्नसमुप्रतिष्ठिताॐ मुमुद्दिसिलानसमाधिसाक। वलानिवाध्यमीनेकस्यइल्लकाप्रतिसंविदासद्धिविधाज्ञविक्रिया।
ज्ञहिस्नानस्यकवकिइल्लकाध्यानस्ववावस्त्वॐ मेसमाधिम। कवाहिनिर्हकस्यनकस्यइल्लकेज्ञनकस्नानिजिनानदर्शनेः सेवुद्धकाटीनियुक्तानिवि
क्रियीसेडकुकनुसमाधिध्यानन॥ सर्वधर्मकषजिनानज्ञकिकसम्प्राप्यकनुसमाधिसाक॥ पर्वधस्नननउपुरुष्यकोप्रतिसंविदासवसिया
वमिकाः॥ सचकवसलिनस्नानपूर्णुमहासहस्राॐ यलाकधकुः। यादिव्यसुखमधिनस्नप्रकाहस्वेउपादायकवाग्रयावकः। यावकिकेज्ञाव

२०८

ज्ञविधकज्ञनकाज्ञीवूनदासस्नकपूर्णुसर्वः। दानन्ददहिनप्रवरपूसर्वेहमीकलाइपविकवाग्रयावकः। यावकसकावज्ञविविधाहिसत्वादानंद
दयूविविधमनकाकानः। वुद्धानदश्चस्नकनधिष्ठिकश्चावाध्यार्थिकाचादपिमुदानस्कंधः। यश्चवकिकुज्ञहिनतुशून्यतायामवुद्धानमस्यदसनस्व
पाज्ञलीयाः। नसदानस्कंधःपूर्विमकुर्यांहिसंख्यायः शुन्यतायामहिनतुवाधिसत्वः। कश्चेलहिवासहिनवूपुष्यवकादानन्ददहीविपूलज्ञ
नस्वश्रद्धा। यर्यवमालेज्ञकुलियेवुद्धवाद्धिम॥ ज्ञोपम्यमकहुतुपूनपारुमनयश्चसमाधिमिमवनसुकृगृहकेवतुः पादीगाथसतुस्वविकः।
यः पूर्यस्कंधाउपविकुनहाही॥ कस्सर्वदानेसहिमकालान्नहाहिः। नहावमीर्घपलिलहिवुद्धस्नः। दानन्ददस्माहिकवाधिसत्वाःज्ञश्र
स्वनहेविवज्ञसमाधिसाक॥ यथशुस्नमीर्घलहिसवुद्धनेयश्चेलहिवाॐ मवनसाकहमेंशुकस्यगाथॐ मुविवज्ञसमाधिपर्यायुलेयो

प्रमुदितुवाधिसत्वः॥समीर्घमनैप्रतिलहिवृद्धस्नेयाथानिधानैप्रतिलहिएववपी।हुताननकीयथत्रिवगीगवालिकाः।कवाकव्यूर्मधिनता
नानपूर्ष्ठ॥दिव्यानवानथपिवमानूमाधर्मैइर्ष्यासाहानिप्रहृतकासा।महाधनाधनवननूपनः।यावाधिसत्वालहिहिंमैसमाधिने॥पर्या
पूर्णनःसनमनमहृप्रहानि।वाऊलहिवापनमसूमाहिस्त्रीनैं।नमनतुष्टाकवानिकदाचिविस्त्रैःयथालहिवोंमूविनऊैसमाधिन॥तुष्टाउ
दग्रकवानिसवाधिसत्वैःकनधर्मधनाकवैनिसनमैवृद्धानसर्वस्त्रिनाम।धनवनीवनधर्म्मनतिविपूलीक्षीःककालनथा॥धर्म्मकासधनोमहाम
निधनाःसर्वस्त्रगरेधना।कनसत्वसहस्रकाटिनियुतीथाक्षाषकिधर्म्मस्वने॥कनसीलधनमूपनमनिमीहिक्षाधर्म्मधनायानना।कनसीलव्रत
स्त्रिताःस्त्रिनताधर्म्मक्रमस्याकूनाः॥कनवकाकाषायवीवनधनानेःक्रम्यतुष्टाःसदा।कनसत्वहिताय्यूप्रसमासर्वस्त्रनामूप्रस्त्रिताः॥कनदा

नकसूदाकसत्वदमकादमथेनूपकाःसदा॥कनदाकसदाकनामनूगनाःसाकप्रसाकस्त्रियाः।कनसूकप्रसूकसत्वसनमैधर्म्मस्वनेःवाधयी
।वाधिसत्वावनसूधर्म्मनतनेनसत्वाप्रतिष्ठापयी॥कनदानपनीकवकीसनमैसदमूकाल्यागविइ।कनसन्मनियेनसैवसिमहाप्यागेवम
कसदा।कनसत्वदविप्रदृष्टइखिताहागेतिसकपयीकनसत्वहितःसखायसनमैसर्वस्त्रनीप्रस्त्रिताः।कनआहेनिधर्मकनिविपूलीस्त्रानसदा
सिस्त्रिताःस्त्रिदकीऊनसर्वसमयलनीस्त्रानसदाप्रस्त्रिताः।कनसमसूधर्मधनिविवऊासूताकाटीसनान।पर्यायीस्त्रिनऊासनमनिधनाप्रवा
हनिपस्त्रिताः।कनहाकिवहसूताःसूनिधनाःसम्बुद्धधर्मश्चना।कासत्वधर्ममयश्चनकिमूनिनीधर्म्मनिधननताः।कनहाकिविःसलप्र
स्त्रविपूलीप्रानिऊननकीसदा।दसकावनधर्मसाकनिपूनान्नेर्य्याणिकदस।कनधर्ममधर्मस्त्रयमनिमाधर्म्मेस्त्रिताःसूनताः।धर्मनाऊिप्र

सामिऋषिमिसमावनधर्मचारीसदाकरुणाहिविमिष्टगुरुकाःगुरुगौरवचस्थिताःधर्मनगरवरस्थिमनिधराधर्मथकाछ्रयकाःकरुण
रूपसथसत्वसतकरुदृष्टाप्रमादस्थितानःदृष्टस्वेवपनरुउत्यथगतीसंसारमार्गेस्थितानःमेरुमेरुनिस्वदानकनृपसुदिरुपकास्थिताःकरुमा
र्गवरेप्रदर्शयिसिवैऋषीगिकद्रदृसाकरुनावकनिस्वधर्मसेरुताकानस्थिसर्वीवरुःउद्धेलासरुतार्गुवषूपतिकीसंसारसमाःगतानःवाध्यसंः
बलइन्द्रियेःकवविकीसद्धर्मनावानुहीःकीनपानमिरुमनिस्यसरुयस्थपकिसवासदाःकरुवैद्यवनाप्रकेषूवनिकावेशालुसावदकाःविद्याज्ञानवि
मुक्तिपोवमिगतासद्धर्मरेषयुदाःदृष्टासत्वगिलावनेकविविधेनागेःसमस्तारुताकेषीधर्मविभवनेदकिकधर्मेश्चिकिन्सत्रिकीःकरुवादिपवप्रवा
दिमथनालाकद्रवागीश्वराःसर्वरुयप्रकरुकरीमनिधरावरुज्ञानरुमिस्थिताःसुताज्ञानवलावलप्रमथनासंवर्धुताज्ञानाहिःज्ञानमनावरुस

स्वकाटिनियुतीस्कायकिधर्मस्थिताःकरुऋषिपनिसार्थवाहविषदाःसत्वानगाःपार्थिकाःदृष्टासत्वविशुद्धमार्गनगनसदमावपाःस्थिता
मःकरुणीमार्गवरेप्रकासमिवैरुमेसदानिर्दृनिमायनज्ञानपथेननिकुसलावरुसत्वकाटीःकामःकरुलनुरुवकिताधुसवर्णवरुःप्रदीपे
कनाःकीतानामरुयप्रदाश्चसकरुद्रस्कानवास्योसकाःकरुइश्वरिकासत्वज्ञत्वपरमोक्षास्यन्धरुकानिमोधमोलाकरुलाकिधर्मनत्रैरुकन
यसिद्धिताःयथसिल्पवराहुःवरुकनाःसत्वानऋर्थवराःयकिःसत्वसदारुवकिसुखिताःसिल्पषूसिद्धिताःसिद्धापारमिगतीःसरु
शनाऋश्चयप्राफीरगेःयवाधीनकिप्रस्थितामनिधरालाकस्यवरुदर्दाःनाकरुफकदाविदप्रनिसमावनवुद्धधर्मसुगेःशीलकाकिसमा
पिपारमिगतागीरवधर्मशुक्लाःनारुफावपरमषूधर्मरत्नैरुदसयरुःशिवीःमाक्षापायप्रवर्षमाणवर्षन्धर्मेनयाकर्पयीःयावकावरुसत्वकः

युगतः धर्मार्थिकापण्डिताः श्रेष्ठ्यामावनधर्मश्रेष्ठनतनमार्गनिर्द्धौ श्रीक्रमः तथीस्थिदिषुसंसयामनिधनाधर्मतासकाषयां। शीलक्रान्तिसमा
धिपारमितगतज्ञानकसत्वासयानस्थानीस्थानवनाग्रपारमितगतासत्वासयकाविदः। ज्ञानकः पनसत्वविरुचिनियथाकथयाहसी। यामस्थानक
थाधसत्वनियुतावनधर्मचक्रुर्लतो। तेगस्थानविशेषपारमितगतामार्गपदसंकराः। मारकादिसहस्रतथविहुंबीविलोपिनाज्ञानिषु। आका
शोयथपक्षिःपदगतिस्थानुन्नेसंख्याकविनः। मारकादाकपसाकंस्थानवलिनाज्ञायस्मिंस्थानस्थितः। सर्वीमारान्निहत्यथूनवृषतीवृक्षकिंवा
धिनशिनाः। मह्यीमानमितप्राकतानिसनतगच्छतिकुंतीसता। पश्चतीवकुवृक्षकाटीनियुतीगंगायथावालिकाः। वकुस्थनसकुंदसंदिसप
श्चकेकुंघीवकुंपवासत्वदशादिशेरुवस्थिताः। सर्वघनानायकाः। तनस्थानहिंश्रानुसंसासकलीकल्याणकाटीसमान्नाबापूर्वेवरापर्शुकुंपयन्त्र

तिकानुतानाघता। वृक्षानाधनमकुसविपूनेस्थानस्वासागनीपाणाविनकीसमाधिविपुलीधानपर्य्याकथिननः॥ ॥ॐतिसमाधिनाकुंभी
लस्वंधपविवर्तःषहिंशतिमः॥ ॥तत्रभगवानपूननपिचन्द्रप्रभकुमारभूतमामंत्रयतिस्मतस्मात्तर्हिकुमारबोधिसत्वेनमहासत्व
नॐमाश्चन्याश्चपनिमाद्यमाश्चर्य्याकुताबोधिसत्वेधर्मानीकीकृताक्रिप्रवशनुरुवान्सम्यक्सीबोधिमतिसंवोद्धुकामनमयनसर्वधर्मस्वभावे
समताविपश्चितःसमाधिःश्रोतव्यमुद्ग्रहीतव्यःपर्य्यवापुष्यःधारयितव्यावाचयितव्यःप्रवर्तयितव्यःउद्दिष्टव्यःस्वाध्यातव्यःअनुस्मर
वनमाभावयितव्यावकुनीकर्तव्यःपरेभ्यश्चसंप्रकाशयितव्यःकाक्षिवलवानतनाभावयितव्यीकाक्षिनासविनव्यावकुलीकर्तव्या। धर्मार्थि
कनवरुविनर्यीधर्मकामनधर्मनगनधर्मपनिग्राहकंनधर्मानूधर्मप्रतिपन्ननवूद्धपूजाहियूकंनवरुविनव्यः। तनतिसाहस्रभूस्थानस्व

समाधिः

क्रियागः कीर्तनीयः कर्मभूमिषु यद्भगवतयायमहापुष्पवलाधिपकयकयावृक्षानमाकीर्णाकुसलमूलान्यवतापयिनव्यानि। नातुखलु
लोकसुखसर्माकीर्तिक्षमएभूमिषुक्रियागः कर्तनीयः॥ अथखलुभगवांस्तस्यावलायांचन्द्रप्रभस्यकुमारस्यैतदमवार्थमुद्यातयमा
नः॥ मपूर्वयोगकथानिर्देशंकृत्यस्यामाक्रियागमथक्षिणीकनविस्तरेणसंप्रकाशयति स्म। हन्नस्तेक्षेहिमभगुकुमारा कल्पसहस्रयथावनाम
। पृक्षिकवृक्षसहस्रशतानीवयतुवतुसमाधिप्रतीतः कल्पसूचिक्रियएवमंगीताकृतसंमुखेवालिकसूक्ष्मि। एतुनिदर्शनूकाहिंतुशतीयंजिनसूं
सिगोधेश्वरनामा। अष्टिननूनकोटिसहस्राक्षिणीक्षेत्रमूलस्यजिनस्य। सर्विजूनासुवर्णकिलसाअष्टविमाकुप्रतिष्ठितध्वायां। कुरुवकालि
ऊर्ध्वमहिसर्वाकुमसूक्ष्मिकुजूनाकुलाशीलसीव्यसमर्पितसर्विमनुष्याःप्रतिकमानुषकहिसुखहि। पुष्पवलनवसर्विउपकाद्दर्शनायाकथप्रम

२१२

तीयाश्चाश्चयमहाधनसर्विसमृद्धाःदिव्यसुखनसमर्पितगात्राःसुवतुमुवतुमन्दकिलसाःकाकिवलाहिवकाभूतिभूपाःदवपूवसूयथामनूपूताः
शीलगुणोपगतामतिसंतुःकतवकालिमहीपतिनासीद्राजसुतावनपुष्पसुनामा। तस्यवपुत्रजनूनकआसनपंचसतास्मृतिमीश्वरसंनवना।
ऊसुहेनजिनस्यावष्टिउद्यानसहस्रसतानी। पुष्पफलप्रतिमण्डितसर्वेतस्यनिर्यातितकानूतिकस्यावितुउद्यानसहस्रसतानीचंक्रमसर्यानिश्चय
सहसैःश्रावकोटिसहस्रतिःसंनकचंक्रमेताश्चनिषद्याःएवमनकप्रकारसहस्राःयाकुकसामधकाःप्रविहारगःवाऊसुहनप्रसन्नमनना
तस्यउपस्थापितासगतस्य॥ सादसमुकुकनथपथेस्वाऊप्रतिष्ठितुसाधुऊनना। प्राप्तिसहस्रसतानियुगतिर्गच्छिपूवस्कुतुनायकदृष्टपुष्प
विलपनधूपगृहीत्वाछत्रपताकाध्वजाःकथवाया। पूजकनित्वसतस्यजिनस्यप्राञ्जलिकःपूवतिष्ठितुसासन। तुष्टअहंदहिंकुसहस्रादेवमनू

[illegible]

[illegible]

दृष्टिगतहिसर्वविविक्ता। नित्यमनकृतदृष्टसूक्ष्मस्वभावसमाहितविक्ता। एषसमाधिवनवलवकाया ॐ मूर्ध्नानमि ॐ दृसधर्मान्। शैल
गुहागिरिदुर्गनदीषूयहुपकिसूकजापिप्रतीत्यश। एविमूसंस्कृतुसर्वविज्ञानीमायामरीचिसमेजगुसर्वम। प्रस्लवलैगुणधर्मगतानीह्लनवलनज्ञ
हिस्लसबाधीवाचउपायकुसलानिभूक्ता। यतप्रकाशितुसाकसमाधिशकल्पितुवृद्धिकम्पितमाजेजनेकुनलयकिसंसनमानकाटिज्ञलक्षघ
यापुविज्ञासीदथिजनागतिप्रत्ययतया। कर्मक्रियाचप्रवर्तितएवहिनउत्कृष्टतयासमुदहीजदृकधर्मसदाप्रकृतीयशून्यनिरात्मविज्ञानथसर्वी
भूतिकाषितुधर्मजिननासंस्कृतयस्यथएवमानास्तिकुहतुआत्मभावाएकुलकृतुसर्वजगस्य। कृकशुरुकरनस्यतिकर्मनकृत्वचवदयितवी
नापुनसंक्रम्यकर्मफलस्यानावजहतुकप्रत्यनुहाकि। सर्विरुवाजलिकावसिकाश्चमकुकतुकुहनसमाश्च। मायामरीचिसमासदमृत्यादमितु

२१४

सहितुरुवविविक्ताएवविज्ञानतुमन्यननास्तिशालवृक्षाकिजनिसिरुविलक्षाकाकिवलननकल्पयिकिकीएवंवतुसमाहितुरुतातिं। यत्रुकधर्मविज्ञा
निसनाज्ञाताकुकदसितुरुनजिननाशुक्लवनृपाॐ मूर्धमजिनस्यासम्यविवाससमादर्दिसिका। वाजसुताॐ मूर्ध्नुलसमाधिआलमनामूदिकातिवा
वीसंस्कृसुकाषितुएषसमाधाएषतुवाचनेषूप्रदर्शमि। कतवप्राप्तिसहस्रजुसीतिशुक्लिमूर्धमस्वभावप्रशीतं। कृतजयंपरमार्थनिर्देशानजनुस्य
लिकाकाकिलहिस्मुनास्तिउत्पादनिरोधनसस्याएविसिधर्मसदाविविक्ताएवप्रज्ञानतुनापविकाशीवाजलहाजनुस्यलिकाकाकि। वाजतदाविजहि
रनवाजंप्रवर्तिसासनिरस्यजिनस्य। कथ्यनुप्रव्रजिताशसतवाहुएषवक्षशतानिजनुनकसर्व। प्रव्रजितायदवाजसपुत्राजन्मितदावकुप्राप्तिसहस्राश
प्रव्रजितासुगतस्यसमीपधर्मगवषिषुरुस्यजिनस्याविशतिवर्षशतीपनिपूर्णुधर्मप्रकाशितुरुतनजिनेना। वाजसमूताकुसाधूधूनवाविसमिव

समाधि

र्धमतश्चविधर्मः अथापरश्चपुनःसमयनामापिजिनःपरिनिर्वृतआशातीयजिनश्रावकतापिजातीतामापिचधर्मपरायणकुलजातीतः तस्यचत
जिनपूरणसूरेषीपृथ्वमतीतदसाहप्रसन्नः तस्यचतिर्कुलापकुलजातीतमाहुमृदसयिमाकसमाधिमासाजविलामधुराचसूरेषीसत्कृत
प्राणिसहस्रसतहिः देवताकाटिसतान्यनुवस्त्रावर्धुतहाकिकुलीप्रविसिद्धाः सस्तिमीमतिमीगतिमाश्चेसूरतुसूरतुसीलनतश्चः सस्वनेसू
प्यनूषामधूनश्चेक्षतुभूस्तानवसीपरपाकेःचीवरकाटिसतानवलाहिस्रासिसहिकूयसप्रतुनामाः तस्यपेचपृथ्वबलेसूसहकाहिकूसहस्र
तदाजनिःर्षाः पृथ्वबलनवरूपबलनाक्लानबलवरसद्धिबलनः सीलबलनवसमाधिबलनाधर्मबलनसमृद्धतहिकूः हृष्टमनश्चेप्रिय
स्वजनस्याहिकूउपासकतिकूशिकानीः यजिनसासनिसत्वप्रसन्नाः समताप्तिनुपूजनियश्चः यश्चसनाजिनपूरणसूरेषीपृथ्वमतीसहसाद्ध

२९५

प्रसन्नःक्लात्वप्रहृष्टमनीवहुतिकूनहसकानयिआवनियस्यः पश्चहिप्राणिसहस्रसतहीमर्निहखगीगदायूधकतिःतहिसदापरिवारि
तहिकूःतोषतिहुतवनीमपर्यंतः॥ सापर्यायप्रकाषतिधर्मशून्यनिरात्मनिजीविमिधर्माःयउपलब्धिकआत्मनिविष्टाःषनतावति
येहतिहिकूःउक्तिहुतिकूवसमुगृहीत्वायषनतासतिसन्यतसाकाः एषधर्मप्रकाषतिहिकूप्रतुहुनिस्वहुविष्यतिपृथ्वीहृष्टवसमुनः
तायतिहिकूःशून्यकधर्ममनूस्मवमाषःनास्तिहुसत्वनेनावयहन्यकूआत्ममाःमिविकधर्माःहिकूकतानिसत्वःशलिमूर्ध्नीतायः
तिवावनमीस्तुजिनानीः यनसत्वनमिशून्यकर्मातीविमिसमुमन्यानवपूष्याःसीलवतापगतस्यसुतापितस्यमातिजूनन्यथवाक्षःकेपितः
मादिनिसवनषतुसमुतुःतमन्यानवपूष्याहिकूःहुतदमेकूसवीनायउपलब्धिकसमुगृहीत्वाःहुपूनसकूसेकमधायतसुःसूरतूसूम

समाधि

[illegible]

[illegible]

समाधि

स्वायश्चिमिकालिप्रतिक्षिपिवाधिशुद्धचक्रमानशुद्धमामसमवाचैतिकुसुबन्धकुसवसिनिस्यायिपवावतिसूत्यतमाकाशवयुक्षनिकुधर्मजिनानीप्र
व्रजितामसमासनिकहहिकुवसम्यदग्राषधकर्मम।कुक्रिमुपिशुसुसकामगृह्यायशुमुक्षवयिष्यतिसमाधिम।जीविकायसुपक्रिप्रहायगृ
न्यतलावयथासुप्रसाकायुक्तप्रयुक्तमनावरुविलामवथवस्थसदामृगहला।निस्यकवोथवपूजजिनानीहुश्चजार्धियमाल्यविलावशवति
यपूजयथाप्रतिमानीक्रिप्रलेतिष्यतिप्रतुसमाधिंस्तूपकवापयथासुगतानीहसविहषितवृपियलिका।प्रतिमसुनिष्ठितवत्तविविजीवाधि
निधानूजनिस्वनचिक।यावतिपूजजगेस्तिप्रतीतादिष्यथमानुषिकावमधीया।सत्वगवषियवुद्धमहथवाधिनिदानूकविवप्रतिह्ला।धर्मथ
यस्यथसर्विनवर्ड्यावकसक्तिदेशादिसिलोका।दृष्यतिनिवृतिसर्विजिनानीधर्मकयाहितसम्मुखवुद्धोश।तथवसर्विसुखागधिमुक्तोश्सालो

२१०

विशुद्धगतास्तिवचिलाश्शाक्तिवतासदमेत्रनताश्चसर्विप्रज्ञानतथसत्यकधर्मामवीर्यजनथशुलीनशुदीनाश्ध्यानवताप्रविवकवताश्चप्रह्लप्रज्ञान
थप्रह्लविशुद्धिकथकानुषिकानविनश।वागुसमथसदाशुसलायदाघनिगृह्णथमेत्रवलनामाहुनिगृह्णथप्रह्लवलनाप्राप्तथवाधिजिनानप्र
सक्तामकायविलावयथायथशनदुःखमसावकपूतिदुर्गन्धमस्कंधप्रज्ञानथशकासवोलप्यथकाह्लानमनूकनूक्रिप्रदृष्टिमगृह्णथयाथि
कजातुआत्मशयेपूवृषाथवजीवशसर्विप्रज्ञानथशून्यकधर्माक्रिप्रस्यसिष्यथउरुमथाधिलाहिमकूर्वथगृह्णथकदाविन्माषविनप्यथपि
शुमलघानिन्दितसन्मितमाखूवलथामवृसमाश्चशुकम्पियहागम।धर्मगवषथगौरवजाताशुकदापिवकमनताथनिष्ठथगौरवनिसर्विजिनानीया
स्यथक्रिप्रसुखावतिकृत।सर्वजगेसमूविकुरुषिवाशुपियूविरुकनाथ।मावगवषथलाडुयूसावाक्रिप्रकविष्यथवुद्धमुनीन्द्राश्चवहगुणश्चप्रला

षथनिष्ठैरुगुणैर्हिनिवृत्तापदाहि। यागुणश्चिहसर्वप्रसन्नावृद्धगुणेषुस्यहांकनथयुः। नित्यमगौरवप्राचारियहमातुपितुस्त्रथसर्वजगास्मिन्
मापुनमानवसानुगाथालप्यथलक्षणिस्मइवव। सेगाधिकाविजहिस्वज्ञेषान्नित्यविवेकनतापिवहाथ। सूत्रसूत्रनित्यप्रसन्ना आत्महिता
ऽपनसत्वहिताश्च। मेहनिसविहथाकनूर्धौवामूदिनउपहनतामदहाथ। साम्रुप्रसाननूपश्चथनिष्ठैरुष्यथक्रिप्रहिहैकनूलोक। पापकमिरु
मक्रातुरुवथाप्रवथमिरुयहाक्रिउदाना। यषियनाश्चमिसत्यनसाकार्यसहिप्रस्थिनउलमवाधिमाश्रवकहमिसमिरुथक्रातुमावसपहुष्यथ
रुतवनीयाविरुमनिरुथवृद्धगुणेषुक्रिप्रहविष्यथवृद्धजिनप्राश्रसत्यगिरैसदहाथशुद्धीमाश्थहाषथपापवृषाश्च। नित्यप्रियैमधुरश्चगा
षालप्यथवाचलाकावियाधौ। कायिजनथिकिंजीवनहाथआत्मउत्कर्षथपनूपैसो आत्मगुणैसमुद्यानयमानाः पनवर्यासउपहकरोथ। शून्य

विमाहनहासदहाथमाप्रनिक्षनकराथगहीषु। सर्वनिमिरुविवर्ज्यसमषीहाथसदाजनिमिरुविहाना। अरुविवर्ज्यथाप्रसदकानैसाखतुच्छद
स्थिहामहवाथ। प्रत्ययहासदवृक्षथसर्वमवहविष्यथयाहमसाक्ता। कामवरावनिष्विजहिवादायक्रिलीश्चमलीविजहिवा। साहहमाविज
हिवमसर्वसाकवहानवसिहहवाथ। त्यमनित्यचपस्यथनित्यसर्वहवाः सुखदुःखविमुच्य। अमुहमनात्मजआत्मशुहपहावयमानहवथनव
प्राश्लाकप्रदीपकवहिजिनहिपसियथानिषुधर्मसनाहाकेविहमानवलीनिहनिवाप्राफमनूहनवाधिउदाना। यान्निकहाषिहप्रहिगुह्यम
यवप्रकाशिहदाषसमाम। दाषविवर्जियसिहगुणेषुहष्यसिवृद्धहदहकुमारा॥ ॥समाधिराजयसप्रहपविवर्तः सफलिसमिरु
हमः॥ ॥हतहगवान्पुनवपिवज्रप्रहकुमारमहयहस्य। हस्माहहिकुमारकायसम्वनसंवृहाहविष्यामीथवैत्वयाकुमारसदासिक्रिम

वी। कुमारककमः कायसम्वरः यनकायसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहासत्त्वः सर्वधर्मस्वसंगीस्नानप्रतिलब्धः अयमुच्यते कुमार
कायसम्वरः यनकायसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहासत्त्वः आशीविषमहापूतनलक्षणानि प्रतिलब्धः। अयमुच्यते कुमारकायसम्वरः
यनकायसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहासत्त्वः अशीत्यनुव्यञ्जनानि प्रतिलब्धः। अयमुच्यते कायसम्वरः यनकायसम्वरः समन्वागता
बाधिसत्त्वामहासत्त्वः दशतथागतबलानि प्रतिलब्धः बलानि वैशारद्यानि अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्मान् प्रतिलब्धः अयमुच्यते कुमारकायसम्व
रः यनकायसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहासत्त्वः स्त्रीविवाकुमूरवानि प्रतिलब्धः। कुमानि स्त्रीनियइतशून्यतामानिमित्तप्रणिहित
श्च कुमानि स्त्रीविवाकुमूरवानि प्रतिलब्धः अयमुच्यते कायसम्वरः यनकायसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहासत्त्वः चत्वारामहाब्रह्मवि

हारी प्रतिलब्धः। कुमानि चतुरः यइतमहामैत्रीमहाकरुणीमहामुदितीमहापक्षामिमीश्चत्वारामहाब्रह्मविहारी प्रतिलब्धः अयमुच्यते कायसम्व
रः यनकायसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहासत्त्वः श्चतस्रः प्रतिसंविदः प्रतिलब्धः कुमानि श्चतस्रः। यइतार्थप्रतिसंविदनिरुक्तिप्रतिस
म्विदं प्रतिभानप्रतिसम्विदमिमा श्चतस्रः प्रतिसंविदः प्रतिलब्धः। अयमुच्यते कुमारकायसम्वरः यनकायसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहा
सत्त्वः सप्तत्रिंशद्बोधिपक्षाधर्मान् प्रतिलब्धः कुमानि सप्तत्रिंशद्यइतचत्वारि स्मृत्युपस्थानानि चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि चतुरः ऋद्धिपादी पंचेन्द्रि
यानि। पंचबलानि सप्तबोध्यंगानि आर्याष्टांगिकश्चमार्गमिमी सप्तत्रिंशद्बोधिपक्षाधर्मान् प्रतिलब्धः। अयमुच्यते कुमारकायसम्वरः यनका
यसम्वरः समन्वागताबाधिसत्त्वामहासत्त्वः महामैत्रीविहारं प्रतिलब्धः महाकरुणाविहारं प्रतिलब्धः महामुदिताविहारं प्रतिलब्धः म

हाथक्रीविहारैप्रतिलभन्ते। सवितर्कप्रतिलभते। सविचारप्रतिलभते। सविचारप्रतिलभते। अयमुच्यते कायसम्बन्धः। पुनरपरं कुमारस्य न काय
सम्बन्धः समन्वागतो बाधिसत्त्वो महासत्त्वः प्राणातिपातात्प्रतिविरतो भवति। अदत्तादानादब्रह्मचर्यान्मृषावादात्पिशुनवचनात्परुष
सम्भिन्नप्रलापात्प्रतिविरतो भवति। तुलाकूटमानकूटभस्मकूटकर्षणबन्धनताडनतर्जनहननविप
नामर्यलाभसत्कारस्यः प्रतिविरतो भवति न हस्तलालुपानपादलालुपः न स्त्रीपादसेवनस्य सर्वेण सर्वं कायवाङ्मनोदोषैः प्रहीणो भवति उ
च्छिन्नकालेमस्तकवदायस्यामनुष्यादधर्मिअयमुच्यते कुमारकायसम्बन्धः। तदनन्तरं कुमारपर्यायलेखं वदिष्यामः। तद्यथा पूर्वं कुमारानीत
धन्यसंख्येयकल्पः सत्त्वयतनविपुलसुप्रमाणअचिन्त्यअतुल्यअपरिमाणेयदासीत्तनकालनतसमयनस्मानप्रकासानामतथागतार्हत्सम्य

क्सम्बुद्धोलोकउत्पादितविद्याचरणसम्पन्नः सुगतोलोकविदनुत्तरः पुरुषदम्यसारथिः शास्तादेवानाञ्च मनुष्याणाञ्च बुद्धोभगवान्तद्यथा खलु पुनः कु
मारकालनतनसमयनतस्यभगवतोस्मानप्रकासस्यतथागतस्याऽर्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य षष्टिवर्षकाद्यआयुष्प्रमाणमभूत्। षष्टिश्चार्हत्काद्यः श्रा
वकसंघाभूत्अप्रमेयाश्च बाधिसत्त्वामहासत्त्वाः सद्धर्मपरिग्रहकाअभूवन्। तत्रकुमारकालनतनसमयनराजाहस्तिषसचिवीनामः अथखलु
कुमारराजाविसषचिवीअसीसाचप्राचिकादिभिः सार्द्धं तथागतमुपसंक्रान्तः उपसंक्रम्यतस्यतथागतस्यपादौशिरसाभिवन्द्यभगवतः
प्रदक्षिणीकृत्यएकान्तेन्यषादत्। एकान्तनिषण्णश्च राजाविसषचिवीतंतथागतंपर्युपासीत। अथखलुकुमारसस्मानप्रकासस्तथागतस्यार्हतः
सम्यक्सम्बुद्धस्यराजाविसषचिवीनः सपरिवारस्याशयमेविदित्वा धर्मपर्यायादेशकायसम्बन्धसमाधिमुखप्रवेशंतथागतेनाभिनिर्मि

वद्यासंप्रकाशयति स्म। यथैकवीरं गगनं विशुद्धं सूर्यं शुद्धं प्रकृतिप्रभास्वरं। एवमवशुद्धा सूर्यकायसम्बन्धात् सम्बुद्धाभाषकदाविद्धसिद्धम्। विवि
क्तशून्या सूर्यकायसम्बन्धात् दाहसंकुटिकायलक्षणं यथा सूर्यवीरं कलङ्कलक्षणं दर्शितं कायसम्बन्धः। ज्ञानानां सम्बन्धमवलम्ब्य धर्मस्य ज्ञातुरव
र्तनसम्बन्धः। यद्वापि दृष्टाः कुतुकमयोचवा। अनास्रवस्य उपपत्तिनास्ति नवकुक्कामात्रप्रतिसंवमाते। नृपसूत्रागमसूत्रनिर्वृष्टाः रुवसूपमान
विज्ञानमानेन संकृष्टं तु सूर्यकायसम्बन्धः। अनास्रवे सम्बन्धः ज्ञानं नानस्य हानौ उपपत्तिः। अर्हद्धर्मांऽमूर्तवर्णपाश्च नस्य कर्मज्ञानि तु
तार्थिकहिंसा यस्य विद्धेक्षा तु किं तस्य मानसाः न कामरागेषु सदृशाः न किं। वाऽनेन रागेण सूत्रा तु अर्थिकाः श्लस्य किं दृष्टं कायः। अर्थे अ
र्थे वृत्तिकायसम्बन्धः। अर्थे च सद्धनं नस्य कृदसि तु। यज्ञानं दृष्टं धर्मनयानुसम्बन्धे किं प्रतिष्ठितः। अर्थे प्रयुक्तानमयार्थं दसि

कायथनयीपनकाविचक्षणः। अनर्थवर्जकियं अर्थयुक्तं कयीवस्मिं मनं प्रतिष्ठितः। अर्थः कुतुकाहिं जिनानां सामनं कथं च अर्थे रुवर्ती
विज्ञानिका। यार्थनयीयस्वभावनयीप्रतिष्ठितः। साध्यं कायसम्बन्धः। यानानिमित्तं रुवर्ती विज्ञानिकं न्नैवात्मकः। सूत्यं कुतुकं भावा। नं स्यज्ञा
तुरवर्तीनसंबन्धः। कथं हिंसासिद्धिं तु रूपनिश्चयः। रागावाभावनिमित्तं यः प्रज्ञानं। सर्वभावेषु नज्ञातुं सर्वं। यः सर्वभावेषु नज्ञातुं सर्वं। सस्यानि
मित्तं स्य समाधिविक्षेपं नहि नाहं मनिधर्मास्वभावशून्याः प्रकृतिप्रभास्वराः। नं स्यज्ञातुरवर्ती अस्मन्वं कथं हिंसानिश्चितं रूपनिश्च
यः। यो ज्ञानं शून्यं कपक्षस्कन्धाविदिवाने नात्मास्वभावशून्याः। नं स्यज्ञा रूपवर्ती अस्मन्वायकार्मकायेन समाचरं। निमित्तं हि स्य अस्मन्
स्य यज्ञात्मसंक्लेशं सदा प्रतिष्ठितः। वृथा यूयं स्वाङ्गं नं स्यं कुतः प्रकुप्यं वा गुणसम्पन्नं स्य। यद्रूपकादीयं रुवर्ती किं सिद्धिः। गतिर्गताः सूत्रतुगू

न्यतायां नैव रागः पुनः कामुकुप्यन्ति अस्मत्सम्बन्धायनवक्रमपूर्वगतिं नमस्कृत्य कर्मगुप्तयथा समस्तपूर्वालियः सर्वपिपीलिकैर्महान्तो तथा विद्
हृतनयस्मिक्रिया रूपेहि दिर्वैव पिसानकम्यन्ति सर्वतत्र गौ गगनेविचिन्तुसर्वतवाकाम्बुग्रहुप्राणिनी नन्वेव सर्वसविवालनाय रागेण
पोषणवमानकाटिहिः प्रतिशुक्रकामस्कुग्रहुकनविच्छिलाप्रवदनाप्युदकस्यमध्ये दृष्टनसर्वविहुतस्यस्मामयायः सिक्रिया दृसंका
यसम्बन्धं यावत्किसद्धाः पृथ्वसर्वलोकगृह्णित्वयत्रागतुमस्कुकर्तुं नमस्यसर्वस्थिनिस्थिनिर्वापिकानिर्तुयः स्थितुकायसम्बन्धा सर्वप्रागृह्ण
उमस्यमर्थप्रगर्जमामघतुवियुगावा नमस्यकायस्यस्वभावुकार्तुयः सिक्रिमः स्यादिहुकायसम्बन्धं ॥ कालनपासनचुसम्बन्धिनुचतुर्दिसंवा
यनिवाहमध्युलो नसम्बमाकानिनुमस्यकायः प्रतिष्ठितायां हुकायसम्बन्धं अगेचरो साविहुसर्वप्राणिनान्यगस्थितौ विहुकायसंयमं य

तस्थिकागेचरिकायसम्बन्धनलिप्यन्ति खमिवसलोकधर्मैः सर्वपदपद्मनुसर्वप्राणिनान्नहुचरकानपृथक्चतुर्दिसं नमस्यकायस्यनाश
हुगेचरायमानस्तुमिहुसस्कुकनविहुएवंस्थितस्यां हुकायसम्बन्धसर्वनहाकीविविधैः किलसाः प्रहीणस्यहुपकिलसाः तथाक्रमेसि
क्रिनुकायसम्बन्धं नमस्यअग्निः क्रमनमस्तुकथाहिसूग्रहुसमस्यकायः सान्तप्रसान्तस्थितुसामसमावानथाक्रमेसिक्रिनुकायसम्बन्धं
वैस्थितस्यानहुयान्नगासानक्रान्तविहुस्यनवर्ष्यजायन्ते मूकः समर्वतिवृपडवहियः सिक्रिया दृसिकायसम्बन्धं विषस्यमस्तुस्यनक्रान्तुकायमी
नवाग्निमध्ये नक्रलमध्ये मूकः समर्वतिवृपडवहियः सिक्रिया दृसकायसम्बन्धं वीवाधूर्मानवयापकानिगेमासाविषीमध्यगतानन
यमि तथाहिनस्याविगतात्मसंस्थसंस्थाविमूकस्यहुयन्नहामि हुयेविमूकस्यनगासुक्रायनस्यसमुस्यनहामि हुअस्ना अनिक्रमानस्यकूता

स्थिरासानमानकाटीहिसमकूकस्थितु। आवस्थिकाद्यसिद्धुसंप्रकाशिकायाबाधिसत्वानहिकायसम्वरः। यः सिद्धिकाः ॐ हसंकायसंवरसाकाशिनाकंपि
यूमानकाटिहिः। सर्वबुधर्मबुद्धसमकस्थानवृर्णुबुद्धानि। ब्राह्मिसवालकुलाविकुशुद्धाः नइल्लकाकाक्षिस्थिकस्यसम्वरः। यः ॐ छंगवृ
स्थितुवृद्धधर्मांश्चविक्रियायाप्रमाणुनाक्षि। समिकूकूः ॐ हसिकायसंवरकविष्यकवलियुसर्वलोकः। यः ॐ छंगधर्मसिमंमर्षिधीवसावलानचिक्षि
यी। समिकूकूः ॐ हसिकायसम्वरयः सिद्धिगकस्यवलानइल्लकाः। यवापिसूत्रादशवृद्धधर्मश्चश्रावलिकायपूजिताप्रतिष्ठिताः। यवापिकस्यानकव
क्षिइल्लकायः सिकूकः ॐ हसिकायसम्वरः। यसकवाश्चंगसहासहर्षिश्चप्रतिसम्विदश्चकथसक्षिपादशः। कवापिकस्यानकवक्षिइल्लकायः सिद्धि
गः ॐ हसिकायसम्वरः। ब्रह्मविहाराश्चतुरश्चध्यानाविमाक्षाश्चयसप्रकाशिकाः। कुमाविकर्काजुथप्राविवस्थानइल्लकाकाक्षिस्थिकस्यसम्वरः।

कनूक्षविहारीमकूपकूलाकीकथसूर्यवर्ष्यामकूमतिवरीहिसुचितुकाविवसमर्वकुशायः कायसम्वरिस्थिकाकवकी। स्मृतीउपस्थानप्रहानस
म्यक्त्वद्धियाः पक्षवलामर्हषिश्चम। आर्यक्षुसूत्रागिकसुष्टमार्गेनइल्लकायः स्थितुकायसम्वरः। यवापिसूत्रवरवृद्धधर्मांश्चविक्रियां
श्चयसप्रमाणुनाक्षि। कस्यसर्वनकवक्षिइल्लकायः सिकूकः ॐ हसकायसम्वरः। ॐ मॐ हसकायसम्वरः। विसप्रप्राकाशुनाकुकूकूवः
। तुसूतुदशोशुलायशीलियासप्रव्रजितस्यसासन। सव्रव्रजित्वादशवर्षकाटीआचार्षिशुद्धवरवस्त्रवर्ष्यैकावस्त्रावस्त्रंवतुनाविहारी।
सूर्थायलाकस्यसदवकस्य। सूकाविशीब्राह्मविहारकुत्वासुब्राह्मिवृद्धानसहस्रकाटियः। तकाकवयाक्षिकगर्गवालिकाः ॐ दक्षनसावव
वस्त्रवर्ष्यः। सर्वपवासासनिप्रव्रजित्वाआचारिशुद्धवरवस्त्रवर्ष्यः। सिकूसूरुषावरवधर्मकाकावकुशुलश्चप्रतिहानवीश्चः। सूखसुसा।

लब्धस्मृतिर्दृढशीलाविशुद्धशीलाश्चुकल्माषशीलः अर्थवशीलसनाश्रवस्थितः प्रज्ञानमानाः ॐ मुक्तायसम्बन्धाः सियाकुमारा भवन्त्यशोहृद्धिसंघविक्रीडद
नाः कुरुनः। नन्दवद्रह्यामिहाम्यूसाहस्रनमाणुवानिकीः कर्म्मा कुमारा ममसिद्धकुमारा ममसिद्धकुमारः प्रतिष्ठितः सीहकायसम्बन्धः शून्यवादसंयप्राणिकाटिनान्न
विनश्वरैरुच्यमियाहसाशूहः॥ ॥ॐ निश्रीसमाधिनाम कायसम्बन्धपरिवर्त्तसूत्रं नाम निहमः॥ ॥ कतमे भगवान् पुनरपि बन्धुप्रहं कुमारहकं
मामकुयकस्मान्नस्मात्तर्हि कुमार परिशुद्धकायसमुदाचारविद्यैः एवं खया कुमार सदाधिष्ठितयौ कल्पस्यकल्पाः परिशुद्धकायसमुदाचारहि
कुमारवाधिसत्त्वमहासत्त्वानि नियस्याविरुतिः नतिर्य्यग्योनीनयमलोकान्नसर्वदुर्गतिस्थाविरुतिनाप्रेतकाद्विरुतिनाग्निकाविरुतिः नविषयोनः न
सम्भुतानसिंहस्थानव्याघ्रस्थः नविरुस्थानरुद्धिस्थानर्षभस्थः नमनुष्यस्थाविरुतिः परिशुद्धकायसमुदाचारः खलु पुनः कुमारवाधिसत्त्वमहासत्त्वः

ॐ समधिसाहस्रमहासाहस्रलोकधातुकनकलक्षकालमात्रं द्विकालमात्रं त्रिकालमात्रं चतुष्कालमात्रं पञ्चकालमात्रं षट्कालमात्रं सप्तकालमात्रं सप्तरात्रि
यथावलवायुनवाकाशकल्पवाद्विष्यन्। पुनरपरं कुमार परिशुद्धकायसमुदाचारहि वाधिसत्त्वमहासत्त्वः सद्धिप्रातिहार्यं परमपारमिताप्राप्त
रुवति। सप्तद्धिपादविपाकविशुद्धिः पूर्व्वपरिगृहीतविवकविविक्तः सर्वज्ञानुगतः। एतस्मात्समाधिप्रतिलब्धः। अनास्रवपूर्व्वपरिनिष्पन्नः सर्वला
कधातवप्रतिहतचक्षुः। एवं रूपैः सद्धिप्रातिहार्यैः समन्वागतो भवति। तत्तत्कर्म सद्धिप्रातिहार्य्याः सद्धिप्रातिहार्य्याः प्रार्थनासमृद्धिः परिनिष्पत्तिनियमूर्य
तः सद्धिनिधिः। तत्तत्कर्म सद्धिप्रातिहार्य्याः सद्धासमन्वागतो वाधिसत्त्वमहासत्त्वः अनेकविधसृद्धिविषयोपसंपन्नो भवति। सएकोभूत्वा बहुधा भवति।
बहुधाभूत्वा एको भवति आविर्भावं तिरोभावं तिरोभावं आविर्भावं भित्तिं भित्तिं कुड्यं कुड्यं प्राकारं प्राकारं पर्वतं पर्वतं अप्रतिहतः गच्छति। आकाशे पि क्रमं करोति।

यथापि पक्षी सकुनिः पृथिव्यामप्युत्क्रमन्कवानि। कथं यथापि नाम दकं व्याप्तियमानागच्छति। कथं यथापि नाम महापृथिवीधूमायत्यपि ब्रह्मन्यपि। कथं
पि नाम महानग्निस्कन्धः स्वकायादपि अनकानि महावानि धवानि युगसहस्राण्युपि नाम नामखानि पवि मार्ग्गति। यावद्ब्रह्मलोकादपि सर्वकायं
वसवर्त्तयति। अथ खलु भगवांस्तस्यां वेलायामिमां गाथामभाषत। पृथिवीयं उत्सर्ज्जनि मर्ज्जनि गच्छति अहिध्यमानउदकपि गच्छति पक्षी यथा गग
नतलनगच्छति धूमायत्यप्रज्वलत्यवसङ्खिया। यथा लघीरुस्मिं वायुसर्ज्जत। गच्छति वास्मिन् वहवात्रकूटा। तथैव यो गगननगच्छति। अत्सर्ज्जमाना
यथवा तमघातः। अग्नीनसंप्रज्वलितो प्रदीप्तः। इहानर्ज्जांविहवाधिसत्वः प्रमुक्तिसावानि स्वकातुकायानि निर्वापयायन सर्ज्जवकाटि। यथानिघर्ष्ण
विहवाधिसत्वा। पवि मार्ज्जत पाणिनचन्द्रसूर्य्यौ। आसन्निसाज्ञानमिव ब्रह्मलोकं ब्रह्मानकाटीनमधर्मदसयो। यदावस्त्रीकृतिधर्मदसिंतु। महाद्रि

२२३

सहस्रिसविरूपनि। आकीर्णमाल्यवहुरत्नकाटियुदसनिधस्त्रवहुप्राणिकाटिनी। कथं खलु भगवान् पुनरपि चन्द्रप्रभकुमारभूतमामन्त्रयतस्म
। तस्माल्हि कुमार पवित्रशुद्धकायसमुदाचारविद्यामि। एवं वैत्वया कुमारसदासिक्षितव्यं। तत्कस्मात्। पवित्रशुद्धिकायसमुदाचारहि कुमार
वाधिसत्वा महासत्वः दिव्यनश्राद्धमनुनासत्वाद्धाति। दिव्यामानुष्यकांश्चनैरयिकाद्धामपि तिर्य्यग्योनिकानामपि यामलाकिकानामपि यद्दुःख
अन्तिकवा॥ पुनरपरं कुमार पवित्रशुद्धकायसमुदाचारविद्यामीत्येवं त्वया कुमारसदासिक्षितव्यं। तत्कस्मात्। पवित्रशुद्धकायसमुदाचारहि
कुमार वाधिसत्वा महासत्वा आसननिषण्णो दिव्यनश्राद्धेन्द्रियाणि यावत्सहस्रिसाहस्रमहासाहस्रमाकाशो दिव्यमनाहतगन्धास्त्रीसर्वाङ्गिप्रतियद्दुःख
अन्तिकवा। कथं खलु भगवान् पुनरपि चन्द्रप्रभं कुमारभूतमामन्त्रयतस्म। तस्माल्हि कुमार पवित्रशुद्धकायसमुदाचारविद्यामीत्येवं त्वया कुमारस

[illegible]

[illegible]

समाधि

आर्याणामपवादकाः मिथ्यादृष्टिकाः मिथ्यादृष्टिकाः मिथ्यादृष्टिकर्मसमादानहेतोः कायस्य भेदात् पुनर्मरणाय दुर्गतिं विनिपातं नरकरूपपद्यन्ते
तिर्यग्भ्यः पुनर्भगवतः सत्त्वाः कायसुचरितेन समन्वागताः वाक्सुचरितेन समन्वागताः मनोसुचरितेन समन्वागताः आर्याणामनपवादकाः स
म्यग्दृष्टिकाः सम्यग्दृष्टिकर्मधर्मसमादानहेतोः कायस्य च भेदात् पुनर्मरणात् सुगतौ स्वर्गलोकदेवेषूपपन्नान्तिर्यग्भ्यः पुनर्देवेषु विद्यानचक्षुषा विशुद्धेन
तिक्रान्तमानुष्यकेण मनुष्यान् पश्यन्ति च्यवमानान् उपपद्यमानान् सुवर्णान् दुर्वर्णान् सुगतान् दुर्गतान् हीनान् प्रणीतान् सुगतिमपि गच्छन्तो दुर्गतिमपि गच्छन्तो य
थाकर्मोपगान् सत्त्वान् यथाभूतं प्रजानन्ति । एवं विशुद्धकायसमुदाचारः कुमारो वाधिसत्त्वः सकलसमायुक्तया प्रज्ञया यत्किंचिद् ज्ञातव्यं
द्रष्टव्यं श्रोतव्यं बोद्धव्यं मन्तव्यं विकुर्वितव्यं तत्सर्वं यथाभूतं प्रजानाति स्म । एवं च पुनर्वृद्धकुमारो यत्खलु पुनर्भगवान् कुमारस्य बलाया

२२०

मिमीगमथ अमनसिकारः अविद्याकुमारनिदिष्टो वाधिसत्त्वानां कायिनीसमाधीयस्थितिहेतवो वाधिसत्त्वानां दृष्टधर्मसुखविहारो दिव्यश्चक्षुरभिज्ञा
क्रियया नयस्थकिंचाधर्मा सर्वे बुद्धहितदेशिताः । महाभिज्ञाहस्तियलाकक्षीयगन्धर्वदिव्याधर्मा सर्वे दिव्यनेत्रेण यथानिषण्णीप्रायं सोवि
दुर्वाधिसत्त्वाः सर्वागतसमागम्य सर्वदा सर्वदा सर्वदा सर्वदा विकुर्वाणानि प्राणिनाः पूर्वनिवासं जानन्ति यत्र कुत्रोषिता पुनः कल्पकं
दिसहस्राणि सर्वे स्मरन्ति विद्यया चक्षुश्चक्षुर्विशुद्धिर्दिव्यचक्षुर्नेत्रेण पश्यन्ति । यत्र पश्यन्ति सत्त्वान् च्यवमानान् उपपद्यमानान् एकरूपसमायुक्तया प्रज्ञया
सर्वज्ञानिषु । यत्किंचिद् दिहस्तिकयन्धर्मा हीनज्ञानी । कतो भगवान् पुनरपि बुद्धप्रत्यक्षकुमारो भगवन्तं मामकयन्तस्य । तस्मात् हि कुमारो वाक्सुचरितदृ
ष्टविद्यामोक्षवैस्तथा कुमारो सदा शिक्षितव्यं । कतो कुमारकर्मा वाक्सुचरितं यत् वाक्सुचरितं समन्वागतो वाधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारेण समन्वाग

समाधिः

२२८

[illegible]

[illegible]

कौश्चविकर्कास्त्रिलक्षणमयमुच्यते कुमारवाक्स्वरः किं पुनरपरं कुमारवाक्स्वरः उच्यते यत्र वाक्स्वरः समन्वागतो वाधिसत्त्वो महासत्त्वः
मृषावादात्प्रतिविरतो भवति पैशुन्यात्परुषात्प्रतिविरतो भवति मातापितृक्षमाचार्योपाध्यायानां च भक्तिकः सत्यवादी न विश्वा
यकः न च बुद्धधर्मसंघात्प्रतिक्रुष्टः प्रतिमाः अपि कारुण्यादयः कषायसंहिताः वाचः कालवादी वाधिसत्त्वः प्रतिविरतो भवति वाचः प्रतिश्रुत्कापमाः अवतरति
। स्वप्नोपमानि मिश्रोपमाः मरीच्युपमाः प्रतिश्रुत्कोपमाः मायोपमाः अवतरति सत्यप्रवृत्तो वाचा नापलक्षणकल्पयति न सत्यं नावलम्बते नाभिनि
विसते अयमुच्यते कुमारवाक्स्वरः। तत्र भगवान् पुनरपि बुद्धपुत्रः कुमारकुमारमामन्त्र्य एवमाह तस्मात्तर्हि कुमार परिशुद्धवाक् मृषावादाद्विरतो विया
मिश्रं परवैरयो कुमारसदासिक्तिर्नी यत्र विशुद्धकायसमृषावादाद्विरतो वाधिसत्त्वः महासत्त्वः सर्वोपायस्थानविहरति सर्वबुद्धधर्मांश्च प्रतिलक्षण

२२९

सर्वबुद्धधर्मविसर्वाहिरुः प्रतिलक्षणमयमुच्यते कुमारवाक्स्वरः किं तत्र दमुच्यते यत्र वाक्स्वरेण परालक्षणवर्ण्यसहिवाधिसत्त्वः सर्व
बुद्धधर्मयुक्तसहस्रेण अयं हि मात्रिवाक्स्वरः। यत्र वै हवाक्स्वरेण धीमालक्षणमपरुत्तगमानयुक्तमसंगबुद्धस्वनविस्तरार्थं अयं हि साउ
च्यते वाचस्वरः। यत्र हवाक्स्वरेण धीमान् लक्षणहाशिलक्षणानि दसावलाश्चिकबुद्धधर्मान् अयं हि साउच्यते वाचस्वरः। यत्र हि
वाक्स्वरेण धीमान् सर्वाणि हवुद्धधर्मान् यपूर्वमस्मिपावकाहिनामअयं हि साउच्यते वाक्स्वरः। यत्र हवाक्स्वरेण धीमो लक्षहिहवे
प्रतिसंविदश्च। अत्यद्भुतो धर्मअविक्रियाश्च अयं हि साउच्यते वाक्स्वरः यत्र हवाक्स्वरेण धीमान् स्मृतिउपस्थानप्रहाणसम्यक्। तथमद्धिया
पादबलेन्द्रियानि लक्षणयं साउच्यते वाक्स्वरः। यत्र हवाक्स्वरेण धीमान्महानुपकान् लक्षणविसावदशमहाकृपामैत्रीविहारेणाक्अयं हि

साउच्यते वाचसम्वरः। यन्नरुवाक्सम्वरेण धीमीक्ष्मान्वितर्कोन्नलरुतविशुद्धिकथाविरुर्कामप्रतिवकसाकीऽयखुसाउच्यतिवाचसम्वरः। यन्न
रुवाक्सम्वरेन धीमीमृषान्नरुधीपिशुनाक्रुवाचासंहिन्नप्रलापंपरुषश्चवाणीमऽयंखलुसाउच्यतिवाक्सम्वरः। यन्नरुवाक्सम्वरेन धीमान्सद्धर्मं
ऋपीनकवाणिजागृनवृद्धधर्मसंघवस्प्रतिक्षिपतीऽयखलुसाउच्यतिवाचसम्वरः। यन्नरुवाक्सम्वरेन धीमान्मातापितृस्वाचियाश्चवाणिकंऽ
मत्यवाचपूजनानरुषरुऽयंखुसाउच्यतिवाक्सम्वरः। यन्नरुवाक्सम्वरेन धीमीयाऽन्यवाचाऽरुदाषसंहिताः। कालाप्यप्रयम्बिनरुः। सरुतिऽयखु
साउच्यतिवाचसम्वरः। यन्नरुवाक्सम्वरेन धीमान्प्रतिशुक्लासन्निरुताक्रुवाचः। सुपिनापमासाहवतीविसावदः। ऽयंखुसाउतिवाचसम्वरः। निऽ
नात्मनिऽजीवनिवीहतीवपुरुषत्यन्नीसुपिनापमीमृषीयदववाचानविवाधिसत्वाऽयंखुसाउच्यतिवाचसम्वरः। निराधसत्यंसुपिनंयथैवस्वप्नस्वऽ

रुवाऽथनिर्वृतिश्च। यन्नरुवाचाक्रुनिराधिसत्वाऽयंहिसाउच्यतिवाचसम्वरः। नाचापिवाचलरुतसकाचित्तकल्पयीनापिचनसासो। नालम्बलऽ
नाहिनिवसऽज्ञाहऽयंखुसाउच्यतिवाचसम्वरः॥ ॥ॐनिश्चीसमाधिराऽवाक्सम्वरपर्यवसानचतुर्थः॥ ॥कतरुगवानपुनरपि
चक्रुप्रतिकुमारहरुमामकुयतस्मा। तस्माहुर्हिकुमारमनःसम्वरेणसम्वरसम्वृताहविष्यामीतिवैस्वयाकुमारसदाप्रिहिरुर्यनःसम्वरः।
समन्वागताराधिसत्वामहासत्वऽऽयंवृद्धधर्मोप्रतिलरुतऽऽकाश्यपश्चवाविमुक्तिप्रतिलरुतऽऽयमुच्यतेकुमारमनःसम्वरः। यन्नमनःसम्व
रेण समन्वागताराधिसत्वामहासत्वःवज्रप्रमानामसमाधिप्रतिलरुतऽऽयमुच्यतेकुमारमनःसम्वरः। यन्नमनःसम्वरेण समन्वागताराधिसत्वा
महासत्वाकालाकनारुन्नामसमाधिप्रतिलरुतऽऽयमुच्यतेकुमारमनःसम्वरः। यन्नमनःसम्वरेण समन्वागताराधिसत्वामहासत्वाषष्टिगंगापरुः

वृद्धस्वनघोषसंपदं प्रतिलभते अयमूर्ध्वकुमारमनस्संवरः यनः मनस्संवरः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वः आदयवाक्कीर्ति प्रतिलभते अ
यमूर्ध्वकुमारमनः संवरः यनमनः संवरः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वः ज्ञातिः महापुरुषलक्षणानि प्रतिलभते अयमूर्ध्वकुमारमनः
संवरः यनमनस्संवरः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वः अशीतिअनुव्यञ्जनानि प्रतिलभते अयमूर्ध्वकुमारः मनस्संवरः यनमनस्संवरः
समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वः दशतथागतबलानि च प्रतिलभते चत्वारि वैशारद्यानि अष्टादशावेणिकी बुद्धधर्मी प्रतिलभते अयमूर्ध्वकु
मारः मनस्संवरः यनमनः संवरः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वस्त्रीणि विमोक्षमुखानि प्रतिलभते कतमानि त्रीणि यदुत शून्यतामानिमि
त्तमप्रणिहितं च विमोक्षमुखं प्रतिलभते अयमूर्ध्वकुमारमनः संवरः यनमनः संवरः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वः चतुर्महाब्रह्मविहारै

२३१

प्रतिलभते कतमैश्चतुर्भिः यदुत महामैत्रीं महाकरुणां महामुदितां महोपेक्षां च्चतुर्भिर्महाब्रह्मविहारैः प्रतिलभते अयमूर्ध्वकुमारमनः
संवरः यनमनः संवरः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वश्चतस्रः प्रतिसंविदः प्रतिलभते कतमाश्चतस्रः यदुतार्थप्रतिसंविदं धर्मप्र
तिसंविदं निरुक्तिप्रतिसंविदं प्रतिभानप्रतिसंविदमिमाश्चतस्रः प्रतिसंविदः प्रतिलभते अयमूर्ध्वकुमारमनः संवरः यनमनः संव
रः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वश्चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि प्रतिलभते चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि चत्वारि ऋद्धिपादानि पञ्चेन्द्रियाणि पञ्च ब
लानि सप्तबोध्यङ्गानि निर्आर्याष्टाङ्गमार्गं च प्रतिलभते अयमूर्ध्वकुमारमनः संवरः यनमनः संवरः समवागताधिसत्त्वमहासत्त्वः महा
मैत्रीविहारं प्रतिलभते महाकरुणाविहारं प्रतिलभते महामुदिताविहारं प्रतिलभते महोपेक्षाविहारं प्रतिलभते अयमीश्वरनिर्मितो प्रतिलभते

कप्रविवेकीश्च विकर्कीप्रतिलभते अयमुच्यते कुमारमनःसम्भवः। यन्मनःसम्भवः समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः हिंसिकामीर्ष्याचर्य्याचरप्रति
लभते अयमुच्यते कुमारमनःसम्भवः। पुनरपरं कुमारमनःसम्भवः उच्यते। यन्मनःसम्भवः समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो मिथ्यादृष्टिप्र
हीनो यो मिथ्यादृष्ट्यसार्धन्नसम्भवति। अहिंस्रप्रहीणो यो अहिंस्रालंबनो भवति। व्यापादप्रहीणो यो व्यापादविकलनसार्द्धन्नसम्भवति। कौसीद्यप्रहीण
यकौसीद्यविकलनसार्द्धन्नसम्भवति। गुरुमानिकमानापिहीनो नाचार्य्यो नाचार्य्यो नाचार्य्यविकलनासादयति नागद्वयमाहविकलनासादयति नवर्गः सार्द्धम
सम्भवति। बोधिचित्तोत्पादयति। अध्यासयचित्तो भवति। अपि चान्यो यो पसीहितामनः संकल्पस्यः सर्वेषां बोधिसत्त्वप्रतिविनाशो भवति
नवर्गः सार्द्धसम्भवति अयमुच्यते कुमारमनःसम्भवः। गुह्यमनामाया पमनिष्यवनवनिस्वप्नापमिति। मनोयूपमपिमिनिर्मिनापमिति

प्रतिश्रुतकापमिति। प्रतिश्रुतापमिति अवनवनि कुतश्चिदागमनतानक्वचिद्गमनतावनवनि स्वप्नापमं मुखमवनवनि। स्वप्नापममनित्यता
वनवनि। स्वप्नापममनात्मताभावनवनि। स्वप्नापमन्निर्जीवताभावनवनि। स्वप्नापमं सत्यताभावनवनि। गुह्यनानापलक्षणनकल्पयति नमन्यते। नालम्ब
नानि निविसते अयमुच्यते कुमारमनःसम्भवः। कतमो भगवान्यूनवपि चक्षुष्मान्कुमारमामन्त्रयते स्म। तस्मात्तर्हि कुमार पविशुद्धमनःम
नसमुदाचारो विद्यामीत्यर्थे कुमार सदाभिप्रिय। तत्कस्य हेतोः पविशुद्धमनसमुदाचारो हि कुमार बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वालंकारवी
विवर्जयति। भूविलीश्च वृद्धधर्मो प्रतिलभते। सर्ववृक्षस्य च सर्ववृक्षाणि स्कन्धशाखाप्रशाखा विमुक्तिं प्रतिलभते। अयमुच्यते कुमारम
नःसम्भवः। कतमो खलु भगवान्स्मस्याश्चलायां लोमगथा अभाषत। शृणोथ सर्वज्ञविरुद्धमनामनतो विमानसम्भवं शृणुत्वाच

स्यप्रतिपद्यथमपदिष्टस्वस्थलघुविराधनतो। मनसम्वरणलक्षियनविदुपरमप्रधानकविपुलानलामाकिनधर्मविक्रियतथाहुरुगामनसम्वरवि
नूच्यतिविशुद्धियं। मनसम्वरणहितनयमविदुःखगाविमुक्तिमवलीसमतो। वज्रापमीतथसमाधिवलीमनसम्वरनूच्यतिहिश्रेष्ठमूर्ध्यं। निष्पाद्यमूल्यपि
वयनविदुउपवालनस्तिविपुनार्थकरी। दृष्टगुणमस्वनूपनलहामनसम्वरनूच्यतिविशुद्धमूर्ध्यं। मनसम्वरणपियनवनीहाशिमलक्षणचलहतो। द
णवावलान्यखिलवृद्धगुणानमनसम्वरःकथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणलक्षियनविदुप्रतिसन्धिदेतथाविशमवती। पनमाहुतीगुणमूर्विस्यतथम
नसम्वरकथितुश्रेष्ठमनसम्वरकथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणलक्षियनविदुस्मृत्युपस्थानचतुसद्विपादान। सम्यक्प्रहाणबलऋद्धियवानमनम
नसम्वरःकथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणलक्षियनविदुचतुब्रह्मविहारचतुरानिखिलो। शून्यानिमित्तप्रनिहितैवसुखमनःसम्वरःकथितुश्रेष्ठ

ष्ठमूर्ध्यं। मनःसम्वरणलक्षियनविदुःमहपरुणाविहारणपरमलवनं। मनसम्वरःपथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणलक्षियनविदुक्रमीविमर्क्ष
विशुद्धमनाः। लहतगुणेघप्रवसकुमारतथामनसम्वरःकथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणविदुयनयगामिथ्याकुदृष्टिमहनावसती। व्यापा
दतिक्षानवसंजनजी। मनसम्वरकथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणविदुयनयुगाकुहनाकवाहिनमृकुर्लमयिगुवृत्तचरणियुनसंजानयी। मनः
सम्वरःकथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणविदुयनयुगावागेथहृषिनजनतिमनःतथमाहविकनजनेहिकविंतुनजनेहिकविमनसम्वरःक
थितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वरणविदुयनजयुगावाक्षयेविकुनविनिःसृजती। अध्यासयेचनविकापयती। मनसम्वरथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मनसम्वर
णविदुयनयुगायचान्विनाषविविक्षमनसः। सर्वहिसाधुनसेवसती। मनसम्वरकथितुश्रेष्ठमूर्ध्यं। मायापमेवमनसाकनती। सुपिनापमीतथम

वाविसमः अथ खलु भगवान् पुनरपि चन्द्रप्रभकुमारभूतामामन्त्रयति स्म। प्रज्ञाबलभूतकुमारकथितुं प्रज्ञाबलभूतः सत्त्वसमाधिं मनसम्भव
ः कथितुं श्रोतुं जयं। सुविनापमं सुखमात्मवतीं अथ निरोधशून्यतासमाधिः। मनश्चवमात्मवियनविद्यमानसम्भवः कथितुं श्रोतुं जयं। निर्जीव
मात्मनामिनिसत्त्वमनाउत्पन्नप्रलयनलाभसमं। नकुतश्चिदागतुकुतश्चिगतं मनसम्भवः कथितुं श्रोतुं जयं। नवमनाउपलक्षणिकविज्ञानक
ल्पयल्पथमन्यतिसा। नालम्बनतिनिविसामिनवामनसम्भवः कथितुं श्रोतुं जयं। परमार्थसत्त्वसुविनमनसमनिर्वाणस्वप्नसमात्मवतिः मनश्चव
मात्मवियनविद्यमनसम्भवः कथितुं श्रोतुं जयं॥ ॥कायवाग्मनःसम्भवपरिवर्तनामसूत्रं निष्ठितमः॥ ॥कृतकर्मकुमारकर्मपरि
शुद्धियदिदं स्वप्नापमस्तिकवदृष्टकृतविपाकतामुत्पादयति। उत्पमूर्धकुमारकर्मपरिशुद्धिः। कृतकर्मसम्भारसम्बद्धसमतिक्रमः यदिदं मायापमः

कास्कंधधात्वायतनानीवृक्षकर्मविपर्यासः। उत्पमूर्धकुमारसम्भारसम्बद्धसमतिक्रमः। कृतकर्मास्कंधपरिज्ञा यदिदमनीत्यपमास्कंधधात्वायतनाना
मवतरति। कृतकर्माक्षतुसमुत्पादयदिदन्नामिकापमानीधातूनीतिनिःसर्गः। कृतकर्मायतनानामपकर्षः यदिदं प्रतिकासापमानामायतनानां प्रति
निःसर्गः। कृतकर्मवस्तुप्रहाणं यदिदं सर्वधर्माणामनालम्बनता। कृतकर्मानुत्पादसाक्षात्क्रियायदिदं प्रसर्वधर्माणामनुपलब्धिः। कृत
कर्मवःक्रियावतारः यदिदं वीर्यसमुत्थितस्य दुःखस्याविप्रणाशः। कृतकर्मबाहुतुदीपनायदिदं प्रतिशुक्रापमानां स्कन्धधात्वायतनानामनाभिनिर्वृ
त्तिः। कृतकर्मवःकर्मफलाविप्रणाशः यदिदं स्वप्नापमस्य कर्मफलस्याविप्रणाशः। कृतकर्मसम्धर्मदर्शनं यदिदं सर्वधर्मपस्यता। कृतकर्मा
मार्गभावना यदिदं सर्वधर्माणामनुपलब्धिभावना। कृतकर्मबाह्यगमनसमवधानं यदिदं सर्ववृक्षानीसिक्रप्रतिपत्तिः। कृतकर्मबाह्यकूप्रह

कायदिदं सर्वधर्मा ब्रह्म मनुष्यक्रिकक्रानिः। कतकतनं सत्वानुप्रवसङ्गनं यदिदं मिद्रियपवापवङ्गाङ्गनं। कतकतनङ्गर्मङ्गनं यदिदं सर्वधर्मा ब्रह्म
मनुपलब्धिः। कतकतनप्रतिसंविदावतानङ्गनं यदिदं यथाकतधर्मनयप्रविवधः। कतकतनदङ्गनपदप्रतदङ्गनं यदिदं स्त्रिमङ्गप्रयागङ्गनं अ
कायोनाकायाङ्गनं च कतकतनावस्तुसमतिक्रमः यदिदं वस्तुबुद्धना। कतकतनघाषपनिङ्गं यदिदं प्रतिशुद्धापमोवतानङ्गनं। कतकतनः प्रामा
यप्रतिलाभः यदिदं सर्वधर्मा ब्रह्म मनुपलब्धिः निसानाः इः खस्य उपसंगेतानापङ्गनं। कतकतनाप्रीत्यनुभवनतायदिदं जुवादसंज्ञाषघ्नमानुस
र्गः स्वयनानुसंसापघ्नना। कतकतनाजुर्जवतानादिदं जुर्यसत्यप्रतिवधः। कतकतनाम्रङ्कतायदिदं मीर्यापथस्याविकल्पनता। कतकतनाम्
पगतङ्कुटिमुखतायदिदं दाषप्रहाणं। कतकतनासाखिल्यतायदिदं सुखसंवासता। कतकतनासाधुर्यतायदिदं पत्रेषुहितवस्तुता। कतकतनापू

र्वाभिलाषितायदिदं महीनिस्वागतवादिस्वलघुस्थनता च। कतकतनागुरुगौरवतायदिदं गुरुधर्मसक्तिकरयकल्याणमित्रसंङ्गाच। कतकतना
गुरुसुश्रूषायदिदं गुरुधर्ममुपस्थानावस्थानापरिवर्त्ता। कतकतनाउपपत्तिसंतुष्टिः यदिदं सर्वपिपत्तिस्थानास्वादनता। कतकतनाशुद्धधर्मोत्पत्तता
यदिदं सर्वशुद्धधर्मोत्पत्तिः किंकुशलमार्गभावता च। कतकतनाजीवपरिशुद्धिः यदिदं कतकतनसंतुष्टिताजुकूलनताजुलयनताजुनेष्य
विकतालाभनलाभाचिकीर्षतता च। कतकतनाः वस्त्रवासस्यानुत्सर्गः यदिदं विक्रिकधूतताकुशलधर्मपुत्राकमर्यासनाहितानिवनगहन
गिरिदुर्गतुलाकन्दनेष्टः हितनिधर्मप्रीत्यनुभवनाचजसंसर्गगृहिप्रव्रजितेलाभसत्कारनन्दाकेनध्वमानताहस्तप्रहाणं च ध्यानप्रीत्यनुभव
नताचजयमुच्चमः वस्त्रवासानुसर्गः। कतकतनहस्यवस्त्रनङ्गनं यदिदं ध्यानकफलवस्त्रनङ्गनं पत्रकवृक्षहस्तिवस्त्रनङ्गनं वाधिसव

हमिति वस्तुनि स्कन्धानां। कतमे कतमः स्कन्धः विगृहीतः सः यदिदमनित्यदुःखशून्यात्ममनसिकारः। कतमे कतमे स्कन्धाः कौसल्यस्कन्धः यदिदं स्कन्धधातवायतनप्रतीत्यसमुत्पादस्कन्धः कतमे कतमे उपलब्धिः। कतमे कतमे आसुरिस्कन्धाः स्कन्धक्रियायदिदं चतुर्भूमिकाधिपादानीप्रतिलम्भाभिविकूर्वणाः। कतमे कतमः अङ्गापकर्षः यदिदं रागदोषमोहप्रहाणं। कतमे कतमे ब्रह्मणानां सर्वे समुद्घातस्कन्धस्कन्धाः यदिदं पूर्वजातिविहरणस्कन्धाः श्रावकप्रत्येकबुद्धस्कन्धाः। कतमे कतमे विसंयोगभिर्यदिदं बुद्धवैशारद्यप्रतिसंविदाविष्यादनताः। कतमे कतमे कुशलमानिष्यन्दः यदिदं अङ्गानुनयप्रतिष्यप्रहाणं। कतमे कतमे दापकौसल्यं यदिदं यानि मार्गविनयसम्वरः। कतमे कतमे स्वर्यवस्थानविस्कन्धविस्कन्धं यदिदं सत्यदर्शनमार्गायतिसम्वरः। कुशलाधर्मा धर्मास्तीं कतमे कतमे दनूनयप्रहाणं यदिदं धातुकसर्वस्कन्धसमुद्घातसमुत्थानोत्पादः कुशलानां धर्मा

२३३

र्माणामनुत्पादनताउत्पन्नानां च कुशलानां धर्माणामविप्रणाशः। कतमे कतमे कुशलमनसिकारः यदिदं धातुकअनुपलब्धिः। अमनसिकारताच। कतमे कतमे आज्ञानिस्कन्धताः यदिदं पूर्वनिवासस्कन्धः। कतमे कतमे कर्मविपाकानिःकौशल्यताः यदिदं मूढ्दमास्वनविवर्जनताः। कतमे कतमे धर्मविकायदिदं यथाहतविकाः। कतमे कतमे शुक्लपर्यन्तिर्यदिदं श्रावकप्रत्येकबुद्धपिटकस्य बाधिसत्वपिटकस्य च आश्चर्यताः। कतमे कतमे स्कन्धनीकृताः यदिदं स्वप्नापमसमनुत्पादस्कन्धः। कतमे कतमे स्कन्धनहस्यः यदिदं स्कन्धपर्यन्तिः। कतमे कतमे स्कन्धाः बाधः यदिदं समनुरुनसम्यक्स्वाधिसुरिनिष्यादनताच। कतमे कतमे आसनयहमिर्यदिदं बाधिसत्वसिंहास्कन्धः। कतमे कतमे सेलापमताः यदिदं बाधिचित्तस्यानुत्सर्गः। कतमे कतमे आकाशताः यदिदं स्कन्धसेवसंहार्यताः। कतमे कतमे आचलनताः यदिदं सर्वनिमित्तानामसनसिकारः। कतमे कतमे दवेवर्षलक्षणं यदिदं घोषानिमानामनवशुनी

सखेशुनताऽन्यकलाकधातुस्थितानीवृक्षानामतीक्ष्णदर्शनताच। कृतकतानाकुसलधर्माहिसम्यक्त्वयदिदमासन्नीताधानूलनायाःसम्यक्स्वाधे
ःकृतकतानाऽवलनतायदिदंसर्वनिमित्तनामनसिकारःकृतकतानादवैवर्त्यलक्षीयदिदंषघातमितानामवेशुनासखेशुनताऽन
कलाकधातुस्थितानीवृक्षानामतीक्ष्णदर्शनताच। कृतकतानाकुसलधर्माहिसम्यक्त्वयदिदमासन्नीताधानूलनायाःसम्यक्स्वाधे। कृतकत
नापापकर्मजुगुप्सनयदिदमप्यहिसम्बवताऽऽनूत्यादश्चपापस्य। कृतकतनःक्लेशामामसमुदाचारःयदिदमविद्योयाहेवहृस्यायुक्ता
धस्यचानूत्यादनता॥ कृतकतनःसिद्धायाऽपविद्योगःयदिदंपञ्चनीगतीनाव्यवस्थानक्लेशनःयदिदंकर्मविपाकपतीयनताबुद्धगो
नवताच· कृतकतनस्समाधिव्यवस्थानंयदिदंविक्षेपसिकानाधर्माधमनूत्यादव्यषकौशल्यविक्षेकाग्रताच। कृतकतमस्त्वासयक्लेशनं

यदिदमिन्द्रियपरक्लेशनं। कृतकतनइपपत्तिविसपक्लेशनम्यदिदंपञ्चनीगतीनाव्यवस्थानक्लेशनानकताकायदिदंलोकि
कलाकाकुनघुसिल्पस्थनाताग्लेशनं। कृतकतनस्थचनप्रतिसन्धिक्लेशनःयदिदंतथागतसंज्ञाताव्यवृक्षानता। कृतकतनाशुद्धावासयविर्ग
गःयदिदंकायविक्षविवकाहिनिस्क्रमःकृतकतनाशेधातुकुशलनहिनःयदिदंधातुकेयथाभूतदर्शनताः। कृतकतनाविक्षस्या
नवलीनताकायदिदंविक्षस्यापविद्योगःसमापत्यनापविद्योगश्च। कृतकतनाधर्मस्थनहिनिवसःयदिदंसर्वसत्वप्रहाणः। कृतकत
नाधर्मपविग्रहःयदिदंबुद्धवाक्यानक्षाणवाचेवशून्यताक्षानाप्रतीक्षनता। कृतकतनाधर्मगुप्तियदिदंसर्वधर्माधर्मसहधर्मधनिग्रह
ः। कृतकतनाकर्मविपाकपेक्षीयनताकायदिदंलक्षयोपापकाकर्षणाविनहिःकुसलधर्मपर्यक्षेचाहियोगः। कृतकतनाद्विनयको

सल्लयदिदं प्रकृत्यापक्वनापक्विवृक्षनमाप्रतिरूपापक्वनापक्विवृक्षनमाच। कतकमनः अविक्रमनशब्दसमः यदिदं गणविवर्जनमा। कतकमनः
अविग्रहाऽविवादः यदिदं लौकिककथानर्थिकमा कतकमनाक्रिरूमिर्यदिदं कायचित्तपीडाधिवासनमाः। कतकमनः क्रिसमादानं यादि
दम्यनमाऽनुकूलरागमानीवचनयथानामध्यपक्वाक्वाक्यस्तुनमाच। कतकमनाधर्मप्रतिवेदयः यदिदं स्कन्धधातुआयतनानामप्रहदः सङ्गसव
वदानपरस्वप्रहदस्वभावानुपलब्धिः कतकमनः निश्चयकौसल्यं यदिदं सर्वधर्माणामनभिलापः। कतकमनः प्रहदस्नानं यदिदं सर्वध
र्माणामौपयिकस्वभावनिर्मलता। कतकमनाश्चवलपदनिर्मलकौसल्यस्नानं यदिदं यथाभूतानां धर्माणामनिर्देशः। कतकमनः दर्थनर्थसंहदनिर्मल
नकौसल्यस्नानं यदिदं धर्मप्रकृत्यानुरूपाप्रहरूपः। कतकमनः सर्वाकस्नानं यदिदं हतुस्नानं। कतकमनः दपनाकस्नानं यदिदं प्रत्ययस्नानं। कतकम

२३८

नाग्रध्वसमताः यदिदं सर्वधर्माणामनान्यकवृक्षवस्तुस्थितिधर्मता। कतकमनः क्रिमशुलपनिशुद्धिस्नानं यदिदं अनीतानागतप्रत्युत्पन्नानां ध
र्माणामनुपलब्धिः अमनसिकारमाच। कतकमनः चित्तावस्थानं यदिदं चित्तानुपलब्धिः। कतकमनः कायव्यवस्थानं यदिदं कायगतानुस्मृतिः॥
कतकमनः यथापथमनरूपमायथमसङ्गमा। कतकमनः यथापथस्थाविकापनायदिदं प्रतिच्छन्नकल्पाधमा। कतकमनः यथापथस्थाविकल्पनमा
यदिदं विगतपापच्छमा। कतकमनाः इन्द्रियप्रासादिकायदिदं धर्मगतिमनसिकारमायुक्तमाधिमाकालस्नायथाभूतानां धर्माणामुत्पादप्रकाशनः
माच। कतकमनः लोकस्नायदिदं मनिक्रमसम्प्रकाशमा। कतकमनः सूर्यकल्पाभिमायदिदं सर्वाकस्नानमग्रहनमाऽमासूर्यमाच। कतकमनः प्रतपाभि
मायदिदं सर्वविरागसालमा। कतकमनः अनागृहीतचित्तायदिदं श्रद्धानाविलमा। कतकमनः क्रियायनमायदिदं समूलवनमा। कतकमनः पापत्रप

समाप्ति

नकायदिदमश्चकृतकृतकरनाशुकुशलचित्तविक्षेपनकायदिदैवालधर्मवृक्षनकाकेशसमश्चनकृतकृतनाधूमानवस्त्रनकायदिदेहदस
मादानकाकृतकरनाचारित्रसमवश्चनकायदिदैवर्याक्रमेषसंक्रानननकाकृतकृतनाप्रीतिसमूदाचारायदिदैकुसलानीधर्माणामनूसम्भाविकताकृत
कृतनाकुवृत्तामासनप्रस्फुटनायदिदैनिहकमानकाशुनालस्यताचकृतकृतमामानस्यनिग्रहस्यादिदैआत्मनानूपलब्धिःआलम्बनताचकृतकृत
नश्चित्तस्यसंप्रग्रहस्यदिदैसनूपधर्माणामविप्रहासनाक्षनकृतकृतनाचित्तस्यात्माहननकायदिदैवीर्यस्यलाविप्रनासक्षनकृतकृतनादर्थप्रतिस
म्विक्षनैयदिदैयथाहृतसत्यप्रतिवधक्षनैकृतकृतनाक्षनानूबाधस्यदिदैलौकिकलोकारुनाधर्माणांधर्माणांअनूवृश्चनकाकृतकृतमदक्षनैविगमस्य
दिदैयथाहृतानीधर्माणामश्चानापविधमश्चकृतकृतनश्चित्तप्रवसक्षनैयदिदैउत्पादव्ययक्षनकृतकृतनदाहानिर्वानकोसत्यक्षनैयदिदैनीकृप्रक्ष

काकृतकृतनकृतनविक्षनैयदिदैयथाहृतधर्मप्रकासनकाकृतकृतनश्चवस्थानयदिदैयथाहृतावकानक्षनकृतकृतनार्थविनिश्चयस्यदि
दैसंस्कारस्कन्धाश्छन्दःकृतकृतनानर्थिविवर्जिनकायदिदैरुवसमनिक्रमःपरयाश्चरुवसमनिक्रमश्चवनवनाचकृतकृतनःसत्यमृषाप्रयः
यदिदैवृक्षाविनहिनकाकृतकृतनैसत्यमृषासमवश्चनयदिदैवृक्षाधिसत्वपरकवृक्षश्रावकसमवश्चनकाकृतकृतनाशुसत्यमृषाविवर्जनका
यदिदमूपानैकिकानाचरविवर्जनकाकृतकृतनाश्चानाहितनिर्यादिदैकायसंकटविवर्जनकाप्रीतिशुविवर्जनकाचकृतकृतनश्चानेषनश्चवमा
नेयदिदैधातुकीसमनिक्रमःषश्छन्दःसत्वपरिपाचनाश्छन्दःउरुनिप्रक्षावकासश्छन्दश्चकृतकृतनाःनिक्षविकुर्वेशनायदिदैपचस्कन्धनिक्षस
स्थिताइविक्षयानीवदधर्माणांपरस्यःसंप्रकासनकाकृतकृतनानामसंकरःयदिदमपरिनिष्पन्नानीनामामनूवृश्चनकाकृतकृतनःप्रक्षफिय

वहानः यदि दैलाकस्य वलानः कतकतनः प्रक्षिप्तमुद्घातः यदि दमप्रव्याहारः क्लानमः कतकतनासंसानानि वर्जितः यदि दसंसानदामप्रत्यव
क्षाः कतकतनालाहानर्थिकतायदि दहतालोच्छताः कतकतनालाहमत्कानादीपनतायदि दमनूकूलाचविगतेपाप्तछताः कतकतनाः
वर्णुः समकूलावतायदि दस्कंधधातुषुपवाक्षापविक्लनः कतकतनाहतानीवर्णुनीमनधिवासनतायदि दप्रतिच्छदकल्याणताचलाहम
कानस्यवमूकनायवृक्षनताः कतकतनाअमत्कानेषुपक्षायदि दकर्मविपाकवृक्षनताः कतकतनाअमत्कानमूलमकूलावतायदि दया
गम्यानुस्मरनताः कतकतनानिन्द्याः कुत्सनतायदि दकौकिकधर्मप्रत्यवक्षाः कतकतनाप्रसंसायामुपक्षायदि दकल्याणधर्मपर्यष्टिनिक्ष
मः कतकतनाअलाहमनवलीपनतायदि दपूर्वयैस्वकृतानाम्धर्माणांप्रत्यवक्षणताः कतकतनागृहीतिः सार्द्धमसंस्तवः यदि दमामिष

२४०

किंचित्कविवर्जनताः कतकतनः प्रव्रजितैः सार्द्धमसंस्तवः यदि दमयूकाविवर्जनतावमूकपर्यंघसताचाः कतकतनाअगोचरविवर्जनताः य
दि दपक्षनानिवनक्षनीप्रहाणः कतकतनागोचरप्रचारः यदि दस्त्रीपस्त्रीनामताचनाः कतकतनाअनाचारसम्यग्यदि दपानूनकाः कतक
तनाअनाचारविवर्जनताः नकल्याणधर्मानूनकूलताः कतकतनाकुसलामदूषणताः यदि दस्त्रीतविवर्जनताः कतकतनासासनावक्षायदि दधर्म
पर्यष्टिसमादानताचाधर्मानूधर्मप्रतिपत्तिश्चाः कतकतनाअल्पताषतायदि दसमथप्रतिलम्भः कतकतनामार्दवतायदि दविपस्यनाप्रतिलं
भः कतकतनप्रतिवचनकौसल्यंयदि दमनूकनप्रत्युकनैस्लनैः कतकतनः प्रत्यर्थिकनिग्रहः यदि दयथाहतानीधर्माणांप्रकाशनताच
वेवस्थापनताचउपायक्लनिग्रहश्चाः कतकतनापृथग्जनेष्वविश्वासः यदि दबालधर्मदोषदर्शिताः कतकतनाहस्तिकानीपविहरयदि दस

र्वसत्त्वसमचित्तता। कतककरणाद्दुःखितानाथमानानुपयच्छनता। यदिदं लोकामिषदानात्। कतककरणाद्दरिद्राणामनवसादनं यदिदं परेषामभिक्षु
कृपावृद्धिता दुःशीलानामनुकंपनाऽनुकम्पनता। यदिदं परेषामापत्कर्षणता। कतककरणाद्दिनवस्तुता। यदिदं परेषामुपद्र
कारकरणधर्मता। कतककरणाद्कृपावृद्धिता। यदिदं सत्त्वानामनागतदुःखक्षयस्थानता। कतककरणाद्धर्मानुग्रहः। यदिदं परेषां यथाकृतधर्मावतारणता।
वा कतककरणादामिषपरित्यागः। यदिदं स्कन्धपरित्यागश्च परेषां वा मिषानुग्रहः। कतककरणात्सन्निचयस्थानं यदिदं आमिषदुःगुप्सनता। आत्मा
पराधदर्शनता। कतककरणात्शीलप्रशंसा। यदिदं शीलस्कन्धानुबोधः। कतककरणाद्दोषशीलदुःगुप्सनता। यदिदं दोषशीलदोषवर्जनता। कतककरणाद्शी
लवतासमाधिसंवरता। यदिदं शीलवतां दुर्लभसंक्लेशानः। कतककरणात्सर्वाक्षिपरित्यागिता। यदिदं कल्याणाशयता। कतककरणाद्धर्माशयनिमन्त्रण

ता। यदिदं परेषामर्थिकता। कतककरणाद्यथाकामानिता। यदिदं कल्याणाशयतां परः। कतककरणाद्गुरुकुलपर्युपासनता। यदिदं किंकुशलगवे
षणा परिपृच्छनता। कतककरणाद्प्रीत्यनुरक्षणता। यदिदं अधिगमस्थानश्रुतस्थानेचरः। कतककरणाद्दृष्टाकृष्टानेयदिदं उपमास्थानेवावादस्थान
चरः। कतककरणात्पूर्वयोगकौशल्यं। यदिदं आत्मनुस्मरणता। कतककरणाद्कुशलमूलपूर्वगमता। यदिदं वाक्षेपीप्रच्छदनता। यत्र
वासमुत्साहनता। कतककरणाद्दुःखायकौशल्यं। यदिदं प्रतिदर्शनाऽनुमादनाऽऽश्वासकुशलानाश्रयपरिवर्तनाकौशल्यं। कतककरणान्निमित्त
प्रहाणं। यदिदं स्वप्नापमानाधर्माणां वर्जनता। वस्तुनिरावरणता। कतककरणाद्संक्लेशविवर्तनं। यदिदं विपर्यासान्सर्गः। कतककरणाद्वस्तुलक्षणा
यदिदं मलक्षयस्थानं। कतककरणाद्भूतकोटिनिर्हारकौशल्यं। यदिदं यथाकृतानां धर्माणां कुशलाकुशलमूलानां परमावदानेः सत्त्वकासनता। कत

कतरः सत्यविनिश्चयः यदिदं विज्ञप्तिनिरोधस्य नाम नूपयानुसन्धिः कतरः कतमो विमुक्तिसाक्षात्क्रियायदिदं वज्रोपमसमाधेरचलनता
सुकृष्यनताव कतरः कतमः प्रज्ञाहानः यदिदं तीर्थ्यैर्यतनविहृगुप्तनताव अनुपलब्धिकल्पनता कतरः कतमो वैसारद्यप्रतिलम्भः यदि
दं बुद्धधर्मावबुद्धनवरोधनता कतरः कतमो लाभालाभिष्ठानता यदिदं कायसम्बन्धः प्राप्तिसाङ्गसम्बन्धः कतरः कतमः समापत्त्यवशीवः यदि
दं क्षेत्रकवैराग्यता कतरः कतमः प्रज्ञाप्रतिलाभः यदिदं सामर्थ्यज्ञानं चानुपलब्धिः कतरः कतमः प्रकाशसमाधिः यदिदं संगनिकादोषविवर्ज
नता च सल्लधर्मानुस्मृतनता च कतरः कतमः अल्पक्लेशसंतुष्टिः यदिदं कुशलेन संतुष्टिः कतरः कतमः विक्रमानाविलता यदिदं निर्वस्त्र
नो विक्रमनता कतरः कतमः दृष्टिकुतानो विवर्जनता यदिदं मूपलब्धदृष्टिविवर्जनता कतरः कतमः प्रज्ञाधीप्रतिलम्भः यदिदं यथादृष्टः

नो धर्माणां यथास्वभावसंगीतिप्रकाशनता कतरः कतमः प्रज्ञानावभासः यदिदं प्रकृतिप्रभासः कतरः कतमः स्वस्थनं यदिदं सालस्थानं कतरः कतमः दर्शनस्थ
नं यदिदं विलावस्थानं कतरः कतमः प्रतिष्ठानीयं यदिदं शुद्धप्रतिष्ठानम् कतरः कतमः प्रतिपद्यादिदं मार्गप्रतिपत्तिः कतरः कतमः हेतुः यदिदं अवि
द्याहेतुः संसारस्य कतमः युक्तिः यदिदं विद्यायुक्तिर्मार्गस्य कतरः कतमो नयः यदिदं कृष्णप्रज्ञाधीः कतरः कतमः ज्ञानं यदिदं दशप्रज्ञाधीः कतरः कत
मो मार्गः यदिदं मानित्यदुःखशून्यानात्मसंज्ञानी कतरः कतमः हेतुर्यदिदं सर्वाभिहितहेतुः कतरः कतमः कामविरागः यदिदं कामस्वभावदर्शनं
कतरः कतमः क्लेशहेतुः यदिदं अज्ञानं संसारः कतरः कतमः दर्शनप्रहाणं यदिदं सर्वदृष्टिप्रहाणं कतरः कतमः कुशलप्रतिष्ठानं यदिदं अप्रतिष्ठानं कतरः
कतमः वायामः वीर्यहेतुः यदिदं सम्यक्संगीतिवाधिपत्यार्यधर्माणां भावना कतरः कतमः वाधिसत्त्वगोचरः यदिदं सर्वाकारज्ञता कतरः कतमः स

स्पृशसंभवनायदिदंवृद्धाहिनिषविता। कतकतवाजसस्पृषविवर्जनतायदिदंतीर्थिकानामुपलंकृहृष्टिकानाविवर्जनता। कतकतवस्कथ
गतेनाख्यातःयदिदवृद्धवलपृष्टिवाप्रकृतिक्षानतमाकृः। कतकतवावृद्धकमिःयदिदंसर्वयोकुसल्लानाधर्माधर्मप्रतिलाहिता। कतकत
नापस्तिनेवनुमादिताःयदिदमतीतानागतप्रत्युत्पन्नेवृद्धैर्भगवद्भिःश्रावकेश्चानुमादिता। कतकतहालेःप्रतिक्रियायदिदंसर्वश्रावकप्रत्य
कवृद्धैर्विक्षयम्। कतकतवाकश्रावकप्रत्यकवृद्धैर्विहृयंदिदंवृद्धधर्माविन्यता। कतकतवाजूहमिस्तीर्थिकानीयदिदंमिथ्यामायागिना। कतकत
वाबाधिसत्वैःपरिगृहीतायदिदंइत्यहतावमहाकेषयुक्तावः। कतकतवादसवलेवनूवस्यदिदंकृष्टयागेनकतकतवहुवैःपूजनीयंयदिदंसर्व
सुखाहारकमुपादाय। कतकतवद्वुद्धवन्दनीयंयदिदंसर्वमाकुहारकयागेना। कतकतवाग्रागेनसस्यनीयंयदिदंसर्वगासनोसमुच्छदनामुपा

दाय। कतकतवयक्षेनवनुमादनीयंयदिदंसर्वदुर्गतीनामार्गच्छदनतामुपादाय। कतकतवकिन्नरवलवनीयंयदिदंसर्वमाकुप्रामाण्याकुवस्तमुपा
दाय। कतकतवमहानगेःप्रसेसनीयंयदिदंसमाराच्छदनतामुपादाये। कतकतवाबाधिसत्वैर्गवयितव्यंयदिदंसर्वकुक्षुनाहारकमुपादाय।
कतकतवस्थितेःपर्यवाकव्यंयदिदमवेवर्यकुस्माहारितकमुपादाय। कतकतवहनमनुकुर्वेयदिदंदवमनुष्यकायाःउक्तायाःसुपकुवाकुविः
तकंचापादाय। कतकतवद्वानत्रिनामियदिदंसर्वकुसच्छदिककतामुपादाय। कतकतवकुवयंग्लानानायदिदंनागदायमाकुप्रसमनतामु
पादाय। कतकतमःकासाकुनस्यदिदंतावनामुपादाय। कतकुनाजूकयताप्रतिकानस्यदिदंयथाकुकुक्षानदर्शनतामुपादाय। कतकतभावि
गमःसाकस्यदिदंनिरर्थकदुःखवृक्षनावसवतामुपादायनेवात्मदृष्टप्रकुक्षननतामुपादाय। कतकतवापरिकुक्षेश्चतुकस्यदिदंस्वप्नमा

यावद्बुद्धनामुपादाय। कृतकृतवतः कौलपावमिकानीयदिदं बुद्धस्यनपरिनिर्वाणकामानामनित्यदुःखशून्यताभावनामुपादाय। कृतकृ
तानीयाद्यमध्यगतानीयदिदं निर्वाणस्यलाभकामामुपादाय। कृतकृतमाकीर्णियसत्कामानीयदिदं विपुलधर्मलाभकमुपादाय। कृतकृतवा
र्त्तावृद्धानीयदिदं अनन्तगुणगणेषद्दानपरिमुपादाय। कृतकृतवयस्कथागतानामयदिदं सर्वगुणसर्वेमाकूदानपरिमुपादाय। कृतकृतव
स्कथादशबलानीयदिदं इन्द्रियधर्मबलपरिमुपादाय। कृतकृतमागुणोवाधिसत्वानीयदिदं धर्मसिद्धिमुपादाय। कृतकृतवापक्षाकावृत्तिका
नीयादिदं कृतवृद्धकृत्यकवतीयतामुपादाय। कृतकृतनैमेत्राद्यषट्समनैयदिदं प्रतिषट्प्रतिपक्षमुपादाय। कृतकृतवास्वासामहायानिकानी
यदिदं सर्वबुद्धधर्माहिप्रायपावित्रपूर्णकमुपादाय। कृतकृतवाप्रतिपक्षिःसिंहनादनादिनीयदिदं मग्नधर्मस्वधर्माहावित्रकमुपादाय। कृत

कृतवामार्गःबुद्धज्ञानस्यदिदं सर्वकुशलधर्ममन्यनाहावित्रकमुपादाय। कृतकृतवामुद्रासर्वधर्माश्चीयदिदं पानादपावसवबुद्धनामुपादाय
। कृतकृतवाजसैहार्यकासर्वबुद्धज्ञानस्यदिदं सर्वकुशलधर्मप्रहाणायवसंवर्त्तकः। सर्वकुशलधर्माहवनायेवसत्वमाहाहवनायेवसंवर्त्त
कः। कृतकृतवसूयानैवाधिसत्वानीयदिदं सप्रतिप्रामाणात्मसुखसर्वसत्वसुखवहनामुपादाय। कृतकृतवद्विप्रपद्यमानस्यैन्यानीयदिदं सर्ववि
लाहावित्रकमुपादायसर्वक्लेशमनैवापादाय। कृतकृतवाविद्याहुमगमिनीयदिदं सर्वापद्रवहृपायसंवर्त्तकः। कृतकृतनार्थःसिद्धानीयदिदं
सर्वधर्मासम्यग्लाहावित्रकमुपादाय। कृतकृतवस्यनिगहमभिगमध्यगतानीयदिदं सर्वापत्तिकानीमिथ्यादृष्टिकानीपवासूयनायेसंवर्त्तकः
कृतकृतवःसहधर्मधातीर्थिकानीनिग्रहयदिदं सहधर्मधातीर्थिकानीनिग्रहमुपादाय। कृतकृतवःसस्याकाशवेसावयानीयदिदं सर्वधर्माका

समाधि

दिक्प्रत्याकादिक्रमतामुपादाय। कृतकृतवाहृतपर्यंतिवल्लानीयदिदं सविपरीतयागेन कृतकृतवपूर्वनिमिक्तामस्वादसानामावधिकानी
वृद्धधर्मांशीयदिदं सर्वशुक्लधर्मांहृवशतामुपादाय। कृतकृतवालैकानः यदिदं ज्ञाशैक्षतीमहालक्षनामाहारकमुपादाय। कृतकृतवाव
निमाक्रकायानीयदिदं मादिमाक्षपर्यवसानाकल्याणतामुपादाय। कृतकृतवाप्रीतिप्रामाद्यशुद्धपूजाशीयदिदं येहकैधनैवृद्धधर्मानुशावा
हारकमुपादाय। कृतकृतवापाविपूनिवृद्धक्षनस्ययदिदं सर्वशुक्लधर्मानुलक्षतामुपादाय। सर्वशुक्लधर्मानन्यपाक्षहृवशतामुपादाय। कृत
कृतवाक्षहृमिः सर्वश्रावकप्रत्यकवृद्धानीयदिदं सदावाप्रमयवृद्धधर्मांहारकमुपादाय। कृतकृतवाविशुद्धिविरुस्ययदिदं सर्वमलप्रहाणायस्
वर्लक। कृतकृतवापनिशुद्धिःकायस्ययदिदं सर्वक्लेशप्रसमनतामुपादाय। कृतकृतवापनिनिष्यहिविमाक्रमूस्वानायदिदं सूनिस्यदुःखशुन्या

२४अ

नात्मसान्कप्रत्यवक्राहृवशतामुपादाय। कृतकृतवाक्षमैक्लिस्तावागेशयदिदं समृत्यदाहारकमुपादाय। कृतकृतमाविर्मादाशस्ययदिदं म
हामैत्राहारकमुपादाय। कृतकृतवाक्षहृमिमोहस्ययदिदं हृतधर्मालाकाहारकमुपादाय। कृतकृतवदागमाक्षनस्ययदिदं सर्वलाकिकलाकाहृक्क
यक्षनस्यास्वादाय। कृतकृतवहृत्यादविद्यायाः यदिदं सर्वयानिसामनसिकावाहृवशतामुपादाय। कृतकृतवस्वहृशमविद्ययाः यदिदं सर्वयानि
सामनसिकावविगमायसंवर्लक। कृतकृतमाहृफिविमुक्तिसावाशीयदिदं मार्यमाहात्म्याहृवशतामुपादाय। कृतकृतवाक्षुमिः समाधिसावाशीयदि
दं सर्वसूत्रप्रीतिसूत्रविक्लेकाग्रहृवशतामुपादाय। कृतकृतवज्रकूडपृष्ठकामानीयदिदं महेपथिकामुपादाय। कृतकृतवाक्षुमिक्षाविकूर्विकुका
मानीयदिदं मनावशतामुपादाय। कमनीयधर्मताक्षेत्रपादाय कृतकृतवाक्षिवहिहविकुकामानीयदिदं सर्वधर्मविकल्पिकक्षनावशतामु

पादाय। कतकतराक्षरहीनं कृत्वार्थिकानीयदिदं सर्वधर्मनिर्वाणसमतामुपादाय। कतकतरश्रुतसंप्रमाणश्चयदिदं निर्वाणस्वभावप्रकृति
व्युपशमनतामुपादाय। कतकतरदधिष्ठानबुद्धानीयदिदमनत्वाकरणतामुपादाय कतकतरइयायकोसलान्नामकार्यं यदिदं सर्वसूत्रक्रम
गमनतामुपादाय। कतकतरसूत्रं यदिदं निर्वाणस्वभावव्युपशमतामुपादाय। कतकतरा दुर्विज्ञेयं यदिदं इश्वप्रतिज्ञानतामुपादाय। कतक
तराइराज्ञानताऋषिर्युक्तं यदिदमप्रतिलब्धपूर्वतामुपादाय। कतकतराविवर्त्तकुनाथीयदिदं सर्ववाक्यानुपलब्धितामुपादाय। कतकतरदुर्विज्ञ
ज्ञेयपाथेयं यदिदं सर्वधर्माइविज्ञप्तामुपादाय। कतकतरदाक्षतविज्ञेयदिदं वस्तुमस्तार्थिकतामुपादाय। कतकतरज्ञानं सर्वज्ञेयं यदिदं सत्कायवा
ज्ञानतामुपादाय। कतकतरप्रतिविबुद्धमल्पज्ञेयं यदिदं सत्कायाज्ञानतामुपादाय। कतकतरइकृहीतमात्रवीर्यं यदिदं मनिक्रिकधनतामुपादाय।

२४६

कतकतरब्रह्मविकस्मिमहियं यदिदं कृतविद्यासमतामुपादाय। कतकतरकृत्याइश्वस्य यदिदं नावद्यमारुसंवर्त्तनतामुपादाय। कतकतराइनु
स्वादइसर्वधर्माक्षयं यदिदं सर्वविज्ञानविज्ञाननिरोधतामुपादाय। कतकतराएकनयकनिर्देशसर्वरुवगतिकृत्यपपन्नायतनानीसर्वधर्माइ
स्वप्राप्तमाङ्गुलिसर्वधर्मानुत्पाद्यतामुपादाय। अयमसौतयोर्भेयदसतानान्निर्देसाइरुद्रश्च। अयं सउयतकुमारसर्वधर्मस्वभावसमताविपंचि
कानामसमाधिपदं परिवर्त्तउन्नचालिसतमश्च॥ ॥अथखलुभगवान्स्त्रीवलायामिसौगाथामभाषत। विपुलाबुद्धधर्माहिविपुलादसिताइ
नयइविपुलंधर्मदसिलाविपुलौलतकंगुह्यं। यथाविपुलमाकाशमवधर्माधलकृतौ। नत्रानिविपुलान्यतकस्माद्विपुल्यमुच्यतं। विपुलोवविसवा
नीविपुलानेषूदसना। विपुलाआगमार्थस्यतस्माद्विपुल्यमुच्यतं। अस्मिंखलुपुनश्चसर्वधर्मस्वभावसमताविपंचितसमाधिनिर्देशेधर्मपर्या

समाधि

यनहगवतो रागाद्यमाधेः अप्रमयेः सत्वनुरुनायोसम्यक्बोधाक्षेविलानूत्यादिनान्यप्रमयाश्च सत्वाअवेबर्हिकाअरुवननुरुनायासम्यक्बो
धाक्षे अप्रमयाधीच सत्वानीप्रत्यकबोधाक्षेविलमूत्यन्न अप्रमयाधाक सत्वानामर्तवफलसाक्षात्क्रियायोचिलानूत्यन्नानिअर्थवतिसाहु
प्रमलासाहस्रालोकधातुः षष्टिकावैकल्पिकः प्रकंपितः चलितः प्रचलितः संप्रचलितः वेधितः प्रवेधितः संप्रवेधितः क्षुभितः प्रक्षुभितः
संप्रक्षुभितः नदितः प्रनदितः संप्रनदितः गर्जितः प्रगर्जितः संप्रगर्जितः पूर्वादिगवनमति पश्चिमादिगुप्तमति पश्चिमादिगवनम
ति पूर्वादिगुप्तमति उत्तरादिगवनमति दक्षिणादिगुप्तमति दक्षिणादिगवनमति उत्तरादिगुप्तमति अधोदवनमति मध्यइन्द्र
मति मध्यादवनमति अधोइन्द्रमति अप्रमयस्यावभासस्यलोकधातोर्हीवाहनामहद्भिदिव्यगन्धवर्षमतिप्रावर्षत्पदवाश्च महान्ते

२४०

दिव्यपुष्पवर्षमुन्मुञ्चन्ति स्म दिव्यानिचतूर्यशतसहस्राण्यपर्यन्तवीणाभ्यां तामयीति एवंवावभासकः सलक्षालोकाक्षयोसत्वानायं भैमहा
कनुभावतावैधर्मपर्यायेश्रोष्यन्तिवहुवेद्यपर्युपासिताकुसलाहविष्यन्ति यं भैमर्वधर्मस्वभावसमताविपञ्चितसमाधिपुनःपुनः
श्रोष्यन्तिशृत्वावलिखिष्यन्तिउद्गृहीष्यन्तिधारयिष्यन्तिवाचयिष्यन्तिपर्यवाप्स्यन्तिकीअत्रधाभावनयाभावयिष्यन्तिवहुलीकरि
ष्यन्तिपरेभ्यश्चविस्तरेणसंप्रकाशयिष्यन्तिसर्वसत्वानांहितदक्षिणायाहविष्यन्तिअथखलुभगवानायुष्मन्तमानन्दमामन्त्रयतस्म उ
गृह्णस्वमानन्दयंधर्मपर्यायंधारयस्वाचयस्वपर्यवाप्नुहिपरेभ्यश्चविस्तरेणसंप्रकाशयेअथखल्वायुष्मानानन्दोभगवन्तमेतदवो
चत् कोनामायंभगवन्धर्मपर्यायःकथंचैनंधारयामिभगवानाह महाकनुभावतानामानन्दंदेसुगतधारयसर्वधर्मस्वभाव

समाधि समताविपक्षितानामसमाधिविनिश्चयः आनन्दआनन्दहीनामनुगतक्रयधर्मपर्यायैरुक्तिः॥ ॥ॐ इदमवाचं भगवानानन्दमनाः
श्रुद्रपुरुषकुमारनन्दआयुष्मान्आनन्दस्याश्चतस्रः पर्षदोहिकुष्ठेहिकुष्ठ्यूपासकापासिकाभूनकवशुद्धावासकायिकादेवपुत्राः सदेवमा
नुषासुरगरुडकिन्नरमहोरगाश्चलोकाभगवतोभाषितमभ्यनन्दन्निति॥ ॥आर्यासर्वधर्मस्वभावसमताविपक्षितासमाधेयथालक्षम्पनिवक्तना
मष्टावालिंशतिमः समाप्तः॥ ४० ॥ ॥यधर्मोहतुप्रत्यावाहतुस्वयीकथागतस्कवदस्वीवयानिवाधनवम्बादिमहाश्रमणाः॥
दयीधर्मायैपवचमहायानयायिनपवमधार्मिकवज्राचार्यपूर्णकुद्रमुनिश्रमणादिसगणपनिवाराधीयदलपुष्पमहवनाचार्यपाध्यायमाताप
रपूर्वगमनेकृत्वासकवसद्धागेवनूरुवासम्यक्षीराधिप्राप्नुयात्॥ ॥राजाधिराजसुचन्द्रविक्रमसाहरूपनिश्चावकुरोमाचाश्चलक्ष्मीकुचिनैऊर्वस

२४८

दास्वस्तो॥ ॥सम्वत्१२८मिति आषाढवदिदशमिप्रदशकादशिवृहस्पतिवारपुनर्सिद्धयानाइत्॥ ॥लेखकायैपुस्तकैडावाहालगालधि
ऊवनवैंगवुम्भवक्रमहोवाहालमुनिन्द्रकुद्रस्यात्मकवज्राचार्यपूर्णकुद्रमुनिभति॥ ॥

समाधि

समाधिराजसूत्रं २७

२४०

आशा अभिलेखागार
154
ASHA ARCHIVES

154